

עיר וקדיש מז שמיא נחית

זיא תשבת מפי זרעו

ספר תורת הזוהר

והוא ספר הזוהר שחבר התנא האלוקי
רבן שמעון בר יוחאי זיע"א
בלשון הקודש למען ירוץ הקורא בו
מנוקד ומחולק ללמוד יומי

חלק לא

בזוהר דא יפקון מן גלותא

והמשכילים ייהוו כזוהר הרקיע

עֲזָרִי מֵעַם ה' עוֹשֶׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ

סֵפֶר תּוֹרַת הַזֹּהַר חֵלֶק לֹא

וְהוּא סֵפֶר הַזֹּהַר שֶׁחִבֵּר הַתַּנָּא הָאֱלּוֹקִי
רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי זִיע"א
בְּלִשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ לְמַעַן יִרוּץ הַקּוֹרֵא בּוֹ
מִנְקֵד וּמִחוּלָק לְלִמּוּד יוֹמִי
לְכָל יְמוֹת הַשָּׁנָה

מְזוּהָר פ' פִּנְחָס דף רנו עד זוהר פ' כִּי תֵצֵא דף רפ

וּמִצּוּרָף: 1. תִּיקוֹן הַכִּלְלִי, 2. תִּפִּילַת הַדֶּרֶךְ 3. תִּפְלַת הַיּוֹדִיָּה
לְבוֹרֵא עוֹלָם, 4. תִּפְלָה לִפְנֵי וְאַחֲרֵי הַלִּימוּד, 5. תִּיקוֹן מַג, 6.
תִּיקוֹן מַח, 7. פְּתִיחַת אֱלִיהוּ הַנְּבִיא

מוֹפָץ לְלֹא מִטְרַת רוּחַ כָּלֶל – לְקִירוּב הַגָּאוּלָּה בְּרַחֲמִים
וְכָךְ נִסִּים יַחַד שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל אֶת סֵפֶר הַזֹּהַר הַקְּדוֹשׁ שָׁנָה בְּשָׁנָה
בְּהִילּוּלַת הַרְשָׁב"י

יוֹצֵא לְאוֹר עַל יְדֵי "מִפְעֵל הַזֹּהַר הָעוֹלָמִי"
בְּעִיה"ק בֵּית שְׁמֶשׁ תּוֹבֵב"א
שֶׁבֶט תִּשְׁע"ד לִפ"ק

רבי שלום יהודה גראס שליט"א
האדמו"ר מהאלמין - בית שמש
חיבר למעלה מאלף ספרים
על כל מקצועות התורה

סניף בת ים
רחוב בר יהודה 50
בת ים יצ"ו ארץ ישראל
טל: 0527651911

נא לפרסם בבתי כנסיות ובבתי מדרשות ובשמחות
ולכל החברים וידידים לזיכוי הרבים ולזכות ללמוד
תורה לשמה, וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים
צדיקים, ועליו נאמר "אם תוציא היקר מזולל כפי
תהיה", הוא מברך והקב"ה מסכים אתו אכ"ר.

הרשב"י קובע:

"בספר הזוהר יצאו בני ישראל מהגלות ברחמים"

**מחפשים מפיצים למליוני דפי הזוהר בכל העולם
מחפשים תורמים להדפיס מיליוני דפי הזוהר לחלקם
ל-15 מליון יהודים בחנם**

האם יש מחשב שיוכל לחשב את הזכות הגדולה שיכולים
לזכות בכסף קטן?

**גדולי הדור פסקו! תרמו אל מפעל הזוהר העולמי, (ישירות
לדפוס) והיו שותפים להצלת עם ישראל על ידי חלוקת דפי זוהר
היומי, ספרים ועלונים בחינם: 0527-651911**

תַּבַּת נַח, צִוָּה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַכְנִיס עִמּוֹ
 שְׁנַיִם שָׁנִים (בראשית ז') שְׁבַעַה שְׁבַעַה זָכָר
 וּנְקֵבָה, לְקַרְבָּן, לְהִגָּן עַל נַח וְעַל כָּל אֱלוֹ
 שְׁנִכְנָסִים עִמּוֹ לַתַּבָּה. אִף כֵּן אֱלוֹ שְׁשׁוּמְרִים
 חֲגִים וְזִמְנִים, שֶׁהֵם יָמִים טוֹבִים, שְׁנַיִם שָׁנִים
 שְׁבַעַה שְׁבַעַה. שְׁנַיִם שָׁנִים – שְׁנֵי יָמֵי רֹאשׁ הַשָּׁנָה
 וְשְׁנֵי יָמִים שֶׁל שְׁבוּעוֹת. וּמִפְּנֵי שֶׁאֱלוֹ שְׁנַיִם מֵהֶם
 בְּסֻפָּק, הָרִי שְׁנֵי יָמֵי הַפּוּרִים בְּמִקּוּמָם. שְׁבַעַה
 שְׁבַעַה – שְׁבַעַת יָמֵי הַפֶּסַח, שְׁבַעַת יָמֵי הַסֵּכוֹת.
 נַח כִּנְגַד יוֹם הַשַּׁבָּת, וְזֶהוּ (שם ו') מְכַל הָחַי.

הַסֶּכָּה מְגַנָּה עַל יִשְׂרָאֵל, זֶהוּ שְׁכָתוֹב (ישעיה ד')
 וְסֶכָה תִּהְיֶה לְצִל יוֹמָם מִחֶרֶב. הַסֶּכָּה הִיא
 מְגַנָּה. מֵה תַּבַּת נַח לְהִגָּן, אִף כֵּן סֶכָה לְהִגָּן. וְעוֹד
 מְכַל הָחַי – ח"י בְּרִכוֹת הַתְּפִלָּה, וְהֵן תִּשְׁעַ תִּשְׁעַ.
 בְּרִכַּת הַמִּינִים בָּה נִשְׁלָמוֹת עֶשֶׂר סְפִירוֹת מִמַּעֲלָה
 לְמַטָּה וּמִמַּטָּה לְמַעֲלָה, וְהִיא כִּנְגַד נַח.

וְעוֹד מְכַל הָחַי – הַשְׁכִּינָה מְגַנָּה עַל אֱלוֹ
 שְׁשׁוּמְרִים י', אוֹת שַׁבָּת בְּתַחוּם שְׁלוֹ,
 שֶׁהוּא שְׁמוֹנַת אֲלָפִים, אֲלָפִים לְכָל צַד. וְעוֹד מְכַל
 הָחַי – אֱלוֹ שְׁשׁוּמְרִים י', אוֹת בְּרִית, שֶׁהוּא
 בְּשִׁמוּנָה יָמִים, שְׁנַאֲמַר עֲלֵיהֶם, (ויקרא יב') וּבִיּוֹם

הַשְּׁמִינִי יְמוֹל בְּשׁוֹר עָרְלָתוֹ. וְעוֹד מְכַל הַחֵי – אֱלוֹ
 שְׁשׁוּמְרִים אוֹת י', תְּפִלִּין בְּשִׁמוּנָה פְּרָשִׁיּוֹת.
 הַשְּׁכִינָה, שֶׁהִיא סֵכָה, מְגַנָּה עֲלֵיהֶם, וּפּוֹרֶשֶׁת
 כְּנָפֶיהָ עֲלֵיהֶם כְּאִמָּא עַל בָּנִים,
 וּמִפְּנֵי זֶה תִּקְנּוּ לְבָרֶךְ הַפּוֹרֵס סֶכֶת שְׁלוֹם עָלֵינוּ.
 וּמִפְּנֵי זֶה בַּחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי, שָׁבוּ כָּל מִצְוֹת אֱלוֹ,
 (שִׁיר הַשִּׁירִים ח) מִים רַבִּים לֹא יוּכְלוּ לְכַבּוֹת אֶת
 הָאֵהָבָה, עִם יִשְׂרָאֵל בְּאַבְיָהֶם שְׁבַשְׁמִים. וְאֵין
 מִים רַבִּים אֲלֹא כָּל הָאֲמוֹת וְהַמְּמָנִים שְׁלָהֶם. אִם
 יִתֵּן אִישׁ, שֶׁהוּא סִמָּאֵל, כָּל מָה שֵׁישׁ לוֹ בְּעוֹלָם
 הַזֶּה, כְּדִי שִׁישְׁתִּתֵּן בְּאֱלוֹ הַמִּצְוֹת עִם יִשְׂרָאֵל
 – בּוֹז יְבוֹזוּ לוֹ.

וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצַרְתָּ, פָּר אֶחָד אֵיל אֶחָד. הָרִי
 פָּרְשִׁיּוֹהוּ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, לְמַלְךְ שְׁזִמֵּן
 אוֹרְחִים, לְאַחַר שֶׁשָּׁלַח אוֹתָם, אָמַר לְאֱלוֹ בְּנֵי
 בֵּיתוֹ: אֲנִי וְאַתֶּם נַעֲשֶׂה סְעוּדָה קִטְנָה. וְמָה עֲצַרְתָּ?
 כָּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שְׁמוּאֵל-א ט) זֶה יַעֲצֹר בְּעַמִּי, וְאֵין עֲצָר
 אֲלֹא מַלְכוּת. מִצַּד הַשְּׁכִינָה הָעֲלִיוֹנָה עוֹשֶׂה סְעוּדָה
 גְּדוֹלָה, וּמִצַּד הַמַּלְכוּת סְעוּדָה קִטְנָה. וְנוֹהֲגִין
 לַעֲשׂוֹת יִשְׂרָאֵל עִמָּה שְׂמִיחָה, וְנִקְרָאת שְׂמִיחַת
 תּוֹרָה. וּמַעֲטָרִים לְסִפּוֹר תּוֹרָה בִּכְתָר שָׁלוֹ, רִמְזוּ סִפּוֹ
 תּוֹרָה לְתַפְאֶרֶת, הַשְּׁכִינָה – עֲטַר תַּפְאֶרֶת.

אמר רבי אלעזר, אבא, מדוע מצד האמא
העליונה מזמן כל הממנים של כל
האמות, ומצד השכינה התחתונה לא מזמן אלא
אמה יחידה, כנגד פר יחיד?

אמר לו, בני, טוב שאלת. מפני שמלכות היא
רומזת לבת, שהיא צנועה בבית אביה
ואמה. והיא ארוסה ולא נשואה. אין דרך ארץ
לאכל עם אורחים. אבל אמא שהיא נשואה, דרך
ארץ היא (לאכל עם האורחים) אחר שמזמין בעלה
אורחים לאכל על השלחן עם בעלה. ואם הם
אורחים נכרים, לא אוכלים עמהם לא אבא ולא
אמא, וכל שכן הבת. ומשום כך בסעודה של
שבעים הממנים לא משתתף לאכל עמהם אחד
מבעלי המלך, מפני שהם נכרים. אמר לו, ודאי
עתה יתישב הדבר בלבי על בריו.

עלת תמיד – זו השכינה, שעולה למעלה
באותה דרגה, שנאמר בה ערב ובקר בכל
יום תמיד אומרים פעמים שמע ישראל. והיא
עולה בעמוד האמצעי, שהוא תדיר עמה בלי
פרוד כלל.

ולאן עולה? למקום שנגזרה משם, שהוא אין
סוף, והוא גבוה מכל הספירות. ומפני זה

פְּרִשׁוּהָ, עוֹלָה – כָּלָה לְגִבּוֹהַ עוֹלָה. וְכֹאֲשֶׁר הָא
עוֹלָה, אוֹחֲזוֹת בָּהּ כָּל הַסְּפִירוֹת, וְהֵן עוֹלוֹת
עִמָּה. וּמָה הָעֲלִיָּה שָׁלָה? לְרִיחַ נִיחַח, לְתֵת רִיחַ
טוֹב לִפְנֵי ה', וְאַחֵר כֶּךָ נֶאֱמַר בָּהּ, (ויקרא ט) וַיֵּרֶד
מִעֲשֵׂת הַחֲטָאת וְהָעֲלָה. יֵרֶדָה מֵלֶאָה כִּפְּרָה מִכָּל
חֲטָאֵי יִשְׂרָאֵל.

וְהָרִי הָעֲלִיָּה שָׁלָה הִיא בְּעֶמּוּד הָאֲמָצְעִי. וּמִפְּנֵי
כֶּךָ הִיִּרְדָּה שָׁלָה הִיא בּוֹ, וְכָל הַצָּבָאוֹת
שָׁלָה. וּמִפְּנֵי זֶה נִקְרָא סֶלֶם, שָׁבוּ כָּל הַהֲוִיּוֹת (הַכְּנוּיִים)
עוֹלוֹת וַיּוֹרְדוֹת, שֶׁהֵן תְּלוּיּוֹת מִן יְהוָה. וּמִפְּנֵי זֶה
כָּל הַקְּרִבָּנוֹת וְהָעוֹלוֹת הֵם לִיהוָה. וְנִקְרָאת קְרִבָּן
עַל שֵׁם שְׁמֵת קְרִבִּים בָּהּ כָּל הַכְּנוּיִים לִיהוָה.

וּמִפְּנֵי זֶה נֶאֱמַר עָלֶיהָ, (במדבר ז) קְרִבָּנוּ קַעֲרַת כֶּסֶף
אַחַת. אֵין דְּרָגָה נִקְרַבַת לְגִבִּי יְהוָה
פְּחוּתָהּ מִמֶּנָּה. וְאֵין תְּפִלָּה וּמִצּוֹה מִכָּל מִצְוֹת
הַתּוֹרָה, וְכָל קְרִבָּנוֹת וְעוֹלוֹת, שֶׁהֵם לְחוּץ מִמֶּנָּה.
בְּכָל דְּרָגוֹת הַסְּפִירוֹת לֹא מִתְקַבְּלוֹת לִפְנֵי יְהוָה
חוּץ מִמֶּנָּה. וּמִפְּנֵי זֶה נֶאֱמַר עָלֶיהָ, (ויקרא טז) בְּזֹאת
יָבֹא אֶהְרֵן אֶל הַקֹּדֶשׁ. וּמִפְּנֵי זֶה אָמַר הַנְּבִיא, (ירמיה
ט) כִּי אִם בְּזֹאת יִתְהַלֵּל הַמִּתְהַלֵּל.

הִיא שְׁלָמִים, שְׁלָמוֹת הַשֵּׁם שֶׁל יְהוָה, בְּכָל דְּרָגָה
וְדְרָגָה. הִיא ה'. אֲדָנִי. י' שֶׁל יְהוָה. הִיא ה'

מַאֲלָהִים. הִיא ה' מַאֲהִיָּה. י' מַשְׁדִּי. סוּף כָּל הָהִיָּה
 וְכַנּוּי. וּמִפְּנֵי זֶה נֶאֱמַר בָּהּ, (קהלת יב) סוּף דְּבַר הַכֹּל
 נִשְׁמַע אֶת הָאֱלֹהִים יֵרָא וְאֶת מִצּוֹתָיו שְׁמוֹר. הִיא
 סוּף מַעֲשֵׂר סְפִירוֹת, ים סוּף. שְׁלֵמוֹת עֲלִיוֹנִים
 וְתַחְתּוֹנִים. הִיא שַׁעַר לְהַכְנִס לְכָל חֻכְמָה, לְכָל
 כְּנֻי וְהָהִיָּה, וּלְהַכְנִס בְּכָל סְפִירָה וּסְפִירָה, יְדִיעָה
 שֶׁל הַכֹּל. וּפְחוֹת מִמֶּנָּה אֵין רְשׁוֹת לְשׁוֹם בְּרִיָּה
 לְהַשְׁגִּיחַ לְשׁוֹם יְדִיעָה בְּעוֹלָם. עָלֶיהָ נֶאֱמַר, (תהלים
 קיח) זֶה הַשַּׁעַר לַה' צַדִּיקִים יִבְאוּ בוֹ.

הִיא שֵׁם שֶׁל מ"ב אוֹתִיּוֹת, שֶׁבֶהֱן נִבְרְאוּ עֲלִיוֹנִים
 וְתַחְתּוֹנִים. (וְאֵלוּ הֵן אוֹתִיּוֹת כְּנֻיִים לְאוֹתִיּוֹת הַהִיּוֹת שֶׁבֶהֱן
 נִבְרְאוּ עֲלִיוֹנִים). הִיא נִקְרָאת עֵין מִצַּד הַיָּמִין, (תהלים לג)
 הִנֵּה עֵין יְהוָה אֵל יִרְאִיו. וְנִקְרָאת אֵזֶן מִצַּד
 הַשְּׂמָאל, (דניאל ט) הִטָּה אֱלֹהֵי אֲזִנָּהּ וַשְּׁמַע. וְנִקְרָאת
 רִיחַ מִצַּד הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי. וְנִקְרָאת פֶּה מִעֲצָמָה.
 זֶהוּ שְׁכָתוֹב (במדבר יב) פֶּה אֵל פֶּה אֲדַבֵּר בוֹ.

נִקְרָאת מִצּוֹה רֵאשׁוֹנָה אָנְכִי, מִצַּד הַכֶּתֶר, שֶׁהוּא
 אֵי"ן מַאֲלֵהִינוּ. אָנְכִי – בוּ כ', כֶּתֶר. וְבוּ
 אֵין. וְכֶתֶר נִקְרָא מִצַּד הָאֲמָא הָעֲלִיוֹנָה, שֶׁהִזְכִּיר
 אֲצִלָּה חֲמִשִּׁים פְּעָמִים יְצִיאַת מִצְרַיִם בַּתּוֹרָה.
 וְהִיא בִּ"ת מִבְּרָאשִׁית, שְׁכוּלָלָת עֶשֶׂר אֲמִירוֹת מִצַּד
 הַחֻכְמָה, בֵּת י', (משלי ג) בְּחֻכְמָה יִסֵּד אֶרֶץ. בְּאֲבָא

יִסַּד הַבֵּת. וְהוּא (אויב כח) נָתִיב לֹא יִדְעוּ עֵיט, שְׂכּוּלִל
 ל"ב נְתִיבוֹת, שְׁהֵם ל"ב אֱלֹהִים מְצַד הָאָמָא
 הַעֲלִיּוֹנָה, שֶׁנִּקְרָאת כְּבוֹד. וְכַאֲשֶׁר נִכְלָלִים בַּבֵּת,
 נִקְרָא ל"ב. וּמִפְּנֵי זֶה כְּבוֹד לְמַעְלָה, ל"ב לְמַטָּה.

וְעֲשָׂרָה דְּבָרוֹת נִתְּנוּ. חֲמִשָּׁה בְּלוֹחַ אֶחָד,
 וְחֲמִשָּׁה בְּלוֹחַ שֵׁנִי. הִיא כּוֹלֶלֶת אוֹתוֹ,
 חֲמִשָּׁה מִכְתָּר עַד גְּבוּרָה, וְחֲמִשָּׁה מִהֶעֱמוּד
 הָאֲמֻצְעֵי עַד הַבֵּת. וְהֵם חֲמִשָּׁה חֲמִשָּׁה. וְכִי יֵשׁ
 לְדַבֵּר בְּעֲשָׂרָה פִּיּוֹת? אֵלָּא כּוֹלֵל אוֹתָם בַּבֵּת
 יַחֲידָה י', וְנַעֲשׂוּ כָּלֶם אֶחָד. אֵף כֵּן ו' נִקְרָא קוּל,
 וְלֹא מִכִּירִים בּוֹ עַד שֶׁמִּשְׁתַּתֵּף עַד (עם) דְּבוּר.
 וּמִפְּנֵי זֶה, (דְּבָרִים ד) קוּל דְּבָרִים אֲתָם שְׁמָעִים.

סדר הלימוד ליום ד סיון [יום 240 בשנה]

הִיא מְצוּה שְׁנִיָּה מְצַד הַגְּבוּרָה, יִרְאָה בְּחֻשְׁבוֹן.
 וּרְמוּזָהּ בְּמִלַּת בְּרָאשִׁית, יִרָא בִּשְׁת.
 וּפִרְשׁוּהָ, מִי שֶׁאֵין לוֹ בִּשְׁת פָּנִים, וְדַאי שֶׁלֹּא
 עָמְדוֹ אֲבוֹתָיו עַל הַר סִינִי.

הִיא מְצוּה שְׁלִישִׁית, שֶׁנִּקְרָאת אֶהְבֵּת חֹסֵד. זֶהוּ
 שְׂכָתוֹב (יִרְמִיָּה לֹא) אֶהְבֵּת עוֹלָם אֶהְבֵּתֶיךָ עַל
 כֵּן מִשְׁכָּתֶיךָ חֹסֵד. אֶהְבָּה כָּלֹלָה מִהָאָבוֹת,

שְׁנִקְרָא בְּהֶם בְּכָל מְכַל כָּל. וְסוּד הַדְּבָר – (שם ב)
זְכַרְתִּי לָךְ חֶסֶד נְעוּרֶיךָ אֲהַבַת כְּלוּלֶיךָ.

וְהִיא מִצּוּה רְבִיעִית, יְחוּד, מִצַּד הָעֲמוּד
הָאֲמָצְעִי, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל. וְהִיא כ"ה כ"ה
אוֹתִיּוֹת עָמוּ בְּשֵׁשׁ תִּבּוֹת, שֶׁהֵן שְׁמַע יִשְׂרָאֵל (וְכו').
וּבְגִלְגָּלָה אָמַר אַבְרָהָם, (בראשית כב) נִלְכָּה עַד כ"ה
וְנִשְׁתַּחֲוָה. (שמות יט) כ"ה תֹּאמַר לְבֵית יַעֲקֹב.

הוּא א"ח, עֲמוּד הָאֲמָצְעִי, וְהִיא ד', שְׁלֵמוֹת
הַיְחוּד שָׁלוּ לְהַשְׁלִים בּוֹ אֶחָד. א"ח כּוֹלֵל
תִּשְׁעַ סְפִירוֹת, שֶׁהֵן א' – אֵין סוּף, ח' – שְׁמוֹנֶה
סְפִירוֹת, מִחֻכְמָה עַד יְסוּד. ד' – מַלְכוּת, הַקּוֹץ
שָׁלָה, בָּהּ נִשְׁלָמוֹת לַעֲשׂוֹר, שֶׁהֵם יו"ד ה"א וָא"ו
ה"א. ד' כְּלוּלָה מֵאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת יְהוָה.

מִצְוָה חֲמִישִׁית, (יהושע א) וְהָגִיתָ בּוֹ יוֹמָם וּלְלֵילָה.
הִיא תוֹרָה שֶׁבְּכָתָב מִצַּד הַחֶסֶד, וְתוֹרָה
שֶׁבְּעַל פֶּה מִצַּד הַגְּבוּרָה, שֶׁבִּהְיוּ חֻכְמָה וּבִינָה.
כָּמוֹ שֶׁפָּרְשׁוּהָ בַּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, הָרוּצָה לְהַחֲכִים –
יָדָרִים. לְהַעֲשִׂיר – יִצְפִּין. וְהָעֲמוּד הָאֲמָצְעִי כּוֹלֵל
אֶת שְׁנֵיהֶם, וּמִפְּנֵי זֶה נִקְרָא שָׁמַיִם, כּוֹלֵל אֵשׁ
וּמַיִם, אֵשׁ שֶׁל גְּבוּרָה וּמַיִם שֶׁל חֶסֶד.

וּמִפְּנֵי זֶה כְּתוּר, שֶׁהִיא כָף, (במדבר י) עֲשֹׂרָה עֲשֹׂרָה
הַכֶּף בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ. שֶׁהֵם יְהוָה, שֶׁלֹּשׁ

אותיות, נַעֲשׂוֹת כֶּף עַל ו'. וְזֶהוּ כִּנְגַד כְּתָר תּוֹרָה.
ו' זֶה סֵפֶר תּוֹרָה. כֶּף עֲטָרָה עַל רֹאשׁוֹ. וְהַכֹּל
יְהוֹ"ה, עֲשָׂרִים וְשֵׁשׁ בְּחֻשְׁבוֹן.

מִצְוָה שְׁשִׁית הִיא תְּפִלָּה שֶׁל יָד בְּזִרְעֵ שְׂמָאל.
וּמִצַּד הַגְּבוּרָה ה' שֶׁל יָד כְּהָה, מִכְּתָר
וְעַד גְּבוּרָה, חֲמֵשׁ סְפִירוֹת, וְהֵן תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ
שֶׁל הָעֲמוּד הָאֲמָצְעִי. וְהִיא קָשֶׁר שֶׁלֹּשׁ רְצוּעוֹת,
שֶׁהֵן נִצַּח הוּד יְסוּד.

וְהִיא מִצְוָה שְׁבִיעִית, מְצוֹת צִיצִית, כּוֹלֶלֶת
תְּכֵלֶת וְלָבָן, דִּין וְרַחֲמִים. בָּאֵשׁ, אֵשׁ
לְבָנָה לֹא אוֹכֶלֶת. תְּכֵלֶת אוֹכֶלֶת וּמְכַלָּה, (מלכים-א
יח) וְתֹאכַל אֶת הָעֵלָה. לָבָן מִיָּמִין, תְּכֵלֶת מִשְׂמָאל.
הָעֲמוּד הָאֲמָצְעִי יְחֻד בֵּין שְׁנֵיהֶם, יֵרֶק. מִשּׁוּם כֶּף
פֶּרְשׁוֹהוּ בְּעֵלֵי הַמִּשְׁנָה, מֵאִימָתִי קוֹרִין אֶת שְׁמַע
בְּשַׁחֲרִית? מִשִּׁכִּיר בֵּין תְּכֵלֶת לְלָבָן. וּמִפְּנֵי זֶה
תִּקְנּוּ פֶּרֶשֶׁת צִיצִית לְקֹרֵא אוֹתָהּ בִּיחּוּד.

וְהִיא מִצְוָה שְׁמִינִית, מְזוֹזָה. הַשְּׂכִינָה נִקְרָאת
מְזוֹזָה מִצַּד הָעֲמוּד הָאֲמָצְעִי שֶׁל אוֹתִיּוֹת
יְהוֹ"ה. וּמִצַּד שֶׁל צְדִיק, סוּד הַבְּרִית, נִקְרָאת שְׂדֵי.
שְׂדֵי חוֹתֶמֶת הַמֶּלֶךְ, שֶׁהוּא יְהוָה.

מִצְוָה תְּשִׁיעִית, הַשְּׂכִינָה נִקְרָאת אוֹת בְּרִית מִצַּד
שֶׁל צְדִיק יְסוּד עוֹלָם. (בראשית ט) זֹאת אוֹת

הַבְּרִית. (שמות לא) בְּיָנִי, הָעֲמֹד הָאֲמָצְעִי, וּבֵין בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל, נִצַּח וְהוֹד. אוֹת – זֶה צַדִּיק. הִיא – זו
 הַשְּׂכִינָה. כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה ה' אֶת הַשָּׁמַיִם –
 מִכֶּתֶר עַד הָעֲמֹד הָאֲמָצְעִי. שְׁאִין שֵׁשֶׁה בְּכָל
 מָקוֹם אֲלֵא מִצַּד הָאוֹת ו'. וְאִין שְׁבִיעִי אֲלֵא מִצַּד
 הָאוֹת י', עֲטָרָה עַל רֹאשׁוֹ חֲכָמָה עֲלִיוֹנָה, אוֹת
 הוּא. חֲכָמָה תַּחְתּוֹנָה, אוֹת הִיא.

וְתִקְנֵנוּ לְמוֹל לְשִׁמוֹנָה, שֶׁהֵם ח', מִחֲכָמָה עַד
 יְסוֹד. לְקַבֵּל בָּהֶם י' קֶטְנָה, לְהַעֲלוֹת
 אוֹתָהּ עַד כֶּתֶר, לְהִיּוֹת עֲטָרָה עַל רֹאשָׁם. וְתִקְנֵנוּ
 לְשֵׁם הָעֲרָלָה בְּכָלִי עֶפֶר, לְקַיֵּם (ישעיה סה) וְנִחַשׁ
 עֶפֶר לַחֲמוֹ.

מוֹצָוָה עֲשִׂירִית, (שמות לא) וְשָׁמְרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת
 הַשִּׁבְת. הַשְּׂכִינָה נִקְרְאת שִׁבְת מִצַּד שְׁלֹשׁ
 דְּרָגוֹת עֲלִיוֹנוֹת שֶׁהֵן ש', שְׁלֹשָׁה כְּתָרִים: כֶּתֶר,
 חֲכָמָה, בִּינָה. וְהִיא פֶת, רְבִיעִית לָהֶם. שֵׁשֶׁה
 יָמִים, מִחֶסֶד עַד יְסוֹד, בָּהֶם תַּעֲשֶׂה מְלָאכָה, מִפְּנֵי
 שֶׁהַבְּנִין מִתְחִיל מִחֶסֶד. זֶהוּ שְׁכָתוֹב (תהלים פט)
 עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה. אֲבָל מִבִּינָה וְלִמְעָלָה הִיא
 מְנוּחָה וְעֲנָג וּשְׁבִיתָה לְכָל מַעֲשֶׂה.

מוֹצָוָה אַחַת עֶשְׂרֵה הִיא נִקְרְאת תְּפִלָּה שֶׁל
 שְׁחִרִית, מְנוּחָה וְעֲרִבִית, מִצַּד שְׁלֹשֶׁת

הָאֲבוֹת, וְהִיא תְּפִלַּת כָּ"ל פָּ"ה. אֵין כָּל אֶלָּא
צָדִיק, שְׁכָתוּב (דברי הימים-א כט) כִּי כָל בְּשָׁמַיִם
וּבָאָרֶץ, וְתִרְגָּם יוֹנָתָן בֶּן עֲזִיָּאל, שְׁאוּחַז בְּשָׁמַיִם
וּבָאָרֶץ. פָּ"ה כְּחֶשְׁבוֹן מִלָּה. וַיְמָה בְּרִית בָּהּ
מִתִּיחָדִים זָכָר וּנְקֵבָה שְׁלֹמָה - אֵף בִּיסוּד
מִתִּיחָד חֶתֶן וְכָלָה שְׁלֹמֶעֱלָה, הוּא חֵי הָעוֹלָמִים
כּוֹלֵל ח"י בְּרָכוֹת, זֶהוּ שְׁכָתוּב (משלי י) בְּרָכוֹת
לְרֹאשׁ צָדִיק.

וּמִפְּנֵי זֶה, כָּל הַכוֹרֵעַ - כּוֹרֵעַ בְּכוֹרֶךָ, וְכָל הַזּוֹקֵף
- זּוֹקֵף בְּשֵׁם. זֶה הַשְּׁכִינָה. בְּשֵׁם יְהוָה, בּוֹ
צָרִיךְ לְזַקֵּף הַשְּׁכִינָה, הִיא שְׁנֵאֲמַר בָּהּ, (עמוס ה)
נִפְלָה לֹא תוֹסִיף קוֹם בְּתוֹלַת יִשְׂרָאֵל, עַל יְדֵי
דְרָגָה אַחֶרֶת. וּמִפְּנֵי זֶה, (שם ט) בַּיּוֹם הַהוּא אֲקִים
אֶת סֵכֶת דָּוִיד הַנִּפְלֶת. אוֹתוֹ שְׁנֵאֲמַר בּוֹ, (תהלים קמו)
יְהוָה זּוֹקֵף כְּפוּפִים.

מִצְוָה שְׁתִּים עָשָׂרָה, הִיא נִקְרֵאת חֵג הַמִּצּוֹת
וְחֵג הַשָּׁבוּעוֹת וְחֵג הַסִּכּוֹת, מִצַּד
שְׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת. וְרֹאשׁ הַשָּׁנָה מֵהֵצֵד שְׁלָה, דִּין
הַמַּלְכוּת - דִּין. וַיֵּשׁ שְׁיֵאֲמַר, פֶּסַח זְרוּעַ יְמִין.
שָׁבוּעוֹת, מִתֵּן תוֹרָה, שְׁנִתְּנָה בַּמִּדְבָּר, שֶׁהוּא
מִמְנָה עָלָיו שׁוֹר, מִצַּד הַגְּבוּרָה. סִכּוֹת, (בראשית לג)
וַיַּעֲקֹב נָסַע סִכְתָּה.

מִצְוָה שֶׁלשׁ עֶשְׂרֵה, קָרִיאת שְׁמַע. וַיֵּשׁ לְדַעַת
 שֶׁהוּא נִקְרָא חָכֶם בְּכָל מִינֵי חֲכָמוֹת,
 וּמִבֵּין בְּכָל מִינֵי תְבוּנוֹת, וְחֲסִיד בְּכָל מִינֵי
 חֲסָדִים, וְגִבּוֹר בְּכָל מִינֵי גִבּוּרֹת, וַיּוֹעֵץ בְּכָל
 מִינֵי עֲצוֹת, וְצָדִיק בְּכָל מִינֵי צְדָקוֹת, וּמֶלֶךְ בְּכָל
 מִינֵי מַלְכוּת, עַד אֵין סוּף. עַד (כְּתָר) אֵין חֶקֶר.
 וּבְכָל אֱלוֹ הַדְּרָגוֹת, בְּאַחַת נִקְרָא רַחֲמָן, וּבְאַחַת
 נִקְרָא דִּין. וְכֵן בְּכֻמָּה דְּרָגוֹת עַד אֵין סוּף. אִם
 כֵּן, שְׁנוּי יֵשׁ בֵּין רַחֲמָן לְדִין. אֲלֹא קֹדֶם שֶׁבָּרָא
 הָעוֹלָם נִקְרָא הוּא בְּכָל אֱלוֹ הַדְּרָגוֹת, עַל שֵׁם
 בְּרִיּוֹת שֶׁהָיוּ עֲתִידוֹת לְהִבְרָאוֹת. שָׂאֵם לֹא בְּרִיּוֹת
 הָעוֹלָם, מִדּוּעַ נִקְרָא רַחוּם, דִּין? אֲלֹא עַל שֵׁם
 הַבְּרִיּוֹת הָעֲתִידוֹת.

וּמִפְּנֵי זֶה כָּל הַשְּׁמוֹת הֵם כְּנוּיִים שָׁלוּ, עַל שֵׁם
 הַמַּעֲשִׂים שָׁלוּ. כְּמוֹ כֵן בָּרָא הַנִּשְׁמָה
 בְּדָמוֹת שָׁלוּ, שֶׁנִּקְרָאת עַל שֵׁם פְּעֻלוֹת שְׁלָה בְּכָל
 אֵיבָר וְאֵיבָר שֶׁל הַגּוּף, שֶׁנִּקְרָא עוֹלָם קֶטֶן. כְּמוֹ
 שֶׁאֲדוֹן הָעוֹלָם נוֹהֵג בְּכָל הַבְּרִיּוֹת וּבְכָל דּוֹר כְּפִי
 מַעֲשָׂיו, כֵּן הַנִּשְׁמָה כְּפִי מַעֲשָׂיו שֶׁל כָּל אֵיבָר
 וְאֵיבָר. אוֹתוֹ אֵיבָר שֶׁעוֹשֶׂה בּוֹ מִצְוָה, נִקְרָאת
 הַנִּשְׁמָה לְגִבּוֹר חֲמֵלָה וְחֶסֶד וְחֵן וְרַחֲמִים. וּבְאוֹתוֹ
 אֵיבָר שֶׁעוֹשֶׂה בּוֹ עֲבָרָה, נִקְרָאת הַנִּשְׁמָה לְגִבּוֹר

דין וחמה וכעס. אבל לחוץ מן הגוף, למי תהיה
חמלה או אכזריות?

אף כך אדון העולם, קדם שברא את העולם
וברא בריותיו, למי נקרא רחום וחנון או
דין? אלא כל השמות שלו הם כנויים, ולא נקרא
בהם אלא על שם בריות העולם. ומפני זה,
כאשר בעלי הדור הם טובים, הוא נקרא אצלם
יהו"ה, במדת הרחמים. וכאשר בעלי הדור הם
רשעים, נקרא אדנ"י, במדת הדין. לכל דור ולכל
בן אדם כפי מדתו. אבל לא שיש לו מדה ולא
שם ידוע.

כמו הספירות, שכל ספירה יש לה שם ידוע
ומדה וגבול ותחום. ובאלו השמות אדון
העולם הוא מתפשט, ומולך בהם, ונקרא בהם,
ונתכסה בהם, וגר בהם, כנשמה אצל אברי הגוף.
ומה רבון העולמים אין לו שם ידוע, ולא מקום
ידוע, אלא בכל צד שלטונו – אף כך אין לה
לנשמה שם ידוע, ולא מקום ידוע בכל הגוף,
אלא בכל צד שלטונה, ואין איבר פנוי ממנה.

ומפני זה אין לציר אותה במקום אחד, שאם
לא הרי חסר השלטון בשאר האיברים.

וְלֹא לְקָרָא לָהּ בְּשֵׁם אֶחָד, אוּ בְּשָׁנִים, אוּ
בְּשִׁלְשָׁה, לוֹמַר שֶׁהִיא חֲכָמָה מְבִינָה וְיֵשׁ לָהּ
דַּעַת, וְלֹא יוֹתֵר. שְׁאֵם עוֹשֶׂה כֶּךָ, הָרִי חֹסֵר לָהּ
מִשְׁאָר דְּרָגוֹת.

כִּי שָׁכַן לְאֲדוֹן הָעוֹלָם שְׁאִין לְצִיר אוֹתוֹ בְּמָקוֹם
יְדוּעַ, אוּ לְקָרָא לוֹ בְּשִׁמוֹת, אוּ לְשָׁנוֹת לוֹ
בָּהֶם, אוּ (לְשִׁלְשָׁה) לְהַשְׁלִיט לוֹ כְּמוֹ דְּרָגַת הַמֶּרְכָּבָה
שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ קִדְשָׁהּ לָךְ יִשְׁלֹשׁוּ. שְׁכַל הַדְּרָגוֹת שֶׁל
הַמֶּרְכָּבוֹת שָׁלוֹ הֵן מְשֻׁלָּשׁוֹת, כְּמוֹ הָאֲבוֹת הֵן הֵן
הַמֶּרְכָּבָה, שֶׁהֵם דְּמוּת אַרְיֵה שׁוֹר נֶשֶׁר, שֶׁהֵם
מֶרְכָּבָה לְאָדָם, שֶׁנֶּאֱמַר עָלָיו (יחזקאל א) וְדְמוּת
פְּנִיָּהֶם פְּנֵי אָדָם. וּמֵצֵד הַנִּקְבָּה הֵם שׁוֹלְטִים עַל
אָדָם, וְהַנִּקְבָּה הִיא מֶרְכָּבָה לְגַבִּיָּהֶם. וּמִפְּנֵי זֶה
נֶאֱמַר עָלֶיהָ, קִדְשָׁהּ לָךְ יִשְׁלֹשׁוּ.

וְאַף כֶּךָ הָאוֹתִיּוֹת, שֶׁהֵן פְּנֵי הַחַיּוֹת, מְשֻׁלָּשׁוֹת,
כְּמוֹ זֶה: יֵה"ו. הו"י. וְה"י. ה' רְבִיעִית –
קִדְשָׁהּ לָךְ יִשְׁלֹשׁוּ. הִיא שְׁלָמִים שֶׁל כָּלָם,
לְהַשְׁלִים בְּכָלָם שֵׁם יְהוָה. אֲבָל לְאֲדוֹן הַכָּל אֵין
לְשִׁלְשׁ בּוֹ בְּשִׁמוֹת וְלֹא בְּאוֹתִיּוֹת, אֲלֹא הוּא
נִקְרָא בְּכָל הַשִּׁמוֹת, וְאֵין לוֹ שֵׁם יְדוּעַ, וְכָל שֵׁם
וְשֵׁם מַעֲיֵד עָלָיו שֶׁהוּא אֲדוֹן כָּל הָעוֹלָמוֹת. מַעֲיֵד
עָלָיו אֲדָנִי.

וַיֵּאֵין שְׂיודְעִים שֵׁישׁ בֶּן אָדָם שְׂיורֶשׁ שֶׁלֹּשׁ מֵאוֹת
וַעֲשָׂרָה עוֹלָמוֹת, זֶהוּ שְׁכָתוֹב (משלי ח)
לְהִנָּחִיל אֶהְיֶי יֵשׁ. כְּפִי הַדְּרָגָה שְׁלוֹ, שְׁנִקְרֵאת יֵשׁ
מֵאֵין. וְזוֹ חֻכְמָה עֲלִיוֹנָה. וַיֵּשׁ בֶּן אָדָם שֶׁלֹּא יורֶשׁ
אֶלָּא עוֹלָם אֶחָד, כְּפִי הַדְּרָגָה שְׁלוֹ, כְּמוֹ
שֶׁפֶרְשׁוֹהוּ, כָּל צָדִיק וְצָדִיק יֵשׁ לוֹ עוֹלָם בְּפָנֶי
עֲצָמוֹ. וְכךָ יורֶשׁ עוֹלָמוֹת כָּל אָדָם מִיִּשְׂרָאֵל כְּפִי
הַדְּרָגָה שְׁלוֹ לְמַעְלָה. אֲבָל לְאֲדוֹן הָעוֹלָם אֵין
לְצִיר לוֹ עוֹלָמוֹת בְּחֻשְׁבוֹן, אֶלָּא אֲדוֹן כָּל
הָעוֹלָמוֹת, וְאֲדָנִי הוּא מַעֲיד עָלָיו.

אִם כֶּךָ יִהְיֶה, מִמֶּנּוּ תְלוּיּוֹת כָּל הַהֲוִיּוֹת, וְהוּא
וְכָל הַהֲוִיּוֹת שֶׁלּוֹ מַעֲיִדִים עַל אֲדוֹן הָעוֹלָם,
שֶׁהוּא הָיָה קֹדֶם כָּל הַהֲוִיּוֹת, וְהוּא בְּתוֹךְ כָּל הָוָיָה,
וְהוּא לְאַחַר כָּל הָוָיָה. וְזֶה סוֹד שְׁמַעֲיִדוֹת הַהֲוִיּוֹת
עָלָיו – הָיָה, הָוָה, וַיִּהְיֶה.

דִּינָא בְּהַפּוֹךְ אוֹתִיּוֹת – אֲדָנִי. וּמִפְּנֵי זֶה אָמְרוּ
רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָּה, דִּין הַמְּלָכוֹת –
דִּין. שֵׁם א"ל מַעֲיד עַל אֲדוֹן הַכָּל, שְׂאִין יִכָּלֵת
לְכָל שֵׁם וְהָוָיָה וְדָרָגָה. כָּל שֶׁכֶּן לִשְׂאָר בְּרִיּוֹת
פְּחוֹת מִמֶּנּוּ. זֶהוּ שְׁכָתוֹב (דניאל ד) כָּלָא נְחָשְׁבִים
וְכִרְצוֹנוֹ עוֹשֶׂה בְּצַבָּא הַשָּׁמַיִם וְגו'. אֱלֹהִי"ם מַעֲיד
עַל אֱלֹהוֹת שְׁלוֹ, שֶׁהוּא אֱלֹהִי"ם וְאֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים,

וְהוּא אֱלֹהֵי עַל הַכֹּל, וְאֵין אֱלֹהֵי עָלָיו. צָבֵאוֹת
מַעֲיֵד עָלָיו כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שם) וְכִרְצוֹנוֹ עוֹשֶׂה בְּצָבָא
הַשָּׁמַיִם. שְׂדִי מַעֲיֵד עָלָיו, שֶׁפֶּאֶשֶׁר הוּא אָמַר
לְעוֹלָם דִּי, עָמַד בְּתַחוּמוֹ וְלֹא הִתְפַּשֵּׁט יוֹתֵר. וְגַם
לְמַיִם, וְרוּחַ וְאֵשׁ.

וְאֵף כֶּן, כָּל הַיְּהוּה וְשֵׁם מַעֲיֵדִים עָלָיו. שֶׁפֶּאֶשֶׁר
הָיָה הוּא יָחִיד קֹדֶם שֶׁבָּרָא הָעוֹלָם, מִדּוּעַ
הָיָה הוּא צָרִיךְ לְהַקְרִיא בְּשֵׁמוֹת אֱלֹהִים, אוֹ בְּשֵׁאֲרֵי
כְּנוּיִים, כְּגוֹן (שְׁמוֹת לד) רַחוּם וְחַנוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְגו',
דִּין, אֱמִיץ, חֲזָק. וְרַבִּים בְּכָל אֱלֹהִים שְׁמוֹת וְכְנוּיִים.
אֲלֹא נִקְרָא עַל שֵׁם כָּל עוֹלָמוֹת וּבְרִיּוֹת שְׁלֵהֶם,
לְהִרְאוֹת שְׁלִטוֹנוֹ עֲלֵיהֶם.

אֵף כֶּן הַנִּשְׁמָה, עַל שְׁלִטוֹן כָּל אֲבָרֵי הַגּוּף
הַמְּשִׁיל אוֹתָהּ אֶצְלוֹ. לֹא שֶׁהִיא דוֹמָה לוֹ
הִיא בְּעֶצְמָהּ, שֶׁהוּא בָּרָא אוֹתָהּ, וְאֵין לוֹ אֱלֹהֵי
עָלָיו שֶׁבָּרָא אוֹתוֹ. וְעוֹד, הַנִּשְׁמָה יֵשׁ לָהּ כְּמָה
שְׁנוּיִים וּמִקְרִים וְסִבּוֹת שְׁקוּרִים לָהּ, מֵה שְׂאִין כֶּן
לְאִדּוֹן הַכֹּל. וּמִפְּנֵי זֶה הִיא דוֹמָה בְּשְׁלִטוֹן שְׁלֵהָ
עַל כָּל אֲבָרֵי הַגּוּף, אֲבָל לֹא בְּדָבָר אֲחֵר.

וְעוֹד, (דְּבָרִים ו') שָׁמַע יִשְׂרָאֵל – שֵׁם ע' רַבָּתִי, ד' מן
אח"ד רַבָּתִי, זֶהוּ ע"ד, בֵּין ש"ם מן שְׁמַע,

א"ח מן אַח"ד. (שמאל-א יב) עַד ה' בְּכֶם. וְעַל כָּל
אֶחָד וְאֶחָד שְׁמִיחַד אוֹתוֹ בְּעוֹלָם. וְעַל כֵּן אָמַר
דָּוִד, (תהלים קד) אֲנֹכִי אֲשַׁמַּח בִּי. ש"מ מן שְׁמַע,
א"ח מן אַח"ד, הָרִי אֲשַׁמַּח.

וְעוֹד, ד' רַבְתִּי - אַרְבַּעַה בְּתֵי תַפְלִין, שְׁמַנִּיח
אוֹתָם א"ח וּמִתְעַטֵּר בָּהֶם, וְהֵם פָּאָר
עַל רֵאשׁוֹ. וְהֵם יְהוֹ"ה (יהה"ו), י' עֲטָרָה עַל ה',
וְזוּהִי בֵת, וְזוּהוֹ (משלי ג) יְהוֹ"ה בְּחֶכְמָה יִסַּד אֶרֶץ.
אָבֹא יִסַּד בֵּת. ה', אָמָא עֲלִיוֹנָה, עֲטָרָה עַל ו',
שֶׁהוּא בֵּן, וְזוּהוֹ (משלי ג) כּוֹנֵן שָׁמַיִם בְּתִבּוּנָה.
בְּאָמָא כּוֹנֵן בֵּן. וְזוּהוֹ שְׁעוֹלָם הֵבֵא אֵין בּוֹ לֹא
אֲכִילָה וְלֹא שְׁתִּיָּה, אֲלֹא צְדִיקִים יוֹשְׁבִים
וְעֲטֻרוֹתֵיהֶם בְּרֹאשֵׁיהֶם.

וּבֵת הִיא תַפְלָה שֶׁל יָד כֶּה"ה. י' קָשָׁר שָׁלָה.
ה' עֲלִיוֹנָה אָמָא, תַפְלִין שֶׁל רֵאשׁ עַל
רֵאשׁ תַפְּאֶרֶת. תַפְלִין שֶׁלוֹ כְּסֹדֶר יְהוֹ"ה, שֶׁהוּא:
קָדֵשׁ לִי. וְהִיא כִי יִבְאָד. שְׁמַע. וְהִיא אִם שְׁמַע.
אָבֵל בְּעוֹלָם הֵבֵא הָוִי"ת בְּאִמְצַע, שֶׁהֵם ה'
ה'. וּמִפְּנֵי זֶה אָמַר הַנְּבִיא, (ירמיה ט) בְּזֹאת
יִתְהַלֵּל ה' מִתְהַלֵּל ה' שְׁכָל וְיִדְעֵ אוֹתִי כִי אֲנִי
יְהוֹ"ה. וּמִפְּנֵי זֶה פִּרְשׁוּהוּ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, שִׁישׁ
בְּרֹאשׁ מְקוֹם לְהַנִּיחַ שְׁנֵי זִוגוֹת תַפְלִין. וְזֶה

זוֹכָה לְשִׁתִּי מִצְוֹת שִׁפְרָשׁוֹ עָלֶיהֶן, לֹא כָּל אָדָם
זוֹכָה לְשִׁנֵּי שְׁלֶחָנוֹת.

י' - חֲכָמָה, ה' - בִּינָה. ו' - הַעֲמוּד הָאֲמָצְעִי. ה' -
מַלְכוּת קְדוּשָׁה. הָרֹאשׁ שֶׁמֶתַעֲטָר בְּאַרְבַּע
אוֹתוֹת זֶה כֶּתֶר הֶקֶף הָרֹאשׁ שֶׁמְסוּבָּב אוֹתָם
וּמְכַסֶּה אוֹתָם. אֶהְבֶּה חֶסֶד קְרִיאַת שְׁמַע,
שֶׁשֶׁקוּלָה לַתּוֹרָה שֶׁנִּתְּנָה מִיָּמִין. תְּפִלִּין עוֹז,
מְשָׁמַל שֶׁל גְּבוּרָה. הַעֲמוּד הָאֲמָצְעִי כּוֹלֵל הַכֹּל,
כִּנְפֵי הַמְצָה, נִצַּח וְהוּד, תְּכֵלֶת וְלָבָן. בְּמִזְוָה
רְשׁוּם שְׂדֵי, צִדִּיק. וְהַשְׂכִּינָה שֶׁעַר הַמְּזוּזָה, זֶה
הַשַּׁעַר לָהּ.

יַעֲזוּד, ש' - שָׁלֵשׁ רְצוּעוֹת. ד' - קָשֶׁר שֶׁל תְּפִלִּין
מֵאַחֲרָיו. י' - קָשֶׁר שֶׁל תְּפִלִּין שֶׁל יָד.
וּמִפְּנֵי זֶה שְׂדִי"י מְבַחֵן, יְהוָה מְבַפְּנִים, שֶׁהִיא
אַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת. שֶׁל אַרְבַּעַה רָאשִׁים רִמּוֹז לְאַרְבַּעַה
בְּתֵי הַתְּפִלִּין. שְׂדִי"י, אוֹת שֶׁלֹּו עוֹלָה מְטַטְרוּן.
יַעֲזוּד, י' חֲכָמָה, קֹדֶשׁ לִי. ה' בִּינָה - וְהִיא כִּי
יִבְאֶד. ו' - שְׁמַע, שֵׁשׁ תִּבּוֹת, רוֹמֵז לְשֵׁשׁ
סְפִירוֹת, שֶׁשָּׁה עֲנֵפֵי הָאֵילָן, שְׁכוּלָלֶת אוֹתָם
תְּפַאֲרֶת. ה' - וְהִיא אִם שְׁמַע, מַלְכוּת. אֵלֹו הֵם
שֶׁל הָרֹאשׁ, שֶׁהוּא כֶּתֶר, כ', (שְׁמוּאֵל-א ב) אֵין קְדוּשָׁה
כֹּה' כִּי אֵין בְּלִתְּךָ.

שַׁד"י, רְמוֹז רְצוּעוֹת וּבִתִּי וְקִשְׁרֵי הַתְּפִלִּין
מִבְּחוּץ. אָף כֶּךָ בְּמִזְוָה, יְהו"ה
מִבְּפָנִים, שַׁד"י מִבְּחוּץ, שֶׁל אֲרֻבָּעָה רָאשִׁים עִם
ד', רְמוֹז לְאֲרֻבָּעָה בָּתִּים וּלְקִשֶׁר תְּפִלִּין מֵאַחֲזוֹר. ד',
כְּפוּלָה, אָף כֶּךָ ש' כְּפוּלָה, י' קִשֶׁר שֶׁל יָד כְּהָה,
שֶׁהוּא בֵּית חֲמִישִׁי. ד' ^(י') שֶׁל שַׁד"י הוּא מַח,
שֶׁפֶּרְשׁוֹהוּ עָלָיו, בְּמָקוֹם שֶׁמַּחוּ שֶׁל תִּינוּק רוֹפֵס
בו, וְהוּא תִינוּק יוֹנֵק מִשְׁדֵּי אִמּוֹ, שַׁד"י.

תְּפִלִּין שֶׁל אֲדוֹן הָעוֹלָם – כֶּתֶר. וּמַהוּ הַכֶּתֶר שֶׁל
אֲדוֹן הָעוֹלָם? שֵׁם יְהו"ה, שֶׁהוּא: י' –
חֲכָמָה. ה' – בִּינָה. ו' – תְּפָאֶרֶת, כּוֹלֶלֶת שֵׁשׁ
סְפִירוֹת. ה' – מַלְכוּת. וּמִפְּנֵי זֶה, (שְׁמוּאֵל-ב ז) וּמִי
כַּעֲמֹךְ בְּיִשְׂרָאֵל. (דְּבָרִים ד) כִּי מִי גוֹי גָּדוֹל אֲשֶׁר לוֹ
אֱלֹהִים קְרֹבִים אֵלָיו כֹּה' אֱלֹהֵינוּ בְּכָל קְרָאָנוּ
אֵלָיו. אֲרֻבָּעָה פְּסוּקִים, כָּלֶם רְשׁוּמִים בְּכ'. סוּד
הָאוֹת כ' – י' י'. שֶׁהוּא י' י' מִן יֶאֱהָדוֹנָהי, (בְּמִדְבָר
ז) עֲשֶׂרָה עֲשֶׂרָה הֶכֶף בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ. כ' מִן כֶּתֶר,
כְּלוּלָה מֵעֶשֶׂר סְפִירוֹת, כְּלוּלוֹת מִמַּעֲלָה לְמַטָּה,
וּמֵעֶשֶׂר סְפִירוֹת מִמַּטָּה לְמַעֲלָה.

וְאֵלֹהִים הֵם: (תְּהִלִּים קמח) וְהַמִּים אֲשֶׁר מֵעַל הַשָּׁמַיִם,
מִים עֲלִיוֹנִים – זְכָרִים, מִים תַּחְתּוֹנִים –
נְקֻבוֹת. וְעַלֵּיהֶם אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא לְתַלְמִידָיו:

כְּשֶׁתִּגִּיעוּ לְאַבְנֵי שֵׁשׁ טָהוֹר, אֶל תֹּאמְרוּ מִים
 מִים, שְׁמָא תִּסְתַּכְּנוּ בְּנִפְשָׁכֶם. שְׂאִינֶם מִים
 כְּמִשְׁמָעֶם, אֲלֵא הוּא אוֹר נוֹבֵעַ, וּמִפְּנֵי זֶה נִדְמוּ
 לְמִים נוֹבְעִים, וְזֶה הָאוֹר אֵין לוֹ הֶפְסֵק, וְלֹא קִצּוץ
 וּפְרוּד. וּמִפְּנֵי שֶׁהֶם מִכְתָּר, נִקְרְאוּ שְׂאִין לָהֶם
 סוּף, שְׁכֶתֶר נִקְרָא אֵין סוּף. (ע"כ רעיא מהימנא).

**וְהִקְרַבְתֶּם עוֹלָה לַרִּיחַ נִיחַח לַה' (במדבר כח). בֹּא
 וּרְאֵה, בְּפֶסַח כָּתוּב וְהִקְרַבְתֶּם אִשָּׁה**

עֹלָה לַה'. וְכָאן לֹא כָתוּב אִשָּׁה (שְׁהָרִי בְיוֹם זֶה אִשָּׁה לֹא
 כָּתוּב בוֹ), אֲלֵא וְהִקְרַבְתֶּם עוֹלָה. מָה הַטַּעַם? יוֹם זֶה,
 יוֹם שְׁנִכְנַסְתָּ כָּלָה לַחֲפָה הוּא, וְיִשְׂרָאֵל מוֹנִים יְמֵי
 טְהָרָה, יְמִים וְשָׁבוּעוֹת, וְנִכְלָלִים וְנִכְנָסִים בְּיְמֵי
 הַטְּהָרָה. וְהִיא יוֹצֵאת מִכָּל צַד רַע, וְשׁוֹמֶרֶת יְמֵי
 טְהָרָה כְּמוֹ שְׂרָאוֹי. וְסוּד זֶה, הַמֶּלֶךְ טַעַם בְּתוֹלָה
 טוֹעֵם. מִשּׁוּם כֵּךְ לֹא כָתוּב בּוֹ אִשָּׁה, שְׁהָרִי אַחֵר
 לֹא קָרַב לְמִשְׁכָּן, וְהָרִי מִתְרַחֵק מִשָּׁם. וְעַל כֵּן
 אִשִּׁים לֹא כָאן, וְלֹא צָרִיכִים לְכָאן, וְיִשְׂרָאֵל
 מְרַחֲקִים הֵם מִצַּד רַע (וּמוֹנִים יְמֵי טְהָרָה, יְמִים וְשָׁבוּעוֹת, וְנִכְלָלִים
 וְנִכְנָסִים בְּיְמֵי הַטְּהָרָה). אָמַר רַבִּי אַבָּא, עֲדִין צָרִיכִים
 אֲנַחְנוּ לִפְתַּח זֶה לִפְתַּח.

**אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הִרְמַתִּי יָדִי בְּתַפְלָה לְמִי שְׁכָרָא
 הָעוֹלָם, וְסוּד זֶה מִצָּאנוּ בְּסִפְרֵי הָרַאשׁוֹנִים.**

אֲשִׁים הֵם בְּאִמָּצֵעַ, וּבָאִים בְּצַד זֶה וּבְצַד זֶה, נִדְבָּקִים בְּעֵץ הַדַּעַת טוֹב וָרָע. נִדְבָּקִים בָּרַע וְנִדְבָּקִים בְּטוֹב. וּמִשּׁוֹם כֵּן בִּשְׁאָר הַיָּמִים כְּתוּב בָּהֶם אִשָּׁה עוֹלָה, אָבֵל בָּאֵלוֹ הַיָּמִים שֶׁעַץ הַחַיִּים קִים וְלֹא אַחֵר, אֵין אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לָאִשָּׁה, וְלֹא צָרִיךְ לַהֲיוֹת שָׁם. וַיּוֹם זֶה יוֹם שֶׁל עֵץ הַחַיִּים הוּא, וְלֹא שֶׁל דַּעַת טוֹב וָרָע. וּמִפְּנֵי זֶה, וְהִקְרַבְתָּם עוֹלָה לַרִיחַ נִיחַח לַה', וְלֹא אִשָּׁה לַה' עוֹלָה. וְעוֹלָה לְשׁוֹן (לְשׁוֹם) עוֹלָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר, וַהֲרִי הֵעֲרַנּוּ דְבָרִים שֶׁל פָּרִים בְּנֵי בָקָר, וְכָל אוֹתוֹ קָרְבָן.

וּבַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי (בַּמְדָּבָר כט), כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר, יוֹם שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה דִּין שֶׁל כָּל הָעוֹלָם, דִּין חֲזָק וְדִין רַפָּה. וְעֲשִׂיתָם עוֹלָה?! וְהִקְרַבְתָּם הֲיָה צָרִיךְ לוֹ, כִּשְׁאָר כָּל הַיָּמִים! מֵהוּ וְעֲשִׂיתָם? אֵלֹא בְיוֹם זֶה כְּתוּב (בְּרֵאשִׁית כז) וְעָשָׂה לִי מִטְעָמִים. כְּמָה מִטְעָמִים וְתִבְשִׁילִים עוֹשִׂים יִשְׂרָאֵל בָּאֵלוֹ הַיָּמִים, בְּעוֹד שֶׁהַמֶּקְטָרֵג הוֹלֵךְ לִפְשָׁפֶשׂ בַּחֲטָאֵי הָעוֹלָם. וְעַל כֵּן לֹא כְּתוּב וְהִקְרַבְתָּם, אֵלֹא וְעֲשִׂיתָם עוֹלָה, וְלֹא אִשָּׁה עֹלָה. וְכֵן בְּכָל שְׁאָר הַיָּמִים (בְּקָרְבָנוֹת) לֹא כְּתוּב אִשָּׁה, שְׂאִין לָהֶם חֵלֶק בְּכָל אֵלוֹ הַיָּמִים. כָּל שָׁכֵן בְּזֶה הַיּוֹם, שֶׁאֲנַחְנוּ עוֹשִׂים מִטְעָמִים וְתִבְשִׁילִים בְּלִי דַּעַת הַצַּד הָאֲחֵר, שֶׁהֲרִי יִצְחָק

שולח אותו לצוד צידה של חטאי בני העולם
ולקביא אצלו.

ובעוד שהוא הולך, ישראל לוקחים עצה
מרבקה ועושים כל אלו העבודות, כל
אלו התפלות, מזמנים שופר ותוקעים בו כדי
לעורר רחמים. והרי בארנו, (שם) ויבא לו יין
וישת, שפא (שאכל) מרחוק, מתוך מקום היין
העתיק, ושותה. וטועם אותו, ושמת. ואחר כך
מברך אותו בכמה ברכות, ומעביר על חטאיו.
מה כתוב? (שם) ויהי אף יצא יצא יעקב, ועשו
אחיו בא מצידו. טעון מכמה משאות כמו
שנתבאר, והרי בארנו הדבר.

ומשום כך הוא יום של יבבה, והקרבן הוא
עולה. איל אחד, כמו שנאמר, מפני
אילו של יצחק. ושעיר עזים אחד לחטאת, שחד
לסמאל לכפר (לשבר) פניו באותה בכתה שהוא
בוכה בזה היום כיון שרואה שלא נעשה רצונו
והרי לחנם צד צידה, כמו שנתבאר. כמו כן יום
הכפורים, והרי כתוב בפרשת אמר.

ובחמישה עשר יום וגו' (במדבר כט). רבי אבא
פתח, (בראשית ח) ותנח התבה בחדש

השביעי וגו'. בא וראה, כל אלו הימים הולכת
אמא על הבנים כדי שלא ישלט הצד האחר
עליהם ובכדי להציל אותם. כיון שנצלו בניה
והרי יושבים בסכות, שמורים בשמירה, יום
ראשון ויום שני צותה להם לישראל לעשות
סעודה לממני שאר העמים, והיא לא שורה שם.
ביום שלישי, שהוא י"ז לחדש, מתחילה לשרות
עליהם. זהו שכתוב ותנח התבה בחדש השביעי
בשבעה עשר יום לחדש על הרי אררט. הרים
שכל קללות ויסורים שרויים בתוכם.

אמר רבי אלעזר, יום ראשון של חג לא שורה
עליהם, ולא יום שני, אלא יום שלישי,
שמוסיף וגורע שורה עליהם. מוסיף אותיות
וגורע קרבנות, שכתוב עשתי עשר וגו'. וכך ראוי
לרע עין, מפני שיום ראשון ויום שני שמחת
בניה, והם מחלקים שללם להם. מיום שלישי
והלאה, שהיא שורה עליהם, מה כתוב? (שם)
והמים היו הלוך וחסור עד החדש העשירי
בעשירי באחד לחדש נראו ראשי ההרים. והמים
היו הלוך וחסור – אלו הקרבנות שהולכים
ומתמעטים. וכמו שהם מתמעטים, כך גם
מתמעט הטוב שלהם.

אמר רבי שמעון, אלעזר, בא וראה, מיום שני מתחילים המים להראות. כיון שהתחילו המים – מיום שלישי היא שורה עליהם, ואלו המים לא היו יודעים הבבלים (בבלי) מדוע רשומים כאן, שהרי הטוב של ישראל אינו במקום המעוט, אלא במקום הרבוי. ומפני שאלו המים שרשומים כאן מתמעטים, בא הפסוק להשמיענו, שכתוב והמים, אלו שידועים בימי החג, אלו שרשומים תוך הקרבנות, שהם הרי קללות, היו הלוך וחסור הטוב שלהם. ומשיכה שנמשכת עליהם היו הלוך וחסור. ומפני שאלו המים שלהם הוא, לא מתחברות אותיות, שלא יתחבר הטוב שלהם אלא מעט מעט.

אבל לישראל, שהם מהקדוש ברוך הוא, מה כתוב? (תהלים לד) ודרשי ה' לא יחסרו כל טוב. ראש הפסוק – כפירים רשו ורעבו – אלו הממנים של שאר העמים. ודרשי ה' – אלו ישראל – לא יחסרו כל טוב. אלו הולכים ועולים למעלה למעלה. ומשום כך הטוב שלהם, שהם מים, היו הלוך וחסור, עד החדש העשירי, זה טבת, שהרי אז ימי הרעה הם, ומתעוררת אותה רעה ומתחזקת, והכלה הקדושה לא מאירה

מתוך השמש. אז נראו ראשי ההרים, אלו הם
הרי החשך, הרי הקללות נראים ומתחזקים
ועושים רעות בעולם.

בימים אלו אשה בזו העולה, שהרי אז אלו
האשים אוכלים חלקם. שבעים פרים
אלו הם כנגד שבעים ממנים ששולטים על
שבעים עמים, ועולים ביום ראשון, ויורדים בכל
יום ויום, ונקראים פרים מנגחים בימים שלהם.
אילם ארבעה עשר, שנים בכל יום הם י"ד
יהו"ה. יד ששולטת עליהם תדיר, בכל יום ויום.
כבשים בני שנה, המנין שלהם ח"ץ.

ואם תאמר, אם כך, רע עין אנו אצלם – כן,
שהרי כתוב (משלי כה) כי גחלים אתה חתה
על ראשו. אבל אנחנו לא נותנים אלא בשמחה,
שאין בימי השנה שמחה כאלו הימים. ומפני
שאנחנו נותנים בטוב לב ובשמחה של רצון –
מתהפך עליהם גחלים על ראשיהם, גחלים
לוהטות של השמחה שלנו עושות להם רע. י"ד
(ה), ע', וח"ץ, כך עולים בחשבון שלהם.

וכך זה אם תאמר מי נתן לנו להקריב עליהם,
אולי הם לא רוצים את כל זה? אלא אין

שְׁמִיחָה לְכָל אֱלֹהֵי הַמַּמְנִים בְּכָל אֱלֹהֵי הַתּוֹרִים,
הָאֵילִים, וְהַכְּבָשִׁים כְּאֵלֹהֵי, בְּשַׁעַת שִׁישְׁרָאֵל נִתְּנוּ
לָהֶם סְעוּדוֹת אֱלֹהֵי. וְעַם כָּל זֶה לֹא קָרַב הַכָּל אֶל־אֵלֹהֵי
לְהַקְדֹּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּלִבָּדוֹ, וְהֵם מִתְקַרְבִּים שָׁם
וְהוּא מִחֻלָּק לָהֶם. וְעַל זֶה כָּתוּב, (שם) אִם רָעַב
שֶׁנֶּאֱדָר הָאֲכִלְהוּ לָחֶם – אֱלֹהֵי הֵם קָרְבָּנוֹת הַחֵג. וְאִם
צָמָא הִשְׁקִהוּ מַיִם – אֱלֹהֵי מַיִם שָׁרְשׁוּמִים כָּאֵן
בִּימֵי הַחֵג, וּבִיּוֹם שְׁנִי, וּבִיּוֹם שְׁשִׁי וּשְׁבִיעִי, וְסִימָן
– (שיר השירים ח) בּוֹ"ז יְבוּזוּ לוֹ.

מַיִם רַבִּים לֹא יוּכְלוּ לְכַבּוֹת אֶת הָאֵהָבָה – אֱלֹהֵי
הֵם מַיִם אֲשֶׁר מְנַסְכִּים יִשְׂרָאֵל בְּשִׁמְחָה
וּבְאַהֲבַת הַקְדֹּשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁכָתוּב (ישעיה יב)
וּשְׂאֲבָתָם מַיִם בְּשִׁשׁוֹן. וּנְהָרוֹת לֹא יִשְׁטְפוּהָ –
אֱלֹהֵי הֵם נְהָרוֹת אֶפְרַסְמוֹן טָהוֹר, שְׁכָלָם דְּבוּקִים
וּמִתְקַשְּׂרִים בְּאַהֲבָה זֹו. אִם יִתֵּן אִישׁ אֶת כָּל הוֹן
בֵּיתוֹ בְּאַהֲבָה בּוֹז יְבוּזוּ – זֶה סְמָאֵל, בְּאַהֲבַת
יִשְׂרָאֵל, לְהִיּוֹת לוֹ חֵלֶק אִתָּם בְּאֵלֹהֵי הַמַּיִם
שָׁרְשׁוּמִים כָּאֵן בִּפְרָשָׁה, שְׁכָתוּב אִם יִתֵּן אִישׁ
אֶת כָּל הוֹן בֵּיתוֹ בְּאַהֲבָה בּוֹז יְבוּזוּ, סִימָן שֶׁל
אֱלֹהֵי הַמַּיִם בּוֹ"ז – יְבוּזוּ לוֹ וְדָאִי, שְׁהָרִי כָלָם
נִחְשָׁבִים אֶצְלָנוּ חָרֵשׁ נִשְׁבֵּר, שְׁאִין לוֹ תִּקְנָה
לְעוֹלָמִים.

הַיָּמִים שֶׁלָּהֶם נִחְלָקִים בְּיָמֵי בּו"ז. וְנִשְׁאַרְוּ שְׁאָר יָמִים, שֶׁהֵם ג' ד' ה' (נוטריקון) חֲמִישִׁי רְבִיעִי שְׁלִישִׁי, וְסִימָן – (ישעיה מו) חָר"שׁ אֶת חֲרָשִׁי [ה] אֲדָמָה, וְאֵין לָהֶם תְּקוּן אֲתָנוּ וְלֹא לְעוֹלָמִים. וְאֵם תֹּאמַר, בּוֹז יְבוֹזוּ לוֹ כְּתוּב שָׁם, (תהלים כב) כִּי לֹא בָזָה וְלֹא שָׁקַץ עֲנוּת.

יָוֵם רֵאשׁוֹן מָה עוֹשֶׂה לוֹ? אֵלֹא לֹא נִקְרָא רֵאשׁוֹן וְלֹא נִקְרָא אֶחָד, אֵלֹא חֲמִשָּׁה עָשָׂר סֵתָם, בְּלִי רְשׁוּם כָּלָל. אֲבָל הִתְחַלֵּת רְשׁוּם הַיָּמִים מִיּוֹם שְׁנִי הוּא. וְכֵן רֵאוּי, מִפְּנֵי שְׁאֵין טוֹב בְּשָׁנִי, וּמִשׁוּם כֵּן לֹא רְשׁוּם רֵאשׁוֹן וְלֹא אֶחָד כָּלָל, וְהוּא בְּסֵתָם, וּמִתְחִיל רְשׁוּם הַיָּמִים בְּיּוֹם שְׁנִי. וְנִחְלָקוּ מִיָּם בּוֹ"ז, וְנִשְׁאַרְוּ בְּיָמֵי חָר"שׁ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר, וְהִכָּל כְּמוֹ שֶׁצָּרִיךְ.

אֲשֵׁרֵי חֲלָקָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל שִׁיּוּדָעִים לְהַכְנִס לְתוֹךְ מַח הָאֶגּוֹז, וְכִדֵּי לְהַכְנִס לְתוֹךְ הַמַּח מְשֻׁבְּרִים קִלְפוֹת אֵלּוּ וְנִכְנָסִים. מָה כְּתוּב לְאַחַר כָּל זֶה? בְּיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצַרְתָּ תְהִיָּה לָכֶם. לְאַחַר שֶׁשֻׁבְּרוּ כָּל אֵלּוּ הַקִּלְפוֹת, וְשֻׁבְּרוּ כַּמָּה חֲתִיכוֹת, וְכַמָּה נִחְשִׁים הָרָגוּ, וְכַמָּה עֲקָרִבִּים שֶׁהָיוּ לָהֶם בְּאֵלּוּ הָרֵי הַחֲשָׁךְ, עַד שֶׁמָּצְאוּ מְקוֹם יָשׁוּב וְעִיר קְדוּשָׁה מְקַפֶּת חוֹמוֹת סָבִיב סָבִיב – אִזּוֹ נִכְנָסִים

אֶצְלָהּ, לַעֲשׂוֹת מְנוּחָה שָׁם וּלְשֹׁמֵחַ בָּהּ. וְהָיִי
בְּאַרְנוּ הַדְּבָר.

וְזֶהוּ עֲצֶרֶת, אֲסִיפָה, מָקוֹם שֶׁנֶּאֱסָף הַכָּל אֶצְלָהּ.
תְּהִיָּה לָכֶם, וְלֹא לְאַחֵר, לְשֹׁמֵחַ אַתֶּם
בְּאֲדוֹנֵיכֶם, וְהוּא אַתְּכֶם. וְעַל כֵּן כָּתוּב, (תהלים לב)
שֹׁמְחוּ בַּה' וְגִילוּ צְדִיקִים וְהִרְנִינוּ כָּל יִשְׂרָאֵל לַב.

ראשי המטות

וְכָל הַטֶּף בְּנָשִׁים אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ מִשְׁכַּב זָכָר. שָׁם
שָׁנִינוּ, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אֵין הָעוֹלָם מִתְּנַהֵג
אֶלָּא בְּשְׁנֵי גּוֹנִים שֶׁבָּאוּ מִצַּד אִשָּׁה שֶׁנִּמְצְאָה
חֲכָמַת לֵב. זֶהוּ שְׁכָתוּב (שמות לה) וְכָל אִשָּׁה חֲכָמַת
לֵב בִּידֶיהָ טוֹו וַיִּבְיֵאוּ מִטְוָה אֶת הַתְּכֵלֶת וְאֶת
הָאַרְגָּמָן. וַיֵּמָּה הִבְיֵאוּ? אֶת הַתְּכֵלֶת וְאֶת הָאַרְגָּמָן,
גּוֹנִים שֶׁכָּלוּלִים בְּתוֹךְ גּוֹנִים.

זֶהוּ שְׁכָתוּב (משלי לא) דִּרְשָׁה צֶמֶר וּפִשְׁתִּים וַתַּעַשׂ
בְּחֶפֶץ כְּפִיָּה. וְכָתוּב בִּידֶיהָ טוֹו, מַה זֶּה טוֹו?
אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, טוֹו בְּדִין, טוֹו בְּרַחֲמִים. אָמַר
רַבִּי יִצְחָק, לָמָּה נִקְרָאָה אִשָּׁה? אָמַר לוֹ, שְׁכָלוּלָה
בְּדִין, וְכָלוּלָה בְּרַחֲמִים.

בֹּא וּרְאֵה, שֶׁאָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, כָּל אִשָּׁה נִקְרָאָה
בְּדִין עַד שֶׁטּוֹעֶמֶת טַעַם הֶרַחֲמִים. שְׁלֵמְדָנוּ,

מַצֵּד הָאִישׁ בָּא הַלְבֵן, וּמַצֵּד הָאִשָּׁה בָּא הָאָדָם.
טַעַם אִשָּׁה מְלָכִין, וְלִבָּן עֲדִיף.

וּבֵא וּרְאֵה, לָמָּה נָשׁוּת שְׁאָר עַמִּים עוֹבְדֵי
כוֹכָבִים וּמַזְלוֹת שִׁידְעוּ מִשְׁכָּב זָכָר
אֲסוּרוֹת? מִשּׁוּם שִׁשְׁנִינוּ, יֵשׁ יָמִין וְיֵשׁ שְׂמָאל,
יִשְׂרָאֵל וּשְׁאָר הָעַמִּים עוֹבְדֵי כוֹכָבִים וּמַזְלוֹת, וְגַן
עֵדֶן וְגִיְהֵנִם, עוֹלָם הַזֶּה וְעוֹלָם הַבָּא. יִשְׂרָאֵל כִּנְגֵד
הָרַחֲמִים, וּשְׁאָר הָעַמִּים עוֹבְדֵי כוֹכָבִים וּמַזְלוֹת
כִּנְגֵד הַדִּין. וְשִׁנִּינוּ, אִשָּׁה שִׁטְעָמָה טַעַם הָרַחֲמִים
– הָרַחֲמִים מִנְצָחִים. וְאִשָּׁה שִׁטְעָמָה טַעַם הַדִּין –
דִּין בְּדִין נִדְבֵק, וְעַלִּיהֶם קָרְאוּ, (ישעיה נד) וְהַכְלָבִים
עֲזִי נָפֶשׁ לֹא יָדְעוּ שָׁבְעָה.

וְעַל זֶה לְמַדְנּוּ, הַנִּבְעָלֶת לְעוֹבְדֵי כוֹכָבִים וּמַזְלוֹת
קְשׁוּרָה בּוֹ כְּכָלֵב. מָה הַכָּלֵב תִּקְיָה בְּרוּחוֹ,
חֲצוּפָה – גַּם כָּאֵן דִּין בְּדִין, חֲצוּפָה בְּכָל. הַנִּבְעָלֶת
לְיִשְׂרָאֵל, שִׁנִּינוּ, כְּתוּב (דברים ד) וְאַתֶּם הַדִּבְקִים בִּה' –
אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כְּלַכֶּם הַיּוֹם. מָה הַטַּעַם? מִשּׁוּם
שִׁנְשַׁמַּת יִשְׂרָאֵל בָּאָה מִרוּחַ אֱלֹהִים חַיִּים, שְׁכָתוּב
(ישעיה נז) כִּי רוּחַ מִלְּפָנַי יַעֲטוּף. מִשְׁמַע שְׁכָתוּב
מִלְּפָנַי. וּמִשּׁוּם זֶה, אִשָּׁה שֶׁהִיא בְּתוּלָה, וְלֹא
נִדְבָקָה בְּדִין הַקָּשָׁה שֶׁל שְׁאָר הָעַמִּים, וְנִדְבָקָתָה
בְּיִשְׂרָאֵל – הָרַחֲמִים מִנְצָחִים, וְנִכְשָׁרָתָה.

בא וּרְאָה, כְּתוּב (תהלים פט) אֲמַרְתִּי עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה. מַה זֶה חֶסֶד? הוּא אֶחָד מִכְתָּרִים עֲלִיוֹנִים שֶׁל הַמֶּלֶךְ, שֶׁנִּשְׁמַת יִשְׂרָאֵל קָרָא לָהּ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא חֶסֶד, עַל תְּנַאי שֶׁיִּבְנֶה, וְלֹא יִשְׁמַד חֶסֶד מִהָעוֹלָם, מִשְׁמַע שְׂכָתוֹב יִבְנֶה. וּמִשּׁוּם כֵּךְ שְׁנִינוּ, מִי שֶׁמִּשְׁמִיד חֶסֶד מִהָעוֹלָם, יִשְׁמַר הוּא לָעוֹלָם הַבֶּא. וְעַל זֶה כְּתוּב, (דברים כה) לֹא תִהְיֶה אֵשֶׁת הַמֵּת הַחוּצָה, בְּשָׂבִיל לַעֲשׂוֹת חֶסֶד עִם הַמֵּת. וַיַּעֲשֶׂה הַבְּנִין, שְׂכָתוֹב עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה.

סדר הלימוד ליום ה סיון [יום 241 בשנה]

דברים

פרשת ואתחנן (דף רס ע"א - דף ער ע"א)

וְאַתְּ חֲנָן אֶל ה' בָּעֵת הַהוּא לֵאמֹר. אֲדַנִּי יְהו"ה אַתָּה הַחֲלוּת לְהִרְאוֹת אֶת עַבְדְּךָ וְגו'. רַבִּי יוֹסִי פֶתַח, (ישעיה לח) וַיִּסַּב חֲזַקְיָהוּ פָּנָיו אֶל הַקִּיר וַיִּתְפַּלֵּל אֶל ה'. בֹּא וּרְאֵה כִּמָּה הוּא הַכַּח הַחֲזָק שֶׁל הַתּוֹרָה וְכִמָּה הוּא עֲלִיּוֹן עַל הַכֹּל, שְׁכָל מִי שֶׁמִּשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה, לֹא פוֹחַד מֵעֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים, וְלֹא פוֹחַד מִמְּקָרִים רָעִים

שֶׁל הָעוֹלָם, מִשּׁוֹם שֶׁהוּא אָחוֹז בְּעֵץ הַחַיִּים
וְאוֹכֵל מִמֶּנּוּ בְּכָל יוֹם.

שְׁהָרִי הַתּוֹרָה מְלַמֶּדֶת אֶת הָאָדָם לָלֶכֶת בְּדֶרֶךְ
אֱמֶת, מְלַמֶּדֶת אוֹתוֹ עֲצָה אֵיךְ יָשׁוּב לַפְּנֵי
רַבּוֹנוֹ (לְבַטֵּל לְאוֹתָהּ הַגּוֹרָה), וְאֶפְלוּ שֶׁתִּגְזֹר עָלָיו מִיָּתָהּ –
הַכֹּל יִתְבַּטֵּל וְיִסְתַּלַּק מִמֶּנּוּ וְלֹא יִשָּׁרָה עָלָיו. (עֲצָה
שֶׁל אָדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה) וְעַל כֵּן צָרִיךְ לְהִשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה
יוֹמָם וְלַיְלָה וְלֹא יִזְוֶה מִמֶּנָּה, זֶהוּ שֶׁכָּתוּב (יִהְיֶשֶׁע א)
וְהִגִּיתָ בּוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה. וְאִם מִזִּיד מִמֶּנּוּ אֶת הַתּוֹרָה
אוֹ נִפְרַד מִמֶּנָּה, כְּאִלוּ נִפְרַד מִן הַחַיִּים.

בֵּא וְרֵאָה, עֲצָה שֶׁל הָאָדָם, כְּשֶׁהוּא בְּלִילָה
עַל מִטָּתוֹ, צָרִיךְ לְקַבֵּל עָלָיו עַל מַלְכוּת
שֶׁל מַעֲלָה בְּלִב שָׁלֵם, וְלִהְיוֹת לְמַסֵּר אֵלָיו
פְּקֻדוֹן נִפְשׁוֹ. וְהָרִי פֶּרֶשׁוֹהָ, מִשּׁוֹם שֶׁכָּל הָעוֹלָם
טוֹעֵמִים טַעַם הַמּוֹת, שֶׁהָרִי עֵץ הַמּוֹת שְׂרׁוּי
בְּעוֹלָם, וְכָל רוּחֹת בְּנֵי אָדָם יוֹצְאוֹת וְעוֹלוֹת
וּמִתְחַבְּאוֹת (וְנִמְסְרוּ) אֶצְלוֹ. וּמִשּׁוֹם שֶׁהֵן בְּפִקְדוֹן,
כֵּלָן שָׁבוֹת לְמִקְוֹמוֹתֵיהֶן.

בֵּא וְרֵאָה, כְּשֶׁמִּתְעוֹרְרֶת רוּחַ צָפוֹן בַּחֲצוֹת
הַלַּיְלָה, וְכִרְוֹז יוֹצֵא, וְהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בֵּא
לְגַן עֵדֶן לְהִשְׁתַּעֲשַׁע בְּרוּחֹת הַצַּדִּיקִים, אֲזִ

מתכוננים (מתעוררים) כל בני המלכה וכל בני ההיכל לשבח את המלך הקדוש. ואז כל אותם פקדונות של הרוחות שנמסרו בידה, את כלם משיב לבעליהם. ורב בני העולם מתעוררים באותה שעה, והרי פקדון של כלם משיב אליהם.

אותם שבני ההיכל העליון עומדים בעמדם מתעוררים, משתדלים בתשבחות התורה, ומשתתפים בכנסת ישראל עד שמאיר היום. כשמגיע הבקר, היא וכל בני ההיכל (המלך), כלם באים למלך הקדוש, והם נקראים בני המלך והמלכה, והרי פרשוה.

כשמגיע הבקר צריך לנקות עצמו בכל ולחגור כלי מלחמתו להשתדל עם המלך הקדוש, שהרי בלילה השתדל במלכה. כעת בא עם המלכה לזוג אותה עם המלך.

בא לבית הכנסת, מטהר עצמו בקרבנות, משבח בתשבחות דוד המלך, אויז תפלין בראשו (בידו ובראשו) וציצית בכנפיו, ואמר "תהלה לדוד". והרי פרשוה, מתפלל תפלה לפני רבונו, בתפלה צריך לעמד, כמו (בזוג) מלאכים העליונים, להתחבר עמם, שהם נקראים העומדים, כמו

שְׁנָאֹמֵר (זכריה ג) וְנָתַתִּי לָךְ מֵהֶלְכִים בֵּין הָעֹמְדִים,
וּלְכוּן רְצוֹנוֹ לִפְנֵי רַבּוֹנוֹ, וַיִּתְּבַע בְּקִשְׁתּוֹ.

בֹּא וּרְאֵה, בְּשַׁעַה שְׁאָדָם קָם בַּחֲצוֹת הַלַּיְלָה
מִמַּטָּתוֹ לְהַשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה, הַכְּרוֹז קוֹרֵא עָלָיו
וְאוֹמֵר: (תהלים קלד) הִנֵּה בָּרְכוּ אֶת ה' כָּל עַבְדֵי ה'
הָעֹמְדִים בְּבֵית ה' בַּלַּיְלוֹת. עֲכָשׁוּ כָּשֶׁהוּא עוֹמֵד
בַּתְּפִלָּה לִפְנֵי רַבּוֹנוֹ, אוֹתוֹ כְּרוֹז קוֹרֵא עָלָיו
וְאוֹמֵר: וְנָתַתִּי לָךְ מֵהֶלְכִים בֵּין הָעֹמְדִים הָאֵלֶּה.

אַחֵר שְׁמָסִים תְּפִלָּה בְּרָצוֹן (ועומד בַּעֲצָה) לִפְנֵי
רַבּוֹנוֹ, הֵרִי פִּרְשׁוּהָ שְׁצָרִיף לְמִסֹּר נַפְשׁוֹ
בְּרָצוֹן הַלֵּב לְאוֹתוֹ מְקוֹם שְׁצָרִיף. וְכַמָּה עֲצוֹת יֵשׁ
לְאָדָם בְּכָל. וּבְשַׁעַה שֶׁהַתְּפִלָּה קִיָּמַת (הַסְתִּימָה), כָּל
אוֹתָם דְּבוּרִים שְׁמוּצִיא אָדָם מִפִּיּו בְּאוֹתָהּ תְּפִלָּה,
כָּלֶם עוֹלִים לְמַעַלָּה וּבּוֹקְעִים אֲוִירִים וְרִקִּיעִים,
עַד שְׁמַגִּיעִים לְאוֹתוֹ מְקוֹם שְׁמַגִּיעִים, וּמִתְעַטְרִים
בְּרֹאשׁ הַמֶּלֶךְ וְעוֹשִׂים מֵהֶם עֲטָרָה. וְהֵרִי פִּרְשׁוּהָ
הַחֲבֵרִים, תְּפִלָּה שְׁצָרִיף לְקִדּוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
לְכוּן שְׁתַּהֲיָה תְּפִלַּת תַּחֲנוּנִים. מַנֵּין לָנוּ? מִמַּשֶּׁה,
שְׁכָתוֹב וְאַתְחַנֵּן אֶל ה'. זוֹהִי תְּפִלָּה מְעֵלָה.

בֹּא וּרְאֵה, מִי שְׁעוֹמֵד בַּתְּפִלָּה, צָרִיף לְכוּן רִגְלָיו,
וּפִרְשׁוּהָ. וְצָרִיף לְכִסּוֹת רֹאשׁוֹ כְּמִי שְׁעוֹמֵד

לפני המלך, וצריך לכסות (לסתם) עיניו כדי שלא יסתכל בשכינה. ובספרו של רב המנונא סבא אמר, מי שפוקח עיניו בשעת התפלה או שלא מנמיך את עיניו לארץ, מקדים עליו מלאך המות, וכשתצא נפשו לא יסתכל באור השכינה ולא ימות בנשיקה. מי שמזלזל בשכינה הוא מתזלזל באותה שעה שהוא צריך אותה, זהו שכתוב (שמואל-א ב) כי מכבדי אכבד ובזי יקלו.

זה מי שמסתכל בשכינה בשעה שהוא מתפלל. ואיך יכול להסתכל בשכינה? אלא לדעת שודאי השכינה עומדת לפניו. זהו שכתוב ויסב חזקיהו פניו אל הקיר, ששם שורה השכינה. משום כך לא צריך להיות חוצץ בינו ובין הקיר, ופך שיהיה.

מי שעומד בתפלה צריך לסדר שבת רבונו בתחלה, ואחר כך יבקש בקשתו. שהרי משה כך אמר בתחלה, אתה החלות וגו', ולבסוף אעברה וגו'. רבי יהודה אמר, מה שונה כאן שכתוב אדנ"י בהתחלה, באל"ף דל"ת נו"ן יו"ד, ולבסוף יהו"ה, וקוראים אלהי"ם? אלא הסדור כך הוא – מלמטה למעלה, ולהכליל

מִדַּת יוֹם בְּלִילָה וּמִדַּת לֵילָה בַּיּוֹם, וּלְזוּג הַכֹּל
כָּאֶחָד כָּרְאוּ.

אַתָּה הַחֲלוּת לְהִרְאוֹת אֶת עֲבָדְךָ. מָה הִרְאִיתָ
כָּאֵן? אֵלָּא וַדַּאי מֹשֶׁה רֹאשִׁית הָיָה
בְּעוֹלָם לְהִיּוֹת שָׁלֵם בְּכֹל. וְאִם תֹּאמַר, יַעֲקֹב הָיָה
שָׁלֵם, וְהָאֵילָן הַשְּׁתֵּלֵם לְמַטָּה כְּמוֹ לְמַעְלָה – כִּי
זֶה בּוֹדַי, אֲבָל מָה שֶׁהָיָה לְמֹשֶׁה לֹא הָיָה
לְאָדָם אַחֵר, שֶׁהָרִי הִתְעַטֵּר בְּשָׁלֹמוֹת יִתְרָה
בְּכַמָּה אֲלָפִים וּרְבָבוֹת מִיִּשְׂרָאֵל, בַּתּוֹרָה,
בַּמִּשְׁכָּן, בַּכְּהֻנִּים, בַּלְוִיִּם, בַּשָּׂנִים עֲשָׂר שְׁבָטִים,
גְּדוּלִים מְמַנִּים עֲלֵיהֶם, בְּשִׁבְעִים סִנְהֶדְרִין. הוּא
הַשְּׁתֵּלֵם בְּגוּף שָׁלֵם. אֶהְרֵן לִימִין, נְחֹשֶׁן
לְשִׁמְאֵל, וְהוּא בִּינֵיהֶם.

מִשּׁוּם זֶה אֶת גְּדֻלָּתְךָ, מִימִין, זֶה אֶהְרֵן. וְאֶת יָדְךָ
הַחֲזָקָה, מְשִׁמְאֵל, זֶה נְחֹשֶׁן. וְהָרִי
נִתְבָּאֵר. מִשּׁוּם כִּי מֹשֶׁה הָיָה רֹאשִׁית בְּעוֹלָם.
וְאִם תֹּאמַר, מִי הָיָה הַסִּיּוֹם (שֶׁהָרִי מֹשֶׁה הָיָה הִירְאִישִׁי)?
הַסִּיּוֹם הוּא מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ, שֶׁהָרִי אֵז תַּמְצָא
שְׁלֹמוֹת בְּעוֹלָם מָה שֶׁלֹּא הָיָה כֵּן לְדוּרֵי דוֹרוֹת.
בְּאוֹתוֹ זְמַן תַּמְצָא שְׁלֹמוֹת לְמַעְלָה וּלְמַטָּה, וְיִהְיוּ
הָעוֹלָמוֹת כֻּלָּם בְּזוּג אֶחָד, וְאֵז כְּתוּב (זְכִירָה יד)
בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה ה' אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד.

וַיֹּאמֶר ה' אֵלַי רַב לָךְ אֵל תּוֹסֵף וְגו'. אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא, אָמַר לוֹ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְמֹשֶׁה, מֹשֶׁה, רַב לָךְ שֶׁהַזְדוּגְתָּ בַּשְּׂכִינָה, מִכָּאֵן וְאֵילָךְ אֵל תּוֹסֵף. רַבִּי יִצְחָק אָמַר, רַב לָךְ בְּאוֹר הַשְּׁמֶשׁ שֶׁהִיָּה לָךְ, אֵל תּוֹסֵף, שֶׁהָרִי זְמַן הַלְבָּנָה הַגִּיעַ, וְלִבְנָה לֹא יְכוּלָה לְהָאִיר עַד שִׁיתְכַּנֵּס הַשְּׁמֶשׁ. אָבֹל, וְצוֹ אֶת יְהוֹשֻׁעַ וְחִזְקִיָּהוּ וְאַמְצִיָּהוּ. אֵתָּה, שֶׁהוּא הַשְּׁמֶשׁ, צָרִיךְ לְהָאִיר לְלִבְנָה, וְהָרִי נִתְבָּאֵר.

וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בַּה' אֱלֹהֵיכֶם וְגו'. רַבִּי יוֹסִי אָמַר, (תהלים קמד) אֲשֶׁרִי הָעַם שֶׁכָּכָה לוֹ וְגו'. אֲשֶׁרִי הָעַם שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בָּחַר בָּהֶם מִכָּל עַמִּים עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת, וְהַעֲלָה אוֹתָם לְגוֹרָלוֹ וּבִרְכָם בְּבִרְכָתוֹ, בְּבִרְכַּת שְׁמוֹ, זֶהוּ שֶׁכָּתוּב (ישעיה סא) כִּי הֵם זָרַע בְּרֹךְ ה', בְּרֹךְ ה' מִמֶּשׁ.

בֹּא וּרְאֵה, אֶת כָּל שְׂאֵר עַמֵּי הָעוֹלָם נִתֵּן הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמַמְנִים גְּדוֹלִים שְׁשׁוּלָטִים עֲלֵיהֶם, וְאֵת יִשְׂרָאֵל אָחִז הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְגוֹרָלוֹ וּלְחִלְקוֹ, לְהַאֲחִז בּוֹ מִמֶּשׁ. וְנִתֵּן לָהֶם תּוֹרָה קְדוּשָׁה כִּדִּי לְהַאֲחִז בְּשְׁמוֹ, וְעַל זֶה וְאַתֶּם

הַדְּבָקִים בָּה', וְלֹא בַמִּמְנָה אַחֵר כְּשֶׁאֵר הָעַמִּים,
וַהֲרִי פִרְשׁוּהָ בְכֻמָּה מְקוֹמוֹת.

וַיְדַבֵּר ה' אֲלֵיכֶם מִתּוֹךְ הָאֵשׁ קוֹל דְּבָרִים אַתֶּם
שֹׁמְעִים וְגו' (דברים ד). אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר,
בְּפֶסוּק זֶה יֵשׁ לְהִסְתַּכֵּל. קוֹל דְּבָרִים, מֵה זֶה קוֹל
דְּבָרִים? אֵלֹא קוֹל שֶׁנִּקְרָא דְבוּר, שֶׁכָּל דְבוּר תְּלוּי
בוֹ. וְעַל זֶה כָּתוּב וַיְדַבֵּר ה' אֲלֵיכֶם, שֶׁהֲרִי דְבוּר
בְּמָקוֹם זֶה תְּלוּי, לָזֶה נִקְרָא קוֹל דְּבָרִים.

אַתֶּם שֹׁמְעִים, שֶׁשְּׁמִיעָה לֹא תְלוּיָה אֵלֹא בְזֶה,
מִשּׁוּם שֶׁשְּׁמִיעָה תְלוּיָה בַדְּבוּר, וּמִשּׁוּם
כֵּן אַתֶּם שֹׁמְעִים. (אַתֶּם שֹׁמְעִים, שֶׁשְּׁמִיעָה תְלוּיָה בַדְּבוּר) וַהֲרִי
פִרְשׁוּהָ, (שְׁמוֹת כ"א) וְרָצַע אֲדֹנָיו אֶת אֲזֵנוֹ בַּמְרָצַע,
מִשּׁוּם שֶׁפָּגַם מְקוֹם שֶׁנִּקְרָא שְׁמִיעָה, וְהוּא דְבוּר
וְהוּא שְׁמִיעָה.

קוֹל דְּבָרִים אַתֶּם שֹׁמְעִים וּתְמוּנָה אֵינְכֶם רֹאִים.
מֵה זֶה וּתְמוּנָה? כִּמּוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר י"ב)
וּתְמוּנַת ה' יִבִּיט. דְּבָר אַחֵר וּתְמוּנָה – זֶה קוֹל
פְּנִימִי שֶׁלֹא הָיָה נִרְאָה כָּלֵל. זוּלָתִי קוֹל, זֶה קוֹל
אַחֵר שֶׁאֲמַרְנוּ. וּתְמוּנָה, לָמָּה נִקְרָא כֵּן? מִשּׁוּם
שֶׁכָּל תְּקוּנַת הַגּוּף יוֹצֵא מִמֶּנָּה.

וְאֵם תֹּאמַר, אַחֵר נִקְרָא גַם כֵּן – כֵּן. שֶׁזֶּה הָאֵחֵר
הַתְּקוּנָה שֶׁלֹא מִטָּה מִמֶּנּוּ יוֹצֵא. וּמִשּׁוּם זֶה ה'

עֲלִיּוֹנָה ה' תַּחְתּוֹנָה. ה' עֲלִיּוֹנָה – קוֹל גָּדוֹל וְלֹא יִסָּף (דברים ה'), שְׁלֹא פּוֹסְקִים הַמְּבוּעִים לְעוֹלָמִים, וְכָל אוֹתָם קוֹלוֹת נִמְצָאִים שֶׁם כְּשֶׁנִּתְּנָה תוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל, וְהַכֹּל יוֹצֵא מֵאוֹתוֹ קוֹל פְּנִימִי שֶׁל הַכֹּל, מִשּׁוּם שֶׁבּוֹ תְּלוּי הַדָּבָר.

זֶה שֶׁנִּקְרָא מִשְׁנֵה תוֹרָה, מֹשֶׁה מִפִּי עֲצָמוֹ אָמַר אוֹתָם, וְהָרִי בְּאֶרְנוֹ אֶת הַדָּבָר. לָמָּה כֵּךְ? אֵלֶּא חֲכָמָה עֲלִיּוֹנָה, כָּלֵל הַתּוֹרָה נִקְרָאת, וּמִמֶּנָּה הַכֹּל יוֹצֵא בְּאוֹתוֹ קוֹל פְּנִימִי. אַחֵר כֵּךְ הַכֹּל מִתִּישֵׁב וּמִתְאַחַד בְּמָקוֹם שֶׁנִּקְרָא עֵץ הַחַיִּים, וּבּוֹ תְּלוּי כָּלֵל וּפְרָט, תּוֹרָה שֶׁבְּכָתֵב וְתוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה, וְהוּא נִקְרָא תּוֹרָה וּמִשְׁנֵה תּוֹרָה. בִּהְתַּחֲלָה גְבוּרָה שְׁלֹא פּוֹסְקֵת, וְעַכְשָׁיו הַכֹּל כְּאַחַד. מִשּׁוּם כֵּךְ כָּאֵן בְּאוֹתָם עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרוֹת, הַכֹּל רָשׁוּם בּוֹא"ו, וְלֹא תֵּאֲנֵף, וְלֹא תִּגְנֹב, וְלֹא תַעֲנֶה, וְלֹא תַחְמֹד, וְלֹא תִתְּאוּה, וְהָרִי פִּרְשׁוּהָ.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מֶה זֶה וְלֹא תִתְּאוּה, כִּיּוֹן שְׁכָתוּב וְלֹא תַחְמֹד, שֶׁהָרִי בָּזָה מִסְפִּיק? אָמַר לוֹ, אֲשֶׁרִי בְּעַלִּי הָאֵמֶת, חֲמִידָה דְּרָגָה אַחַת, תִּתְּאוּה דְּרָגָה אַחֶרֶת. חֲמִידָה – שְׁאֵם יָכוֹל, הוֹלֵךְ לְקַחַת אֶת שְׁלוֹ מִשּׁוּם אוֹתָהּ חֲמִידָה שְׁלָקַח, הוֹלֵךְ

לַעֲשׂוֹת מַעֲשֶׂה. תִּתְּנוּהָ לֹא כֶּן, שֶׁהָרִי אֶפְלוּ שְׁלֹא יִקַּח דֶּרֶךְ לְלַכֵּת אַחֲרֵי זֶה, וְהָרִי פִּרְשׁוּהָ הַחֲבֵרִים. אָמַר לוֹ רַבִּי יוֹסִי, לָמָּה לֹא כָּתוּב וְלֹא תִרְצַח, כִּמּוֹ הָאֲחֵרִים הִלְלוּ? אָמַר לוֹ, מִשּׁוּם שֶׁדִּרְגָת הַדִּין תְּלוּיָהּ בַּגְבוּרָה, וְלֹא בַּמָּקוֹם הַרְחָמִים, וּמִשּׁוּם זֶה לֹא כָּתוּב וְא"ו בְּלֹא תִרְצַח. וּמִשּׁוּם שֶׁצָּרִיכִים חֲמֵשׁ וָי"ם, הַתּוֹסֵף וְא"ו וְלֹא תִתְּנוּהָ, שֶׁהָרִי בְּלֹא תִרְצַח לֹא צָרִיךְ לָשִׁים וְא"ו, וְהַתּוֹסֵף כָּאֵן.

שָׁמַע רַבִּי פִּנְחָס שֶׁיָּשֵׁב אַחֲרָיו וּנְשָׁקוֹ. בָּכָה וַחֲיֵךְ. אָמַר, גּוֹר אֲרִיָּה, אֵין מִי שֶׁיַּעֲמִיד לַפְּנִיָּהּ, מִי יָכוֹל לַעֲמִיד לַפְּנֵי וְאָבִיו בְּעוֹלָם. אֲשֶׁרִי חָלַקְס שֶׁל הַצְּדִיקִים, וְאֲשֶׁרִי חָלַקִי בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא שֶׁזָּכִיתִי לָזֶה. עַל זֶה כָּתוּב, (אִיּוֹב כב) יֵרָאוּ צְדִיקִים וַיִּשְׁמְחוּ.

רַבִּי אֶלְעָזָר פָּתַח וְאָמַר, קָרַב אֶתָּה וּשְׁמַע וְגו'. בֹּא וּרְאֵה, בְּשַׁעָה שֶׁנִּתְּנָה תוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל, כָּל הַקּוֹלוֹת נִמְצְאוּ, וְהַקְדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יָשֵׁב עַל הַכִּסֵּא, וְזֶה מִתּוֹךְ זֶה נִרְאָה, וְדַבּוּר שֶׁל זֶה יֵצֵא מִתּוֹךְ הָעֲלִיּוֹן שֶׁמַּעֲלִיו. וְזֶהוּ סוּד הַכָּתוּב פָּנִים בְּפָנִים דָּבָר ה' עִמָּכֶם בְּהָר מִתּוֹךְ הָאֵשׁ. שֶׁדַּבּוּר

יָצָא, וְדִבֵּר מִתּוֹךְ אֵשׁ וְשִׁלְהֶבֶת שְׂדֵחָה אוֹתוֹ
הַחוּצָה בְּדֶפֶק שֶׁל רוּחַ וּמִים שְׁנוֹתָנִים כַּח. שְׂאֵשׁ
וְרוּחַ וּמִים מִתּוֹךְ שׁוֹפָר שְׁכוּלָל אֶת כָּלם יוֹצְאִים,
וְיִשְׂרָאֵל הִתְרַחֲקוּ מִפֶּחַד זֶה.

וּמִשּׁוּם כֵּן, וְאֵת תְּדִבֵּר אֵלֵינוּ. לֹא רוֹצִים בְּכַח
עֲלִיּוֹן שְׁלֹמֶעֱלָה, אֲלֹא מִמָּקוֹם שֶׁל
הִנָּקְבָה וְלֹא יוֹתֵר, וְאֵת תְּדִבֵּר אֵלֵינוּ וְגו'. אָמַר
מֹשֶׁה, וְדַאי הִחֲלִשְׁתָּם אֶת כֹּחִי, הִחֲלִשְׁתָּם כַּח
אַחֵר, שְׂאֵלְמָלֹא לֹא הִתְרַחֲקוּ יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁמְעוּ
כָּל אוֹתוֹ דִּבֵּר כָּמוֹ בִּתְחִלָּה, לֹא הָיָה יָכוֹל
הָעוֹלָם לִהְיוֹת חֶרֶב אַחֵר כֵּן, וְהֵם הָיוּ קִיָּמִים
לְדוּרֵי דוּרוֹת.

שְׂהָרִי בְּשַׁעָה רֵאשׁוֹנָה מֵתוֹ. מָה הַטַּעַם? מִשּׁוּם
שֶׁכֵּן צָרִיךְ, שְׂהָרִי עֵץ הַמּוֹת גֶּרֶם. אַחֵר
שִׁחִיו וְקָמוּ וְהִתְרַבּוּ וְרָצָה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
לְהַכְנִיסָם לְעֵץ הַחַיִּים שְׁעוּמַד עַל אוֹתוֹ עֵץ
הַמּוֹת כִּדִּי לִהְיוֹת קִיָּמִים לְעוֹלָמִים, הִתְרַחֲקוּ
וְלֹא רָצוּ, וְאֵז נִחְלַשׁ כַּח מֹשֶׁה עָלֵיהֶם וְנִחְלַשׁ
כַּח אַחֵר. אָמַר הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֲנִי רָצִיתִי
לְקַיֵּם אֶתְכֶם בְּמָקוֹם עֲלִיּוֹן וּלְהַדְבִּק בְּחַיִּים –
אֶתְכֶם רָצִיתֶם מְקוֹם שְׁשֻׁרוּיָה הִנָּקְבָה, וְלָכֵן לָךְ

אָמַר לָהֶם וְגו'. כָּל אֶחָד יֵלֶךְ לִנְקָבָה שֶׁלוֹ
וַיִּתְיַחַד עִמָּהּ.

וְעַם כָּל זֶה, כִּיּוֹן שִׁישְׂרָאֵל לֹא עָשׂוּ אֵלָּא בְּפֶחַד
עֲלִיּוֹן שְׁהִיָּה עֲלֵיהֶם, לֹא נֶאֱמַר עֲלֵיהֶם, אֵלָּא
מִי יִתֵּן וְהָיָה לְבָבָם זֶה לָהֶם וְגו'. מִכָּאן לְמַדְנוּ,
כָּל מִי שֶׁעוֹשֶׂה דְבָר, וְלִבּוֹ וּרְצוֹנוֹ לֹא שֵׁם בְּצַד
הָרַע, אֶף עַל גַּב שֶׁהוּא רַע – הוּאִיל וְלֹא עָשָׂה
בְּרָצוֹן, לֹא שׁוֹרָה עָלָיו עֲנֵשׁ, וְלֹא כְּאָדָם אַחֵר,
וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא דֵן אוֹתוֹ לְרַע.

וְאַתָּה פֶּה עֵמֶד עֵמֶדִי. מִכָּאן נִפְרָד מְכַל וְכַל
מֵאַשְׁתּוֹ, וְנִדְבַק וְעָלָה בְּמָקוֹם אַחֵר שֶׁל
הַזָּכָר, וְלֹא בְּנִקְבָּה. אֲשֶׁרִי חִלְקוֹ שֶׁל מֹשֶׁה, נִבְיָא
הָאֱמֶת, שְׂזָכָה לְדִרְגוֹת עֲלִיוֹנוֹת, מֶה שֶׁלֹּא זָכָה
אָדָם אַחֵר לְעוֹלָמִים. וְעַל זֶה כָּתוּב, (קהלת ז') טוֹב
לִפְנֵי הָאֱלֹהִים יִמְלֹט מִמָּוֶה. מֶה זֶה טוֹב? זֶה
מֹשֶׁה, שֶׁכָּתוּב (שמות ב') כִּי טוֹב הוּא. וּמִשּׁוֹם שְׁהִיָּה
טוֹב, עָלָה לְדִרְגָּה אַחֶרֶת עֲלִיוֹנָה. וְעַל זֶה כָּתוּב
(שם ג') כִּי הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַתָּה עוֹמֵד עָלָיו אֲדַמַּת
קֹדֶשׁ הוּא. עוֹמֵד עָלָיו דּוֹקָא. מֶה הַטַּעַם? מִשּׁוֹם
כִּי טוֹב הוּא, וְטוֹב הוּא זָכָר.

וְאַם תֹּאמַר שֶׁהָרִי אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, הָרִי דָּוִד
שֶׁכָּתוּב בּוֹ טוֹב, כִּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שמואל-א טז)

וְטוֹב רְאִי, לָמָּה לֹא הָיָה יוֹתֵר? אָמַר לוֹ, כָּתוּב
וְטוֹב רְאִי. טוֹב רְאִי זֶה שֶׁהוּא מֵרָאָה לְהִסְתַּכֵּל, כִּךְ
הָיָה דָּוִד. טוֹב רְאִי – הָיָה טוֹב שֶׁהוּא מֵרָאָה.
וּבְמִשָּׁה כָּתוּב טוֹב הוּא, מִמֶּשׁ, וְכֵאֵן טוֹב רְאִי,
וְעַם כָּל זֶה בְּשִׁנְיָהֶם הָיָה אֲחוּז, שֶׁהָרִי זֶה בְּזֶה
אֲחוּז. וּמִשָּׁה, אַחֵר שֶׁהָיָה טוֹב, עָלָה לְהִיּוֹת גּוֹף
אִישׁ. (דְּבָרִים ל"ג) אִישׁ הָאֱלֹהִים. (בְּמִדְבָּר י"ב) וְהָאִישׁ מִשָּׁה
עָנָו מְאֹד.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, בְּכָל מַעֲשֵׂיו צָרִיךְ הָאָדָם לְשִׁים
כְּנֻגָּדוֹ אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהָרִי בְּאֶרְנוֹ
אֶת הַדָּבָר. רַבִּי יְהוּדָה לְטַעְמוֹ. שֶׁאָמַר רַבִּי יְהוּדָה,
מִי שֶׁהוֹלֵךְ בַּדֶּרֶךְ יִכּוֹן לְשִׁלְשָׁה דְּבָרִים, וְעֲלִיּוֹן
מִכָּלֶם זֶה הַתַּפְּלָה. וְאֵף עַל גֵּב שֶׁתַּפְּלָה יוֹתֵר
עֲלִיּוֹנָה מִהַכֵּל, שְׁנֵי חֲבֵרִים אוֹ שְׁלֹשָׁה שְׁעוֹסְקִים
בְּדִבְרֵי תוֹרָה, שֶׁהָרִי לֹא יִפְחָדוּ, כִּי הַשְּׂכִינָה (וְלִמְעֻלָּה
מֵהֶם תַּפְּלָה, וְעֲלִיּוֹנָה מִכָּלֶם, חֲבֵרִים בְּדִבְרֵי תוֹרָה. שֶׁהָרִי הַשְּׂכִינָה)
מִשְׁתַּתַּפֵּת עִמָּם.

(כְּמוֹ זֶה ש') רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי חֲזִיָּא הָיוּ הוֹלְכִים בַּדֶּרֶךְ.
אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, כָּתוּב (בְּרֵאשִׁית ג') וַיַּעַשׂ ה' אֱלֹהִים
לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתָנוֹת עוֹר. וְכִי עַד עַכְשָׁיו
מִפְּשָׁטִים הָיוּ מֵאוֹתוֹ הָעוֹר? כֵּן. אֲלֹא כָּלִי לְבוּשִׁי
כְּבוֹד הָיוּ. אָמַר לוֹ רַבִּי חֲזִיָּא, אִם כִּךְ לֹא רָאוּ

לָהֶם אָפְלוּ כְּתָנוֹת עוֹר. וְאִם תֹּאמַר שְׁעַד שְׁלֹא
חָטְאוּ הַלְבִּישׁוּ אוֹתָם - לֹא. אֲלֵא אַחֵר שְׁחָטְאוּ
כְּתוּב (בראשית ג) וַיַּעַשׂ ה' אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ
כְּתָנוּ עוֹר וַיַּלְבִּשֵׁם וְגו'.

אָמַר לוֹ, כִּן זֶה בּוֹדְאִי. בְּהִתְחַלָּה הָיוּ כְּמוֹ
שְׁלֹמֶעֱלָה, וּמִפְּשָׁטִים מִהַגְוִנִים שְׁלֹמֶמְטָה,
וְהָיָה הָאוֹר הָעֲלִיּוֹן סוֹבֵב עֲלֵיהֶם. אַחֵר שְׁחָטְאוּ
הַחֲזִירִים בְּצוּרוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה, וְהַעֲבִיר מֵהֶם
הַצּוּרוֹת שְׁלֹמֶעֱלָה. מֶה כְּתוּב? וַיַּעַשׂ ה' אֱלֹהִים
לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתָנוֹת עוֹר וַיַּלְבִּשֵׁם, מְצוּרַת
הָעוֹלָם הַזֶּה. כְּתוּב (שמות כט) [וְאֵת אֶהְרֹן] וְאֵת בְּנָיו
תִּקְרִיב וְהַלְבַּשְׁתָּם כְּתָנֹת. שֵׁם כְּגוֹן עֲלִיּוֹן, כָּאֵן
כְּגוֹן תַּחְתּוֹן. שֵׁם כְּתָנוֹת שֵׁשׁ, כָּאֵן כְּתָנוֹת עוֹר.
וְאֵף עַל גֵּב שֶׁכָּךְ הוּא, הִיפִי שֶׁל אוֹתָם לְבוּשִׁים
עָלָה עַל הַכֹּל.

וּתְפַקְחָנָה עֵינֵי שְׁנֵיהֶם (בראשית ג). (בְּצוּרַת) (בְּדָפּוּס)
הָעוֹלָם הַזֶּה, מֶה שְׁלֹא הָיָה קֹדֶם
שֶׁהָיוּ מְשֻׁגָּיִחִים וּפּוֹקְחִים לְמַעַלָּה, לְעֵתִיד לְבֹא
כְּתוּב (ישעיה מב) וְהוֹלַכְתִּי עוֹרִים בְּדֶרֶךְ לֹא יָדְעוּ
וְגו'. עֵתִיד הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לִפְקֹחַ עֵינַיִם שֶׁל
אֲנָשִׁים לֹא חֲכָמִים, וּלְהַסְתַּכֵּל בְּחֻכְמָה עֲלִיוֹנָה
וּלְהַדְבִּיק בָּמָה שְׁלֹא נִדְבְּקוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה, כְּדִי

שִׁידְעוּ אֶת רַבּוֹנָם. אֲשֶׁרִי הַצְדִּיקִים שִׁיזְכוּ לְאוֹתָהּ
חֲכָמָה, שְׂאִין חֲכָמָה כְּאוֹתָהּ חֲכָמָה, וְלֹא יִדְיָעָה
כְּאוֹתָהּ יִדְיָעָה, וְלֹא דְבִקּוֹת כְּאוֹתָהּ דְבִקּוֹת.

עַד שֶׁהָיוּ הוֹלְכִים רְאוּ אוֹתָם לִיסְטִים הוֹלְכִים
אֲחֵרֵיהֶם לְקַפֵּחַ אוֹתָם. הִסְתַּכֵּל בָּהֶם רַבִּי
אֶלְעָזָר. בָּאוּ שְׁתֵּי חַיּוֹת שָׂדֶה וְהָרְגוּ אוֹתָם. אָמַר
רַבִּי אֶלְעָזָר, בְּרוּךְ הַרְחָמָן שֶׁהֲצִילָנוּ. קָרָא עֲלֵיהֶם,
(משלי ד') בְּלִכְתָּךְ לֹא יֵצֵר צַעֲדָךְ וְאִם תִּרְוֹץ לֹא
תִכָּשֶׁל, וְכָתוּב (תהלים לא) כִּי מִלְּאֲכִיו יֵצִיָּה לָךְ וְגו',
וְכָתוּב (שם) כִּי בִי חֲשַׁק וְאֶפְלָטָהוּ.

לְמַדְנֵנוּ בְּסוּד עֲלִיּוֹן בְּסִפְרָא דְצְנִיעוּתָא, שְׁלֹשָׁה
חֳלָלִים שֶׁל אוֹתִיּוֹת רְשׁוּמוֹת הִתְגַּלּוּ
בְּגִלְגֻּלַת שֶׁל זַעִיר אֲנָפִין. וְשְׁנֵינוּ, שְׁלֹשָׁה מַחוֹת
הֵם שְׁנִסְתָּרִים בְּאוֹתָם חֳלָלִים. וּמִרְאשִׁית (וממשיכות)
הַמַּח הָעֲלִיּוֹן הִנְסָתָר שֶׁל הָעֵתִיק הַקְדוֹשׁ שְׁנִמְשָׁךְ
בְּאוֹתוֹ זַעִיר אֲנָפִין נִמְצְאוּ אַרְבָּעָה מַחוֹת.
וְאַרְבָּעָה הַמַּחוֹת הִלָּלוּ (דין אין פֶּתֶר מִכָּל פֶּתֶרִי הַמָּלָךְ)
נִמְצְאִים וּמִתְפַּשְׁטִים (בְּכָל, וְהֵם) בְּכָל הַגּוֹף, וְהֵם
אַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת שֶׁל אַרְבָּעָה בְּתֵי הַתְּפִלִּין שְׁמִנִּיחַ
הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

וְלִבְּנוֹ צָרִיף הָאָדָם לְהִנִּיחַ בְּכָל יוֹם, מִשׁוּם שֶׁהֵן
שֵׁם קְדוֹשׁ עֲלִיּוֹן בְּאוֹתִיּוֹתָיו רְשׁוּמוֹת,

שְׁכָתוֹב (דברים כח) וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם ה' נִקְרָא עָלֶיךָ. וְשָׁנִינוּ שֵׁם ה' מִמָּשׁ, וְאֵלּוּ תַּפְלִין שֶׁל רֹאשׁ. (מח' עליון שְׁנַמְשָׁךְ בְּמַחַ תַּחְתּוֹן נִקְרָאוּ שְׁנֵי מַחֲזִין, וְהֵם שְׁכָתוֹב חֲכָמוֹת, וְהַתְּפָרְשׁוּ בְּאַחֶד).

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, הוּא שְׁכָתוֹב (שמות יג) קָדֵשׁ לִי כָּל בְּכוֹר. זֶהוּ כֶּתֶר שְׁכָלּוֹל וּמִסְתִּיר כָּל אוֹתָם הָאֲחֵרִים. (כל בכור, כל בכור סֶתֶם, לְעִלּוֹן) מְשִׁיכוֹת (מַחֲנָה) שְׁלֹמֶעֱלָה נִסְתָּרָת בּוֹ. (שֶׁל הַכֹּל) וְזֶה נִקְרָא פֶּטֶר כָּל רַחֵם, פְּתִיחוֹת שֶׁל כָּל מְשִׁיכוֹת הַרְחָמִים וְיִסּוֹד עֲלִיוֹן. (וְאוֹר)

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְנִסְתָּר בִּיּוֹד שֶׁל הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ. וְזֶה (יּוֹד) בֵּית אֶחָד שֶׁל תַּפְלִין, שֶׁהוּא קָדֵשׁ לִי כָּל בְּכוֹר סֶתֶם. מַחַ (אֲבָא) עֲלִיוֹן, חֲכָמָה.

בֵּית שְׁנֵי – וְהִיא כִּי יִבְיָאָךְ ה' (אֱלֹהֶיךָ). אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מַחַ שְׁשַׁעְרֵיו יוֹצְאִים לַחֲמָשִׁים שְׁעָרִים, שְׁעָרִים גְּדוֹלִים, וְהֵם כְּנָגֵד זְמָנִים רַבִּים, שְׁכָתוֹב (שם כ) אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם. (שם יג) הוֹצִיאָךְ ה' מִמִּצְרַיִם. וְנִזְכָּר פְּעָמִים רַבּוֹת זְכוֹרֹן מִצְרַיִם, וְהֵם חֲמָשִׁים כְּנָגֵד חֲמָשִׁים. וְשָׁנִינוּ בְּסִפְרוֹ שֶׁל רַב הַמְּנוּנָא סָבָא שֶׁאָמַר, שְׁעָרִים רַבִּים שְׁלֹמֶעֱלָה וְשְׁלֹמֶטָה שֶׁבַר

הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהָיוּ נִסְתָּרִים וְקִשּׁוּרִים
 בְּשִׁלְשָׁלוֹתֵיהֶם כְּדִי לְהוֹצִיא אֶת יִשְׂרָאֵל (לחזק),
 שֶׁהָיוּ מֵהַשְּׁעָרִים הָלְלוּ שֶׁל אוֹתוֹ הַמַּחַ נִפְתָּחִים
 וּמִתָּרִים כָּל שָׁאֵר הַשְּׁעָרִים, וְאֶלְמָלָא שֶׁהִתְעוֹרְרוּ
 וְנִפְתָּחוּ אוֹתָם שְׁעָרִים שֶׁל הַמַּחַ הַזֶּה, לֹא הָיוּ
 נִפְתָּחִים אוֹתָם הָאֲחֵרִים לַעֲשׂוֹת דִּין וְלְהוֹצִיא אֶת
 יִשְׂרָאֵל מִן הָעֲבָדוֹת.

וְהַכֹּל נִסְתָּר בְּזֶה שֶׁנִּקְרָאת אִם הָעֲלִיּוֹנָה, שֶׁמִּמֶּנָּה
 מִתְעוֹרֵר כַּח לֹאִם הִתְחַתְּנוּנָה. וּמַהוּ?
 שְׁכָתוּב בָּהּ, (ישעיה נא) וְלֹאֻמִּי אֵלֵי הָאֲזִינוּ. אֶל
 תִּקְרִי לֹאֻמִּי אֶלָּא לֹאֻמִּי. שֶׁלֹּא זֶה הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא מְלַחֵב אֶת כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל עַד שֶׁקָּרָא לָהּ אֻמִּי.
 וְזֶה יוֹצֵא מֵהָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה, שֶׁהִיא בֵּית שְׁנִי,
 שֶׁנִּקְרָאת ה' שֶׁל הַשֵּׁם הַקְדוֹשׁ, שֶׁנִּפְתַּח
 לְחַמְשִׁים שְׁעָרִים, וּמִזֶּה יוֹצֵא רוּחַ לְנֶקֶב אֶחָד שֶׁל
 חוֹר הַחֲטָם.

וְשְׁנֵינֵנוּ, הַיּוֹבֵל שִׁיּוּצָאִים בּוֹ הָעֲבָדִים לְחֵרוֹת,
 בַּמַּח הַזֶּה נֶאֱחָזוּ, וְהֵם חֲמִשִּׁים שָׁנוֹת
 הַיּוֹבֵל, וְהֵם חֲמִשִּׁים יָמֵי סְפִירַת הָעֶמֶר בּוֹ
 נֶאֱחָזִים, שֶׁבָּהֶם נָחוּת רוּחוֹת הָעֲבָדִים וּמוֹצִיאִים
 רוּחָם (וּמוֹצִיא רוּחוֹ) לְמַנוּחָהּ, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (שם יד) בְּיוֹם
 הַנִּיחַ ה' לָךְ מֵעֶצְבְּךָ וּמִרְגָּזְךָ וּמִן הָעֲבָדָה וְגו'.

ומשום זה, ה' מְנוּחַת הָרוּחַ, וּלְהוֹצִיא רוּחַ
לַחֲרוּת. וּבְבִית זֶה תְּלוּיָה יְצִיאַת מִצְרַיִם, וּבָאוֹת
ה' שֶׁל הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ, כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאָר. עַד כָּאן כָּלֵל
שֶׁל י"ה שֶׁל הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ.

בא וּרְאֵה, מִצַּד אָבָא יוֹצֵא חֶסֶד, מִצַּד אִמָּא
יוֹצֵאת גְּבוּרָה, וְהַכֹּל אוֹחֵז הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוא וּמִתְעַטֵּר בָּהֶם אוֹת וָא"ו.

בֵּית שְׁלִישִׁי – שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, יִשְׂרָאֵל סָבָא.
וְאַהֲבַת אֵת ה' אֱלֹהֶיךָ. שְׁנָה רַבִּי שְׁמַעוֹן,
זֶהוּ סוּד עֲלִיּוֹן שִׁישְׂרָאֵל הָעֲלִיּוֹן הַתְּעַטֵּר בְּצַד
הָאָבָא, וּמֵהוּ? אַבְרָהָם. וְהַתְּעַטֵּר בְּצַד הָאִמָּא,
וּמֵהוּ? יִצְחָק.

שְׁנִינּוּ, וְאַהֲבַת – מִי שְׁאוּהֵב אֶת הַמֶּלֶךְ, עוֹשֶׂה
יֹתֵר טוֹב חֶסֶד עִם הַכֹּל. וְחֶסֶד יוֹתֵר,
אוֹתוֹ שֶׁנִּקְרָא חֶסֶד שֶׁל אֱמֶת, שְׁלֹא רוֹצֵה עָלָיו
שָׂכָר, אֲלָא בְּשִׁבִּיל אֲהֵבַת הַמֶּלֶךְ שְׁאוּהֵב אוֹתוֹ
יֹתֵר, וּבְאַהֲבַת הַמֶּלֶךְ תְּלוּי הַחֶסֶד. וְעַל זֶה נִקְרָא
(ישעיה מא) אַבְרָהָם אוֹהֵבִי. וּמִשּׁוֹם שְׁאוּהֵב אוֹתוֹ
יֹתֵר, מְגִדִּיל חֶסֶד בְּעוֹלָם. וְעַל זֶה כָּאן וְאַהֲבַת.
וּבְאַהֲבַת תְּלוּי הַחֶסֶד, וְזֶהוּ הַבֵּית הַשְּׁלִישִׁי.

הַבֵּית הָרְבִיעִי – (דברים יא) וְהָיָה אִם שָׁמוּעַ.
הַשְּׁמָרוֹ לָכֶם. וְחָרָה אַף ה'. גְּבוּרָה

חֲזָקָה וְדִין קָשָׁה הִיא, וְיוֹצֵאת מִצַּד הָאָמָא
הַעֲלִיּוֹנָה. וְשָׁנִינוּ, אַף עַל גַּב שֶׁהִיא אֵינָה דִין,
מִצָּדָה יוֹצֵאת דִין, (שְׁיוּצָא) גְבוּרָה עֲלִיּוֹנָה. וְאִם
תֹּאמַר, וְהָיָה אִם שָׁמוּעַ שְׁאִינָנוּ דִין, אֵין פֶּתֶר
בְּכָל כְּתָרֵי הַמֶּלֶךְ שֶׁלֹּא יִכָּלְלוּ בּוֹ דִין וְרַחֲמִים, כָּל
שֶׁכֵּן גְבוּרָה שְׁנִכָּלֵל טוֹב וְרַע.

וְאַרְבַּעָה אֵלֶּה לּוֹקַח אוֹתָם וְא"ו וּמִתְעַטֵּר בָּהֶם,
וְאֵלּוּ הֵן תְּפִלִּין שְׁמַנִּיחַ הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוא. שָׁנִינוּ, הָא"ו הַזֶּה עוֹלָה וּמִתְעַטֵּר
בְּעִטְרוֹתָיו, וְאוֹחֵז אֶת זֶה וְאֶת זֶה וּמִתְעַטֵּר
בְּכֻלָּם, וְעַל זֶה וְא"ו אֶמְצָע הַכֹּל, שְׁלִמְעָלָה
וּלְמַטָּה, לְהִרְאוֹת חֲכָמָה שְׁלֵמָה מְכַל צִדְדָיו.

(שָׁנָה רַבִּי אֲבָא) כְּתוּב (דְּבָרִים י') רַק בְּאַבְתִּיף חֲשַׁק ה'.
מִכָּאֵן אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הָאָבוֹת הֵם מְרַכְּבָה
קְדוּשָׁה עֲלִיּוֹנָה, וְכְתוּב חֲשַׁק ה'. בֹּא וּרְאֵה, כְּמוֹ
שֵׁישׁ מְרַכְּבָה קְדוּשָׁה לְמַטָּה, כִּף יֵשׁ מְרַכְּבָה
קְדוּשָׁה לְמַעְלָה. וּמָה הִיא? זֶה שְׁאִמְרָנוּ, מְרַכְּבָה
קְדוּשָׁה הַכֹּל נִקְרָא, וְהַכֹּל נִקְשֵׁר זֶה בְּזֶה, וְנַעֲשֶׂה
הַכֹּל אֶחָד.

רַק בְּאַבְתִּיף – שְׁלֵשָׁה, וּמְרַכְּבָה – אַרְבַּעָה.
אַרְבַּעָה מִנִּין לָנוּ? שְׁכָתוּב וַיִּבְחַר בְּזִרְעָם

אחריהם. מה משמיע? להכליל בהם את דוד המלך, שהוא רביעי להתתקן במרכבה הקדושה. ששנינו, האבות תקון שלמות הכל, והגוף משתכלל בהם ונבנה, ובהם נאחז. בא דוד המלך ושכלל הכל, והתקין הגוף והשלימם בהם. ואמר רבי יצחק, כמו שזכו האבות להתעטר במרכבה הקדושה, כך זכה דוד להתתקן בעמוד הרביעי של המרכבה.

אמר רבי יהודה, כתוב בדוד (שמואל א טז) והוא אדמוני עם יפה עינים וטוב ראוי. מה הטעם אדמוני? משום שחלק גורלו גרם לו. אדמוני, דין ודאי. עם יפה עינים, דין ברחמים, כמו שכתוב (ישעיה נה) חסדי דוד הנאמנים.

אמר רבי יצחק, חסדי דוד, במקומו בארנו. אלא והוא אדמוני, כמו שאמרנו. עם יפה עינים – אלו האבות. בא וראה, ירושלים וציון – דין ורחמים, ואף על פי כן כתוב (מלכים א ח) [מ]עיר דוד היא ציון, וכתוב (הושע יא) בקרבך קדוש ולא אבוא בעיר. נשבע הקדוש ברוך הוא שלא יכנס בירושלים של מעלה וכו'. אימתי? אמר רבי יהודה, כשתחזר מלכות בית דוד למקומה למטה.

רבי יצחק אומר, ש' שְׁמַצִּירַת בְּשִׁלְשֵׁת

הַקְּשָׁרִים, (ש' ארבעה קשרים, רמזוה היא לשלשה,

ורמזוה לארבעה. שלשה זה שאמרנו. ארבעה, להיות מרכבה קדושה כאחד,

שְׁהָרִי הוא כלל התקון העליון. ומכאן נפרדים ונמשכים התחתונים בדרךיהם

ברצועותיהם, שתלויים בשערות הללו של הראש שתלויים בהם, ונמשכים

מהם כל אותם אחרים, עד שנקשרים במקומם).

שְׁנִינוּ, ו' נוטל אותם עליונים שאמרנו, ואלו

תפלין שמיניח הקדוש ברוך הוא. משום

כך צריך אדם להתפאר בהם, עליהם כתוב וראו

כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך, שם ה'

ממש. ואלו אותם תפלין של ראש. תפלין של

זרוע היא שמאל, שנקרא עז, וירשה מעז, זהו

שכתוב (שמות יג) והיה לאות על ידכה, בה"א, והיא

ה"א שבאמרנו. אשרי חלקם של ישראל. ועל זה

ה"א אחרונה לקחה תפלין, שהיא שמאל.

למי הם ארבע אלה, שהם גוף אחד, ועל זה

כלולים באחד, ומי הם? תפארת נצח הוד

יסוד. והיא ה"א של ידכה, וכלם אחוזים בה

בשביל להתברך מהם, וכלולה מכלם.

אמר רבי חייא, אם כך, הרי כתוב (שמות לג)

וראית את אחרי, ושנינו, זה קשר של

תְּפִלִּין. אָמַר לוֹ, הָרִי פִּרְשׁוּהָ, וַיִּפֶּה הוּא, וְהִכַּל
בְּרוּר הַדָּבָר. וְעַל זֶה מָזָה תְּלוּיָה רְצוּעָה אַחַת
לְמִטָּה, שֶׁהָרִי מִמֶּנָּה תְּלוּיִים הַתַּחְתּוֹנִים וְנִזְוִנִים
מִמֶּנָּה. וְעַל זֶה נִקְרָא אוֹת, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (בראשית ט)
זֹאת אוֹת הַבְּרִית. וְכָתוּב וְהָיָה לְאוֹת עַל יָדְכָה,
בָּה"א, וְהָרִי פִּרְשׁוּהָ.

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל. אָמַר רַבִּי יִיסָא, יִשְׂרָאֵל סָבָא. רַבִּי
יִצְחָק אָמַר, ע' גְּדוּלָּה, לְכָלֵּל שְׁבַעִים
שְׁמוֹת, יַעֲדוֹת הַכֹּל שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב
(ישעיה א) שִׁמְעוּ שָׁמַיִם. וְכָתוּב (דברים לב) הֶאֱזִינוּ
הַשָּׁמַיִם. גַּם כָּאן שְׁמַע יִשְׂרָאֵל. וְהִכַּל דָּבָר אֶחָד
הוּא. יְהוָה – רֹאשׁ הַכֹּל בְּאוֹר הָעֵתִיק הַקָּדוֹשׁ,
וְזֶהוּ שֶׁנִּקְרָא א"ב. אֱלֹהֵינוּ – עֵמֶק הַנְּחָלִים
וְהַמְּבוּעִים שְׁיוּצָאִים וְשׁוֹפְעִים לְכָל.

יְהוָה – גּוֹף הָאֵילָן, שְׁלֵמוֹת הַשָּׁרָשִׁים. אֶחָד –
כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. וְהִכַּל שְׁלֵמוֹת אַחַת,
וְנִקְשָׁר זֶה בְּזֶה, וְלֹא נִמְצָא פְּרוּד, אֲלָא הַכֹּל אֶחָד.

שְׁנָה רַבִּי יִצְחָק, מְרַכְּבָה קְדוּשָׁה עַלִּיוֹנָה, אֲרֻבָּעָה
בְּתֵי תְּפִלִּין שְׁמִנִּיחַ ו', כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר. מְרַכְּבָה
קְדוּשָׁה אַחֲרָת, אֲרֻבָּעָה אַחֲרִים שְׁכָלוּלִים בְּאַחָד,
שְׁמִנִּיחַ ה' הָאֲחֲרוֹנָה, כְּמוֹ שֶׁבְּאֲרוּהָ.

רַעְיָא מְהִימָנָא

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד. מִצְוָה זוֹ לְיִחָד
 שֵׁם הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בְּכָל יוֹם, שֶׁהָרִי
 כָּמוֹ שְׁמִיחָדִים שֵׁם הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְמַטָּה, כִּן
 מְתִיחַד שְׁמוֹ לְמַעְלָה. נִמְצָא שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא
 יִחִיד מַעְלָה וּמַטָּה. מִי שְׁמִיחַד שֵׁם הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ
 הוּא, יָשִׁים לְבוֹ וּרְצוֹנוֹ בְּאוֹתוֹ יְחִיד שְׁאֻמְרָנוּ,
 וַיַּחֲבֵר כָּל אֵיבָרָיו בְּאוֹתוֹ יְחִיד לְהִיּוֹת כָּלֵם אֶחָד.
 כָּמוֹ שֶׁשֵּׁם כָּל אֵיבָרָיו בְּסוּד אֶחָד, כִּן לְמַעְלָה
 מַחֲבֵר כָּל הָאֵיבָרִים הָעֲלִיוֹנִים בְּאוֹתוֹ יְחִיד לְהִיּוֹת
 כָּלֵם אֶחָד.

בְּשִׁעָה שָׁבָא אָדָם לְיִחָד אֶת שֵׁם הַקָּדוֹשׁ
 בָּרוּךְ הוּא, כָּל חִילוֹת הַשָּׁמַיִם
 עוֹמְדִים שׁוֹרֹת שׁוֹרֹת כְּדִי לְהִתְתַּקֵּן וּלְהַכְלִיל
 כָּלֵם בְּאוֹתוֹ יְחִיד, לַעֲמֹד בְּסוּד אֶחָד בְּיְחִיד
 אֶחָד. כָּלֵם מִתְתַּקְּנִים בְּתִקּוּנֵיהֶם כְּרָאוּי. בְּאוֹתָהּ
 שְׁעָה עוֹמֵד מְמַנֶּה אֶחָד שְׁמֹשׁ שְׁעוֹמֵד תַּחַת
 מְאֲתִים אַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנֶה עוֹלָמוֹת, וְכָלֵם
 נִקְרָאִים אֵיבָרֵי הַגּוּף. וְזֶה נִקְרָא הַלְנִי"ו, עוֹמֵד
 וּמַחֲכָה לְאוֹתוֹ יְחִיד, וְזֶה מְלַקֵּט שׁוֹשְׁנִים, כָּמוֹ
 שְׁנֶאֱמַר (שִׁיר הַשִּׁירִים ו') וְלִלְקֹט שׁוֹשְׁנִים, שֶׁהֵם
 אֵיבָרֵי הַגּוּף.

הַאִיבָרִים הָעֲלִיּוֹנִים לוֹקֵט אוֹתָם הַשֵּׁם הָעֲלִיּוֹן
 בְּסוּד הַיְחוד שֶׁהַיְחוד בְּסוּד אַרְבָּעִים
 וּשְׁנַיִם שְׁמוֹת, וְלוֹקֵט כָּל אוֹתָם שׁוֹשְׁנִים עֲלִיּוֹנִים,
 וְשֹׁמֵשׁ זֶה לוֹקֵט כָּל אוֹתָם הַתַּחֲתוֹנִים, שְׁכָלָם
 מְמַנִּים בְּכָלֵל שֶׁל שְׁבַעִים וּשְׁנַיִם שְׁמוֹת, וְנִלְקָטִים
 כָּלָם בְּאוֹתוֹ הַיְחוד, וְנַעֲשִׂים כָּלָם גּוֹף אֶחָד בְּסוּד
 אֶחָד. וְאוֹתוֹ הַיְחוד עוֹלָה, וּמִיְחָד הַכֹּל בְּשְׁנֵי
 צְדָדִים בְּיְחוד אֶחָד. בְּאוֹתָהּ שָׁעָה מְתַלְקָטִים כָּל
 הַאִיבָרִים וּמִתַּחֲבָרִים בְּחִבּוּר אֶחָד, לְהִיּוֹת כָּלָם
 בְּסוּד אֶחָד, לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה, בְּסוּד שֶׁל ה' אֶחָד
 וְשֵׁמוֹ אֶחָד.

וְעַל כֵּן מְאָרִיכִים בְּאֶחָד בְּשְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת, לְלַקֵּט
 שׁוֹשְׁנִים, לְהַתִּיחַד בְּסוּד שֶׁל אֶחָד בְּיְחוד
 שָׁלֵם. כִּיּוֹן שְׁכָל הַאִיבָרִים מְתִיחָדִים בְּסוּד אֶחָד שֶׁל
 יְחוד אֶחָד, אֲזִי נִקְרָא הַכֹּל קֶרֶבֶן שָׁלֵם, וְעַל סוּד זֶה
 הַכֹּנִס הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת אָדָם הָרֹאשׁוֹן לְגַן
 עֵדֶן, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בראשית ב) לְעַבְדָּהּ וּלְשִׁמְרָהּ. וּשְׁנֵינוּ
 שְׂאֵלָה אוֹתָם קֶרֶבְנוֹת שְׁנַיִם, סוּד שֶׁל ה' אֶחָד וְשֵׁמוֹ
 אֶחָד. שְׂבָאֵלוֹ קֶרֶבְנוֹת כְּתוּב וְלַלְקֵט שׁוֹשְׁנִים.

(שֶׁהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לוֹקֵט שׁוֹשְׁנִים, לוֹקֵט כָּל אוֹתָם אִיבָרִים שֶׁלְמַעַלָּה וּמַטָּה

לְחַבֵּר אוֹתָם בְּיְחוד בְּאוֹתוֹ שְׂאֵמָרְנוּ. אֲזִי מִתְעוֹרֵר מִי שְׁמִתְעוֹרֵר לְלַקֵּט שׁוֹשְׁנִים)

אלו הַאִיבָרִים שֶׁל שְׁנֵי צְדָדִים שֶׁהֵם אֶחָד.

שׁוֹשְׁנִים, סוד הוא. שְׁפָשְׁמַתְחֻבְרִים כָּל (אוֹתָם) איִבְרִים כְּאֶחָד, לְהִיּוֹת כָּלָם בְּיַחְדּוֹ אֶחָד, סוד הַקְרָבָן, אֲזִי מִתְעַטֵּר הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בַּעֲטָרָה בְּרֹאשׁ שֶׁל כֶּתֶם פָּז, לְהִיּוֹת בְּכָבוֹדוֹ מִתְעַטֵּר. וְסוּד זֶה הִיָּה, שְׁפָתוֹב שׁוֹשְׁנִים, סוד שֶׁל כָּל אוֹתָם איִבְרִים שְׁלִמְעָלָה וְלִמְטָה. וְסוּד שֶׁל אוֹתוֹ פָּז, עֵטוֹר שְׁמַתְעַטֵּר וְעוֹלָה מִבִּינֵיהֶם, וְהַכֹּל נִמְצָא בּוֹ.

בְּשׁוֹשְׁנִים הָלְלוּ יֵשׁ שֵׁשׁ מֵאוֹת וּשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִצְוֹת, שֶׁהֵם איִבְרִים שֶׁל שְׁנֵי צְדָדִים, סוד שֶׁל יְהוֹ"ה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד. וְיֵשׁ בּוֹ עֲלִיָּה שֶׁל אוֹתוֹ פָּז שְׁעוֹלָה מִבִּינֵיהֶם. וּבְכָל מְקוֹם שֶׁהֵם נִמְצָאִים, אוֹתָהּ עֲלִיָּה עֲלִיוֹנָה נִמְצָאת מִבִּינֵיהֶם לְעֵלוֹת. וְסוּד זֶה (שִׁיר הַשִּׁירִים ב) תְּפוּחַ בַּעֲצֵי הַיַּעַר, וְשׁוֹשְׁנָה בֵּין הַחוֹחִים. זֶה וְזֶה צְרִיכִים לְעֵלוֹת כְּאֶחָד בְּיַחְדּוֹ שְׁלֵם. אֲשֶׁרִי מִי שְׁמַקְרִיב קְרָבָנוֹת אֱלֹהִים, וְדָאִי לְרָצוֹן לוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

מִצְוָה לִירָאָה (ה) בְּדֶרֶךְ כָּלֵל וּבְדֶרֶךְ פָּרֹט. וְהִרִי יִרָאָה בְּאָרְנוֹ, מִשּׁוֹם שֵׁשׁ עַל הָאָדָם לִפְחַד מִלִּפְנֵי הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא תָּמִיד, כְּמוֹ

שְׁנֵאמַר (דברים כח) לִירְאָה אֶת הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא
הַזֶּה אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ. וּבִשְׁבִיל יִרְאָה זוֹ יִשְׁמַר
בְּדַרְכָּיו. וִירְאָה, מְקוֹם הוּא שֶׁנִּקְרָא יִרְאָה, מְשׁוּם
שֶׁשֵּׁם נִמְצְאָת יִרְאָת הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הִיא יִרְאָת
ה' לִירְאָה מִמֶּנּוּ, וְזֶהוּ סוּד הַכְּתוּב (ויקרא יט) וּמִקֵּדְשִׁי
תִּירָאוּ. בִּירְאָה הַזֹּאת שְׂרוּיָה מִכַּת אֵשׁ, לְהִלְקוֹת אֶת
הַרְשָׁעִים שֶׁלֹּא שׁוֹמְרִים מִצְוֹת הַתּוֹרָה, וְעַל זֶה
בְּדֶרֶךְ כָּלֵל יֵשׁ לִירְאָה.

וְאַחֵר כֵּן בְּדֶרֶךְ פֶּרֶט, כְּשִׁיּוּדַע הָאָדָם מֵהִי יִרְאָת
ה', וְזֹהִי יִרְאָה שֶׁל חֲבִיבוּת, שֶׁהִיא עֶקֶר
וְיִסוּד לְאַהֲבָה אֶת הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. (אחר) יִרְאָה זוֹ
עוֹשֶׂה כְּדִי לִשְׁמֹר כָּל מִצְוֹת הַתּוֹרָה, לְהִיּוֹת אָדָם
עֹבֵד נֶאֱמָן לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כִּרְאוּיָה. (יִרְאָה)

סדר הלימוד ליום ו' סיון [יום 242 בשנה]

מִצְוָה (ו') לְאַהֲבָה, וְהָרִי בְּאַרְנוֹ אֶהְבֵּת הַקָּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא, שֶׁצָּרִיךְ הָאָדָם לְאַהֲבֵה אוֹתוֹ
אֶהְבָה רַבָּה כְּמוֹ אֲבִרָהֶם שֶׁאַהֲבֵה אֶת הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא בְּכִמָּה אֶהְבֹּת וּמָסַר אֱלֹיו גּוּפוֹ וְנַפְשׁוֹ. מִכָּאֵן
לְמִדְנֹה, מִי שֶׁאַוֲהֵב אֶת הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, מְקִיִּם
עֲשֹׂר אֲמִירוֹת מַעֲלָה וּמַטָּה. וְעַל זֶה כָּל אוֹתָם
עֲשָׂרָה נִסְיוֹנוֹת שֶׁהַתְּנִסָּה אֲבִרָהֶם וְעַמְד בְּכָלֶם,

כְּנָגֵד עֶשֶׂר אֲמִירוֹת, כָּל נִסְיוֹן הִיא אֲמִירָה,
וְהַתְּנִסָּה בְּאוֹתָהּ אֲמִירָה וְעֵמֶד בָּהּ.

וְעַל זֶה אוֹתָם עֲשָׂרָה נִסְיוֹנוֹת, וּבְכָל עֵמֶד
אֲבָרָהֶם, מַשּׁוּם שֶׁהִתְקַשֵּׁר וְנִדְבֵק בִּימִינוֹ
שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהִיא אֶהְבָּה רַבָּה. מָה
הַטַּעַם נִקְרָאת אֶהְבָּה רַבָּה? מַשּׁוּם מִי שֶׁעוֹמֵד
בְּאֶהְבָּה הַזֶּה, מִתְקַשֵּׁר בְּעוֹלָם הָעֲלִיוֹן. אֶהְבֵּת
עוֹלָם, זֶה סוּד הָעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן, שֶׁהִתְקַשְּׁרָה בּוֹ
אֶהְבֵּתוֹ, וְהַכֹּל סוּד אֶחָד בְּלִי פְרוּד. וְהָרִי נִתְבָּאֵר
סוּד הָאֶהְבָּה, אֶהְבָּה זֶה עוֹלָה עַל כָּל עֲבוֹדוֹת
הָעוֹלָם, בְּזֶה נִכְבֵּד שֵׁם הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יוֹתֵר
מִהַכֹּל וּמִתְבָּרֵךְ. בְּרוּךְ הוּא לְעוֹלָם וּלְעוֹלָמֵי
עוֹלָמִים, וְסוּד הָאֶהְבָּה נִתְבָּאֵר.

מִצְוָה (י) לִקְרֹא קְרִיאַת שְׁמַע פַּעַמִּים בְּכָל יוֹם,
אַחַת כְּנָגֵד דְּרָגַת יוֹם, וְאַחַת כְּנָגֵד דְּרָגַת
לַיְלָה, לְהַכְלִיל בִּיּוֹם דְּרָגַת הַלַּיְלָה, וּלְהַכְלִיל
בַּלַּיְלָה דְּרָגַת יוֹם, וְהָרִי נִתְבָּאֵר. וְעַל זֶה פַּעַמִּים
בְּכָל יוֹם, אֶחָד בִּיּוֹם וְאֶחָד בַּלַּיְלָה.

מִצְוָה שִׁיקְבַּע אָדָם מְזוֹנָה לְשַׁעְרוֹ, לְהִיּוֹת כָּל
אָדָם שָׁמוֹר מֵעַם הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
כְּשִׁיּוּצָא וּכְשִׁנְכָנָס. וְהַסוּד – (תהלים קכא) ה' יִשְׁמַר

צִאתָךְ וּבִאָךְ מֵעֵתָהּ וְעַד עוֹלָם. מִשּׁוֹם שְׁסוּד
הַמְּזוּזָה עוֹמֵד תָּמִיד לַפֶּתַח, וְזֶהוּ פֶתַח שְׁלֹמֶעֱלָה,
וְזֶהוּ דְרָגָה שֶׁנִּקְרָאת שׁוּמֵר, לְהִמָּצֵא בְשִׁמְרָהּ.

שְׂאֲדָם אֵינוֹ שְׁמוֹר, רַק מִשְׁמִירַת הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוא שֶׁהוא תָּמִיד שׁוּמֵר, וְעוֹמֵד לַפֶּתַח,
וְהָאָדָם בַּפְּנִים. וְעוֹד, שֶׁלֹּא יִשְׁכַּח אָדָם זְכוּרֹן
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְעוֹלָמִים. וְזֶהוּ כְּמוֹ הַצִּיצִית,
כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמָר (במדבר טו) וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת
וְגו'. כִּיֹּן שְׂרׁוּאָה הָאָדָם אֶת הַזְכוּרֹן הַזֶּה, נִזְכָּר
בְּעֲצָמוֹ לַעֲשׂוֹת מִצְוֹת רַבּוֹנוֹ. וְסוּד הָאֱמוּנָה,
מְזוּזָה כָּלֵל שֶׁל זְכוֹר וּנְקִיבָה כְּאַחֵד.

בְּסִפְרוֹ שֶׁל שְׁלֹמֶה, סָמוּךְ לַפֶּתַח, כִּנְגֵּד שְׁתֵּי
דְּרָגוֹת, מְזַדְּמֵן שֶׁד אֶחָד (וְזֶהוּ) וַיֵּשׁ לוֹ
רְשׁוֹת לַחֲבֵל, וְהוּא עוֹמֵד לְצַד שְׁמָאל. מֵרִים
הָאָדָם אֶת עֵינָיו, וְרׁוֹאֶה אֶת סוּד שֵׁם רַבּוֹנוֹ,
וְנִזְכָּר בּוֹ, וְלֹא יָכוֹל לְהִרְע לוֹ. וְאִם תֹּאמַר, אִם
כֵּן, כִּשֶׁהָאָדָם יוֹצֵא מִהַשַּׁעַר הַחוּצָה הָרִי אֹתוֹ
יָד עוֹמֵד לִימִינוֹ, וּמְזוּזָה לְשִׁמְאָלוֹ, וְאֵיךְ נִשְׁמַר
הָאָדָם כִּשֶׁהוּא שׁוֹרָה לְשִׁמְאָלוֹ?

אֱלֹהִים כָּל מֶה שֶׁעָשָׂה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כָּל דְּבָר
וְדָבָר נִמְשָׁךְ אַחֵר מִינוֹ. בְּאָדָם יֵשׁ שְׁתֵּי

דְּרָגוֹת, אַחַת מִיָּמִין וְאַחַת מִשְּׂמָאל. אוֹתוֹ שְׂמִימִין
נִקְרָא יֵצֶר הַטּוֹב, וְאוֹתוֹ שֶׁל הַשְּׂמָאל נִקְרָא יֵצֶר
הָרָע. כִּיּוֹן שֶׁיֵּצֵא אָדָם מִשְּׂעַר בֵּיתוֹ, אוֹתוֹ שֶׁד
מֵרִים עֵינָיו, וְרוֹאֶה אֶת הַיֵּצֶר הָרָע שֶׁשׁוֹרֶה
לְשִׂמָּאל, נִמְשָׁךְ לְאוֹתוֹ צַד וְזוֹ מִיָּמִין. וּבְאוֹתוֹ צַד
עוֹמֵד שֵׁם שֶׁל רְבוֹנוֹ, וְלֹא יָכוֹל לְהִתְקַרֵּב וּלְהִרְע
לוֹ, וְיוֹצֵא הָאָדָם וְנִצּוֹל מִמֶּנּוּ. כְּשֶׁנִּכְנָס, הֵרִי הַשֵּׁם
הַקְּדוֹשׁ עוֹמֵד לִיָּמִין וְלֹא יָכוֹל לְקַטֵּרֵג עִמּוֹ.

וְעַל זֶה צָרִיךְ הָאָדָם שְׁלֹא יַעֲשֶׂה (יַעֲבִיר) טְנוּף
וּלְכַלּוֹף בְּשַׂעַר בֵּיתוֹ וְלֹא יִשְׁפֹּךְ מִים
עֲכוּרִים. אַחַד, שְׁלֹא יַעֲשֶׂה קָלוֹן לְשֵׁם רְבוֹנוֹ.
וְאַחַד, שֶׁיֵּשׁ רְשׁוֹת לְאוֹתוֹ הַמְּחַבֵּל לְחַבֵּל. וְלִכְן
יִזְהַר הָאָדָם מִזֶּה, וְיִזְהַר הָאָדָם שְׁלֹא יִמְנַע מִשְּׂעַר
בֵּיתוֹ שֵׁם רְבוֹנוֹ.

וּבְשִׂאָדָם מִתְקִין מְזוּזָה לְפִתְחוֹ, כְּשֶׁנִּכְנָס (אוֹתוֹ
הָאָדָם), אוֹתוֹ יֵצֶר הָרָע וְאוֹתוֹ שֶׁד בְּעַל
כְּרָחַם שׁוֹמְרִים אוֹתוֹ, וְאוֹמְרִים (תְּהִלִּים קִיח) זֶה
הַשְּׂעַר לֵה' צְדִיקִים יָבֹאוּ בּוֹ. וּכְשֶׁלֹּא עוֹמֶדֶת
מְזוּזָה בְּפֶתַח הָאֵישׁ, יֵצֶר הָרָע וְאוֹתוֹ שֶׁד
מִתְתַּקְּנִים כְּאַחַד, שְׁמִים יְדִיָּהֶם עַל רֹאשׁוֹ בְּזִמָּן
שְׁנִכְנָס, פּוֹתְחִים וְאוֹמְרִים: אוֹי לוֹ לְפָלוֹנִי שֶׁיֵּצֵא

מִרְשׁוֹת רַבּוֹנוֹ! מֵאוֹתוֹ זְמַן הוּא עוֹמֵד בְּלִי
שְׁמִירָה, שְׁאִין מִי שִׁישְׁמֹר עָלָיו. הִרְחַמְן יִצְיָלָנוּ.
שְׁמִיעַ יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד, זֶהוּ יַחְדּוֹ אֶחָד.
בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד, זֶהוּ
יַחְדּוֹ אֶחָד, לְהִיּוֹת שְׁמוֹ סוּד אֶחָד. וְסוּד זֶה – ה'
הוּא הָאֱלֹהִים, זֶה כָּתוּב כְּשֵׁהֶם בְּיַחְדּוֹ אֶחָד.

וְאֵם תֹּאמַר, אִם כֵּךְ כִּמוֹ שֶׁכָּתוּב (זְכִירִיה י"ד) ה' אֶחָד
וְשְׁמוֹ אֶחָד, לֹא הִיא ה' הוּא הָאֱלֹהִים.
שְׁאֵם כָּתוּב ה' וְשְׁמוֹ הוּא אֶחָד, הֵייתִי אוֹמֵר כֵּךְ.
לֹא כָּתוּב אֱלֹא ה' אֶחָד וְשְׁמוֹ אֶחָד, וְצָרִיךְ לוֹמַר
בְּגוֹן זֶה, ה' הוּא הָאֱלֹהִים הוּא, וְיִרְאֶה ה' אֶחָד
וְשְׁמוֹ אֶחָד.

אֲלֵא הַכֹּל אֶחָד. שֶׁכְּשֶׁמֶתֶאֱחָדִים שְׁנֵי הַשְּׁמוֹת
הִלְלוּ, זֶה בְּיַחְדּוֹ זֶה, וְזֶה בְּיַחְדּוֹ אֶחָד, אִזּוֹ
שְׁנֵי הַשְּׁמוֹת הָאֵלֶּה נַעֲשִׂים אֶחָד וְנִכְלָלִים זֶה בְּזֶה,
וְנִהְיָה הַכֹּל שֵׁם שְׁלָם בְּיַחְדּוֹ אֶחָד, וְאִזּוֹ ה' הוּא
הָאֱלֹהִים, שֶׁהָרִי אִזּוֹ נִכְלָל הַכֹּל זֶה בְּזֶה לְהִיּוֹת
אֶחָד, וְעַד שֶׁהִתְיַחְדּוּ כָּל אֶחָד, זֶה בְּלִבּוֹ וְזֶה
בְּלִבּוֹ, לֹא נִכְלָלוּ זֶה בְּזֶה לְהִיּוֹת הַכֹּל אֶחָד.

כִּלֵּל כָּל הַתּוֹרָה כֵּךְ הוּא וְדַאי, שֶׁהָרִי הַתּוֹרָה הִיא
תּוֹרָה שֶׁבְּכָתָב, וְהִיא תּוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה. תּוֹרָה

שְׁבַכְתָּב זֶהוּ שְׁכָתוּב ה'. תוֹרָה שְׁבַעַל פָּה, שְׁכָתוּב
הָאֱלֹהִים. וּמִשּׁוּם שֶׁהַתּוֹרָה הִיא סוּד הַשֵּׁם
הַקָּדוֹשׁ, נִקְרָאת כֵּן.

תּוֹרָה שְׁבַכְתָּב וְתוֹרָה שְׁבַעַל פָּה, זֶה כָּלֵל וְזֶה
פָּרֹט. הַכָּלֵל צָרִיךְ אֶת הַפָּרֹט, וְהַפָּרֹט
צָרִיךְ אֶת הַכָּלֵל, וְהַתִּיחַדוֹ זֶה בְּזֶה וְנִהְיָה הַכֹּל
אֶחָד. וְעַל זֶה כָּלֵל הַתּוֹרָה הוּא כָּלֵל שְׁלֹמַעֲלָה
וּמִטָּה, מִשּׁוּם שֶׁשֵּׁם זֶה לְמַעֲלָה, וְשֵׁם זֶה לְמִטָּה.
זֶה סוּד הָעוֹלָם הָעֲלִיוֹן, וְזֶה סוּד הָעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן.
וְעַל זֶה כָּתוּב אֲתָה הָרֵאָתָ לְדַעַת כִּי ה' הוּא
הָאֱלֹהִים. זֶה הַכָּלֵל שֶׁל הַכֹּל. וְכֵן זֶה שְׁאֻמְרָנוּ
צָרִיךְ אָדָם לְדַעַת בְּעוֹלָם הַזֶּה.

וְאִם תֹּאמַר, מִצְוֹת הַתּוֹרָה אֵיפֹה הֵן כָּאֵן בְּכָלֵל
הַזֶּה? אֵלֹא זֶהוּ זְכוֹר וְזֶהוּ שְׁמֹר. וְכֵן
מִצְוֹת הַתּוֹרָה בְּאֵלָה כְּלוּלִים, בְּסוּד שֶׁל זְכוֹר
וּבְסוּד שֶׁל שְׁמֹר, וְהַכֹּל הוּא אֶחָד.

פֶּתַח רַבִּי יוֹסִי וְאָמַר, זֶה שֶׁשְּׁנִינּוּ שֶׁתַּפְּלֵת עֲרֻבִית
הִיא חוּבָה, וְדַאי מִשּׁוּם שֶׁקָּרִיאת שְׁמַע שֶׁל
עֲרֻבִית חוּבָה, וְהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְתִיחַד בְּלִילָה
כְּמוֹ שֶׁמְתִיחַד בַּיּוֹם. וּמִדַּת לִילָה נִכְלָלֶת בַּיּוֹם,
וּמִדַּת יוֹם נִכְלָלֶת בְּלִילָה, וְנִנְעָשָׂה יְחִיד. וּמִי

שְׁאֵמֵר רְשׁוֹת, מְשׁוּם אֲמוּרִים וּפְדָרִים
שְׁמַתְעַכְלִים בְּלִילָה, וְהָרִי בְּאֶרְנוּ.

שְׁכַת־טוֹב וְאֶהְבֶּתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ. פְּסוּק זֶה בְּאֶרְנוּ,
וּפְרָשׁוּהוּ הַחֲבֵרִים. אָבֵל יֵשׁ לְשֹׂאֵל, אִם
בִּיחוד הַזֶּה שֶׁל שְׁמַע יִשְׂרָאֵל נִכְלָל הַכֹּל, יָמִין
וּשְׂמָאל, לָמָּה כָּתוּב אַחֵר כֵּךְ וְאֶהְבֶּתָּ, וְהָיָה אִם
שְׁמוֹעַ, שֶׁהָרִי בִּיחוד נִכְלָלוּ? אֵלָּא שֶׁם בְּכֻלָּל, כָּאֵן
בְּפֶרֶט, וְכֵךְ צָרִיךְ.

וּבְסוֹד הַיְחוד שֶׁהָרִי הִתְעוֹרְרָנוּ בוֹ, יְחוד הוּא
כְּמוֹ תַּפְלִין שֶׁל רֹאשׁ וּתַפְלִין שֶׁל זְרוּעַ.
בְּתַפְלִין שֶׁל רֹאשׁ יֵשׁ אַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת, וְהָרִי
נִתְבָּאֵר. וְכָאֵן שְׁלֹשָׁה שְׁמוֹת הֵם. שֶׁם אַרְבַּע
פְּרָשִׁיּוֹת, וְכֹל אַחַת וְאַחַת בְּלִבְדָּה. וְכָאֵן שְׁלֹשׁ
שְׁמוֹת. מַה בֵּין זֶה לָזֶה?

אֲדָא בְּאוֹתָן אַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת הָרִי הִתְעוֹרְרוּ בְּהֵן,
אַחַת נִקְדָּה (עֲלִיּוֹנָה) רִאשׁוֹנָה, וְאַחַת סוֹד
הָעוֹלָם הַבָּא, וְאַחַת יָמִין, וְאַחַת שְׂמָאל. אֵלָּה
סוֹד תַּפְלִין שֶׁל רֹאשׁ. וְכָאֵן בְּסוֹד זֶה, יְחוד זֶה
שְׁלֹשָׁה שְׁמוֹת עֲלִיּוֹנִים הֵם כְּמוֹ אוֹתָן אַרְבַּע
פְּרָשִׁיּוֹת. ה' הָרֹאשׁוֹן זֶה נִקְדָּה עֲלִיּוֹנָה, רִאשִׁית
הַכֹּל. אֱלֹהֵינוּ, סוֹד הָעוֹלָם הַבָּא. ה' הָאַחֲרוֹן,

כָּלֶל שֶׁל יָמִין וּשְׂמָאל כְּאַחַד, בְּכָלֶל אֶחָד, וְאַלֶּה
הֵם תְּפִלָּה שֶׁל ראש, וְזֶהוּ יַחֲדוּד רִאשׁוֹן.

תַּפְּלִין שֶׁל זְרוּעַ כָּלֶל (תוֹךְ תַּפְּלִין שֶׁל זְרוּעַ) שֶׁל כָּל
הָאֶלֶּה כְּאַחַד, וְזֶהוּ סוּד בְּרוּךְ שֶׁם כְּבוֹד
מְלָכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד. כָּאֵן כָּלֶל שֶׁל אוֹתָן תַּפְּלִין
שֶׁל ראש שֶׁנִּכְלְלוּ בְּתוֹךְ תַּפְּלִין שֶׁל זְרוּעַ.

וּסוּד זֶה, בְּרוּךְ – זֶה סוּד שֶׁל נִקְדָּה עֲלִיוֹנָה,
שֶׁהוּא בְּרוּךְ, שֶׁכָּל הַבְּרָכוֹת נוֹכְעוֹת מִשָּׁם.
וְאִם תֹּאמַר, הָעוֹלָם הֵבֵא נִקְרָא בְּרוּךְ – לֹא כֵן,
שֶׁהֲרִי נִקְדָּה עֲלִיוֹנָה הִיא זָכָר, עוֹלָם הֵבֵא נִקְבָּה.
הוּא בְּרוּךְ וְהִיא בְּרָכָה. בְּרוּךְ זָכָר, בְּרָכָה נִקְבָּה.
וְעַל זֶה בְּרוּךְ הוּא נִקְדָּה עֲלִיוֹנָה. שֵׁם – זֶה הָעוֹלָם
הֵבֵא, שֶׁהוּא שֵׁם גָּדוֹל, כִּמּוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (יהושע ז') וַמָּה
תַּעֲשֶׂה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל. כְּבוֹד – זֶה כְּבוֹד עֲלִיוֹן,
שֶׁהוּא יָמִין וּשְׂמָאל, וְכֻלָּם כְּלוּלִים בְּתַפְּלָה זוֹ שֶׁל
יָד, שֶׁהִיא מְלָכוּתוֹ. וְלוֹקַח הַכֹּל לְתוֹכָהּ, וּבָזָה
נִכְלָלִים בְּמַלְכוּת הַזֹּאת כָּל הָעוֹלָמוֹת לְזוֹן אוֹתָם
וְלִהְיוֹת אוֹתָם בְּמָה שֶׁהֶצְטָרְכוּ.

וְזֶהוּ יַחֲדוּד שֶׁל תַּפְּלִין שֶׁל ראש וְתַפְּלִין שֶׁל זְרוּעַ,
כִּמּוֹ סוּד הַיַּחֲדוּד שֶׁל תַּפְּלִין, כֵּן הוּא יַחֲדוּד
הַכֹּל, וְזֶהוּ בְּרוּךְ הַדְּבָר. וְהֲרִי סִדְרָנוּ יַחֲדוּד זֶה לַפָּנִי

הַמְנוּרָה הַקְדוּשָׁה, וְאָמַר לִי שְׁהִי בְּאַרְבָּעָה גִּוְנִים
הַסְתִּידֵר הַיְחוד, וְזֶה הַבְּרוּר שֶׁל כָּלָם. וְכֵן הוּא
בּוֹדְאִי, וְכָלָם סוּד הַיְחוד. אֲבָל סְדוּר הַתְּפִלִּין זֶהוּ
יְחוד עֲלִיּוֹן כָּרְאוּי.

וּבְמִתוֹךְ שְׁנִכְלָלוּ יָמִין וּשְׁמָאל בְּסוּד שֶׁל שֵׁם
אַחַד בְּדֶרֶךְ כָּלָל, צָרִיךְ אַחֵר כֵּן
לְהוֹצִיא אוֹתָם בְּדֶרֶךְ פָּרֹט, אֲבָל לֹא בְּדֶרֶךְ יְחוד,
שְׁהִי הַיְחוד הוּא בְּפִסּוּקִים הָרֵאשׁוֹנִים, לְהִיּוֹת
ה' אֶחָד, בְּתִפְלִין שֶׁל רֹאשׁ. וּשְׁמוֹ אֶחָד, בְּתִפְלִין
שֶׁל זְרוּעַ. וְנִהְיָה הַכֹּל אֶחָד. כִּיּוֹן שֶׁהַיְחוד
הַסְתִּידֵר הַכֹּל בְּכָלֵל מֵרֹאשׁ הַנִּקְדָּה הָעֲלִיּוֹנָה,
צָרִיךְ אַחֵר כֵּן לְהַתְעַטֵּר מִהָרֹאשׁ שֶׁל הָאוּר
הָרֵאשׁוֹן, שֶׁהוּא רֹאשׁ הַכֹּל. (ע"כ רַעֲיָא מֵהִימְנָא).

זוהר:

חֻקָּה וְהַתְקִין מֹשֶׁה כ"ה אוֹתִיּוֹת בְּסוּד שֶׁל
הַפִּסּוּק שֶׁל הַיְחוד, שֶׁכָּתוּב שָׁמַע יִשְׂרָאֵל
ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד. וְהֵן כ"ה אוֹתִיּוֹת חֻקּוֹת
מִחֻקּוֹת בְּסוּד שְׁלֹמֶעֱלָה. יַעֲקֹב רָצָה לְהַתְקִין
לְמִטָּה בְּסוּד הַיְחוד, וְהַתְקִין בְּכ"ד אוֹתִיּוֹת, וְהֵן:
בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד. וְלֹא הַשְּׁלִים
לְכ"ה אוֹתִיּוֹת, מִשּׁוּם שֶׁעֲדִין לֹא הִתְתַּקֵּן הַמִּשְׁכָּן.
כִּיּוֹן שֶׁנִּתְתַּקֵּן הַמִּשְׁכָּן וְהַשְּׁתַּלֵּם דְּבָר שֶׁהִיָּה יוֹצֵא

מִמֶּנּוּ, כְּשֶׁהִשְׁתַּלֵּם לֹא דִבֵּר אֶלָּא בְּכ"ה אוֹתִיּוֹת,
 לְהִרְאוֹת שְׁהָרִי זֶה הַשָּׁלֵם כְּמוֹ שְׁלֹמֶעֱלָה, שְׁכָתוֹב
 (וַיִּקְרָא א') וַיִּדְבֵּר ה' אֵלָיו מֵאַהֲל מוֹעֵד לֵאמֹר. הָרִי
 כ"ה אוֹתִיּוֹת.

וְעַל זֶה כ"ה מִיָּנִים לְהִשְׁלִים תְּקוּנָה הַמִּקְדָּשׁ, וְכָל
 הָאוֹתִיּוֹת הֵלְלוּ בְּאַרְנוֹ בְּאוֹתָן אוֹתִיּוֹת
 חֲקוּקוֹת שְׁלֹמֶדְנוּ מִמֶּר. וּמִשּׁוֹם שֶׁהִמְשִׁיךְ
 הַשְׁתַּלֵּם בְּסוּדוֹת הֵלְלוּ, נִקְרָא כ"ה בְּיַחְוֹד שֶׁל
 שְׁלֵמוֹת הַמִּשְׁכָּן, וְעַל זֶה כָּתוּב (תְּהִלִּים קמ"ה)
 וַחֲסִידֶיךָ יִבְרַכּוּכָהּ, סוּד הַשְׁלֵמוֹת שֶׁל כָּל
 הַמִּשְׁכָּן וְתִקּוּנוֹ.

כ"ה כְּנֶגֶד כ"ב אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה, וְתוֹרָה וּנְבִיאִים
 וּכְתוּבִים, שֶׁהֵם כָּלֵל אֶחָד, סוּד אֶחָד.
 בְּשַׁעַת שִׁישְׁרָאֵל מִיַּחֲדִים יַחְוֹד בְּפִסּוּק זֶה בְּסוּד
 כ"ה אוֹתִיּוֹת, שֶׁהֵם שִׁמְעַ יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה'
 אֶחָד, וּבְרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלָכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד,
 שֶׁהֵם כ"ד אוֹתִיּוֹת, וַיִּכּוֹן כָּל אֶחָד בָּהֶם, הָאוֹתִיּוֹת
 כָּלֵן מִתַּחֲבֵרוֹת כְּאַחַת, וְעוֹלוֹת לְחִבּוּר אֶחָד,
 אַרְבָּעִים וְתִשְׁעָה שְׁעָרִים בְּסוּד הַיּוֹבֵל. וְאִזְ צָרִיךְ
 לְעֹלוֹת וָעֶד, לֹא יוֹתֵר. וְאִזְ נִפְתָּחִים הַשְּׁעָרִים,
 וּמִחֲשִׁיב הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְאוֹתוֹ אָדָם כְּאֵלוֹ
 קַיִם אֶת כָּל הַתּוֹרָה, שֶׁהִיא בָּאָה בְּמ"ט פָּנִים בְּכָל.

וַיַּעַל זֶה צָרִיף לְכוֹן רְצוֹן בְּעֶשְׂרִים וְחֲמֵשׁ
 וּבְעֶשְׂרִים וָאַרְבַּע לְהַעֲלוֹתָן בְּרְצוֹן הַלֵּב
 בְּאַרְבָּעִים וְתִשְׁעָה שָׁעִרִים שְׁאֲמַרְנוּ. כִּיּוֹן שֶׁהַתְּכוֹן
 בָּזָה, יִתְכַּוֵּן בְּאוֹתוֹ יְחִיד שְׁאֲמַר מַר, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל
 וְגו' בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד, כָּלֵל שֶׁל
 כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה. אֲשֶׁרִי חִלְקוֹ שֶׁל מִי שִׁיתְכַּוֵּן בָּהֶן,
 וְדַאי כָּלֵל הוּא שֶׁל כָּל הַתּוֹרָה שְׁלִמְעָלָה וּמִטָּה.
 וְזֶהוּ סוּד שֶׁל אָדָם, שְׁלִמּוֹת שֶׁל זָכָר וְנִקְבָּה, וְסוּד
 כָּל הָאֱמוּנָה. (עד כאן)

רַבִּי אַבָּא שָׁלַח לוֹ לְרַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר לוֹ, זֶה
 שְׁבִיִּי מַר, בְּתַפְלִין שֶׁל רַבּוֹן הָעוֹלָם אַרְבַּע
 פְּרָשִׁיּוֹת הֵן קֹדֶשׁ הַקִּדְּשִׁים – יָפָה. עוֹר שֶׁעַל
 הַתְּפִלִּין, וְאוֹתָן רְצוּעוֹת נִקְרְאוֹת קִדְּשָׁה,
 אִסְמִכְתָּא מִנֵּין לָנוּ? שָׁלַח לוֹ, (בְּרַאשִׁית ג') וַיַּעַשׂ ה'
 אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ וְגו' דְּיוֹקָא, וְכֵן בְּאֵרוֹ רַב
 הַמְּנוּנָא סָבָא. וְאַלֶּה אוֹתָם שֶׁל רֹאשׁ, וְזֵרוּעַ יִדְכָּה
 בָּה"א, וְהָרִי פִּרְשׁוּהָ.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, יֵשׁ מִי שֶׁשׁוֹנָה בְּצוּרָה זוֹ:
 וְהִיא – זֵרוּעַ שְׁמַאל שֶׁל הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ
 הוּא, וְנִקְרְאת גְּבוּרָה, אִם כֵּן לֹא נִשְׁאָרוּ בְּרֹאשׁ
 אֱלָא שְׁלֵשׁ, וְהֵן אַרְבַּע. אֲבָל שְׁתֵּי מְרַכְבוֹת
 קִדְּשׁוֹת הֵן, זֶה נִקְשָׁר בִּלְב וְזֶה נִקְשָׁר בַּמַּח.

וְהַלֵּב וְהַמֶּח נִקְשְׁרוּ זֶה בְּזֶה, וְזוּג אֶחָד לָהֶם,
וַיָּפֶה אֲמָרוּ הַחֲבֵרִים. וְהָיָה לְאוֹת עַל יְדֻכָּה, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר, וְלֹא נִקְרָא אֶלָּא אוֹת.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּשַׁעַה שֶׁהָאָדָם מְקַדֵּים
בַּחֲצוֹת הַלַּיְלָה וְקָם וּמִשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה עַד
שֶׁמֵּאִיר הַבֶּקֶר, בַּבֶּקֶר מֵנִיחַ תְּפִלִּין בְּרֹאשׁוֹ
וְתְּפִלִּין בְּרֶשֶׁם קָדוֹשׁ בְּזִרְעוֹ וּמִתְעַטֵּף בְּעִטּוֹף
שֶׁל מִצְוָה וּבֹא לְצֵאת מִשְׁעַר בֵּיתוֹ, פּוֹגֵשׁ אֶת
הַמְּזוּזָה, רֶשֶׁם הַקָּדוֹשׁ בְּשַׁעַר בֵּיתוֹ, אֲרַבְעָה
מִלְּאָכִים קְדוֹשִׁים מְזֻדְגִּים עִמּוֹ וְיוֹצְאִים עִמּוֹ
מִשְׁעַר בֵּיתוֹ וּמִלּוּיִם אוֹתוֹ לְבֵית הַכְּנֶסֶת,
וּמִכְרִיזִים לִפְנֵיו: תָּנוּ כְבוֹד לְדַמּוֹת הַמֶּלֶךְ
הַקָּדוֹשׁ! תָּנוּ כְבוֹד לְכֵן הַמֶּלֶךְ, לִפְרָצוֹף הַיָּקָר שֶׁל
הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ! רוּחַ קְדוּשָׁה שׁוֹרָה עָלָיו, מְכַרִּיזָה
וְאוֹמְרָת: (ישעיה מ"ט) יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּךְ אֶתְפָּאֵר.

השלמה מההשמטות סימן יד

אַחֲרֵי כֵן יֵשׁ לוֹ לְקֹרֵא פָּרָשַׁת בְּרֵאשִׁית, עַד וַיְהִי
עָרֵב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם אֶחָד. שֶׁהִיא מְעֻלָּה
וְשִׁבְחָה שֶׁל הַכֹּל. אַחֲרֵי כֵן יִתְעַסֵּק בַּפָּרָשַׁת
הַקְּרִבָּנוֹת לְכַפֵּר עָלָיו. וַיֹּאמֶר, צוּ אֶת אֱהֲרֹן, עַד
תּוֹקֵד בּוֹ, כְּדֵי שֶׁכָּל הַרְהוּרִים וּמַחֲשָׁבוֹת שֶׁל
הַלַּיְלָה יִתְכַּפְּרוּ. אַחֲרֵי כֵן יִשְׁבַּח בַּתְּשַׁבְּחוֹת שֶׁל

דוד, ומשום זה יכנס אדם בשערים שבהם
הכל, והוא מתקן המדרגות.

כיון שהגיע ליוצר אור, שהוא תחלת התפלה
דמישב, אז כל אותן המדרגות פותחות
שערים, ואז (שיר השירים ג) כתימרות עשן כתוב. מה
תימרות עשן של קטרת עולה ומתחברים
מדרגות אלו באלו, אף כאן היא תפלה, שהיא
כתימרות עשן שמתחברים ומתקשרים אלו
באלו. שהרי הוא קושר להם ואומר, כלם
אהובים כלם קדושים וכו'.

אחר כך אהבה רבה, לעלות ולהתקשר בימין
ויחוד של שמע. ע' גדולה, ד' גדולה,
והסימן - ע"ד. זה שכתוב (שמואל-א יב) ע"ד ה'
בכם. נשארו אותיות ש"מ במ' פתוחה. לפי שמ'
פתוחה מלך תחתון, מ"ם סתומה מלך עליון.
נשארו אותיות ש"מ א"ח, מהצד הזה ש"מ,
ומהצד הזה א"ח.

אמר רב המנונא סבא, כל מי שמיוחד זה בכל
יום, שמחה מזמנת לו מלמעלה מאותיות
אלו. ש"מ מצד זה, א"ח מצד זה. ומצרף
אותיות אלו - בסוף מתחיל ובישר סים. וסימןך

– אֶשְׁמַח, שְׁכָתוּב (תהלים קד) אֲנֹכִי אֶשְׁמַח בָּהּ.
בָּהּ מַמֶּשׁ. וְכֵן נִמְצָא בְּסִפְרוֹ שֶׁל חֲנוּךְ.

עוֹד, יֵשׁ בּוֹ אוֹת ע' גְּדוּלָּה, רִמְזוּ לָאֱלֹהִים שְׁבַעִים
שְׁמוֹת, סוּד שֶׁל הָאֲבוֹת הַקְדוּשִׁים. יִשְׂרָאֵל
ה' אֱלֹהֵינוּ ה' – אֱלֹהֵי אַרְבַּעַת בָּתִּים שֶׁל הַתְּפִלִּין
שְׁמֹאחַד לָהֶם (א"ח). ד' גְּדוּלָּה זֶה קֶשֶׁר שֶׁל תְּפִלִּין
שֶׁהִיא אַחֲזָה בָּהֶם, וְהוּא סוּד לַחֲכָמִים, וְלֹא
נִמְסָר לְגִלּוֹת. וּשְׁתֵּי רְצוּעוֹת יוֹצְאוֹת מִצֵּד זֶה
וּמִצֵּד זֶה – סוּד שֶׁל שְׁתֵּי יָרֵכִים שֶׁל זֶה א"ח
שְׁנֵי אֵי אֶמֶת אַחֲזָזִים בּוֹ. וְעוֹד א"ח, רִמְזוּ לַפְּסוּק
שְׁאֵמֶר (שיר השירים ה) פֶּתַחִי לִי אֲחֹתִי, וְאַחֲרֵי כֵן אֶמֶת
וְיֵצִיב. וּמִדּוּעַ וְיֵצִיב זֶה תִּרְגּוּמוֹ? אֵלֶּא זֶה יַעֲקֹב
וְזֶה יוֹסֵף, וְצָרִיף לְהַתְּדַבֵּק בְּשֵׁנֵיהֶם.

וְאַחֲרֵי כֵן תְּפִלָּה שֶׁל עֲמִידָה. שְׁלֹשָׁה רֵאשׁוֹנוֹת
שֶׁהֵן מִגֵּן, וּמִחִיָּה, וְהָאֵל הַקְדוּשׁ. מִגֵּן יֵשׁ
בָּהּ אַרְבַּעִים וּשְׁתֵּים תְּבוֹת, סוּד שֶׁל שֵׁם הַקְדוּשׁ
שֶׁל אַרְבַּעִים וּשְׁתֵּים אוֹתִיּוֹת. וְיֵשׁ לְכָלֵּל לוֹ בְּלֵב
וְלְהַתְּקַשֵּׁר כְּשֶׁלֶּהֱבִית בְּגִנְיָן בְּאֶהֱבָה. וְזוֹ הִיא
בְּרָכָה שֶׁל הַיָּמִין.

מִחִיָּה – יֵשׁ בָּהּ מ"ט תְּבוֹת, בְּסוּד שֶׁל חֲמֵשִׁים
שְׁעָרִים חֲסֵר אֶחָד. וְיֵשׁ שֵׁם בְּגִבּוּרָה ה',

וְהוּא אֲתָ"ה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדִנָּי, וְסוּד שְׁלוֹ
אֵגֶל"א, וּבְסוּד אַחֵר יִגֶּל"א. וְהַכֹּל סוּד אֶחָד
מִגִּבּוֹרוֹת שֶׁל הַבְּרָכוֹת שֶׁל יְהוּדָה (בראשית מט) :
אֲתָה יוֹדוּךְ אַחִיךָ, גִּבּוֹר אֲרִיָּה יְהוּדָה, לֹא יִסּוּר
שִׁבְט מִיְהוּדָה, אֲסִרִּי לִגְפֶּן עִירָה. בָּזָה מִתְעוֹרָר
יְהוּדָה בְּגִבּוּרָה קְדוּשָׁה, וְזוֹ הִיא בְּרַכַּת הַשְּׂמַאל.
בְּקִדְשָׁה יֵשׁ אַרְבַּע עֶשְׂרֵה תְּבוּת, עֶשְׂרֵה אֲמִירוֹת
וְאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת. וְזֶה כּוֹלֵל לְכָל
הַצְדָדִים וּמֵאֶחָד מִסוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּף הָעוֹלָם.
שְׁלֹשׁ אַחֲרוֹנוֹת אֵינָן בְּחֻשְׁבוֹן זֶה שֶׁל הַתְּבוּת, וְהֵן
רָצָה וּמוֹדִים, שְׁנֵי עֲמוּדִים תּוֹמְכֵי הַתּוֹרָה.

שִׁים שְׁלוֹם – עֵץ הַחַיִּים שֶׁהוּא שְׁלוֹם הַבַּיִת,
שְׁלוֹם שֶׁל הַכֹּל. וּבִינֵיהֶם בְּאֲמֻצְעֵיהֶם אֵלוֹ
הַבְּרָכוֹת שֶׁתִּקְנּוּ הַקְדָּמוֹנִים, וְכֵן בְּאַרְוֶה.

לְאַחֵר שְׁסִים תְּפִלָּתוֹ וְהוּדָה עַל חֻטְאָיו – נְפִילַת
אֲפִים. שֶׁכֵּן בְּאַרְוֶה, שִׁיעֲשֶׂה כָּל מָה
שֶׁעָשָׂה מִשֶּׁה רַבְּנוֹ, עָלָיו הַשְּׁלוֹם, תְּפִלוֹת
וְתַחֲנוּנִים וּבִקְשׁוֹת וּנְפִילַת אֲפִים, שֶׁכָּתוּב (דברים ט)
וְאֶתְנַפֵּל לִפְנֵי ה'. וְכִיוֵּן שֶׁנִּכְנַס בְּכָל אֵלוֹ
הַמַּדְרָגוֹת הָעֲלִיּוֹנוֹת וְנִקְשָׁר הַכֹּל בְּכָלֵם, יֵשׁ לָרֹדֶת
לְמִטָּה. הוּאִיל וַיֵּרֶד לְמִטָּה, צָרִיךְ נְפִילַת אֲפִים
בְּאַלְף בֵּית.

מִה הַטַּעַם? כִּיּוֹן שֶׁהַתַּפְּלִל תִּפְּלֹתוֹ וְהוֹדָה עַל
חַטָּאֵיו, מִכָּאן וְלִהְלָאָה מֵרָאָה עֲצֻמוֹ שְׁמוּסָר
נִפְשׁוֹ לְקוֹנוֹ בְּאַהֲבָה, שְׁכָתוּב (תהלים כה) אֵלֶיךָ ה'
נִפְשִׁי אֶשָּׂא. וְנוֹחַ לוֹ לְאוֹתוֹ צַד שְׁמִצּוּיָהּ בּוֹ מִיתָה,
עוֹשֶׂה לוֹ נַחַת. וְעַל זֶה בְּאַלְפָּא בִּיתָא זֹו אֵין בָּהּ
לֹא וְאִי וְלֹא קוֹ"ף וְלֹא בִי"ת, וַיֵּשׁ בָּהּ אוֹת פ'
בְּמִקוּמָהּ (בסופה). מִי שְׁמִסָּר טַעֲמוֹ מִשּׁוּם שְׁנִפְּיָלָהּ
זֹו שְׁמוּסָר בֶּן אָדָם נִפְשׁוֹ לְמִיתָה, צָרִיךְ לִכְוֹן
רְצוֹנוֹ וְלַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְצַד הֵהוּא שְׁמִצּוּיָהּ בּוֹ
מִיתָה, כְּמוֹ שֶׁעוֹשֶׂה הַקּוֹף בְּחֶרֶבָה בְּהָרִים; מֵרָאָה
עֲצֻמוֹ כְּמוֹ מֵת בְּפָנֵי הַחַיּוֹת, מִשּׁוּם שְׁמִפְּחַד מֵהֶם,
וְכַאֲשֶׁר מִתְקַרְבִּים אֵלָיו וְחוֹשְׁבִים לֶאֱכֹל וְלִהְרֹג
אוֹתוֹ, רוֹאִים אוֹתוֹ שְׁנוּפֵל וּמֵת, וְחוֹשְׁבִים שֶׁהוּא
מֵת, וְאִזְ חוֹזְרִים לְאַחֲרֵיהֶם. וְעַל זֶה הַסִּתְּלָקוֹ
שֶׁלֹּשׁ אוֹתִיּוֹת אֵלוֹ שֶׁלֹּא יָדְעוּ בָּהֶם אֶלָּא הַקִּדּוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא בְּעֲצֻמוֹ.

וְעַם כָּל זֶה, בְּרְצוֹן הַלֵּב מִשִּׁים עֲצֻמוֹ וּמוּסָר לוֹ
נִפְשׁוֹ בְּאַהֲבָה, וְהַקִּדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא חוֹשֵׁב
עָלָיו כְּאִלוֹ נוֹטֵל נִשְׁמָתוֹ מִמֶּנּוּ. מִשּׁוּם שִׁישׁ
חַטָּאִים שֶׁעוֹשֶׂה אָדָם שֶׁלֹּא מִתְּכַפְּרִים אֶלָּא בְּשַׁעָה
שִׁיּוּצָאֵת נִשְׁמָתוֹ מִמֶּנּוּ מִזֶּה הָעוֹלָם. זֶהוּ שְׁכָתוּב
(ישעיה כב) אִם יִכְפֹּר הָעוֹן הַזֶּה לָכֶם עַד תִּמָּתוּן.

וַעֲתִידָהּ שְׁנַחֲשֹׁף בַּעֲדוֹ, שְׁנַטֵּל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
אֶת נִשְׁמָתוֹ וְהוּא נָתַן לוֹ בְּרִצּוֹנוֹ, וְאוֹתָהּ
שָׁעָה עוֹמֶדֶת לְכַפֶּרָה עַל כָּל חַטָּאֵיו וְהַשְׁלִים
לְכָל הַצְדָּדִים וְלְאוֹתוֹ צֶדֶד שְׁנַתְבָּאֵר. וְעַם כָּל זֶה
עוֹלָה וְנִכְנָסֶת בֵּין שְׁתֵּי זְרוּעוֹת בְּחִבּוּק שֶׁל
אַהֲבָה כְּמוֹ שְׁצָרִיף, וְהִיא מְקַטֶּרֶת מֵרֶ וְלִבּוֹנָה
מִכָּל אַבְקַת רוּחַל.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אָסוּר לוֹ לְאָדָם לְטַעַם כָּלוּם
עַד שְׁיֵאכֹל הַמֶּלֶךְ הָעֲלִיּוֹן, וַיְמָה הוּא?
תַּפְּלָה. וְתַפְּלָה שֶׁל אָדָם כְּגוֹן זֶה. בְּרֵאשׁוֹנָה מְזֻמִּין
לְצוּרוֹת שְׁחֻקִּיקוֹת בַּכֶּסֶּא עַל אֵלוֹ הַבְּרִיּוֹת
שֶׁמִּתְפַּשְׁטוֹת הָרוּחוֹת שֶׁלָּהֶם (יְסוֹד) בְּיַחְוֹד בְּזֶה
הָעוֹלָם מֵהֶם, וְזֶה שֶׁכָּתוּב (תהלים קד) מָה רַבּוֹ
מַעֲשֵׂיךָ ה' כָּלֵם בְּחִכְמָה וְגו'.

שְׂאִיבָרִים שְׂרָאוּיִים לְקַרְבָּן, רוּחַ שֶׁלָּהֶם
מִתְפַּשְׁטֶת עֲלֵיהֶם אַרְבַּע צוּרוֹת
וּמְזַמֶּנֶת עַל בְּרִיּוֹת אֵלוֹ. וְזֶה שֶׁאֲנִי אוֹמְרִים
וְהָאוֹפָנִים וְחִיּוֹת הַקֹּדֶשׁ, וְכָל אוֹתָם חִילוֹת
אַחֲרֵים שֶׁהֵם מִתְפַּשְׁטִים מֵהֶם.

וְלִבְסוּף כֵּהֵן גָּדוֹל אוֹמֵר שֵׁם אֶחָד קָדוֹשׁ, וְזֶה
אַהֲבַת עוֹלָם אֶהְבֶּתָּנִי וְגו'.

גָּדוֹל מִיַּחֲדִים, וְזֶה (דברים ו') שָׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד. וְאַחֵר כֶּךָ הַלּוֹיִם הֵם מְעוֹרְרִים לְנִגּוֹן, וְזֶהוּ (דברים יא) וְהָיָה אִם שָׁמַעַ תִּשְׁמָעוּ וְגו'. זֶה נִגּוֹן הַלּוֹיִם כְּדִי לְעוֹרֵר צַד אֶחָד. וְאַחֵר יִשְׂרָאֵל, זֶה אֲמַת וַיִּצִּיב, יִשְׂרָאֵל סָבָא שְׁעוֹמֵד עַל הַקֶּרֶבֶן. זֶה הִיא מִדְּרָגוֹת עֲלִיוֹנוֹת פְּנִימִיּוֹת, וְהַכֹּל עוֹמֵד עַל הַשְּׁלָחָן.

אָבֵל אֵין רְשׁוֹת לְאֶחָד מֵהֶם לְהוֹשִׁיט יָדוֹ וּלְאָכַל מִן הַקֶּרֶבֶן עַד שֶׁהַמֶּלֶךְ הָעֲלִיּוֹן יֹאכֵל, וְהֵם שָׁלַשׁ רֵאשׁוֹנוֹת וְשָׁלַשׁ אַחֲרוֹנוֹת. כִּיּוֹן שֶׁהוּא אוֹכֵל, נוֹתֵן רְשׁוֹת לְאַרְבַּע צוּרוֹת וּלְכָל אֱלוֹ הַצְּדָדִים שֶׁמִּתְפַּשְּׁטִים מִמֶּנּוּ, לְאָכַל.

אָז אָדָם שֶׁהוּא צוּרָה שְׁכוּלִיל כָּל הַשָּׂאָר, יוֹרֵד וְנוֹפֵל עַל פָּנָיו וּמוֹסֵר רוּחוֹ וְעֶצְמוֹ לְגִבֵּי אָדָם שֶׁחֲקוֹק עַל אֱלוֹ הַצּוּרוֹת וּלְעוֹרֵר לוֹ עָלָיו כְּמוֹ שְׂרָאוּי, וְזֶה אֵלֶיךָ ה' נִפְשִׁי אֶשָּׂא. שָׁלַשׁ צוּרוֹת אַחֲרוֹת, וְכָל אֱלוֹ שֶׁמִּתְפַּשְּׁטִים מֵהֶם – תְּהִלָּה לְדוֹד, וְזֶה יִבְיָעוּ יִרְנָנוּ יֹאמְרוּ יִדְבְּרוּ – כָּלֵם אוֹכְלִים וְנִגְהָנִים כָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּרָאוּי לוֹ.

מִכָּאָן וְאֵילָךְ יֹאמַר אָדָם צֶרֶת לְבוֹ, (תהלים כ) יַעֲנֶךָ ה' בְּיוֹם צָרָה. צָרָה עַל הַמַּעֲבָרֶת שְׁיוֹשְׁבֶת

עַל הַמִּשְׁבֵּר, וּמִתְהַפְּכִים כָּלֵם לִהְיוֹת סַגְוֹרִים עַל
הָאָדָם. וְשֵׁלֶשׁ פְּסִיעוֹת שְׁעוֹשָׁה, הַכּוֹנֶה בָּהֶן
לְמִיכָא"ל וְגַבְרִיא"ל רַפָּא"ל שֵׁיִצָּא מִשְׁלֵשׁ מַחֲנוֹת
שְׂכִינָה, וְעַל זֶה כָּתוּב (תהלים קמד) אֲשֶׁרִי הָעַם שְׂכָכָה
לוֹ אֲשֶׁרִי הָעַם שָׁה' אֱלֹהָיו. (ע"כ מההשמטות)

אז אוֹתָהּ רוּחַ קְדוּשָׁה עוֹלָה לְמַעְלָה, וּמַעֲדִידָה
עָלֶיהָ לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ, וְאֵז מְצִיגָה הַמֶּלֶךְ
הָעֲלִיּוֹן לְכַתֵּב לְפָנָיו אֶת כָּל אוֹתָם בְּנֵי הַיִּכְלוֹ, כָּל
אֵלוֹ הַנוֹדְעִים לְפָנָיו. זֶהוּ שְׂכָתוּב (מלאכי ג) וַיִּכְתֹּב
סֵפֶר זְכוֹרוֹן לְפָנָיו לִירְאֵי ה' וּלְחֹשְׁבֵי שְׁמוֹ. מֵה זֶה
וּלְחֹשְׁבֵי שְׁמוֹ? כִּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שמות לה) (חֲשֹׁב הָאָפֹד)
וְחֹשְׁבֵי מַחְשָׁבוֹת, אוֹתָם שְׁעוֹשִׁים לְשְׁמוֹ אֲמָנוֹת
בְּכָל. אֲמָנוֹת הַתְּפִלִּין – בְּבִתְיָהֶן, בְּרָצוּעוֹתֵיהֶן
וּכְתִיבָתָן. אֲמָנוֹת הַצִּיצִית – בְּחוּטֵיהֶן בְּחוּט
הַתְּכֵלֶת. אֲמָנוֹת הַמְּזוּזָה. וְאַלֶּה הֵם חֹשְׁבֵי שְׁמוֹ,
וּכְתוּב (שם) וְחֹשְׁבֵי מַחְשָׁבוֹת.

ולא עוֹד, אֲלֵא שֶׁהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְשַׁתַּבֵּחַ בּוֹ
וּמְכַרִּיז עָלָיו בְּכָל הָעוֹלָמוֹת: רְאוּ אֵיזוֹ בְּרִיָּה
בְּרָאֲתִי בְּעוֹלָמִי! וּמִי שֶׁיִּכְנַס לְפָנָיו לְבֵית הַכִּנּוּסֶת,
כְּשִׁיוֹצֵא מִהַשְׁעָר שְׁלוֹ וְאֵין תְּפִלִּין בְּרָאֲשׁוֹ וְצִיצִית
בְּלְבוּשׁוֹ, וְאוֹמֵר (תהלים ה) אֶשְׁתַּחֲוֶה אֶת הַיִּכָּל

קִדְשֶׁךָ בִּירָאֲתָךְ – הַקְדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אוֹמֵר: אֵיזָה
הוּא מוֹרְאִי? הֲרִי מַעֲיֵד עֲדוֹת שְׁקֵר!

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, אֲשֶׁרִי חָלְקוּ שֶׁל מֹשֶׁה, שְׁכָאן
אָמַר אֱלֹהֵינוּ (אֱלֹהִיךָ). שְׁאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן,
מֹשֶׁה נֶאֱחָז בְּדִרְגָּה יוֹתֵר עֲלִיוֹנָה עַל שְׁאָר
הַנְּבִיאִים הַנֶּאֱמָנִים. וְאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אִלְמָלָא
הָיוּ יוֹדְעִים בְּנֵי אָדָם דְּבָרֵי תוֹרָה, שִׁידְעוּ שְׁהָרִי
אֵין שׁוּם דָּבָר אוֹ אוֹת בַּתּוֹרָה שְׁאֵין בָּהּ סוּדוֹת
עֲלִיוֹנִים וְנִכְבָּדִים.

בֵּא וּרְאֵה, כְּתוּב (שְׁמוֹת יט) מֹשֶׁה יִדְבֹּר וְהֶאֱלֹהִים
יַעֲנֶנּוּ בְּקוֹל. וְשָׁנִינוּ, מֶה זֶה בְּקוֹל? בְּקוֹלוֹ
שֶׁל מֹשֶׁה. וְיָפָה הוּא. דְּוָקָא בְּקוֹלוֹ שֶׁל מֹשֶׁה,
בְּאוֹתוֹ קוֹל שֶׁהוּא אֶחָז בּוֹ עַל כָּל שְׁאָר הַנְּבִיאִים.
(מִשֶּׁם מֹשֶׁה נִזּוֹן עַל כָּלֶם) וּמִשּׁוֹם שֶׁהוּא נֶאֱחָז עַל כָּלֶם
בְּאוֹתוֹ קוֹל, דִּרְגָּה עֲלִיוֹנָה, הָיָה אוֹמֵר לְיִשְׂרָאֵל:
ה' אֱלֹהֶיךָ. הִיא דִּרְגָּה שְׁנִקְרָאת שְׁכִינָה, שְׁשׁוּרָה
בְּתוֹכָם. אֲשֶׁרִי חָלְקוּ.

וְאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, שָׁנִינוּ, קָלְלוֹת שְׁבַת־תּוֹרָת
כְּהָנִים – מֹשֶׁה מִפִּי הַגְּבוּרָה אֲמָרָן,
וְשִׁבְמִשְׁנֵה תוֹרָה – מֹשֶׁה מִפִּי עֲצָמוֹ אֲמָרָן. מֶה זֶה
מִפִּי עֲצָמוֹ? וְכִי תַעֲלֶה בְּדַעְתְּךָ שְׁאֶפְלוּ אוֹתוֹ
קִטְנָה בַּתּוֹרָה אָמַר אוֹתָהּ מֹשֶׁה מַעֲצָמוֹ!?

אָלָא יָפָה הוּא, וְהָרִי הִתְעוֹרְרָנוּ. לֹא שָׁנִינוּ
מַעֲצָמוּ, אָלֹא מִפִּי עֲצָמוּ, וּמַהוּ? אוֹתוֹ
קוֹל שֶׁהוּא אָחוֹז בּוֹ. וְעַל זֶה, הִלְלוּ מִפִּי הַגְּבוּרָה,
וְהִלְלוּ מִפִּי עֲצָמוּ, מִפִּי אוֹתָהּ דְּרָגָה שֶׁנִּקְשָׁר בָּהּ
עַל שְׁאָר נְבִיאִים הַנֶּאֱמָנִים. וְעַל זֶה בְּכָל מָקוֹם
אֱלֹהֶיךָ, וְכֹאֵן אֱלֹהֵינוּ.

בֵּא וְרֵאֵה כִּמָּה יֵשׁ לָהֶם לְבַנֵּי אָדָם לְשֹׁמֵר
דְּרִכֵּיהֶם כְּדֵי שִׁישְׁתַּדְּלוּ בַּעֲבוּדַת רַבּוֹנָם
וַיִּזְכּוּ לַחַיֵּי הָעוֹלָמִים. תַּחַת כִּסֵּא הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ
יֵשׁ מְדוּרִים עֲלִיוֹנִים, וּבָאוֹתוֹ מָקוֹם שֶׁל הַכִּסֵּא
נִקְשָׁרַת מְזוּזָה לְהַנְצִיל מִכֶּמֶה בַּעֲלֵי דִינִים
שֶׁעֲתִידִים לְהִתְעוֹרֵר בָּהֶם בְּבִנְיַי הָאָדָם בָּאוֹתוֹ
הָעוֹלָם. כִּמּוֹ זֶה עָשָׂה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל,
וְנָתַן לָהֶם מְצוּוֹת הַתּוֹרָה כְּדֵי שִׁישְׁתַּדְּלוּ בָּהּ,
וַיִּנְצְלוּ בָּעוֹלָם הַזֶּה מִכֶּמֶה בַּעֲלֵי דִינִים וּמִכֶּמֶה
מִקְטֵרָגִים שֶׁמְזַדְּמָנִים לְבַנֵּי אָדָם בְּכָל יוֹם.

רַבִּי חֲזִיָּא אָמַר, זֶה מִי שְׁרוּצָה שִׁישְׁמֵר דְּרִכּוֹ,
לֹא יַעֲבֹר עַל מֵים שֶׁשָּׁפְכוּ לִפְנֵי הַפֶּתַח, כִּי
שֵׁם שׁוּרָה שֶׁד אֶחָד, וְהוּא בֵּין שְׁנֵי מִשְׁקוּפֵי
הַפֶּתַח, וּפָנָיו כְּנֶגֶד הַפֶּתַח, וּמִסְתַּכֵּל עַל כָּל מֶה
שֶׁעוֹשִׂים בַּבֵּית, וְלֹא צָרִיךְ לְאָדָם לְשַׁפֹּךְ מֵים בֵּין
בְּנֵי שְׁעָרִים. רַבִּי יִצְחָק אָמַר, אֵין לָנוּ עֵסֶק בְּמֵים

צִלוּלִים, וְהוּא שְׁלֵא יִשְׁפֹךְ אוֹתָם בְּדֶרֶךְ קָלוֹן. מָה
הַטַּעַם? מִשּׁוּם שֶׁיֵּשׁ לוֹ רְשׁוּת לְהִזִּיק. וְלֹא עוֹד,
אֲלָא שִׁיחֲזִיר רֹאשׁוֹ כְּנֶגֶד הַבַּיִת, וּבְכָל מָה
שֶׁמִּסְתַּכֵּל – מִתְקַלֵּל.

יֵשׁ לוֹ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשָׁשִׁים וְחֲמִשָּׁה שְׁמָשִׁים
כְּמִנֵּין יָמוֹת הַשָּׁנָה, שֶׁהוּא שׁוֹלֵט עֲלֵיהֶם,
וְכֻלָּם יּוֹצְאִים עִם הָאָדָם כְּשִׁיּוּצָא מִשַּׁעַר בֵּיתוֹ.
אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, כָּל זֶה רוּצָה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
לְשֹׁמֵר אֶת יִשְׂרָאֵל, וְהַתִּקֵּין שְׁמוֹ הַקָּדוֹשׁ לְמַעְלָה,
שֶׁהִיא הַתּוֹרָה, וְהַתּוֹרָה כְּלָה הִיא שֶׁם קָדוֹשׁ אֶחָד,
וּמִי שֶׁמִּשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה מִשְׁתַּדֵּל בְּשְׁמוֹ.

בֵּא וּרְאֵה, צָרִיף אָדָם לְרֹשֶׁם בְּפֶתַח בֵּיתוֹ שֶׁם
הַקָּדוֹשׁ, שֶׁהוּא אֱמוּנַת הַכֹּל. שֶׁהָרִי בְּכָל
מָקוֹם שֶׁהֵשֵׁם הַקָּדוֹשׁ נִמְצָא, לֹא נִמְצָאִים שָׁם
מִיָּנִים רָעִים, וְלֹא יְכוּלִים לְקַטְּרֵג לְאָדָם, שֶׁכְּתוּב
(תהלים לא) לֹא תִאָּנֶה אֵלֶיךָ רָעָה וְגו'.

(מזוזה נקראת) מָקוֹם שֶׁפֶּתַח הַבַּיִת שׁוֹרָה, כְּדִגְמָא
שְׁלִמְעֵלָה, מָקוֹם שֶׁפֶּתַח הַבַּיִת הָעֲלִיוֹן שׁוֹרָה
נִקְרָא מְזוּזָה, שֶׁהוּא תִקּוֹן הַבַּיִת וּפֶתַח הַבַּיִת.
מֵאוֹתָהּ מְזוּזָה בּוֹרְחִים בְּעֲלֵי שְׁמִירַת הַחֻקִּים.
בְּעֲלֵי הַדִּינִים לֹא נִמְצָאִים לְפָנֶיהָ. וְכִנְגֵּד זֶה

למטה, כְּשֶׁאָדָם מִתְקִין מְזוּזָה לְבֵית וְהֵשֵׁם
הַקָּדוֹשׁ הֵזָה רָשׁוּם בְּאוֹתִיּוֹתָיו, הָאָדָם הֵזָה
מִתְעַטֵּר בְּעֵטְרוֹת רַבּוֹנוֹ, וְלֹא קָרְבִּים לִפְתַּח בֵּיתוֹ
מִיָּנִים רָעִים וְלֹא נִמְצְאִים שָׁם.

רַבִּי אָבָא הָיָה בָּא מִלְּרֹאוֹת אֶת רַבִּי שְׁמַעוֹן, פָּגַע
בּוֹ רַבִּי יִצְחָק, אָמַר לוֹ, מֵאִין בָּאתָ בְּעַל
הָאוֹר? אִישׁ שֶׁנִּדְבֵּק בְּאֵשׁ אוֹכֶלֶת כָּל יוֹם, הֲרִי
הָאוֹר שׁוֹרָה עִמּוֹ. אָמַר לוֹ, שָׁנִינוּ שְׁחִיבָה עַל
הָאָדָם לְקַבֵּל פָּנֵי שְׂכִינָה בְּכָל רֹאשׁ חֹדֶשׁ
וְשַׁבָּתוֹת, וּמִיֵּהוּ? רַבּוֹ. כָּל שָׁכֵן מְנוּרָה הַעֲלִינָה
הַקָּדוֹשָׁה שְׁכָל בְּנֵי הָעוֹלָם רוֹצִים לְקַבֵּל פָּנָיו.
אָמַר רַבִּי יִצְחָק, אַחֲזוֹר עִמָּךְ וְאֶקְבֵּל פָּנֵי הַשְּׂכִינָה,
וְאֶטְעֵם מֵאוֹתָם דְּבָרִים עֲלִיּוֹנִים שֶׁטַעַמָּתָ לְפָנָיו.

פֶּתַח רַבִּי אָבָא וְאָמַר, (שם קכג) שִׁיר הַמַּעֲלוֹת
אֵלֶיךָ נִשְׁאַתִּי אֶת עֵינֵי הַיִּשְׁבִּי בְּשָׁמַיִם.
שִׁיר זֶה לֹא כְּתוּב מִי אָמְרוּ. אֲלֹא בְּכָל מְקוֹם
שֶׁהוּא סְתוּם, רוּחַ הַקָּדֹשׁ אָמְרָה עַל כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל
בְּגִלּוֹת. הַיִּשְׁבִּי בְּשָׁמַיִם?! הַיּוֹשֵׁב צָרִיךְ לוֹ לְכַתּוֹב!
מָה זֶה הַיִּשְׁבִּי?

אַלֵּף בְּאַרְנוֹ, מִי שְׁרוּצָה לְהִתְפַּלֵּל תִּפְלְתוֹ לְפָנֵי
הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ, צָרִיךְ לְבַקֵּשׁ מֵעַמָּק הַכֹּל

לְהוֹרִיק בְּרָכוֹת לְמַטָּה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שם קל) שִׁיר
הַמַּעֲלוֹת מִמַּעַמְקִים קָרְאֲתִיךָ ה'. וְיוֹ"ד זוֹ הִיא
יְתָרָה, עִמָּק הַכֹּל הִיא, וּבִזָּה צָרִיךְ לְבַקֵּשׁ
בְּקִשְׁתּוֹ, לְהוֹרִיק בְּרָכוֹת לְאוֹתוֹ מִקּוֹם שֶׁנִּקְרָא
שָׁמַיִם, לְהִזִּין מִמֶּנּוּ אֶת הַכֹּל. וְעַל זֶה הֵיטָבִי
בְּשָׁמַיִם, בְּשָׁמַיִם מִמָּשׁ. שֶׁכְּשֹׁאוֹתָן בְּרָכוֹת
שׁוֹפְעוֹת וְנִמְשָׁכוֹת מֵאוֹתוֹ מִקּוֹם עִמָּק הַכֹּל,
וּמִתִּשְׁבִּים בְּמִקּוֹם שֶׁנִּקְרָא שָׁמַיִם, אִזּוֹ בְּרָכוֹת
נִמְצָאוֹת בְּעֲלִיּוֹנִים וּבִתְחִתּוֹנִים.

כְּעֵינִי עֲבָדִים אֶל יָד אֲדוֹנֵיהֶם, מֶה זֶה כְּעֵינִי
עֲבָדִים? אֵלּוֹ אוֹתָם שָׂאֵר גְּדוּלֵי הָעַמִּים
שֶׁלֹּא נִזְוָנִים אֵלָּא מִשִּׁירֵי (גִּנָּף) נוֹף הָאֵילָן שִׁישְׂרָאֵל
נִדְבָקִים בּוֹ. וּכְשִׁישְׂרָאֵל לֹקָחִים בְּרָכוֹת מֵאוֹתוֹ
מִקּוֹם, כָּלֵם מִתְבָּרְכִים מִיִּשְׂרָאֵל.

כְּעֵינִי שִׁפְחָה אֶל יָד גְּבֻרָתָהּ – זוֹהִי הַשִּׁפְחָה
שֶׁבְּאַרְנוֹ, שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הֶרֶג אֶת
הַכַּחַשׁ שֶׁלֹּה בְּמִצְרַיִם, שֶׁהָרִי אֵין כַּחַשׁ שֶׁלֹּה אֵלָּא רַק
כְּשׁוֹפֵעַ מִתְמַצִּית שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. וְאַרְץ
יִשְׂרָאֵל נִקְרָאת גְּבֻרָתָהּ, וְעַל זֶה כָּתוּב (משלי ל) תַּחַת
שְׁלוֹשׁ רִגְזָה אֶרֶץ. אִיזּוֹ אֶרֶץ? זֶה אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ
שֶׁנִּתְבָּאֵר. תַּחַת עֶבֶד כִּי יִמְלוֹךְ – אֵלֶּה אוֹתָם
עֲבָדִים שֶׁאֲמַרְנוּ, כְּשֶׁנִּתֵּן הַשְּׁלִטוֹן לְאַחַד מֵהֶם.

זֶהוּ שְׁכָתוֹב אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית
עֲבָדִים. שְׁפָחָה כִּי תִירַשׁ גְּבֻרָתָהּ (מִי הִיא) – זֶהִי
שְׁפָחָה כָּמוֹ שְׁאֻמָּרְנוּ.

בא וְרָאָה, מִצַּד הַשְּׁפָחָה הַזֹּאת יוֹצְאִים כָּמָה
שׁוּמְרֵי חֶק בַּעֲלֵי דִינִים, מְקַטְרָגִים כְּנֶגֶד
יִשְׂרָאֵל כְּדִי לְקַטְרֵג עָלֵיהֶם, וְהַקְדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
עוֹשֶׂה לְיִשְׂרָאֵל שְׁמִירָה כָּאֵב שְׁרוּצָה לְשֹׁמֵר אֶת
בְּנוֹ מֵהַכָּל. אָמַר הַקְדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל,
כָּמָה מְקַטְרָגִים מְזַמְּנִים כְּנֶגְדְּכֶם, הַשְׁתַּדְּלוּ
בַּעֲבוּדָתִי, וְאֲנִי אֲשֹׁמֵר אֶתְכֶם מִבַּחוּץ, וְאַתֶּם
תִּהְיוּ זְמִינִים בְּבִתְיָהֶם בְּפָנִים וְיִשְׁנִים בְּמִטּוֹתֵיכֶם,
וְאֲנִי אֲשֹׁמֵר אֶתְכֶם מִבַּחוּץ וְסָבִיב מִטּוֹתֵיכֶם.

ובא וְרָאָה, בַּשְּׁעָה שְׁאוֹתָם מִיָּנִים רָעִים קְרָבִים
לְפָתְחוֹ שֶׁל הָאָדָם, זֻקְפִים רֹאשׁ
וּמִסְתַּכְלִים בַּשֵּׁם הַקְדּוֹשׁ שֶׁנִּרְאָה בַּחוּץ, שֶׁהוּא
שִׂדִּי, שֶׁמִּתְעַטֵּר בַּעֲטֻרוֹתָיו. שֵׁם זֶה שׁוֹלֵט עַל
כָּלֵם, מִמֶּנּוּ הֵם פּוֹתְדִים וּבּוֹרְחִים, וְלֹא קְרָבִים
לְפָתַח הָאָדָם.

אמר לוֹ רַבִּי יִצְחָק, אִם כֵּן, שִׁירְשֵׁם הָאָדָם שֵׁם
זֶה בְּפָתַח הַבַּיִת וְלֹא יוֹתֵר. לָמָּה כָּל
הַפְּרָשָׁה? אָמַר לוֹ, יָפָה הוּא, שֶׁהִרִי שֵׁם זֶה לֹא

מתעטר אלא באותן אותיות כלן, רשומות ברשם המלך, וכשנכתבת כל הפרשה, אז שם זה מתעטר בעטרותיו, ויוצא המלך עם כל חילותיו, כלם רשומים ברשם המלך, ואז פוחדים ממנו ובורחים מפניו.

בא וראה, והי"ה שם קדוש מלמטה למעלה, ועל זה שדי נרשם מבחוץ כנגד שם זה. והי"ה מבפנים, שדי"י מבחוץ. שיהיה האדם שמומר מכל הצדדים, מבפנים ומבחוץ. אמר רבי אבא, כמה חילות קדושים זמינים באותה שעה שפניח אדם מזוזה בשער שלו, כלם מכריזים ואומרים: (תהלים קיח) זה השער לה' וגו'.

סדר הלימוד ליום ז סיון [יום 243 בשנה]

אשרי חלקם של ישראל, אז נודעים ישראל שהם בני המלך הקדוש, שהרי כלם נרשמו ממנו. נרשמו בגופם ברשם קדוש, נרשמו בלבושם בעטופם של מצוה, נרשמו בראשיהם בבתי התפלין בשם רבונם, נרשמו בידיהם ברצועות הקדשה, נרשמו בנעליהם בנעלי מצוה, נרשמו בחוץ בזריעה בקצירה,

נִרְשָׁמוּ בְּכַתִּיָּהֶם בְּמִזְוִזַת הַפֶּתַח. רְשׁוּמִים בְּכָל
שָׁהם בְּנֵי הַמֶּלֶךְ הָעֲלִיּוֹן. אֲשֶׁרִי חֲלָקָם.

עַד שֶׁהָיוּ הוֹלְכִים אָמַר רַבִּי אַבָּא, מַה זֶּה
שֶׁכָּתוּב (ירמיה ב) אֲתִי עֲזְבוּ מְקוֹר מַיִם חַיִּים
לְחֻצֵּב לָהֶם בָּאֲרוֹת וְגו' אֲתִי עֲזְבוּ – זֶהוּ מִי
שֶׁמִּשְׁקַר בָּאוֹת הָרָשָׁם הַקְדוֹשׁ. וּבִמָּה מִשְׁקַר
בו? שֶׁמִּכְנִיסוּ בְּרִשׁוֹת אַחֲרָת, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (מלאכי
ב) וּבָעַל בֵּית אֵל נִכְרַ, שֶׁנִּקְרְאוֹת בָּאֲרוֹת נִשְׁפָּרִים.
שֶׁהָרִי עֲמִים עוֹבְדֵי עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמִזְלוֹת
נִקְרְאוּ בִּזְרוֹת נִשְׁפָּרִים.

וַיֵּשֶׁל יִשְׂרָאֵל נִקְרְאוֹת בָּאֵר מְקוֹר מַיִם חַיִּים, זֶה
הָרִשׁוֹת הַקְדוֹשָׁה, הָאֱמוּנָה הַקְדוֹשָׁה,
וְנִקְרְאוֹת בָּאֵר נוֹבְעֶת, שָׁמַיִם צְלוּלִים יוֹצְאִים
וְנוֹזְלִים מִמֶּנּוּ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שיר ד) וְנוֹזְלִים מִן
לְבָנוֹן. (משלי ה) וְנוֹזְלִים מִתּוֹךְ בָּאֵרָךְ. וְכָתוּב (שיר
ד) מַעַיִן גִּנִּים בָּאֵר מַיִם חַיִּים. הַצֵּד הָאֲחֵר נִקְרָא
בָּאֲרֵת נִשְׁפָּרִים אֲשֶׁר לֹא יָכְלוּ הַמַּיִם. (מהו? אֵלָּא

הַהוּא וְכו').

בֹּא וּרְאֵה, נָהָר שֶׁשׁוֹפֵעַ וַיּוֹצֵא מִשְׁקָה לְכָל הַגֵּן
(וּמִרְוֵה לְכָל הַגֵּן) וּמִרְוֵה לְכָל מְקוֹם וּמְקוֹם, כְּמוֹ
שֶׁבָּאֲרָנוּ, עַד שֶׁמִּמֶּלֶא (שְׁמַגִּיעַ) אוֹתוֹ מְקוֹם בְּגֵן,

שֶׁנִּקְרָא בְּאֵר מַיִם חַיִּים. וּמִשֶּׁם נְזוּנִים עֲלִיוֹנִים
וְתַחְתּוֹנִים (עוֹלָמוֹת תַּחְתּוֹנִים), כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (בראשית ב)
וּמִשֶּׁם יִפְרֹד.

וְכָל אוֹתָם צְדָדִים שֶׁל צַד שְׂמָאל לֹא מְשָׁקִים
מֵאוֹתָהּ נְבִיעֵת הַמַּיִם הַנוֹבְעִים, מִשּׁוֹם שֶׁהֵם
מִצַּד שְׂאֵר הָעַמִּים, וְנִקְרְאוּ בְּאֵרֶת נִשְׁבָּרִים. וּמִי
שֶׁמִּשְׁקַר בְּשֵׁם (בְּרֶשֶׁם) הַקָּדוֹשׁ בְּאוֹתוֹ צַד, נִדְבֵּק
בְּבֵאֵרֶת נִשְׁבָּרִים אֲשֶׁר לֹא יִכְלוּ הַמַּיִם, וְלֹא
נִכְנָסִים לָשֶׁם. וְאוֹתוֹ שְׂזוּכָה לְשִׁמּוֹר אוֹתוֹ, זוֹכָה
לְהִיּוֹת מְשָׁקָה מֵאוֹתוֹ מְבוּעַ שֶׁל הַנַּחַל (בְּעוֹלָם הַזֶּה)
בְּעוֹלָם הַבָּא, וְזוֹכָה שֶׁתִּתְמַלֵּא אוֹתָהּ בְּאֵר עֲלִיוֹנָה
לְהַשְׁפִּיעַ בְּרָכוֹת לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה. אֲשֶׁרִיו בְּעוֹלָם
הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. עַל זֶה כָּתוּב, (ישעיה נח) וְהָיִיתָ
כְּגֵן רוֹה וּכְמוֹצָא מַיִם אֲשֶׁר לֹא יִכָּזְבוּ מִימּוֹ.

אֲוִי לְמִי שֶׁמִּשְׁקַר בְּרֶשֶׁם הַקָּדוֹשׁ, שֶׁהָרִי מְשָׁקַר
בְּשֵׁם הָעֲלִיּוֹן, וְלֹא עוֹד, אֶלָּא שְׁגוֹרֶם לְבֵּאֵר
הַזֹּאת שֶׁלֹּא תִתְבָּרֵךְ, וְקוֹרְאִים עָלָיו (דברים כב) כִּי
הוֹצִיא שֵׁם רָע עַל בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל. בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל
דּוֹקָא. וּבֵאֵרוֹ רַבִּי שִׁמְעוֹן בְּמִקּוּמוֹ, מִי שֶׁשֵּׁם
עֲלִילוֹת דְּבָרִים עַל אִשְׁתּוֹ הָרָאוּשׁוֹנָה וּמוֹצִיא עָלֶיהָ
שֵׁם רָע – כְּמוֹ שֶׁהוֹצִיא לְמַעַלָּה, שֶׁכָּתוּב כִּי הוֹצִיא
שֵׁם רָע עַל בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל סֵתָם.

וְהָלַךְ זֶה, כְּמוֹ זֶה שֶׁאָמַר רַבִּי חֵיִיא אָמַר רַבִּי יוֹסִי, בְּתוּלָה יִרְשָׁה שְׁבַע בְּרָכוֹת, שְׁמֵת בְּרָכַת בְּשָׁבַע, מְשֹׁם שֶׁבְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל יִרְשָׁה שְׁבַע בְּרָכוֹת, וְעַל זֶה נִקְרְאָת בֵּת שְׁבַע.

וְאִשָּׁה אַחֲרַת, מִי הַבְּרָכוֹת שָׁלָה? בְּרַכַּת בַּעַז וְרוּת, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (רוּת ד) וַיֹּאמְרוּ כָּל הָעָם אֲשֶׁר בַּשָּׂעַר וְהַזְקֵנִים עֲדִים יִתֵּן ה' אֶת וְגו'. שְׁוֹדָאֵי בְּתוּלָה מִתְּבָרַכַת בְּשָׁבַע, וְלֹא אִשָּׁה אַחֲרַת בְּסוּד זֶה. כִּיּוֹן שֶׁהִגִּיעוּ לְשָׂדֶה אֶחָד, רָאוּ אֵילָנוֹת וַיֵּשְׁבוּ תַּחְתֵּיהֶם.

אָמַר רַבִּי אֲבָא, הָרִי צָחוֹת שֶׁל דְּבָרֵי תוֹרָה. נִשְׁב. **פֶּתַח** וְאָמַר, (ישעיה כז) וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יִתְקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל וּבָאוּ הָאֲבָדִים בְּאֶרֶץ אֲשׁוּר וְהִנָּדְחִים בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וְגו'. וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא, מַה זֶה בַּיּוֹם הַהוּא? אֵלֶּא אוֹתוֹ יוֹם הַיָּדוּעַ לְקִדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (זכריה יד) וְהָיָה יוֹם אֶחָד הוּא יוֹדֵעַ לֵה'. עוֹד בַּיּוֹם הַהוּא, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (יחזקאל לח) בַּיּוֹם בָּא גּוֹג עַל אֲדֹמַת יִשְׂרָאֵל.

יִתְקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל. מַה לָּנוּ בּוֹ אִם הוּא גָּדוֹל אוֹ קָטָן? אֵלֶּא אוֹתוֹ הַשׁוֹפָר הָעֲלִיּוֹן שֶׁבוֹ יוֹצֵאִים הָעֲבָדִים לַחֲרוּת תְּמִיד, וְזֶהוּ הַיּוֹבֵל,

שְׁהִיבֵל עֲלִיּוֹן וְגָדוֹל הוּא. וּכְשֶׁזָּה מִתְעוֹרֵר, כָּל
הַחֲרוֹת שֶׁל הָעוֹלָמוֹת מִתְעוֹרְרִים בוֹ, וְהֵהוּא נִקְרָא
שׁוֹפֵר גָּדוֹל.

וּבֵאוּ הָאֲבָדִים בְּאַרְץ אֲשׁוּר. הָאֲבָדִים צָרִיךְ הָיָה
לוֹ לִכְתּוֹב! אוֹ הַנֶּאֱבָדִים. מַה זֶּה הָאֲבָדִים?
הָאוֲבָדִים מִמָּשׁ, מִשּׁוּם שֶׁהֵם בְּאַרְץ אַחֲרַת, וּמִי
שֶׁשְׂרׁוּי בְּאַרְץ אַחֲרַת יוֹנֵק מִרְשׁוֹת אַחֲרַת, וּכְאִלוּ
לֹא שְׂרׁוּי בְּאַמוֹנָה, מִשּׁוּם כֶּךָ נִקְרָאִים אוֲבָדִים.
הֵם אוֲבָדִים בְּכָל הַצְדָדִים, שְׁכַאֲשֶׁר יִשְׂרָאֵל
שְׂרׁוּיִים בְּאַרְץ הַקְדוּשָׁה, הֵם צְדִיקִים, צְדִיקִים
תָּמִיד בְּכָל, צְדִיקִים לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה.

השלמה מההשמטות מחלק א' סימן כ"ב

וַיִּשְׁחַטּוּ הַפֶּסַח. אָמַר הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא,
מִבְּעֶשְׂרֵי לַחֲדָשׁ קָחוּ יִרְאָתָם שֶׁל
מִצְרַיִם וְתַפְסּוּ אוֹתוֹ, וַיְהִיָּה אָסוּר וְתַפּוּס שְׁלֹשָׁה
יָמִים, וּבַיּוֹם הָרְבִיעִי הוֹצִיאוּ אוֹתוֹ לְדִין וְתַתְּכַנְסוּ
עָלָיו לְהַרְגוֹ, וַיִּרְאוּ אוֹתוֹ הַמִּצְרַיִם אֵיךְ אֵתָם
עוֹשִׂים בּוֹ דִין, וְזֶה קָשָׁה לָהֶם מְכֹל הַמַּכּוֹת
שֶׁעָשָׂה לָהֶם הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֵלּוֹ הַדִּינִים
שֶׁעָשׂוּ בְּאַלְהֵיהֶם. וְאַחֵר כֶּךָ דְּנִים אוֹתוֹ בְּאֵשׁ,
מִשּׁוּם שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים ז') פָּסִילִי אֱלֹהֵיהֶם תִּשְׂרַפּוּן
בְּאֵשׁ. אָמַר הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, (שְׁמוֹת יב) אֵל

תֹּאכְלוּ מִמֶּנּוּ נָא, שְׁלֹא יֹאמְרוּ בְּתֹאבֹון שֶׁל פֶּחַד
אֲכָלוּ אוֹתוֹ, אֲלֹא תִתְקַנּוּ אוֹתוֹ צָלִי וְלֹא מִבְּשָׁל.
שָׂאם הָיָה מִבְּשָׁל, יֵהֵא מִסְתָּר וְלֹא יֵרְאוּ אוֹתוֹ.
אֲלֹא תִקְנּוּ אוֹתוֹ צָלוֹי בְּאֵשׁ, שְׂרִיחוּ נִוְדָף. וְעוֹד,
רֹאשׁוֹ עָלָיו, שְׁלֹא יֹאמְרוּ שְׂחִיָּה אוֹ דָּבָר אֲחֵר
הִיא. וְעוֹד, עֵצֶם לֹא תִשְׁבְּרוּ בּוֹ, אֲלֹא שְׂיִרְאוּ
עֲצֻמוֹתָיו מִשְׁלָכִים בְּשׁוּק וְלֹא יֵהִיוּ יְכוּלִים
לְהַצִּיל אוֹתוֹ, וְעַל זֶה כָּתוּב (במדבר לג) וּבִאלֹהֵיהֶם
עָשָׂה ה' שְׁפָטִים.

אוֹתוֹ רֹאשׁוֹן שֶׁנִּמְצָא בְּבֵית הַכְּנֶסֶת וּמֵאֲרִיךְ
בְּבֵית הַכְּנֶסֶת, אֲשֶׁרִי חֶלְקוֹ, שֶׁהוּא עוֹמֵד
בְּמִדְרָגָה שֶׁל צִדִּיק עִם הַשְּׂכִינָה, וְזֶהוּ סוֹד (משלי ח)
וּמִשְׁחָרֵי יִמְצְאֵנִי. זֶה עוֹלָה בְּמִדְרָגָה רֹאשׁוֹנָה.
וְאִם תֹּאמַר, הֲרִי שְׁנִינוּ, בְּשַׁעָה שָׁבָא הִקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא לְבֵית הַכְּנֶסֶת וְלֹא מוֹצֵא שֵׁם עֲשָׂרָה –
מִיד כּוּעֵס. מָשַׁל לְמֶלֶךְ שֶׁשָּׁלַח לְכָל מַלְכֵי (אנשי)
הַמְּדִינָה שֶׁיִּמְצְאוּ עִמּוֹ בְּיוֹם פְּלוּנִי בְּמָקוֹם פְּלוּנִי.
עַד שֶׁהָיוּ מְכִינִים עֲצָמָם אֵלּוּ בְּנֵי הָעִיר, הַקָּדִים
אֶחָד וְבָא לְאוֹתוֹ מָקוֹם. בֵּין כֶּף וּבֵין כֶּף בָּא
הַמֶּלֶךְ וּמִצָּא לְאוֹתוֹ אָדָם שֶׁהַקָּדִים שֵׁם. אָמַר לוֹ,
בְּנֵי עִיר פְּלוּנִית הֵיכָן הֵם? אָמַר לוֹ, אֲדוּנִי, אֲנִי
הַקָּדֵמְתִי מֵהֶם וְהֵנָּה הֵם בָּאִים אַחֲרַי לְצוּרֵי הַמֶּלֶךְ.

אֲזַ טוֹב בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ וַיּוֹשֶׁב שֵׁם עָמוֹ וּמִדְבַּר עָמוֹ
וַנַּעֲשֶׂה אֱהוֹב שֶׁל הַמֶּלֶךְ. בֵּין כֶּךָּ בָּאוּ כָּל הָעַם
וְהַתַּפִּיס עִמָּהֶם.

אָבֶל אִם בְּנֵי הָעִיר לֹא בָּאִים וְאַחַד לֹא מְקַדִּים
וּמִדְבַּר לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ לְהִרְאוֹת בְּשִׁבְלֵם, מִיֵּד
כּוֹעֵס הַמֶּלֶךְ. מַה כְּתוּב? (ישעיה ג)
מִדּוּעַ בָּאתִי וְאֵין
אִישׁ. וּמִי שֶׁמִּדְבַּר בְּבֵית הַכְּנֶסֶת – אוֹי לוֹ שֶׁמֶרְאָה
פָּרוּד! אוֹי לוֹ שֶׁגּוֹרַע מֵהֶאֱמוּנָה! אוֹי לוֹ שֶׁאֵין לוֹ
חֶלֶק בְּאֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, שֶׁמֶרְאָה שֶׁאֵין לוֹ אֱלֹהִים וְלֹא
נִמְצָא שֵׁם, וּמִנְהִיג קִלּוֹן בְּגִבּוֹרָה הָעֲלִיוֹנָה. כָּל
הַצְּבָעִים טוֹבִים בַּחֲלוּם חוּץ מִתְכַּלֵּת, מִשּׁוּם
שֶׁהוּא כֹּסֵא לְדוֹן דִּינִים שֶׁל הַנִּשְׁמוֹת, וְהָרִי
מִדְרָגָה אַחַת הִיא. אֲלֹא בְּשָׂעָה שֶׁעוֹמְדִים בְּדִינִי
נִפְשׁוֹת, אֲזַ הוּא צָבַע תְּכֵלֶת, וְהָרִי בְּאַרְנוֹ.

וּבְשָׂעָה שֶׁרוֹאֶה אָדָם לָזֶה הַצָּבַע, נִזְכֵּר אָדָם
לַעֲשׂוֹת מִצְוֹת אֲדוֹנוֹ, כְּגוֹן הַנֶּחֱשׁ שֶׁהָיוּ
רוֹאִים אוֹתוֹ וְהָיוּ יֹרְאִים מִפְּנֵי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
וְשׁוֹמְרִים עֲצָמָם, וּבְאוֹתָהּ יִרְאֶה שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא עָלָה עֲלֵיהֶם מִים וּמִתְכַּפְּסִים. מִי גֵרָם לָהֶם?
אוֹתוֹ הַנֶּחֱשׁ, אוֹתָהּ רְצוּעָה שֶׁמִּסְתַּכְּלִים בָּהּ. אָף
כֶּךָ הַתְּכֵלֶת – וְרֹאִיתֶם אוֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת כָּל מִצְוֹת
ה'. מֵאוֹתָהּ יִרְאֶה שָׁלוֹ:

דְּבַר אַחֵר וּבָאוּ הָאֲבָדִים, מִי הֵם? אֵלּוּ הַצְדִּיקִים
 וּכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּקְרְאוּ אוֹבָדִים. מִנֵּין
 לָנוּ? כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, שֶׁכְּתוּב (ירמיה ט) עַל מָה אֲבָדָה
 הָאָרֶץ. לֹא כְּתוּב אֲבוּדָה אוֹ נֶאֱבַדְתָּ, אֲלָא אֲבָדָה
 הָאָרֶץ, זֶה כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. הַצְדִּיק, שֶׁכְּתוּב (ישעיה נז)
 הַצְדִּיק אֲבָד. לֹא כְּתוּב אֲבוּד אוֹ נֶאֱבַד, אֲלָא אֲבָד,
 וְהָרִי פִּרְשׁוּהָ.

וְאֵם תֹּאמַר, וּבָאוּ, מֵאִיזָה מְקוֹם בָּאִים הָאוֹבָדִים
 הֵלָלוּ? אֲלָא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, מִן הַגָּלוּת.
 וְהַצְדִּיק, כְּמוֹ שֶׁבִּאֲרוּהָ, שֶׁכְּתוּב (תהלים קכז) בְּשׁוּב ה'
 אֶת שִׁיבַת צִיּוֹן, כְּדִי שִׁיָּשׁוּב לְמִקְוֵמוֹ וַיָּבֹא
 לְהִתְחַבֵּר עִם כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. וְעַל כֵּן, וּבָאוּ
 הָאֲבָדִים בָּאָרֶץ אֲשׁוּר, וְהִשְׁתַּחֲווּ לֵה' בְּהַר הַקֹּדֶשׁ
 בִּירוּשָׁלַם. מָה זֶה אוֹמֵר? אֲלָא הַדְּבָר הַזֶּה
 שֶׁהַנְּדָחִים בָּאָרֶץ מִצֻּרִים, כְּבִיכּוֹל לֹא יֵצְאוּ יִשְׂרָאֵל
 מִן הַגָּלוּת אֲלָא עִם הַשְּׂכִינָה, כְּמוֹ שֶׁבִּאֲרוּהָ,
 וְאוֹתָם נְדָחִים הִשְׁתַּחֲווּ לֵה'.

עוֹד אָמַר רַבִּי אֲבָא, כְּתוּב (שם קכא) ה' יִשְׁמַר צֶאֱתָךְ
 וּבּוֹאֶךָ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. יִשְׁמַר צֶאֱתָךְ בְּרוּר,
 אֲלָא וּבּוֹאֶךָ מָה זֶה אוֹמֵר? שֶׁהָרִי מִי שֶׁנִּכְנָס
 לְבֵיתוֹ אֵינוֹ פּוֹחַד. אֲלָא הָאָדָם הַזֶּה שֶׁשֵּׁם רִשְׁם
 קְדוֹשׁ לְבֵיתוֹ בְּדִבְרֵים שֶׁל הַשֵּׁם הָעֲלִיּוֹן, זֶה נִשְׁמַר

מֵהַכֹּל. וְכַשִּׁיּוּצָא הֵהוּא שְׁמִדּוּרוּ לְשַׁעַר בֵּיתוֹ,
 זוֹקֵף וְרוֹאֶה אֶת הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ וּמַעֲיִן (נְעוּץ) בְּפִתְחוֹ.
 כַּשִּׁיּוּצָא הָאָדָם, הוּא מְלֻוֶּה אוֹתוֹ וְשׁוֹמֵר אוֹתוֹ.
 כְּשֶׁנִּכְנָס לְבֵיתוֹ הוּא מַכְרִיז לְפָנָיו: הִזְהָרוּ בְּדִיוֹקָן
 שֶׁל הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ! וְכֹל זֶה מְשׁוּם אוֹתוֹ הָרֶשֶׁם
 שֶׁל הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ שֶׁנֶּרְשָׁם בְּשַׁעַר שְׁלוֹ.

וְלֵא דִּי לוֹ לְאָדָם שְׁנַשְׁמַר בְּבֵיתוֹ, אֶלֶּא הַקָּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא שׁוֹמֵר אוֹתוֹ כְּשֶׁנִּכְנָס וְכַשִּׁיּוּצָא,
 שְׁכָתוּב ה' יִשְׁמַר צִאתָךְ וּבּוֹאֶךָ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם.
 אֲשַׁרִּיהֶם יִשְׂרָאֵל בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

בֵּא וְרֵאָה, הָרוּחַ הָרַעָה הַזֶּה שְׁשׁוּרְיָה בֵּין
 הַשְּׁעָרִים, אוֹי לוֹ לְאָדָם שֶׁלֹּא יוֹדֵעַ לְהִזְהָר
 מִמֶּנּוּ וְלֹא רוּשֵׁם עַל פֶּתַח בֵּיתוֹ אֶת הַשֵּׁם הָעֲלִיּוֹן
 הַקָּדוֹשׁ שִׁימְצָא עִמּוֹ, שֶׁהָרִי יֵשׁ לוֹ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת
 שָׁשִׁים וַחֲמִשָּׁה שְׁמָשִׁים רָעִים שְׁמַקְטְרָגִים, כָּל
 אֶחָד מְשַׁמֵּשׁ בִּיּוֹמוֹ, וְכֻלָּם נִמְצָאִים עִמּוֹ כָּל יְמֹת
 הַשָּׁנָה וּמַקְטְרָגִים עָלָיו לְמַעְלָה וּלְמַטָּה, וְכֻלָּם
 נִמְצָאִים עִמּוֹ בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה. בַּיּוֹם לְקַטְרֵג לוֹ,
 בַּלַּיְלָה לְצַעַר אוֹתוֹ בְּחִלּוּמוֹ.

כַּשִּׁיּוּצָא לְקַטְרֵג עָלָיו, כְּשֶׁנִּכְנָס, שָׁמַיִם יִדְיָהֶם
 עַל כִּתְפוֹ וְאוֹמְרִים לוֹ: אוֹי לוֹ

לְפָלוֹנִי שִׁיָּצָא מִרְשׁוֹת אֲדוֹנוֹ! אוֹי לוֹ לְפָלוֹנִי
 בַּעוֹלָם הַזֶּה וּבַעוֹלָם הַבָּא! מִשּׁוֹם כֶּךָ צָרִיכִים
 בְּנֵי הָאָמוּנָה לִהְיוֹת רְשׁוּמִים בְּכָל, לִהְיוֹת
 רְשׁוּמִים בְּרִשָּׁם שֶׁל רְבוּנָם, שִׁיִּזְדַּעְזְעוּ מֵהֶם כָּל
 הַצְדָּדִים הַמֵּינִים הָרָעִים, שִׁיְהִיו שְׂמוּרִים בַּעוֹלָם
 הַזֶּה וּבַעוֹלָם הַבָּא. אֲשֶׁרִי חֲלָקָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל,
 עָלֵיהֶם כָּתוּב (ישעיה ס) וַעֲמַךְ כָּלֵם צַדִּיקִים לַעוֹלָם
 יִירָשׁוּ אֶרֶץ וָגו'.

וְאַהֲבַת אֵת ה' אֱלֹהֶיךָ. רַבִּי יוֹסִי פֶתַח, (שם נב)
 וַעֲתָה מָה לִּי פָה נָאִם ה' כִּי לִקְח
 עִמִּי חֲנָם וָגו'. בֹּא וּרְאֵה אֶהְבֵּת הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא לְיִשְׂרָאֵל, אֵף עַל גֵּב שְׁחָטְאִיהֶם גָּרְמוּ
 לְהִסְתַּלַּק מִבִּינֵיהֶם וְהִתְפַּזְּרוּ בֵּין הָעַמִּים, הוּא
 תוֹבֵעַ אֶת עֲלֻבוֹנָם.

וְבֹא וּרְאֵה, בְּשַׁעָה שִׁשְׁרָאֵל שְׂרוּיִים בְּאַרְצָם,
 הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִשְׁתַּעֲשַׁע בְּגִנוֹ וּמִתְקַרֵּב
 לְיִשְׂרָאֵל, וְשׁוֹמֵעַ קוֹלָם וּמִשְׁתַּבַּח בָּהֶם.

כִּיּוֹן שְׂגָרְמוּ חָטְאִיהֶם וְהִגְלוּ יִשְׂרָאֵל מִהָאָרֶץ
 הַקָּדוֹשָׁה, הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא נִכְנָס
 לְגִנוֹ וְלֹא מִשְׁתַּעֲשַׁע בּוֹ. וְלֹא עוֹד, אֲלֵא שֶׁהוּא
 צוֹנֵחַ וְאוֹמֵר, וַעֲתָה מָה לִּי פָה נָאִם ה'? וְכָתוּב

שם, (תהלים קלב) פה אֲשַׁב כִּי אֲוֹתֶיהָ. כִּי לָקַח עִמִּי חֲנָם, כִּמּוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה נב) חֲנָם נִמְכַּרְתָּם. וּמֵאוֹתוֹ יוֹם שֶׁגָּלוּ יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ לֹא נִמְצְאָת שִׁמְחָה לְפָנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, זֶהוּ שְׂכָתוֹב (ישעיה ג) אֲלֹבִישׁ שָׁמַיִם קְדָרוֹת וְשָׁק אָשִׁים בְּסוֹתָם. וְכָל זֶה מְשׁוּם אֲהַבָתָם שֶׁהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אוֹהֵב אוֹתָם, כִּמּוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (מלאכי א) אֲהַבְתִּי אֶתְכֶם אָמַר ה'. (ועל זֶה) וְאֲהַבְתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ. וְאֲהַבְתָּ, שֶׁצָּרִיךְ אָדָם לְהִתְקַשֵּׁר עִמּוֹ בְּאַהֲבָה עֲלִיוֹנָה. שְׁכָל עֲבוֹדָה שֶׁאָדָם צָרִיךְ לַעֲבֹד אֶת הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שִׁיעֲבֹד בְּאַהֲבָה, שְׂאִין לָךְ עֲבוֹדָה כִּמּוֹ אֲהַבְתָּ הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. רַבִּי אַבָּא אָמַר, הַדְּבָרִים הֵלְלוּ הֵם הַכָּלֵל שֶׁל הַתּוֹרָה, מְשׁוּם שֶׁעָשָׂר הָאֲמִירוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה כָּאֵן נִכְלָלוּ, וְהָרִי פִּרְשׁוֹהַ הַחֲבָרִים.

בא וְרָאָה, אֵין לָךְ דָּבָר בְּחִיבוֹת לְפָנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּמִי שֶׁאוֹהֵב אוֹתוֹ כְּרָאוּי. וּמָה הוּא? כְּפָתוֹב בְּכָל לִבְבֶךָ. בְּכָל, מָה זֶה אוֹמֵר? הִיָּה צָרִיךְ לוֹ לְכַתֵּב בְּלִבְבֶךָ, בְּנִפְשֶׁךָ, בְּמַאֲדֶךָ. מָהוּ בְּכָל לִבְבֶךָ? אֵלֶּא לְהַכְלִיל שְׁנֵי לִבְבוֹת, אֶחָד טוֹב וְאֶחָד רָע. בְּכָל נִפְשֶׁךָ, אֶחָד טוֹב וְאֶחָד רָע. בְּכָל מַאֲדֶךָ, זֶה לֹא בֹא לְדִרְשָׁה. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר,

וְאַפְלוּ זֶה הוּא לְדִרְשָׁה. מָה הַטַּעַם? בֵּין שְׁנֵפֶל לוֹ
מָמוֹן מִירְשָׁה, אוֹ מִצַּד אַחֵר, אוֹ בֵּין שֶׁהוּא הֶרְוִיחַ
אוֹתוֹ, וְעַל זֶה כָּתוּב בְּכָל מְאֻדָּה.

אָמַר רַבִּי אֲבָא, חֲזַרְנוּ לַפְסוּק שֶׁל וְאַהֲבַת. מִי
שְׂאוּהֵב אֶת הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, מִתְעַטֵּר
בְּחֶסֶד מְכַל הַצְדִּידִים וְעוֹשֶׂה חֶסֶד עִם הַכֹּל, וְלֹא
חָס עַל גּוֹפּוֹ וְעַל מָמוֹנוֹ. מִנֵּין לָנוּ? מֵאַבְרָהָם, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר, שֶׁהָרִי לֹא חָס בְּאַהֲבַת רַבּוֹנוֹ עַל לְבוֹ (שֶׁהוּא
יִצְרָח) וְעַל נַפְשׁוֹ וְעַל מָמוֹנוֹ.

עַל לְבוֹ לֹא הַשְׁגִּיחַ, עַל רְצוֹנוֹ, מִשּׁוּם אֲהֵבַת
רַבּוֹנוֹ. עַל נַפְשׁוֹ – שֶׁלֹּא חָס עַל בְּנוֹ וְעַל
אִשְׁתּוֹ בְּשִׁבְלֵי אֲהֵבַת רַבּוֹנוֹ. עַל מָמוֹנוֹ – שֶׁהִיָּה
עוֹמֵד בְּפִרְשַׁת דָּרָכִים וּמִתְקַן מְזוֹנוֹת לְכָל הָעוֹלָם.
מִשּׁוּם כִּךְ הִתְעַטֵּר בַּעֲטָרָה שֶׁל חֶסֶד, כִּכְתוּב (מִיכָה
ז) חֶסֶד לְאַבְרָהָם. וּמִי שֶׁמִּתְקַשֵּׁר בְּאַהֲבַת רַבּוֹנוֹ
זוֹכֶה לָזֶה, וְלֹא עוֹד, אֲלֵא שֶׁכָּל הָעוֹלָמוֹת
מִתְבָּרְכִים בְּגֻלָּלוֹ. זֶהוּ שִׁכְתוּב (תְּהִלִּים קמ"ה) וַחֲסִידֶיךָ
יְבָרְכֻכָּה. אֵל תִּקְרִי יְבָרְכֻכָּה, אֲלֵא יְבָרְכוּ כ"ה.
(שִׁכְתוּב (בְּרַשִׁית יב) וְנִבְרְכוּ בְךָ כָּל מְשֻׁפְחוֹת הָאָדָמָה).

יוֹם אֶחָד הָיָה חָלַשׁ רַבִּי יוֹסִי, נִכְנְסוּ אֵלָיו רַבִּי
אֲבָא וְרַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי יִצְחָק, רָאוּ אוֹתוֹ

שְׁהִיָּה נּוֹפֵל עַל פָּנָיו וַיֵּשֶׁן. יִשְׁבוּ. כְּשֶׁהִתְעוֹרֵר,
 רְאוּ שִׁפְנָיו מְחִיכוֹת. אָמַר לוֹ רַבִּי אֲבָא, דָּבַר חֲדָשׁ
 רָאִיתָ? אָמַר לוֹ, וַדָּאי, שְׁעַכְשׁוּ עָלְתָה נִפְשִׁי,
 וְרָאִיתִי אֶת הַכְּבוֹד שֶׁל אוֹתָם שֶׁמָּסְרוּ עֲצָמָם עַל
 קִדְשַׁת רַבּוֹנָם, שֶׁהָיוּ נִכְנָסִים בְּשִׁלְשָׁה עָשָׂר נִהְרוֹת
 אֶפְרַסְמוֹן טָהוֹר וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִשְׁתַּעֲשֵׂעַ
 עִמָּם, וְרָאִיתִי מַה שֶּׁלֹּא נִתְּנוּ לִי רְשׁוֹת לֹאמֹר.
 וְשִׁאלְתִּי אוֹתָם, אִמְרָתִי שֶׁל מִי הַכְּבוֹד הַזֶּה?
 אָמְרוּ לִי, שֶׁל אוֹתָם שֶׁאָהָבוּ אֶת רַבּוֹנָם בְּאוֹתוֹ
 הָעוֹלָם. וּמָמָה שֶׁרָאִיתִי הוֹאָרוּ נִפְשִׁי וְלִבִּי, וְעַל כֵּן
 פָּנִי מְחִיכוֹת.

אָמַר לוֹ רַבִּי אֲבָא, אֲשֶׁרִי חִלְקָךְ, אֲבָל הַתּוֹרָה
 מְעִידָה עֲלֵיהֶם, שְׁכַתּוֹב (ישעיה סד) עֵין לֹא
 רָאִתָּה אֱלֹהִים זוֹלָתָךְ יַעֲשֶׂה לְמַחֲכָה לוֹ. אָמַר לוֹ
 רַבִּי יְהוּדָה, הָרִי שֶׁאֵלוֹ הַחֲבֵרִים, זֶה שְׁכַתּוֹב
 יַעֲשֶׂה, הִיָּה צָרִיךְ לוֹ לִהְיוֹת תַּעֲשֶׂה!

אָמַר לוֹ, הָרִי נִתְבָּאֵר, אֲבָל סוּד הַדָּבָר הֵינּוּ
 שְׁכַתּוֹב (תהלים כז) לַחֲזוֹת בְּנַעַם ה' וּלְבַקֵּר
 בְּהִיכְלוֹ. וּפִרְשׁוּהָ, נַעַם ה', אוֹתוֹ שֶׁבֶא מִהֲעַתִּיק
 הַקְדוּשׁ שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִשְׁתַּעֲשֵׂעַ בּוֹ,
 שֶׁהָרִי אוֹתוֹ נַעַם יוֹצֵא מִהֲעַתִּיק. וּלְבַקֵּר בְּהִיכְלוֹ,
 בְּהִיכָל הָעֲלִיוֹן עַל הַכֹּל. אֵף כָּאֵן, עֵין לֹא רָאִתָּה

אֱלֹהִים זִוְלָתְךָ יַעֲשֶׂה – מִי? אוֹתוֹ הָעֲתִיק
הַנִּסְתָּר שֶׁל הַכֹּל, שֶׁהָרִי בּוֹ תָלוּי. אָמַר לוֹ, וַדַּאי
כֶּךָ הוּא. אֲשֶׁרִי חִלְקָם שֶׁל אוֹתָם שְׂבֵאֵהֶבֶת
רְבוּנָם נִדְבָקִים בָּהֶם, לְאֵלֶּה אֵין שְׁעוֹר לְחִלְקָם
בַּעוֹלָם הַהוּא.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, כַּמָּה מְדוּרִים עַל מְדוּרִים יֵשׁ
לְצַדִּיקִים בַּעוֹלָם הַהוּא, וְהַמְדוֹר הָעֲלִיוֹן
שֶׁל הַכֹּל – אוֹתָם שֶׁנִּקְשְׁרָה בָּהֶם אֶהְבֵּת רְבוּנָם,
שֶׁהָרִי מְדוּרָם נִקְשָׁר לַהֲיִכָּל שְׁעוּלָה עַל הַכֹּל. מָה
הַטַּעַם? מִשּׁוּם שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִתְעַטֵּר בָּזֶה.

בֵּא וְרֵאָה, (הַכֹּל אֶהְבֵּה) הַהֲיִכָּל הַזֶּה נִקְרָא אֶהְבֵּה,
וּבְשִׁבִּיל הָאֶהְבֵּה הַכֹּל קִיָּם, כַּכְּתוּב (שִׁיר הַשִּׁירִים
ח) מִים רַבִּים לֹא יוּכְלוּ לְכַבּוֹת אֶת הָאֶהְבֵּה. וְהַכֹּל
קִיָּם בְּאֶהְבֵּה, שֶׁהָרִי הַשֵּׁם הַקְדוּשׁ כֶּךָ נִמְצָא,
שֶׁהָרִי פֶרֶשׁוּהָ, " לֹא נִפְרַד הַקּוֹץ שֶׁלֹּמְעָלָה מִן "י
לְעוֹלָמִים, שֶׁהָרִי בְּאֶהְבֵּה שׁוֹרָה עָלָיו, וְלֹא נִפְרַד
מִמֶּנּוּ לְעוֹלָמִים. ה' הָרִי פֶרֶשׁוּהָ, שִׁי' לֹא נִפְרַדָּת
מִמֶּנָּה, וְנִמְצְאוֹת יַחַד בְּחִבֻּבוֹת, לֹא נִפְרְדוֹת זֶה
מִזֶּה. כִּמוֹ כֵּן ה', וְהָרִי נִתְבָּאֵר, כִּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בְּרֵאשִׁית
ב) וְנִהָר יֵצֵא מֵעֵדֶן, יוֹצֵא תָמִיד לְעוֹלָמִים,
נִדְבָקִים בְּחִבֻּבוֹת.

ו"ה כְּשֶׁנִּדְבָקוֹת זֹו בְּזוֹ, נִדְבָקוֹת יַחַד בְּחִיבוֹת,
חָתָן עִם כָּלָה, שְׂדֵרְכָן תָּמִיד נִמְצָאת
בְּחִיבוֹת. י' עִם ה', ה' עִם ו', ו' עִם ה', וְזוֹ עִם
זוֹ נִקְשְׁרוֹת בְּחִיבוֹת, וְהַכֹּל נִקְרָא אֶהְבָּה. וְעַל כֵּן
מִי שְׁאוּהֵב אֶת הַמֶּלֶךְ, הָרִי הוּא נִקְשֵׁר בְּאוֹתָהּ
הָאֶהְבָּה, וּמִשּׁוֹם כֵּךְ וְאֶהְבָּתָ אֶת ה' אֱלֹהֵיָּהּ.

וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְגו'. רַבִּי יִצְחָק פֶּתַח, (תהלים
לה) כָּל עֲצָמָתִי תֹאמְרָנָה ה' מִי כִמוֹךָ מַצִּיל
עָנִי מִחֶזֶק מִמֶּנּוּ וְעָנִי וְאֶבְיוֹן מִגָּזְלוֹ. פֶּסוּק זֶה
אָמַר אוֹתוֹ דָּוִד בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ. כָּל עֲצָמָתִי
תֹאמְרָנָה, וְכִי מִי רָאָה עֲצָמוֹת שְׁאוּמְרוֹת שִׁירָה?
אֲלֹא הַפֶּסוּק הַזֶּה בְּזִמְנֵן שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עֲתִיד
לְהַחְיֹת אֶת הַמֵּתִים, וְעֲתִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
לְהַתְקִין הָעֲצָמוֹת וּלְקַרֵּב כָּל אַחַת וְאַחַת לְמִקְוָמָן,
שְׁכָתוֹב (יִחְזָקָא לז') וּתְקַרְבוּ עֲצָמוֹת עֵצִים אֶל עֲצָמוֹ,
וְכָתוֹב (ישעיה נח) וְעֲצָמָתֶיךָ יִחְלִיץ. אַז עֲתִידוֹת הֵן
לוֹמַר שִׁירָה.

אִיזוֹ שִׁירָה אוֹמְרוֹת? ה' מִי כִמוֹךָ (מִקְדִּימִים), וְזוֹ
הַשִּׁירָה הַמְעֲלָה מִמָּה שְׁאָמְרוּ יִשְׂרָאֵל עַל
הַיָּם, שֶׁהָרִי הֵם לֹא הִזְכִּירוּ אֶת הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ
אֲלֹא אַחֲרֵי שֶׁלֹּשׁ מַלְּיָם, שְׁכָתוֹב (שְׁמוֹת טו) מִי
כִמְכָּה בְּאֵלֶם ה'. וְכֹאן הֵם מִקְדִּימִים אֶת הַשֵּׁם

הַקְדוּשׁ, שְׁכָתוֹב ה' מִי כְמוֹךְ. מְצִיל עָנִי מִחֶזֶק
מִמֶּנּוּ – זֶה יֵצֵר טוֹב מִיֵּצֵר הָרָע, מִשּׁוּם שְׂיֵצֵר
הָרָע תִּקְיֶף הוּא כְּמוֹ אֲבָן, כְּכָתוֹב (יחזקאל לו)
וְהִסְרֹתִי אֶת לֵב הָאֲבָן, וַיֵּצֵר הַטּוֹב הוּא בָּשָׂר,
שְׁכָתוֹב וְנִתְּתִי לָכֶם לֵב בָּשָׂר.

בא וְרָאָה, יֵצֵר הָרָע לָמָּה הוּא דוֹמָה? בְּשָׁעָה
שֶׁהוּא בָּא לְהִזְדוּג עִם הָאָדָם הוּא כְּמוֹ בְּרִזָּל,
עַד שֶׁמִּכְנִיסִים אוֹתוֹ לָאֵשׁ. אַחֵר שְׂיִתְחַמֵּם, הַכֹּל
חוֹזֵר כָּאֵשׁ.

רבי חֲזִיא אָמַר, כְּשֶׁבָּא יֵצֵר הָרָע לְהִזְדוּג עִם
הָאָדָם, דוֹמָה לְאִישׁ שֶׁקָּרַב לִפְתַּח וְרוּאָה
שָׂאִין מִי שְׂמוּחָה בִּידוֹ, נִכְנָס לְבֵית וְנַעֲשֶׂה לוֹ
אוֹרַח. רוּאָה שָׂאִין מִי שְׂמוּחָה בִּידוֹ, וַיִּלָּךְ לוֹ
לְדַרְכוֹ. כִּיּוֹן שֶׁנִּכְנָס לְבֵית וְאִין מִי שְׂיִמְחָה בִּידוֹ,
מִתְמַנֶּה עָלָיו וְנַעֲשֶׂה בַּעַל הַבֵּית, עַד שֶׁנִּמְצָא שְׁכָל
הַבֵּית עוֹמֵד לְרִשּׁוֹתוֹ.

ממאי לְמַדְנּוּ? מִפְּרָשַׁת דָּוִד לְמַדְנּוּ. מָה כָּתוּב?
(שמואל-ב יב) וַיָּבֹא הֶלֶךְ לְאִישׁ הָעָשִׂיר. הֶלֶךְ
שֶׁקָּרַב לִפְתַּח וְלֹא רוּצָה לְהִתְעַכֵּב שָׁם, אֲלֹא לָלֶכֶת
לְדַרְכוֹ. כֵּן הוּא יֵצֵר הָרָע, כְּמוֹ שֶׁקָּרַב לְבֵית
מִתְקָרַב לְאָדָם. מִתְעוֹרֵר עָלָיו בְּחֻטָּא קָטָן, זֶהוּ

אֹרֶחַ עָרָאִי. רוֹאֶה שָׁאִין מִי שְׁמוּחָה בִּידוֹ, מֶה כְּתוּב? לַעֲשׂוֹת לְאֹרֶחַ הַבָּא לוֹ [אֵלָיו], נַעֲשֶׂה לוֹ אֹרֶחַ אַכְסֵנָאִי בְּבֵית, מִתְעוֹרֵר עָלָיו בְּחֶטֶא יוֹתֵר, יוֹם אֶחָד אוֹ יוֹמִים, כְּאוֹרֶחַ הַזֶּה שְׁמֻשֵּׁים אוֹתוֹ בְּבֵית יוֹם אֶחָד אוֹ יוֹמִים, (בְּגִלָּל שֶׁהוּא אֹרֶחַ) כִּיּוֹן שְׁרוּאָה שָׁאִין מִי שְׁמוּחָה בִּידוֹ, מֶה כְּתוּב? (שם) וַיַּעַשׂ[הָ] לְאִישׁ הַבָּא אֵלָיו, נַעֲשֶׂה בַעַל הַבֵּית, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (בראשית מב) הָאִישׁ אֲדֹנֵי הָאָרֶץ. (רות א) אִישׁ נַעֲמִי. כֵּן הוּא יֵצֵר הָרַע, נַעֲשֶׂה כְּנֶגֶד הָאָדָם אִישׁ, בַּעַל הַבֵּית, וְהִנֵּה נִקְשָׁר הָאָדָם לַעֲבוּדָתוֹ, וְהוּא עוֹשֶׂה בּוֹ כְּרָצוֹנוֹ.

וַיַּעַל כֵּן צָרִיךְ אָדָם לָשִׁים דְּבָרֵי תוֹרָה עָלָיו תָּמִיד, כְּדֵי שְׂיִהְיֶה אוֹתוֹ יֵצֵר הָרַע שְׁבוּר בָּהֶם, שָׁאִין לִיַּצֵּר הָרַע מְקַטְרֵג פָּרֵט לְדְבָרֵי תוֹרָה, וַעַל כֵּן כְּתוּב וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְגו', עַל לְבָבְךָ – עַל שְׁנֵי יַצְרֶיךָ, שְׂיַצֵּר הַטּוֹב מִתְעַטֵּר בָּהֶם, וַיַּצֵּר הָרַע נִכְנַע בָּהֶם. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מֶה יַּצֵּר הַטּוֹב צָרִיךְ דְּבָרֵי תוֹרָה? אָמַר לוֹ, יַצֵּר הַטּוֹב מִתְעַטֵּר בָּהֶם. וַיַּצֵּר הָרַע, כִּיּוֹן שְׁרוּאָה שְׁאָדָם לֹא שָׁב וְלֹא רוּצָה לְהַשְׁתַּדֵּל בַּתוֹרָה, אַזְ הוּא עוֹלָה לְמַעְלָה וּמִלְמַד עָלָיו חוּבָה, זֶהוּ שְׁכַתוּב (משלי ג) וְכִסִּילִים מֵרִים קָלוּן.

בְּשַׁבָּא רַבִּי שְׁמַעוֹן, אָמַר, הֲרִי וְדַאי פְּרַשְׁתָּ
 קְרִיאַת שְׁמַע רְמוּזָה בּוּ עֶשֶׂר אֲמִירוֹת
 כְּמוֹ שְׁבָאוֹרָה, וְכָךְ הוּא וְדַאי. וְהִיוּ הַדְּבָרִים
 הָאֵלֶּה, הֵם הַכָּלָל שֶׁל עֶשֶׂר הָאֲמִירוֹת, וּמִשּׁוּם כֹּךְ
 יֵשׁ כָּאן עֶשֶׂר מִצְוֹת, כְּנֶגֶד עֶשֶׂר מִצְוֹת שֶׁל
 הַתּוֹרָה. וּמִי הֵן? וְשִׁנְנָתָם לְבִנְיָהּ. וְדַבַּרְתָּ בָּם.
 בְּשַׁבְּתָךְ בְּבִיתְךָ. וּבִלְכַתְּךָ בְּדֶרֶךְ. וּבְשִׁכְבְּךָ.
 וּבְקוּמְךָ. וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל יָדְךָ. וְהִיוּ לְטַטְפַּת
 בֵּין עֵינֶיךָ. וּכְתַבְתָּם עַל מְזוֹזֹת בֵּיתְךָ. וּבְשַׁעְרֶיךָ.
 הֲרִי עֶשֶׂר כְּנֶגֶד עֶשֶׂר אֲמִירוֹת. וְעַל כֵּן הַפְּרָשִׁיּוֹת
 הִלְלוּ הֵן כָּלֹל גָּדוֹל בַּתּוֹרָה. אֲשֶׁרִי חִלְקוּ שֶׁל מִי
 שְׁמִשְׁלִים אוֹתוֹ בְּכָל יוֹם פְּעָמִים, שֶׁהֲרִי הַתְּקַדֵּשׁ
 בְּפִיו הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ כְּרָאוּי.

רַבִּי אֲחָא הָיָה עוֹמֵד עִם רַבִּי אֶלְעָזָר לִילָה אֶחָד
 אַחֲרֵי חֲצוֹת הַלַּיְלָה, וְהִיוּ עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה.
 פָּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר (רַבִּי אֲחָא) וְאָמַר, (דְּבָרִים ל) כִּי הוּא
 חַיִּיךָ וְאַרְךָ יָמֶיךָ וְגו'.

בֹּא וּרְאֵה, עַל כָּל הַתְּנָאִים (הַמִּצְוֹת) שֶׁגָּזַר הַקָּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא כְּשֶׁנִּכְנְסוּ לָאָרֶץ יִשְׂרָאֵל, גִּזְרַת
 הַתּוֹרָה הֵיטְהָ. מָה הִטַּעַם? מִשּׁוּם שֶׁהִשְׁכִּינָה לֹא
 מִתִּישְׁבַּת בָּאָרֶץ אֲלָא בַּתּוֹרָה, וְלֹא מִתִּישְׁבַּת
 לְמַעַלָּה אֲלָא בַּתּוֹרָה.

שְׁכָךְ אָמַר (רבי שמעון) אָבָא, תּוֹרָה שְׁבַעַל פָּה לֹא נודעת, אֵלָא בְּשִׁבִּיל תּוֹרָה שְׁבַכְתָּב. הַשְׁכִּינָה לֹא מְתִישְׁבַת לְמַעְלָה וּלְמַטָּה, אֵלָא עִם הַתּוֹרָה שְׁלִמְטָה. שְׁכָל זְמַן שֶׁהַתּוֹרָה נִמְצָאת עִמּוֹ, יָכוֹל לַעֲמֹד בְּעוֹלָם. (תּוֹרָה שְׁבַכְתָּב לֹא נודעת אֵלָא מִשּׁוּם תּוֹרָה שְׁבַעַל פָּה, וְתּוֹרָה שְׁבַעַל פָּה לֹא נודעת אֵלָא מִתּוֹרָה שְׁבַכְתָּב. וְדַאי כָּלל הַצָּרִיף לִפְרֹט, וּפְרֹט הַצָּרִיף לְכָלל. הַשְׁכִּינָה לֹא מְתִישְׁבַת לְמַעְלָה אֵלָא בַּתּוֹרָה שְׁלִמְטָה. שְׁכָל זְמַן שֶׁהַתּוֹרָה נִמְצָאת, יָכוֹלָה לְהַתְקִים בְּעוֹלָם) זֶהוּ שְׁכָתוֹב כִּי הוּא חַיִּיף וְאַרְךְ יָמָיִךְ לְשַׁבַּת עַל הָאֲדָמָה. עַל הָאֲדָמָה סֵתָם. וְאִם לֹא שִׁמְפָּסִיק דְּבָרֵי תּוֹרָה, לֹא יָכוֹל לַעֲמֹד, שְׁכָתוֹב (יִרְמְיָה ט) עַל מָה אֲבָדָה הָאָרֶץ. וְכָתוֹב, וַיֹּאמֶר ה' עַל עֲזָבְכֶם אֶת תּוֹרָתִי.

בְּעוֹדָם יוֹשְׁבִים, הִנֵּמִיךְ רַבִּי שְׁמַעוֹן אֶת רֹאשׁוֹ וַאֲמַר, וְדַאי כָךְ הוּא, וְזֶהוּ הַסּוּד שִׁמְצָאנוּ בְּסִפְרוֹ שֶׁל רַב הַמְּנוּנָא סָבָא, וּבֵאֵר הַפְּסוּק הַזֶּה בְּסוּד שֶׁל כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, שְׁכָתוֹב (שְׁמוֹת כ"א) שְׁאֵרָה כְּסוּתָהּ וְעֹנֶתָהּ לֹא יִגְרַע. וְאִם מוֹנְעִים מִמֶּנָּה, מָה כְּתוּב? וַיִּצָּאָה חֲנָם אֵין כֶּסֶף, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה נ) אֵי זֶה סִפֵּר כְּרִיתוֹת אֲמַכֶּם אֲשֶׁר שְׁלַחְתִּיהָ. וְכָתוֹב (שם נב) חֲנָם נִמְכַּרְתֶּם וְלֹא בְּכֶסֶף תִּגָּאֲלוּ. וּמִי שֶׁמוֹנֵעַ מִמֶּנָּה תּוֹרָה, כְּמִי שֶׁלּוֹקַח בַּעַל (שְׁאֵרָה) שֶׁל אִשָּׁה וּמוֹנֵעַ אוֹתוֹ מִמֶּנָּה. זֶה

נִשְׁאַרְתָּ כְּאַלְמָנָה, וְלֹא אַלְמָנָה. זֶהוּ שְׂכָתוֹב (איכה א)
הִיְתָה כְּאַלְמָנָה, וְלֹא אַלְמָנָה.

יֵשְׁבוּ וְהִתְעַסְקוּ בַּתּוֹרָה עַד שְׁהֲאִיר הַיּוֹם. אַחֵר
שְׁהֲאִיר הַיּוֹם, קָמוּ וְהָלְכוּ. עַד שְׁהִיוּ
הוֹלְכִים, רָאוּ אִישׁ אֶחָד שְׁהִיָּה הוֹלֵךְ בַּדֶּרֶךְ וְרָאֵשׁוּ
עָטוּף. קָרְבוּ אֵלָיו, וְהָיָה מְרַחֵשׁ בְּשִׁפְתוֹתָיו וְלֹא
הָשִׁיב לָהֶם דְּבָר. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, וְדַאי זֶה נִמְלֵךְ
בְּרַבּוֹנוֹ. יֵשְׁבוּ רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי אַחָא וְהִתְפַּלְּלוּ
תְּפִלָּה, וְאוֹתוֹ הָאִישׁ עָמַד בְּמָקוֹמוֹ בְּמָקוֹם אַחֵר.
אַחֵר שְׁסִימּוֹ הִתְפַּלָּה הָלְכוּ לַדֶּרֶךְ, וְאוֹתוֹ הָאִישׁ
נִשְׁמַט מֵהֶם. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, הָאִישׁ הַזֶּה, אוֹ
שֶׁהוּא טָפֵשׁ, אוֹ שֶׁדָּרְכָיו לֹא יִשְׁרוּת. אָמַר, נִתְעַסֵּק
בַּתּוֹרָה, שְׁהֲרִי הַשָּׁעָה הִיא לָזֶה.

פִּתְחָ רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר, (משלי ג) כְּבוֹד חֲכָמִים
יִנְחָלוּ וְכִסְיִלִּים יִמְרִים קָלוֹן. כְּבוֹד חֲכָמִים
יִנְחָלוּ, אֲשֶׁרִי אוֹתָם שְׁמַתְעַסְקִים בַּתּוֹרָה. וְטָרָם
שִׁפְתָּח בַּדֶּבֶר, קָרַב אֵלֵיהֶם אוֹתוֹ אָדָם. אָמַר רַבִּי
אֶלְעָזָר, אֵין לָנוּ לְהַפְסִיק בַּדְּבָרֵי תּוֹרָה, שְׁכָל מִי
שֶׁמִּשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה, זוֹכֶה לָרֶשֶׁת יִרְשָׁה שֶׁל הַנִּחְלָה
שְׁלִמְעֵלָה, בְּכָבוֹד שֶׁל הַמֶּלֶךְ הָעֲלִיוֹן הַקָּדוֹשׁ,
וְזוֹכֶה לָרֶשֶׁת יִרְשָׁה שֶׁל נִחְלָה בְּעוֹלָם הַזֶּה. וּמִי
הִיא? אוֹתוֹ שֶׁנִּקְרָא כְּבוֹד ה', שֶׁלֹּא פוֹסֵק מֵהֶם

לְעוֹלָם. זֶהוּ שְׁכָתוֹב כְּבוֹד חֲכָמִים יִנְחִלוּ, הֵהוּא
שֶׁנֶּקְרָא כְבוֹד ה'.

וּכְסִיָּיִם מֵרִים קִלּוֹן, מָה הוּא? בֹּא וּרְאֵה,
כְּשֶׁאָדָם הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּמִשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה, הֵרִי אוֹתוֹ
כְבוֹד ה' הוּא יוֹרֵשׁ לְעֶצְמוֹ, וְכִמְהָ אֶפִּיטְרוּפָסִים
וְסִנְגוּרִים נִמְצְאִים לְמַעַלָּה עַל הָאָדָם, וְכֻלָּם
מְלַמְּדִים עָלָיו זְכוֹת לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ. וְאִם אֵין
הָאָדָם מִשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה וְלֹא הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ רַבּוֹנוֹ,
הוּא נַעֲשֶׂה עָלָיו קִטְגוֹר. וְאוֹתוֹ קִטְגוֹר מְשׁוּטֵט
בְּאֹיִר (וְהוֹלֵךְ לוֹ), וְלֹא עוֹלָה לְמַעַלָּה, אוֹלֵי יָשׁוּב
הָאָדָם מִחֻטְאוֹ. כִּיּוֹן שְׁרוּאָה שְׂאִין הָאָדָם שָׁב וְלֹא
רוֹצֵה לְהִשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה, אִזּוֹ הוּא עוֹלָה לְמַעַלָּה
וּמְלַמֵּד עָלָיו חוּבָה. זֶהוּ שְׁכָתוֹב וְכִסְיִלִּים מֵרִים
קִלּוֹן, וְעוֹלָה לְמַעַלָּה וְעוֹשֶׂה קִטְרוּג.

פֶּתַח וְאָמַר, (זְכוּרִיה יד) וְאִם מִשְׁפַּחַת מִצְרִים לֹא
תַעֲלֶה וְלֹא בָאָה וְלֹא עָלִיהֶם תִּהְיֶה
הַמִּגָּפָה וְגו'. מָה שׁוֹנֶה מִצְרִים כָּאֵן מִכָּל שְׂאֵר
הָעַמִּים, שֶׁהֵרִי לְכֻלָּם כְּתוּב וְלֹא עָלִיהֶם יְהִי
הַגָּשֶׁם, וְכָאֵן לֹא? אֵלֹא הֵרִי פִרְשׁוּתָהּ הַחֲבָרִים,
שֶׁהֵרִי אֶרֶץ מִצְרַיִם אֵינָה צְרִיכָה מָטָר, וְעַל כֵּן

אֵינָהּ בְּכָלֵל אוֹתָן שְׁעָרִיכוֹת מָטָר, אָבֵל הֵם, דִּין
אֲחֵר עוֹלָה עֲלֵיהֶם, וַיִּפֶּה אָמְרוּ.

בא וַרְאֵה, כְּתוּב (דברים יא) כִּי הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתָּה בָּא
שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ לֹא כָאָרֶץ מִצְרַיִם הִיא אֲשֶׁר
יֵצְאתֶם מִשָּׁם וְגו'. שְׁהָרִי הִנֵּהר הָעוֹלָה, מִמֶּנּוּ
מִשְׁקִית הָאָרֶץ, אָבֵל כָּאֵן – לְמָטָר הַשָּׁמַיִם תִּשְׁתָּה
מִיָּם, שְׁהָרִי הָאָרֶץ הַקְדוּשָׁה מִשְׁקִית תָּמִיד מִן
הַשָּׁמַיִם, וּכְשִׁישְׂרָאֵל הָיוּ עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה, הִיתָה
מִשְׁקִית כְּרָאוּי. וְמִי שְׁמוֹנֶעַ מִמֶּנָּה תּוֹרָה, כָּאֵלּוּ
מוֹנֶעַ טוֹב מִכָּל הָעוֹלָם. נִכְנָסוּ לְתוֹךְ מַעְרָה אַחַת
שֶׁהִיתָה בַּדֶּרֶךְ, נִכְנָס עִמָּהֶם אוֹתוֹ הָאִישׁ. יֵשְׁבוּ.

סדר הלימוד ליום ח סיון [יום 244 בשנה]

פֶּתַח אוֹתוֹ הָאִישׁ וְאָמַר, (שמות לג) וַדְּבַר ה' אֶל
מֹשֶׁה פָּנִים אֶל פָּנִים כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר וְגו'.
הַפְּסוּק הַזֶּה אֵין רֹאשׁוֹ סוּפּוֹ וְאֵין סוּפּוֹ רֹאשׁוֹ,
וְלֹא מְלָה זֹו כְּמְלָה זֹו. בַּתְּחִלָּה וַדְּבַר ה' אֶל מֹשֶׁה
פָּנִים אֶל פָּנִים – יִפֶּה. אַחֵר כֵּךְ וְשָׁב אֶל הַמַּחֲנֶה,
אַחֵר כֵּךְ וּמִשְׁרָתוֹ יְהוֹשֻׁעַ בֶּן נֹון נֶעַר, מֵהוּ? אָמַר
רַבִּי אֶלְעָזָר, וְדַאי הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הַתְּרַצָּה
בְּכּוּדֵנוּ, שְׁכַעַת הַזֹּווג שְׁלָנוּ עִם הַשְּׂכִינָה,

וְהַשְׁכִּינָה לֹא סָרָה מֵעַמָּנוּ. מִי שְׁפוּתָח פֶּתַח,
יֹאמַר דָּבָר.

פֶּתַח וְאָמַר, וְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה פָּנִים אֶל פָּנִים,
בְּכַמָּה דְּרָגוֹת עֲלִיוֹנוֹת וְנִכְבְּדוֹת נִפְרָד
מֹשֶׁה הִנְבִּיא הִנְאָמֶן עַל כָּל שְׁאָר נְבִיאֵי הָעוֹלָם,
שֶׁהָרִי כָּלָם כִּנְגְּדוֹ כִּמּוֹ קוֹף בִּפְנֵי בְּנֵי אָדָם. שְׁאָר
הִנְבִּיאִים הָיוּ מְסִתְּכָלִים בְּאַסְפֵּק לְרִיָּה שְׂאִינָה
מְאִירָה, וְעַם כָּל זֶה לֹא הָיוּ זוֹקְפִים פָּנִים לְמַעְלָה
לְהִסְתַּכֵּל, אֲלָא כִּמּוֹ שֶׁכְּתוּב (דְּנִיָּאל י') וְאֲנִי הָיִיתִי
נִרְדָּם עַל פָּנַי וּפְנֵי אֶרְצָה. וְלֹא עוֹד, אֲלָא
שֶׁהַדְּבָרִים לֹא הָיוּ אֲלֵיהֶם בְּגָלוּי.

וּמֹשֶׁה הִנְבִּיא הִנְאָמֶן לֹא כֶּךָ, שֶׁהוּא הָיָה
מְסִתְּכָל בְּאַסְפֵּק לְרִיָּה הַמְּאִירָה וְעוֹמֵד
בְּקִיּוּמוֹ, וְלֹא עוֹד, אֲלָא שֶׁהָיָה זוֹקֵף רֹאשׁ
לְהִסְתַּכֵּל, כְּמִי שֶׁאֹמֵר לְחֻבְרוֹ: זִקֵּף רֹאשְׁךָ,
וְיִסְתַּכְּלוּ פָּנֶיךָ בִּפְנֵי, כְּדִי שֶׁתִּדַּע הַדְּבָרִים שְׁלִי.
כֶּךָ מֹשֶׁה, פָּנִים אֶל פָּנִים זוֹקֵף רֹאשׁ, בְּלִי פֶחַד,
פָּנִים זְקוּפוֹת, וּמְסִתְּכָל בְּזִיו הַכְּבוֹד הָעֲלִיוֹן, וְלֹא
הַשְׁתַּנָּתָה דַּעְתּוֹ וּפְנֵיו כִּמּוֹ שְׁאָר הִנְבִּיאִים,
שֶׁכְּשֶׁהָיוּ מִתְּנַבְּאִים (רוֹצִים) לְהִסְתַּכֵּל, יֵצְאוּ
מִרְשׁוֹתָם וּמִדַּעְתָּם וְהַשְׁתַּנָּה זִיו פָּנֵיהֶם, וְלֹא הָיוּ
יֹדְעִים מִהָעוֹלָם הַזֶּה כָּלוּם.

וּמִשָּׁה לֹא כָךְ, שְׁמִשָּׁה הָיָה מְסַתְּפֵל מִמֶּשׁ בְּדִרְגָּה
הַעֲלִיּוֹנָה הַהִיא, וְלֹא יֵצֵא מִרְשׁוֹתוֹ
וּמִדַּעְתּוֹ, שֶׁהָרִי בְּשַׁעָה שֶׁהָיָה מְסַתְּפֵל בְּזִיו הַכְּבוֹד
הַעֲלִיּוֹן, מִיָּד וְשָׁב אֶל הַמַּחֲנֶה, לְדַבֵּר עִמָּהֶם בְּכָל
מָה שֶׁהֶצְטָרְכוּ, וְדַעְתּוֹ מְתִישֶׁבֶת בּוֹ כְּבָרָא שׁוֹנָה,
וְיֹתֵר. וְזֶהוּ וְשָׁב אֶל הַמַּחֲנֶה. וּמִשְׁרְתּוֹ יְהוֹשֻׁעַ בֶּן
נֹון נֶעַר, וְנָדָאִי שֶׁהָיָה יוֹנֵק מִתּוֹךְ הָאֵהָל, לְמַד
לְהִסְתַּכֵּל בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שְׁמוּאֵל-א ג)
וְהִנֵּעַר שְׁמוּאֵל מִשְׁרַת אֶת ה'.

בא וּרְאָה, כָּל זְמַן שֶׁהָיָה יְהוֹשֻׁעַ אֵצֶל מִשָּׁה, הָיָה
לֹוֹמַד וְיוֹנֵק מִתּוֹךְ הָאֵהָל וְלֹא פּוֹחֵד. אַחֵר
שֶׁנִּפְרַד מִמִּשָּׁה וְהָיָה לְבִדּוֹ, מָה כָּתוּב? (יְהוֹשֻׁעַ ה)
וַיִּפֹּל יְהוֹשֻׁעַ אֶל פָּנָיו אַרְצָה וַיִּשְׁתַּחֲוֶה. שְׁלֹא הָיָה
יָכוֹל לְהִסְתַּכֵּל. וְזֶה מִשְׁלִיחַ אֶחָד, כָּל שָׁפֵן
מִמָּקוֹם אַחֵר.

לְאָדָם אֶחָד שֶׁהִפְקִיד אֶצְלוֹ הַמֶּלֶךְ כָּלִי זֶהָב
וְאֶבֶנִים יְקָרוֹת. כָּל זְמַן שֶׁנִּמְצְאוּ אֶצְלוֹ,
הַשֶּׁמֶשׁ שֶׁל בֵּיתוֹ אוֹחֵז בָּהֶם וּמְסַתְּפֵל בָּהֶם. כִּיּוֹן
שֶׁהִסְתַּלֵּק אוֹתוֹ אָדָם מֵהָעוֹלָם, לֹא הִשְׁאִיר הַמֶּלֶךְ
אֶצֶל הַשֶּׁמֶשׁ כָּלוּם, וְאֶחָז אֶת פְּקֻדוֹנוֹ. אָמַר אוֹתוֹ
שֶׁמֶשׁ: אוֹי עַל מָה שֶׁאַבְדָּתִי. בִּימֵי אֲדוֹנִי הָיוּ כָּל
אֵלֶּה בְיָדִי.

כָּךְ יְהוֹשֻׁעַ, בִּימֵי מַעֲשֵׂה הָיָה יוֹנֵק בְּכָל יוֹם מִתּוֹךְ
הָאֵהָל וְלֹא פוֹחַד. אַחֲרֵי שֶׁנִּפְטָר, וַיִּפֹּל יְהוֹשֻׁעַ
עַל פָּנָיו. וְאֲנִי, מַשּׁוּם שֶׁאֲנִי מְצוּי בְּתוֹכְכֶם,
אֶסְתַּכַּל בְּדַבְרֵי הַתּוֹרָה וְלֹא אֶפְחַד. אַחֲרֵי שֶׁאֶפְרֹד
מִכֶּם, וְלֹא אוֹכַל לְהִסְתַּכַּל לְבַדִּי.

עוֹד פָּתַח וְאָמַר, וְשִׁנַּנְתֶּם לְבַבְיָךְ וּדְבַרְתָּ בָּם וְגו'.
כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים מה) חֲצִיךְ שְׁנוֹנִים. שְׁצַרְיָךְ
אָדָם לְחִדּוֹד דְּבַרֵּי תוֹרָה לְבָנוּ כְּחֶרֶב שֶׁהִיא שְׁנוֹנָה
בְּשָׁנֵי הַצָּדִידִים, כְּדֵי שְׂיִכְנִיס לּוֹ הַחֲדוּד וְהַשְׁמָחָה
בְּתוֹרָה, וְלֹא יִמָּצֵא לְבוֹ בְּטַפְשׁוֹת. וּדְבַרְתָּ בָּם, כָּל
דְּבַרֵּי הַתּוֹרָה, לְכָל אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ לּוֹ דֶּרֶךְ לְבָדּוֹ.
וּדְבַרְתָּ בָּם?! וְתִדְבֹּר הָיָה צָרִיךְ לּוֹ לְכַתּוּב! אֲלֹא
צָרִיךְ אָדָם לְהִנְהִיג עֲצָמוֹ בָּהֶם, וּלְהִנְהִיג עֲצָמוֹ
שֶׁלֹּא יִסְטֶה לְיָמִין וּלְשְׂמָאל.

בְּשִׁבְתָּךְ בְּבֵיתְךָ, לְהִנְהִיג עֲצָמוֹ בְּבֵיתוֹ בְּדֶרֶךְ
יִשְׂרָאֵל וּבְדֶרֶךְ תְּקִינָה, שֶׁיִּלְמְדוּ מִמֶּנּוּ
בְּנֵי בֵיתוֹ לְהִנְהִיג עֲצָמָם בְּנִחַת וּבְשְׁמָחָה, וְלֹא
יִטִּיל פָּחַד בְּבְנֵי בֵיתוֹ יוֹתֵר, וְכָל מַעֲשָׂיו בְּבֵיתוֹ
בְּדֶרֶךְ תְּקִינָה. וּבְלִכְתָּךְ בְּדֶרֶךְ, לְהִנְהִיג בְּדַבְרֵי
תּוֹרָה, וּלְתַקֵּן אֶת עֲצָמוֹ בָּהֶם כְּמוֹ שְׁצַרְיָךְ,
וּלְהִנְהִיג עֲצָמוֹ בְּדַרְכֵי הַתּוֹרָה. וְמָה הוּא? כְּמוֹ

שִׁיעָקָב, לְדוֹרוֹן, לְקָרֵב וּלְתַפְּלָה. וְהַתַּפְּלָה צָרִיךְ
לְהַתַּפְּלִל לְרַבּוֹנוֹ, וּמַעַל כָּלֶם דְּבָרֵי תוֹרָה.

וּבְשִׁכְבְּךָ, לְהִנָּהִיג עֲצָמוֹ בִּירְאֵת רַבּוֹנוֹ, בְּקִדּוּשָׁה
וּבַעֲנוּה, שְׁלֹא יִמָּצֵא חֲצוּף כְּנֶגֶד
רַבּוֹנוֹ. וּבְקוֹמָךְ, לְתֵת תְּשׁוּבָחוֹת לְרַבּוֹנוֹ שֶׁהִשִּׁיב
נַשְׁמָתוֹ. שֶׁהָרִי בְּכַמָּה חַיּוּבִים הוּא נִמָּצֵא לִפְנֵי
רַבּוֹנוֹ, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹשֶׂה עִמּוֹ חֶסֶד
וּמַשִּׁיב אוֹתָהּ לְגוֹפוֹ. וְקִשְׁרָתָם לְאוֹת עַל [יָדָךְ]
יְדָכָה, הָרִי פְּרִשׁוּתָהּ עַל יָד בְּהֵא, וְזוֹהִי הַשְּׂמֵאל.
וּבִסְפֹר הָאֲגָדָה אָמַר, עַל יָד כ"ה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
(בראשית טו) כ"ה יִהְיֶה זֶרַעְךָ.

וּחְבֵּרֵינוּ יוֹשְׁבֵי הַדְּרוֹם פְּרִשׁוּתָהּ בְּסוּד שְׁלָהֶם,
אַרְבַּע בְּתֵי הַתַּפְּלִין כְּמוֹ זֶה (בְּצוּרָה אַחֲרֵת).
קִדְּשׁ לִי כָּל בְּכוֹר, סֵתָם – כְּנֶגֶד הַכֶּתֶר הָעֲלִיּוֹן שֶׁל
הַכֹּל. וְהָיָה כִּי יִבְיָאֲךָ – כְּנֶגֶד חֲכָמָה. שְׁמַע יִשְׂרָאֵל
וְאֶהְבֶּתָּ – כְּנֶגֶד בִּינָה. וְהָיָה – כְּנֶגֶד חֶסֶד. אַחֵר כָּךְ
כָּלוּלִים כָּלֶם בְּזִרְעֵ שְׂמֵאל שֶׁנִּקְרְאוֹת עֵז, וְכַתּוּב
(ישעיה סב) וּבְזִרְעֵ עֵז. וְאֵין עֵז אֶלָּא תוֹרָה, וְאֵין עֵז
אֶלָּא תַּפְּלִין.

וְהַדְּבָרִים לֹא מֵיִשְׁבִּים אֶצְלָנוּ. מָה הַטַּעַם?
מִשּׁוֹם שֶׁהַכֶּתֶר הָעֲלִיּוֹן כּוֹלֵל הַכֹּל,

שְׁאִינוּ בְּחֶשְׁבוֹן. וְעוֹד, וְהָיָה כִּי יִבְיָאָךְ תְּלוּי
 בִּיצִיאַת מִצְרַיִם, אוֹתוֹ מְקוֹם שְׁנִמְצָאת בּוֹ חֲרוֹת
 לְעִבְדִּים, וְעַל כֵּן לֹא מִתְקַנִּים בְּדִרְכֵיהֶם. וְאָנוּ
 שְׁרוּיִים מִחֲכָמָה, וְכָךְ הוּא, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 נוֹטֵל אוֹתָם; (וְכֵן) אַרְבַּע לְמַעְלָה, וְאַרְבַּע לְמַטָּה,
 וְאַרְבַּע בְּמְקוֹם הַמַּח, וְאַרְבַּע בְּמְקוֹם שְׁשֵׁרוּי הַלֵּב.
 מִשּׁוּם שֶׁזֶּה נִקְשָׁר בְּזֶה.

וְצִרִיף הָאָדָם לְהִתְעַטֵּר בָּהֶם, מִשּׁוּם שֶׁהוּא שֵׁם
 קְדוֹשׁ עֲלִיוֹן, שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים כח) וְרָאוּ כָּל
 עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם ה' וְגו'. וְכָל מִי שֶׁמִּתְעַטֵּר
 בַּעֲטָרָה קְדוּשָׁה עֲלִיוֹנָה זֶה, נִקְרָא מֶלֶךְ בְּאָרֶץ,
 וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מֶלֶךְ בְּרָקִיעַ. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב (שִׁיר
 ז) מֶלֶךְ אֲסוּר בְּרֹהֲטִים. כְּמוֹ שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 מֶלֶךְ לְמַעְלָה, כֵּךְ גַּם הוּא מֶלֶךְ לְמַטָּה. וְכִתְבָתָם
 עַל מַזְזוֹת בֵּיתָךְ, כִּדִּי שְׂיִהְיֶה אָדָם שָׁלֵם בְּכָל,
 וַיִּמָּצֵא שָׁלֵם בַּמַּצּוֹת שֶׁל רַבּוֹנוֹ, רָשׁוּם לְמַעְלָה
 רָשׁוּם לְמַטָּה. אֲשֶׁרִי חֵלְקָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל.

פְּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר, שְׁנֵי פְסוּקִים מְצֵאתִי,
 שָׂאֵף עַל גֹּב שֶׁהַכֹּל תְּלוּיִים בְּדִרְגָּה אַחַת,
 אֵינָם מְדִרְגָּה אַחַת. בְּפְסוּק אֶחָד כְּתוּב, (חֲגִי א) כֹּה
 אָמַר ה' צְבָאוֹת. וּבְפְסוּק אֶחָד כְּתוּב, כֹּה אָמַר ה'
 אֱלֹהִים. מַה בֵּין זֶה לָזֶה? אֵלָּא בְּזִמְנִי שֶׁכְּתוּב כֹּה

אָמַר ה' צְבָאוֹת, אֲזִי הַדָּבָר בָּא בְּרַחֲמִים. וּבְזֶמֶן
שְׁכָתוֹב כֹּה אָמַר ה' אֱלֹהִים, אֲזִי הַדָּבָר בָּא בְּדִין.

כֹּה אָמַר ה' צְבָאוֹת, מִשּׁוּם שֶׁהִכָּה הָזוּ מִתְבָּרְכֶת
מִצְדִּיק וּמִנְצֵחַ וְהוּד, שֶׁנִּקְרָא ה' צְבָאוֹת. וְאִז
הַדָּבָר בָּא בְּהִתְבַּסְמוֹת, שֶׁהָרִי מִהַמָּקוֹם הַזֶּה הוּא
בָּא. כֹּה אָמַר ה' אֱלֹהִים, אִז הִכָּה הָזוּ יוֹנְקֵת מִצַּד
הַדִּין מִמָּקוֹם הַגְּבוּרָה הָעֲלִיוֹנָה, וְלִמְדָנוּ מֵאֲבֹא
שֶׁהַדִּין הוּא בְּרַחֲמִים, מִשּׁוּם שְׁכָתוֹב ה' אֱלֹהִים.

שֶׁהָרִי אֱלֹהִים הוּא גְבוּרָה בְּכָל מָקוֹם. אֲדָנִי,
גְבוּרָה תַּחְתּוֹנָה הִיא בְּכָל מָקוֹם. וְעַל כֵּן
נִודָעִים הַדְּבָרִים מִפִּי הַנְּבִיא, וְהוּא הִיָּה מִתְכַּוֵּן
לִומר דָּבָר מִמָּקוֹמוֹ. וְאִז הָיוּ יוֹדְעִים בְּנֵי הָאָמוּנָה
הַלָּלוּ, מֵאִיזָה מָקוֹם תָּלוּי הַדָּבָר.

פֶּתַח רַבִּי אַחָא וְאָמַר, (שׁוּפְטִים ה) אִורוּ מִרוֹז אָמַר
מִלְאָךְ ה' וְגו'. בֹּא וּרְאֵה, הַפְּסוּק הַזֶּה הוּא
סוּד בַּסּוּדוֹת הָעֲלִיוֹנִים. בְּשַׁעַה שֶׁהַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ
מָסַר אֶת בֵּיתוֹ בְּיַדִּי הַגְּבִירָה, כָּל כְּלֵי הַזֵּין
וְהַרְמָחִים וְהַבְּלִיסְטָאוֹת שֶׁלּוֹ הִפְקִיד בְּיָדֶיהָ, וְכָל
אוֹתָם לוֹחָמֵי הַקָּרֵב שֶׁלּוֹ הִפְקִיד עִמָּה. זֶהוּ
שְׁכָתוֹב (שִׁיר הַשִּׁירִים ג) הִנֵּה מִטָּתוֹ שֶׁלְשִׁלְמָה שְׁשִׁים
גְּבָרִים סָבִיב לָהּ מִגְּבֻרֵי יִשְׂרָאֵל, וְהָרִי פִּרְשׁוּהָ.

וּכְשֶׁנִּלְחַם הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּקָרְב, עִם אוֹתָם
הַגְּבוּרִים לוֹחֲמֵי הַקָּרֵב שְׁאִמְרָנוּ הוּא נִלְחָם, וְהֵם
נִקְרָאִים מְלֻמְדֵי מִלְחָמָה.

פְּתוּב (שופטים ה) מִן שָׁמַיִם נִלְחָמוּ הַכּוֹכָבִים
מִמְּסֻלוֹתָם נִלְחָמוּ עִם סִיסְרָא וְגו'.
וְשִׁנְיָנוּ, בַּשָּׁעָה הַזֹּאת שֶׁהִתְנַדְּבוּ יִשְׂרָאֵל לַגְּלוּת אֶת
הָרָשָׁם הַקָּדוֹשׁ בְּבִשְׂרָם, אֲזִי זֶה (ויקרא כו) חָרַב נִקְמַת
נָקָם בְּרִית, כִּנְסָה אֶת כָּל חֵילוֹתֶיהָ וְכָל כָּלִי הַזֵּינ
וְכָל אוֹתָם לוֹחֲמֵי הַקָּרֵב לְהִלָּחֵם בְּקָרֵב עִם (הַלְבָנָה)
סִיסְרָא, וְהַכּוֹכָבִים הָיוּ שׁוֹפְכִים אֵשׁ מִלְמַעְלָה.
וְאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כָּל כּוֹכָב וְכוֹכָב יֵשׁ לוֹ שֵׁם
לְבָדּוֹ, וְכֻלָּם נִקְרָאִים בְּשֵׁמוֹת.

אָמַר לָהֶם הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הִזְדַּמְנוּ לְנָקָם אֶת
נִקְמַת בְּנֵי. שְׁתֵּי נִקְמֹת אֲנִי עֲתִיד לְהַפְרֹעַ
מֵהֶם. נִקְמָה אַחַת שֶׁל שֵׁשׁ מֵאוֹת מְרַכְבוֹת שֶׁהָלוּהָ
לְשׁוֹר הַגָּדוֹל שֶׁל הַמִּצְרִיִּם כְּדֵי לְהִלָּחֵם בְּקָרֵב עִם
יִשְׂרָאֵל, שְׁכָתוֹב (שמות יד) וַיִּקַּח שֵׁשׁ מֵאוֹת רֶכֶב
בַּחֹר וְכָל רֶכֶב מִצְרַיִם. וְנִקְמָה אַחַת שֶׁל הַבְּנִיִּים
שְׁלִי, שֶׁהִצִּיקוּ לָהֶם עַד עַכְשָׁיו. וּמִשּׁוֹם כֶּף נִדְּוָנוּ
בְּשָׁנֵי דִינִים – אֶחָד בְּמִים וְאֶחָד בְּאֵשׁ. בְּמִים,
שְׁכָתוֹב (שופטים ה) נָחַל קִישׁוֹן גָּרְפָם. בְּאֵשׁ, שְׁכָתוֹב
הַכּוֹכָבִים מִמְּסֻלוֹתָם.

ובאותם הכוכבים יש כוכב אחד שלא בא
 לאותה הנקמה, והתקלל לעולמים,
 שכאשר מתחיל להאיר, באים שאר הכוכבים
 וכולעים אותו ואת כל סיעתו, וכלם אובדים יחד,
 כמו שנאמר אורו מרוז אמר מלאך ה'. וכי יש
 רשות למלאך בזה? אלא זה הוא המלאך שכתוב
 בו (שמות יד) ויסע מלאך האלהים ההלך לפני מחנה
 ישראל. וזה הוא שכל הקרבות הן שלו.

כי לא באו לעזרת ה' – כשיצאו ישראל
 ממצרים. לעזרת ה' בגבורים – עם אותם
 ששים גבורים שהזדמנו בקרב עם סיסרא.
 והמלאך הזה, הסוד של כל הדינים והקרבות של
 המלך הם ברשותו, ועל כן אמר מלאך ה', וזהו
 שכתוב (בראשית מח) המלאך הגאל אתי וגו', והרי
 פרשוה החברים. וזה עתיד להיות עליון ונכבד
 לעתיד לבא, ובזה יתגדל השם הקדוש, ובזה
 עתיד הקדוש ברוך הוא להפריע מהעמים עובדי
 כוכבים ומזלות. ועל זה כתוב (יחזקאל לח)
 והתגדלתי והתקדשתי וגו'. הלכו עד שהגיעו אל
 רבי שמעון. כיון שראה אותם, אמר רבי שמעון,
 הנה השכינה כאן, ודאי צריכים אנו להחזיק
 טובה לפנים של השכינה.

פִּתְחָ וְאָמַר, (בראשית כט) **הֵן עוֹד הַיּוֹם גָּדוֹל וְגו'.**
הַפְּסוּק הַזֶּה פֶּרְשׁוֹהוּ, שְׁכַאֲשֶׁר יִשְׂרָאֵל
יִתְעוֹרְרוּ בְּתִשְׁבּוּבָה לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, בְּזִכּוֹת
הַתּוֹרָה יֵשׁוּבוּ לְאָרֶץ הַקְּדוּשָׁה וְיִתְקַבְּצוּ מִן
הַגָּלוּת. שְׁהָרִי וְדָאִי יוֹם אֶחָד תִּהְיֶה גָלוּת
לְיִשְׂרָאֵל, וְלֹא יוֹתֵר, זֶהוּ שְׁכַתוֹב (איכה א) נִתְּנִי
שְׁמִמָּה כָּל הַיּוֹם דָּוָה. וְאִם לֹא יֵשׁוּבוּ, אוֹמַר
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: **הֵן עוֹד הַיּוֹם גָּדוֹל לֹא עֵת**
הָאֶסֶף הַמְּקַנָּה בְּלִי זְכוּת וּבְלִי מַעֲשִׂים כְּשָׂרִים.
אֲבָל רְפוּאָה אַחַת יֵשׁ לִי לָכֶם: הַשְּׁקוּ הַצֹּאן,
הַשְּׁתַּדְּלוּ בַּתּוֹרָה, שֶׁתִּשְׁקוּ מֵהַמַּיִם שֶׁל הַתּוֹרָה,
וּלְכוּ רְעוּ, לְמָקוֹם שֶׁל מְנוּחָה, לְמָקוֹם טוֹב וְכֶסֶף
שֶׁל נַחֲלַתְכֶם.

דִּבֶּר אַחֵר הֵן עוֹד הַיּוֹם גָּדוֹל – זֶהוּ הַיּוֹם
שֶׁנִּקְרָא (ישעיה כב) **יוֹם מְהוּמָה וּמְבוֹסָה**
וּמְבוּכָה, שֶׁבְּאוֹתוֹ הַיּוֹם נַחֲרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וְנִפְּלוּ
יִשְׂרָאֵל בַּגָּלוּת. וּמִשּׁוֹם הַמַּעֲשִׂים הָרָעִים, הַיּוֹם
הַזֶּה נִמְשָׁךְ וְהִתְגַּדֵּל. זֶהוּ שְׁכַתוֹב, הֵן עוֹד הַיּוֹם
גָּדוֹל לֹא עֵת הָאֶסֶף הַמְּקַנָּה, מִשּׁוֹם שֶׁהֵם
מוֹשְׁכִים אֶת אוֹתוֹ הַיּוֹם. הַשְּׁקוּ הַצֹּאן, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר בְּדִבְרֵי תוֹרָה, שְׁהָרִי בְּזִכּוֹת הַתּוֹרָה יֵצְאוּ
יִשְׂרָאֵל מִן הַגָּלוּת.

וַיֵּמָּה יִשְׂרָאֵל אוֹמְרִים? וַיֹּאמְרוּ לֹא נוֹכַל עַד אֲשֶׁר
יֵאָסְפוּ כָּל הָעֵדְרִים, עַד שְׂיִתְכַּנְסוּ כָּל שְׂאֵר
הַיָּמִים הָעֲלִיּוֹנִים, וּגְלָלוּ אֶת הָאֶבֶן, וַיִּבְטְלוּ אוֹתוֹ
הַדִּין הַקָּשָׁה שֶׁל אוֹתוֹ הַיּוֹם שְׁשׁוּלֵט עַל פִּי הַבָּאֵר,
וְנִמְצְאָת אוֹתָהּ הַבָּאֵר עֲמָנוּ בְּגָלוֹת. וְכִשְׁמַתְגָּלָה
הַבָּאֵר הַזֶּה וְאוֹתָהּ הָאֶבֶן לֹא שׁוּלְטָת עָלֶיהָ, מִיָּד
וְהַשְׁקִינוּ הַצֶּאֱנָן.

וַעֲתִיד הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּסוֹף הַיָּמִים לְהַחְזִיר
אֶת יִשְׂרָאֵל לָאָרֶץ הַקְדוּשָׁה וּלְכַנֵּס אוֹתָם
מִן הַגָּלוֹת. וּמִי הֵם סוֹף הַיָּמִים? אוֹתָהּ שֶׁהִיא
אַחֲרִית הַיָּמִים. בְּאַחֲרִית הַיָּמִים הַזֶּה יִשְׂרָאֵל סָבְלוּ
אֶת הַגָּלוֹת. זֶהוּ שְׁכָתוֹב, (דְּבָרִים ד') בָּצַר לָהּ וּמִצְאוּךָ
כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּאַחֲרִית הַיָּמִים, וְכָתוֹב (שֵׁם לֹא)
וְקִרְאָת אֶתְכֶם הִרְעָה בְּאַחֲרִית הַיָּמִים. בְּאַחֲרִית
הַיָּמִים דּוֹקָא, וְזוֹ הִיא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל בְּגָלוֹת. וְעַם
אַחֲרִית הַיָּמִים הַזֶּה קִבְּלוּ עָנֶשׁ בְּגָלוֹת, וּבְזוֹ יַעֲשֶׂה
הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נְקֻמוֹת לְיִשְׂרָאֵל תָּמִיד. זֶהוּ
שְׁכָתוֹב (בַּמִּדְבָּר כד') אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָעָם הַזֶּה לְעַמּוּךָ
בְּאַחֲרִית הַיָּמִים. וּבְכָל מָקוֹם זֹאת הִיא, וְהַקְדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא עֲתִיד לְהַשִּׁיבָהּ לְמִקְוָמָהּ. זֶהוּ שְׁכָתוֹב
(יִשְׁעִיָּה ב') וְהָיָה בְּאַחֲרִית הַיָּמִים נִכּוֹן יִהְיֶה הָרַב בֵּית
ה' וְגו', וְזֶהוּ יוֹם.

וּמַשְׁהֵתְחִיל הָצֵל לְהַעֲשׂוֹת בְּרֹאשִׁית הַיּוֹם
הָאַחֵר, הִיָּה כְּמוֹ בְּזִמָּן שֶׁנִּחְרַב
בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וְנִטָּה הָצֵל לְהַכְפִּיֵּס. זֶהוּ שֶׁכָּתוּב (ירמיה
ו) אוֹי לָנוּ כִּי פָנָה הַיּוֹם כִּי יִנָּטוּ צִלְיֵי עָרֵב. יוֹם
וְצֵל הוּא סוּף הַגָּלוּת, וְהַשְׁעוֹר שֶׁל הָצֵל הַזֶּה
שֶׁשָּׂה קִמְצִים וְחִצִּי, וְגוֹדֵל שֶׁל מִדָּה שֶׁל אָדָם,
גָּבַר בֵּין גָּבָרִים. וְהַזְכָּרוֹן שֶׁל הַסּוּד הַזֶּה שֶׁבֵּין
הַחֲבֵרִים, שֶׁכָּתוּב (איוב ח) כִּי תִמּוֹל אֲנַחֲנוּ וְלֹא נִדְעַ
כִּי צֵל יִמִּינוּ עָלֵי אֶרֶץ. כִּי תִמּוֹל אֲנַחֲנוּ – בַּגָּלוּת,
וְלֹא הֵינּוּ יוֹדְעִים כִּי צֵל יִמִּינוּ עָלֵי אֶרֶץ, לְהַשְׁרוֹת
אוֹתָם הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עָלֵי אֶרֶץ.

אֲשָׁרִי חָלְקוּ מִי שְׁרוּאָה אוֹתוֹ, וְאֲשָׁרִי חָלְקוּ מִי
שֶׁלֹּא רוּאָה אוֹתוֹ. אוֹי לָמִי שֶׁיִּזְדָּמָן
כְּשִׁיבְקֵשׁ הָאֲרִיָּה הַגָּדוֹל לְהִתְחַבֵּר עִם נִקְבָּתוֹ, כֹּל
שֶׁכֵּן כְּשִׁיזְדוּגּוֹ יַחַד. עַל אוֹתָהּ שָׁעָה כָּתוּב, (עמוס ג)
אֲרִיָּה שָׁאָג מִי לֹא יִירָא וְגו'.

בֹּא וּרְאֵה, בְּהִתְחַלָּה כָּתוּב (ירמיה כה) שָׁאָג יִשָּׂאָג עַל
נֹוֶהוּ. וּבְאוֹתוֹ הַזִּמָּן כְּשִׁיִּצֵּא לְקַבֵּל אֶת בֵּת
זוּגוֹ, אֲזִי אֲרִיָּה שָׁאָג מִי לֹא יִירָא ה' אֱלֹהִים דְּבָר
מִי לֹא יִנָּבֵא. בְּאוֹתָהּ שָׁעָה כָּתוּב, (דברים ל) וְשָׁב ה'
אֱלֹהֶיךָ אֶת שְׁבוּתְךָ וְגו'. מַה זֶּה וְשָׁב? אֵלֶּא
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְשִׁיב אֶת כִּנְסֵת יִשְׂרָאֵל

מִהַגְלוֹת, וְשָׁב הַצַּדִּיק לְהַזְדַּוֵּג בְּמַקוֹמוֹ. אָזִי
כָּתוּב, (תהלים קמ) אֲךָ צַדִּיקִים יוֹדוּ לְשִׁמְךָ יִשְׁבּוּ
יִשְׂרָאֵל אֶת פְּנִיךָ.

מִשְׁנָה. לָכֶם בְּנֵי אָדָם, בְּעָלֵי הַחֲכָמָה, בְּעָלֵי
הַתְּבוּנָה, קוֹל קוֹרָא: מִי מִכֶּם שֶׁהִתְחַכֵּם
וַיִּוֹדַע, בְּשַׁעָה שֶׁהָרָאשׁ הִלְכָן הַתְּקִין הָרָאשׁ,
רְשׁוֹם מִמַּעֲלָה לְמַטָּה וּמִמַּטָּה לְמַעֲלָה, הַתְּקִין צַד
הַצָּפוֹן בְּעֵטוֹר שֶׁל אָגַם מַיִם, בּוֹ רְשׁוֹם הָעֵמֶק שֶׁל
הַתְּהוֹם הָעֲלִיּוֹן שֶׁעוֹלָה וַיִּוֹרֵד בְּתוֹכוֹ, יִרְדֶּה דְרָגָה
טְמִירָה אַחַת בְּאֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת רְשׁוּמִים שֶׁל
אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת עוֹלָמוֹת.

תַּחְתָּיו בְּצִלוֹ חוֹסֶה חַיֵּת בָּר אַחַת, (דניאל ז) וְלָהּ
עֶשֶׂר קַרְנִים, (שם) וְאֵלּוֹ עֵינִים כְּמוֹ עֵינֵי
אֲנוּשׁ לַחֲיָה, וּפֶה מְדַבֵּר גְּדוּלוֹת. כְּשֶׁעוֹלָה,
הוֹלֶכֶת בַּיּוֹם, נִסְתַּרְתָּ בַּלַּיְלָה. כְּשִׁיּוֹרֶדֶת, נִסְתַּרְתָּ
בַּיּוֹם, וְהוֹלֶכֶת בַּלַּיְלָה. כְּשֶׁנוֹסֶעֶת, מְזַדְעָזְעִים
אַרְבַּע מְגִרָּפוֹת שְׁאַחוּזִים בִּידֶיהָ. וְנוֹסֶעִים עִמָּה
שְׁשִׁים שְׁבִיטֵי אֵשׁ, כָּל אֶחָד חָרֵב שְׁנוֹנָה עַל יָרֵכוֹ.

עָלָה בְּרָצוֹן, לְהוֹצִיא אָדָם שְׁלִיט לְמַטָּה. הַתְּקִין
בַּחֲיָה הַזֶּה עֶפֶר דִּקְקִין אֶחָד שֶׁכְּלוּל מֵהַכֹּל.
נִשָּׁב בּוֹ וְהִתְפַּשֵּׁט בְּאַרְבַּעַת צַדִּי הָעוֹלָם. וְאַרְבַּע

חֲתִיכוֹת הַתְּגִלָּלוֹ, אַחַת לְמַעְלָה, אַחַת לְמַטָּה,
אַחַת לְצָפוֹן, אַחַת לְדָרוֹם.

אִילָן אֶחָד גָּדוֹל וְחֹזֵק הִתְחַבֵּר וְהִזְדַּוֵּג עִמָּה
בְּעֵנָף אֶחָד יָפֵה שְׁמֵרָאֵהוּ שְׁמַחַת הַכֹּל,
כְּמוֹ שְׁנֶאֱמַר (תהלים מח) יָפֵה נוֹף מְשׁוֹשׁ כָּל הָאָרֶץ.
עִמּוֹ הִזְדַּוֵּג, הוֹצִיאוּ רוּחַ טְמִירָה אַחַת, וּמִלֹּא
אוֹתָהּ עֶסֶת הָעֶפֶר, וְעָמַד עַל רִגְלָיו, וְהִמְלִיךְ אוֹתוֹ
עַל כָּל הָעוֹלָם וְהַשְׁלִיט אוֹתוֹ עַל הַכֹּל. זֶהוּ
שְׁכָתוֹב (שם ח) תַּמְשִׁילֵהוּ בְּמַעֲשֵׂי יְדִיךָ וְגו'. נִצְטוּהָ
עַל אוֹתוֹ הָאֵילָן, לֹא שָׁמַר אֶת הַמְצוּהָ. הַשִּׁיב
הַמֶּלֶךְ אֶת רוּחוֹ אֵלָיו, וְאוֹתָהּ הִחְיָה לְקַחָהּ אוֹתוֹ.
אֲזִי הִזְמִינוּ כָּלִי אַחֵר וְעָמַד בִּינֵיהֶם, בְּקֶשֶׁר
הַחֲקוּקִים בֵּין מְלָאכִים קְדוֹשִׁים שְׁנֶאֱחָזוּ בְּצִיּוֹר
שֶׁל הָעֵטוּרִים (בְּדָפּוּס).

הַדּוֹרוֹת הָאַחֲרוֹנִים תְּפוּסִים בַּחֲטָאֵיהֶם. נִשְׁלָפָה
רוּחָם מֵאוֹתוֹ הַכָּלִי שֶׁל הַלְבוּשׁ, אַחֵר
כִּןִּי נִגְנְזוּ בְּעֶפֶר בֵּין רִגְבֵי הַנַּחֲלָה. נִטְמְנוּ וְנִגְנְזוּ
בְּעֶצֶם קֶשֶׁה אַחַת שֶׁל אוֹתוֹ הַכָּלִי, וַיִּקְוֵמוּ שְׁנִית
חִילוֹת חִילוֹת, מִתְעוֹרְרִים בָּאָרֶץ הַקְּדוּשָׁה.

וְעַתִּיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְלוֹשׁ אוֹתוֹ הָעֶפֶר
הָרֵאשׁוֹן שֶׁל אוֹתוֹ הַכָּלִי מִמֶּשׁ,

וְלִהְיוּ כְּנִיסָה בּוֹ גְבוּל דֶּק כְּמוֹ הַשָּׂאוֹר הַזֶּה שֶׁל
הָעֶסֶה. וּמֵאוֹתָהּ עֶסֶה, שֶׁהִיא הַצָּחוֹת שֶׁלֹּמְעָלָה,
יִתְתֶּקֶן וְיִתְיַשֵּׁר כָּלִי כָּשֶׁר, כְּמוֹ שֶׁאָמַר הַכֶּתוּב,
(יִואֵל ד) וַיַּעֲזִיב מִבֵּית ה' יֵצֵא וְהִשְׁקָה אֶת נַחַל
הַשָּׁטִים. מִשּׁוֹם שֶׁאוֹתוֹ הַנַּחַל מְגַדִּיל הַחֲכִיבוֹת
(הַזְנוּת) בְּעוֹלָם. וּכְשֶׁאוֹתוֹ הַמַּעֲזִיב הַקָּדוֹשׁ יֵצֵא
וַיִּכְנֹס אֵלָיו, אָזִי יִתְתֶּקֶן וְיִתְיַשֵּׁר, וְלֹא יִהְיֶה
בְּסִרְחוֹנוֹ כְּבָרָא שׁוֹנָה.

וְאוֹתָם שֶׁלֹּא זִכְרִים, יִקְוֶמוּ לְהַדוֹן בְּדִין שֶׁל
הַמֶּלֶךְ הָעֲלִיוֹן. זֶהוּ שֶׁכֶּתוּב (דְּנִיאל יב)
וְרַבִּים מִיִּשְׂרָאֵל עָפְרוּ יָקִיצוּ אֶלֶּה לְחַיֵּי עוֹלָם
וְאֵלֶּה לְחֶרְפוֹת [ו] לְדָרְאוֹן עוֹלָם. וְאִזְכְּרוּ, (יִשְׁעִיָּה
סו) כִּי כֹאֲשֶׁר הַשָּׁמַיִם הַחֲדָשִׁים וְהָאָרֶץ הַחֲדָשָׁה
אֲשֶׁר אָנִי עֹשֶׂה עִמָּדִים לִפְנֵי נְאֻם ה' כֵּן יַעֲמִד
זִרְעֶכֶם וְשִׁמְכֶם. בְּרוּךְ ה' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן. יִמְלֹךְ
ה' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.

פֶּרֶשֶׁת עֵקֶב (דף ע"ב - דף ע"ג)

רַעֲיָא מְהִימָנָא

וְהָיָה עֵקֶב תִּשְׁמְעוֹן אֶת הַמִּשְׁפָּטִים הָאֵלֶּה וְגו',
וְאֶכְלָתָּ וְשִׁבַּעְתָּ וּבִרְכַּתְּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ וְגו'.
מִצְוָה (י"ח) זֶה לְבָרֵךְ אֶת הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל כָּל

מה שאוכל ושותה ונהנה בעולם הזה. ואם לא ברוך, נקרא גזלן לקדוש ברוך הוא, שכתוב (משלי כח) גזול אביו ואמו. והרי פרשה החברים. משום שהברכות שמברך אדם את הקדוש ברוך הוא באות להמשיך חיים ממקור החיים לשמו של הקדוש ברוך הוא הקדוש, ולהריק עליו מאותו השמן העליון, ובא להמשיך משם לכל העולם.

ובתוב ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלהיך. ואותן הברכות מוריק אדם באותם הדברים מאותו המקור העליון, ומתברכים כל אותן הדרגות והמקורות, ומתמלאים להריק על כל העולמות, וכלם מתברכים כאחד.

ועל זה צריך אדם לשים רצונו בסוד הברכות, כדי שיתברכו אבות ובנים, הכל כאחד. ומי שמברך את הקדוש ברוך הוא – מתברך, ולוקח חלקו מאותן הברכות, בתחלה של כל העולם שלמה. כיון ששמו של הקדוש ברוך הוא מתברך משם, יורד ושורה על ראשו החלק הראשון. והרי בארנו שכתוב, (שמות כ) בכל המקום אשר אזכיר את שמי אבא אליך וברכתך. (אזכיר, כמו שנאמר (תהלים כ) יזכר כל מנחתך) כיון שאותה

בְּרָכָה בָּאָה וְשׁוּרָה עַל רֹאשׁוֹ, מִשָּׁם מִתְפַּשֵּׁטת
בְּכָל הָעוֹלָם.

בְּשַׁעָה שְׁאוֹתֵן הַבְּרָכוֹת יוֹרְדוֹת, מִתַּעֲטָרוֹת
בְּתוֹךְ שָׂדֶה הַתְּפוּחִים הַקְּדוּשִׁים,
וּפּוֹגְשׁוֹת בָּהֶן כַּמָּה דְּרָגוֹת שֶׁל מִמְּנִים בְּעוֹלָם,
וְיוֹרְדוֹת עִמָּן, וְאוֹמְרוֹת וּמִכְרִיזוֹת: זֶהוּ הַדּוֹרוֹן
שֶׁשָּׁלַח פְּלוֹנִי לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. מֵאִיזָה מָקוֹם
יוֹרְדוֹת? לְאַחֵר שְׁיוֹרְדוֹת מִמָּקוֹם רֹאשׁ אֶחָד שֶׁל
הַצַּדִּיק, שֶׁם עוֹלוֹת, מִתַּעוֹרְרוֹת לְהוֹרִיד אֲחֵרוֹת
מִלְּמַעְלָה, וּמִתְמַלֵּא מִלְּמַעְלָה וּמִלְּמַטָּה. זֶהוּ
שֶׁכָּתוּב (משלי י) בְּרָכוֹת לְרֹאשׁ צַדִּיק. כִּיּוֹן שֶׁדִּרְגָּה
זוֹ מִתְמַלֵּאת, מוֹרִיקָה לְכָל הַזֹּה, וּמִשָּׁם שׁוֹפְעוֹת
וְנִמְשָׁכוֹת לְמַטָּה.

בְּשַׁעוֹלוֹת אוֹתֵן הַבְּרָכוֹת מִלְּמַטָּה, אֵין פֶּתַח
וּפֶתַח לְמַעְלָה, וְאֵין מִמְּנָה לְמַעְלָה
שֶׁלֹּא פוֹתַח אֵת כָּל אוֹתָם הַפֶּתַחִים. וּמִכְרִיזִים
וְאוֹמְרִים בְּכָל אוֹתָם הֶרְקִיעִים: זֶהוּ דּוֹרוֹן שֶׁל
הַמֶּלֶךְ שֶׁשָּׁלַח פְּלוֹנִי, זֶהוּ דּוֹרוֹן בְּקִיּוֹם כָּרְאוֹי. וּמִי
הוּא? הַבְּרָכָה שֶׁהִשִּׁיבוּ עָלֶיהָ אָמֵן. שֶׁכָּל בְּרָכָה
שֶׁהִשִּׁיבוּ עָלֶיהָ אָמֵן, זֹהִי בְּקִיּוֹם כָּרְאוֹי.

וְכִיּוֹן שֶׁהַבְּרָכָה הַזֹּה עוֹלָה, כָּל הַדְּרָגוֹת שֶׁלְּמַעְלָה
מִזְמָנוֹת לְאוֹתוֹ הָאוֹר שֶׁלֹּא מֵאִיר כְּדִי

לְהָאִיר לָהּ. וְכָל שְׁכָן אִם הִיא בִּרְכָה שְׂרָבִים
מְבָרְכִים אוֹתָהּ וּמַעֲטָרִים אוֹתָהּ בַּעֲטָרוֹת קְדוּשׁוֹת
בְּסוּד שֶׁל אֱמֶן. אֱמֶן הוּא סוּד הַקְּשָׁרִים שֶׁל כָּל
יַחֲוֵד וּקְדוּשָׁה בְּסוּד שֶׁל רַבּוֹנוֹ, וּמַעֲטָר אוֹתָהּ
הַבִּרְכָּה בַּעֲטָרוֹת עֲלִיּוֹנוֹת כָּרְאוּי.

וְהַקְדוּשָׁה בְּרוּךְ הוּא מְתַרְצֶה בָּהֶם, בְּאוֹתָם
שְׂמֵבָרְכִים אוֹתוֹ, וְתִשְׁקָתוֹ בַּבִּרְכָּה
שְׁלֵמָטָה, שְׂאוֹתָהּ בִּרְכָה עוֹלָה, וּמֵאִיר הַמָּאוֹר
שֶׁלֹא מֵאִיר, וּמִחִזְק אוֹתָהּ בְּתַקְףָּ חֶזֶק לַעֲלוֹת
לְמַעְלָה. וְעַל הַסוּד הַזֶּה כָּתוּב, (שְׁמוּאֵל-א כ) כִּי
מִכְבְּדֵי אֲכַבֵּד – אֵלֶּה אוֹתָם שְׂמֵבָרְכִים אֶת הַקְּדוּשָׁה
בְּרוּךְ הוּא. וּבִזֵּי יִקְלוּ – אֵלֶּה אוֹתָם שֶׁלֹא מְבָרְכִים
אֶת הַקְּדוּשָׁה בְּרוּךְ הוּא, וּמוֹנְעִים בִּרְכָה מִפִּיהֶם.

סוּד הַסּוּדוֹת לְאוֹתָם שְׂיֻדְעִים חֲכָמַת רַבּוֹנָם,
לְדַעַת אֶת סוּד הַבִּרְכוֹת בְּמַצּוֹת הַתּוֹרָה
וּבְכָל הַהֲנָאוֹת וְהַפְּסוּפִים שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה,
לְהוֹרִיק בִּרְכוֹת מְלַמְעָלָה לְמַטָּה.

כַּאֲשֶׁר (פָּרָט) בִּרְכוֹת הַתַּפְּלָה, שֶׁהֵן תְּקוּנָה שֶׁל
רַבּוֹנָם מְלַמְטָה לְמַעְלָה וּמְלַמְעָלָה
לְמַטָּה. הַבִּרְכוֹת שְׂאִינָן בְּתַפְּלָה עוֹלוֹת מְלַמְטָה
לְמַעְלָה, עַד שְׂמַגִּיעוֹת לְתוֹךְ הָאוֹר שֶׁלֹא מֵאִיר,

וּמִתְעוֹרְרִים (לְמַעַלָּה) בְּתַקָּף לְאוֹתוֹ הָאוֹר שֶׁלֹּא
מֵאִיר בְּאוֹתָהּ הַבְּרָכָה, וְעוֹלָה הַתְּעוֹרְרוֹת לְמַעַלָּה,
עַד שְׁמִגְיָעִים לְכֹסֶּא הָעֲלִיּוֹן, מְקוֹר כָּל הַחַיִּים.
וְאִזּוּ יוֹצְאוֹת מֵאוֹתוֹ הַמְּקוֹר הָעֲלִיּוֹן בְּרָכוֹת
אַחֲרוֹת, וּפּוֹגְשׁוֹת אֱלֹה בְּאֱלֹה, וְנוֹשְׁקוֹת אֱלֹה
לְאֱלֹה, וּבָאוֹת וְשׁוֹרוֹת עַל רֹאשׁ הַצַּדִּיק לְהַרְיֵק
לְמַטָּה. וּכְשִׁיּוֹרְדוֹת, מִתְּבָרְכִים הָאֲבוֹת וְהַבָּנִים
וְכָל גִּירוֹתֵיהֶם.

וְסוּד הַבְּרָכוֹת הֵלְלוּ לְעוֹרֵר מְלַמַּעַלָּה לְמַטָּה
בְּסוּד זֶה: בְּרוּךְ: זֶה הַסּוּד שֶׁל הַמְּקוֹר
הָעֲלִיּוֹן מֵהַכֹּל, לְהַרְיֵק וּלְהַמְשִׁיךְ וּלְהַאֲרִיךְ אֶת כָּל
הַמְּאֻרּוֹת. וְהוּא תָּמִיד בְּרוּךְ (מְבָרֵךְ), שֶׁלֹּא פּוֹסְקִים
מִיָּמִיו. וּמִשֵּׁם הָרֵאשִׁית שֶׁנִּקְרְאת הָעוֹלָם הַבָּא,
וְהוּא קֶצֶה הַשָּׁמַיִם, שֶׁאוֹתוֹ קֶצֶה הוּא קֶצֶה עֲלִיּוֹן.
מִשׁוֹם שֶׁיֵּשׁ קֶצֶה כָּמוֹ זֶה לְמַטָּה, וְהוּא הָעוֹלָם
הַתַּחְתּוֹן. וְגַם הוּא נִקְרָא בְּרוּךְ, כִּנְגִיד הַתַּחְתּוֹנִים,
לְהַרְיֵק לְמַטָּה, וּלְהַתְּעוֹרֵר מְלַמַּטָּה לְמַעַלָּה
בְּבְרָכוֹת הַתַּפְּלָה. וְהַבְּרוּךְ (הָרֵאשׁוֹן) הַזֶּה נִקְרָא כָּאן,
בְּסוּד הַחֲכָמָה הָעֲלִיּוֹנָה, שֶׁמִּמֶּלֶא אוֹתוֹ הַמְּקוֹם,
בְּשָׁבִיל אֶחָד דִּקְיָק שֶׁנִּכְנָס בּוֹ.

אַתָּה: אַחֲרֵי כֵן מִתְחִיל לְהַתְּגַלּוֹת, שֶׁהָרִי הַבְּרוּךְ
הַזֶּה הוּא נִסְתָּר, וְלִכְן נִקְרָא בְּדֶרֶךְ נִסְתָּר

בְּרוּךְ, הַמְקוֹר הָעֲלִיּוֹן שֶׁלֹא הִתְגַּלָּה. אֲתָה:
הִירָאשִׁית לְהִתְגַּלּוֹת בַּחוּץ, וְלִכְן נִקְרָא אֲתָה.
וּמִיָּהוּ? זֶה סוּד הַיָּמִין, וְנִקְרָא כֵהֵן אֶצֶל אוֹתוֹ
מָקוֹם. וְזֶה סוּד (תהלים קי) אֲתָה כֵהֵן לְעוֹלָם. מִי
הַכֵּהֵן לְאוֹתוֹ עוֹלָם? אֲתָה. וְזֶה הַיָּמִין הָעֲלִיּוֹן,
שֶׁהֵרִי נִמְצָא לְהִתְגַּלּוֹת.

יְהוָה: זֶה סוּד הָאֲמֻצָּע, סוּד הָאֲמוּנָה בְּכָל
הַצְּדָדִים. אֱלֹהֵינוּ: זֶה סוּד הַשְּׁמָאֵל
שֶׁכָּלוּל בַּיָּמִין, וְהַיָּמִין בּוֹ, וְנִכְלָלִים זֶה בָּזֶה לְהִיּוֹת
אֶחָד. וְעַד כָּאן נִקְשְׁרוּ הַבְּרָכוֹת, שֶׁכִּיּוֹן שְׁאֵלָה
מִתְבָּרְכִים, כֻּלָּם שְׁלֵמָטָה מִתְבָּרְכִים.

לְאַחֵר שֶׁהֵם מִתְבָּרְכִים וְלוֹקָחִים בְּרָכוֹת לְעֻצָּמָם,
חוּזָרִים כְּלוּלִים כְּאַחֵד לְאוֹתוֹ הַמְקוֹר,
שֶׁהֵם לֹא יְכוּלִים לְחַזֵּר לְאוֹתוֹ הַמָּקוֹם עַד
שֶׁמִּתְבָּרְכִים. כִּיּוֹן שֶׁהִתְבָּרְכוּ בְּתַחֲלָה, חוּזָרִים
וְנִכְנָסִים לְאוֹתוֹ מָקוֹם, לְקַחַת בְּרָכוֹת יִתְרוֹת
אַחֲרוֹת לְהַרְיֵק לְמִטָּה. וְעַד שֶׁהֵם מִתְבָּרְכִים, לֹא
נִכְנָסִים וְלֹא תֵאבִים אֵלָיו, וְזֶה סוּד (שמות כג) וְלֹא
יִרְאוּ פָנַי רִיקָם.

וּבְשֵׁשִׁיבִים לְאוֹתוֹ מָקוֹם וְנִכְנָסִים לְשֵׁם, אֲזִי
אוֹתוֹ מָקוֹם נִקְרָא מֶלֶךְ. וּמֶלֶךְ לֹא

נִקְרָא, רַק כְּשֶׁהֵם מִתְקַרְבִּים אֵלָיו, וּמִתְבָּרְכִים.
וּמֶלֶךְ מִתִּי נִקְרָא מֶלֶךְ? כְּשֶׁגְּדוּלָּיו בָּאִים אֵלָיו
עֲשִׁירִים, מְסַפְקִים בְּכָל מָה שֶׁהֶצְטָרְכוּ, בְּלֹא
חֶסְרוֹן, וְאִזּוּ הוּא מֶלֶךְ. מֶלֶךְ לְמַטָּה, כְּשֶׁאֵלוּ
מַעֲטָרִים אוֹתוֹ בְּסֻפּוֹק בְּעֻטְרוֹת קְדוּשׁוֹת. וְכֵאן
נִקְרָא מֶלֶךְ. וּמִיֵּהוּ? הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ וְצֻנְנוּ.
וּמִשּׁוּם שֶׁהוּא עוֹלָם שְׁלֵא הִתְגַּלָּה בַּחוּץ, וְהוּא
נִסְתָּר, קוֹרָא לוֹ כֵּךְ בְּדֶרֶךְ נִסְתָּר. וְעַל זֶה לֹא
נִקְרָא, אֲלֵא בְּדֶרֶךְ נִסְתָּר.

וְלַעֲוִלָם אֵתָה זֶה יָמִין, כִּמּוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר. וְעַל זֶה
כֵּהֵן כְּפוּף לְאוֹתוֹ מְקוֹם בְּרֵאשׁ וּבִסּוּף.
וְהָעוֹלָם הִתְחַתּוֹן, כְּשֶׁנִּקְשָׁר לְיָמִין וְנִדְבֵק בּוֹ,
קוֹרָא מְלֻמָּטָה לְמַעְלָה בְּרוּךְ, וְלֹא נִקְרָא בְּרוּךְ, רַק
בְּסוּד הַמְקוֹר שֶׁדְּבֵק בּוֹ וְנִכְנָס בּוֹ וּמִמֶּלֶא אוֹתוֹ.
אֵתָה, הַסּוּד שֶׁל אוֹתוֹ הִכֵּהֵן לְהִדְבֵק אֵתָו, וְעַל זֶה
בִּתְפִּלָּה הָאָדָם כּוֹרֵעַ בְּבְרוּךְ, שֶׁהוּא הָעוֹלָם
שֶׁכְּפוּף אֶל מַעְלָה, וְזֵהוּ הַשְּׁנַיִי בֵּין בְּרוּךְ שֶׁל
הַתְּפִלָּה וּבֵין בְּרוּךְ שֶׁל שְׁאֵר בְּרֻכּוֹת. וְהַכֹּל הוּא
בְּסוּד עֲלִיּוֹן, לְהַרְיֵק בְּרֻכּוֹת לְכָל הָעוֹלָמוֹת.

בְּבְרוּךְ שֶׁל הַתְּפִלָּה אָדָם כּוֹרֵעַ בְּבְרָכָיו, וְגוֹחֵן
רֹאשׁוֹ בְּאֵתָה, מִשּׁוּם שֶׁאֵתָה נִקְרָא רֹאשׁ.
וְעַל זֶה כֵּהֵן לוֹקֵחַ בְּרֵאשׁ, וְהוּא תָּמִיד רֹאשׁ. וְלִכֵּן

כְּרִיעָה בְּכַרוּף, וּגְחִינַת הָרָאשׁ בְּאַתָּה. וְהִכְהֵן,
בְּכָל מָקוֹם שֶׁנִּקְרָא אַתָּה, גּוֹחֵן בַּתְּפִלָּה. הַמֶּלֶךְ
אַחֵר שְׁגוֹחֵן, שׁוֹב לֹא זוֹקֵף, מָה הַטַּעַם? הַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא אָמַר לְלִבְנָה, לְכִי וְהִקְטִינִי אֶת עֲצָמֶיךָ,
וְשׁוֹב לֹא זָקָפָה. וְלִכֵּן הִבְרָכָה שֶׁל אָדָם לְקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא מִתְעוֹרְרֵת לְהוֹרִיק בְּרָכוֹת מִלְמַעְלָה
לְעוֹלָמוֹת כָּלָם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר. אֲשֶׁרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל
בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

כְּתוּב (ישעיה סג) כִּי אַתָּה אָבִינוּ כִּי אֲבָרְהָם וְגו'.

שְׁנִינוּ, לַעֲתִיד לָבֹא אוֹמְרִים לִיצְחָק וְכו',
מִשׁוּם שֶׁהַשְּׂמַאל נִכְלָל בִּיְמִין. אֲבָל הַיְמִין מִנִּין
לָנוּ שֶׁנִּקְרָא אָב? שֶׁכְּתוּב וַיִּשְׁמְהוּ לוֹ לָאֵב וּלְכַהֵן.
וְאֵף עַל גֵּב שֶׁלְמַעְלָה נִקְרָא אָב, וְאֶפְלוּ לְאוֹר
שֶׁלֹא מֵאִיר בַּשָּׁעָה שֶׁנִּדְבֵּק בִּיְמִין נִקְרָא אַתָּה, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר אַתָּה ה' אָבִינוּ גּוֹאֲלֵנוּ וְגו'.

בֵּין כֹּף הַזִּדְמָן אֵלָיו זָקֵן וְאָמַר, רוּעָה הַנֶּאֱמָן, תִּקֵּן
שְׁלֵחַן לְרַבּוֹנֶיךָ, לוֹ וְלַמֶּלֶכָה, מִכָּל מִינֵי
עֲדוּנִים, לְקַיֵּם בּוֹ (יחזקאל מא) זֶה הַשְּׁלֵחַן אֲשֶׁר לִפְנֵי
ה', וְהָרִי עַד עֵתָה כָּלָם מִתְעַנְּגִים מִשְׁלֵחַן הַמֶּלֶךְ,
זֶהוּ שֶׁכְּתוּב (משלי ט) לָכֹו לַחֲמוֹ בְּלַחְמִי. וְזֶה לַחֲם
הַתּוֹרָה שֶׁבִּכְתָּב, וַיִּין הַתּוֹרָה שֶׁבַעַל פֶּה. וְשֵׁם

כְּמָה מְטַעֲמִים, מִיָּנִי טַעְמֵי תוֹרָה, שְׁמַתוּקִים מִכָּל
הַמֵּאֲכָלִים וְהַעֲדוּנִים שֶׁל הָעוֹלָם וְשֶׁל הַמֶּלֶךְ.

קם הָרוּעָה הַנֶּאֱמָן, פֶּתַח וְאָמַר, אֶהְרֵן הַכֹּהֵן
קוֹם מִשְׁנַתְךָ לְזִבְחַ שְׁוֹרִים וְצֹאן וּכְבָשִׁים
וְעוֹפּוֹת, וְכָל הַמִּינִים שְׁעָרִיכִים לְסַעֲוֹדַת הַמֶּלֶךְ.
וְלַחֵם הַפָּנִים, שֶׁהֵם כְּנֶגֶד שְׁנֵי לִוְחוֹת הַתּוֹרָה,
שְׁמֹזָה וּמֹזָה הֵם כְּתָבִים (שְׁמוֹת לב). זֶה – שְׁתֵּים
עֶשְׂרֵה פָּנִים, שֶׁהֵם: (בַּמִּדְבָּר ו) יְבָרְכֶךָ ה', יָאֵר ה',
יִשָּׂא ה'. זֶה שְׁנֵי – אֲדֹנָיִי אֲדֹנָיִי אֲדֹנָיִי. שֶׁהֵם
שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה חַיּוֹת, שֶׁבֶהֶן נֶאֱמַר (יִחְזָקֵאל א) וּפָנֵי
אַרְיֵה אֶל הַיָּמִין לְאַרְבַּעַתָּם וּפָנֵי שׁוֹר מִהַשְּׂמֹאוֹל
לְאַרְבַּעַתָּן וּפָנֵי נֶשֶׁר לְאַרְבַּעַתָּן. וְעֲלִיהֶם נֶאֱמַר
אַרְבַּעַת פָּנִים לְאַחַת (לָהֶם). וְזֶהוּ (יִשְׁעִיָּה ו) וְקָרָא זֶה
אֶל זֶה וְאָמַר, כְּנֶגֶד עֲשָׂרִים וְאַרְבַּעַת סְפָרֵי תוֹרָה.
וְזֶהוּ זֶה הַשְּׁלַחֵן אֲשֶׁר לִפְנֵי ה'. הַכֹּלִים שֶׁל שְׁלַחֵן
הַמֶּלֶךְ הֵם בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, בְּעֲלֵי הַתְּפִלוֹת,
שֶׁתִּקְנוּם כְּנֶגֶד הַקְּרִבְנוֹת.

פתַּח וְאָמַר, (שְׁמוֹת כה) וְעָשִׂיתָ שְׁלַחֵן עֲצֵי שִׁטִּים
וְגו'. בֹּא רֵאֵה, מִנְהָגִים טוֹבִים וְיָפִים הָיוּ
נוֹהָגִים בְּעֲלֵי הַסַּעֲוָדָה שֶׁל הַמֶּלֶךְ לְהִרְאוֹת שֶׁהֵם
מִבְּנֵי שְׁלַחֵן הַמֶּלֶךְ. גְּדוֹל אֶחָד מִבְּנֵי הַסַּעֲוָדָה
נוֹטֵל יָדָיו בְּזֶמֶן שֶׁיִּכְנסוּ לַסַּעֲוָדָה לְהִסָּב. הַגְּדוֹל

מסב בראש, השני תחתיו, והשלישי תחת השני.
ואלה נקראו שלשה מטות, כנגד שלשה אבות,
וכנגד כהנים ליום וישראלים. מכאן ואילך אין
להם סדר, אלא כל הקודם זוכה.

שנית, בעל הבית בוצע, כדי שיבצע בעין יפה,
ומשלים הברכה, ואחר כך בוצע.
ופרשוה רבותינו של המשנה, שאין המסבים
רשאים לטעם עד שיטעם המברך, ואין הבוצע
רשאי לטעם עד שיכלה אמן מפי המסבים. ואם
רצונו לחלק כבוד, הרשות בידו. ועוד פרשוה
שהאורח מברך, בשביל שיברך את בעל הבית.

ודרך סוד, בעל הבית בוצע – זה העמוד
האמצעי, שהוא קו האמצעי. ובשבת
צריך לבצע משתי כפרות, שהן ה' ה'. בעל הבית
– זה ו' של האמצע. (ובצורה זו. ומשום זה) וכדי שלא
יראה כרעבתנות, יכול לבצע בה לכל אחד ואחד
כפיצה. מה זה כפיצה? י' וי'. והן הנקודות של
השם הקדוש, נקראים פרורים שבכזית. ואלו
כנגד טפות הזרע. ומי שמזלזל בהן וזורקן
במקום שלא צריך, העניות רודפת אחריו, והולך
נע ונד. זהו שכתוב (איוב טז) נודד הוא ללחם איה.

וְאֵין לָחֶם אֲלֵא תוֹרָה, וְהוּא צוּחַ: אֵיהּ מִי
שְׁמַרְחָם עָלָיו? וְלֹא מוֹצֵא.

וּפְרוּרִים בְּכֻזִּית, הֵם בְּצַדִּיק, וְהוּא כּוֹתֵשׁ
כְּתִישוֹת מְאוֹתָם הַזֵּיתִים. וְהָאוֹרַח
מְבָרֵךְ, (משלי ד') וְאֹרַח צַדִּיקִים כָּאוֹר נִגְהַ. בְּרָכוֹת
לְרֹאשׁ צַדִּיק חַי הָעוֹלָמִים, וְלִכֵּן הָאוֹרַח מְבָרֵךְ.

סדר הלימוד ליום ט סיון [יום 245 בשנה]

בֵּין כֶּךָ הָרִי בָּא אֵלָיו הַמְּנוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וְאָמַר,
רוּעָה הַנְּאֻמָּן, יוֹם אֶחָד הִלְכְּתִי אֲנִי וְהַחֲבָרִים
לְאַכְסִנְיָה אַחַת, וְהָיָה שֵׁם תִּינוּק אֶחָד, קָם וְהִתְקִין
לָנוּ מְנוֹרָה וְשִׁלְחָן, הוּא מַעְצָמוּ כְּאֵלוֹ הָיָה
מַעֲשָׂרִים שָׁנָה, וְלֹא הָיָה אֲלֵא מִבֶּן חָמֵשׁ שָׁנִים,
וְהִתְקִין שִׁלְחָן מִכָּל מִינֵי מֵאֲכָל וּמִשְׁתֶּה. אָמַר,
הָרִי פִּרְשׁוּהָ רַבּוּתֵינוּ שֶׁבַע הַבַּיִת בּוֹצֵעַ וְאוֹרַח
מְבָרֵךְ, אֲבָל (איוב לב') צָעִיר אֲנִי לְיָמִים וְאַתֶּם
יְשִׁישִׁים עַל כֵּן זָחַלְתִּי וְאִירָא מַחּוֹת דְּעֵי אֶתְכֶם,
עַד שֶׁאֵטַל רְשׁוֹת מִכֶּם. אָמַרְתִּי לוֹ, אָמַר בְּנִי
מִלֵּאךְ ה'.

אָמַר לָנוּ, אַתֶּם רְצִיתֶם לָחֶם תַּפְנוּקִים בְּלִי קָרֵב,
אוֹ לָחֶם עִם קָרֵב. שֶׁכֶּךָ פִּרְשׁוּהָ רַבּוּתֵינוּ
שֶׁל הַמִּשְׁנָה, שְׁעַת אֲכִילָה שְׁעַת מִלְחָמָה. וְאִם

רְצִיתֶם שִׁיְהִיָּה עָלָיו קָרֵב, אֵין אֶחָד אוֹכֵל. אֶלֶּא
 מִי שִׁיִּנְצַח בְּקָרֵב, הוּא אוֹכֵל וּבוֹצֵעַ לְכֻלָּם. אָמְרוּ
 לוֹ הַחֲבָרִים, בְּנִי, אַתָּה קָטָן, וְעַדִּין לֹא יָדַעְתִּי
 אֵיךְ נִלְחָמִים גְּבָרִים גְּדוֹלִים בְּחָרֵב, בְּנִעְנוּעַ
 הַחָרֵב, בְּרִמָּח, בְּקֶשֶׁת, בְּחֶצִי הַקֶּשֶׁת, בְּמִקְלָע
 וּבִאֲבָנֵי מִקְלָע.

אָמַר לָהֶם, (מלכים-א כ) אֵל יִתְהַלֵּל חוֹגֵר כְּמִפְתָּח.
 שֶׁהָרִי וְדָאִי בְּקָרִיאת שְׁמַע פְּרִשׁוּהָ, כָּל
 הַקּוֹרֵא קָרִיאת שְׁמַע עַל מִטָּתוֹ, כְּאִלוֹ אוֹחֵז חָרֵב
 פִּיפִּיּוֹת, שְׁכָתוֹב (תהלים קמט) רוֹמְמוֹת אֵל בְּגִרְוֹנָם
 וְחָרֵב פִּיפִּיּוֹת בִּידָם. וְנִעְנוּעַ הַחָרֵב צָרִיךְ לְנִעְנוּעָה
 לְשֶׁשֶׁה צְדָדִים, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְוֵהָ, כְּדִי שֶׁתִּמְלִיכוּהוּ
 עַל הַשָּׁמַיִם וְעַל הָאָרֶץ וְעַל אַרְבַּע רוּחוֹת הָעוֹלָם.
 וְזוֹ ו', גּוֹף הַחָרֵב. י' רֹאשׁ הַחָרֵב. ה"ה, שְׁתֵּי
 פִּיפִּיּוֹת. נִרְתִּיק הַחָרֵב, אֲדָנִי.

רִמָּח, רמ"ח בְּקָרִיאת שְׁמַע, עִם שֵׁשׁ תִּבּוֹת
 הַיְחוד, הָרִי רוֹמ"ח. מְגִי"ן עִם חָרֵב,
 מִיכָאֵל גְּבִרְיָאֵל נוֹרִיָּאֵל, הַשְּׁמָשִׁים שֶׁל שְׁלֹשֶׁת
 הָאֲבוֹת. קֶשֶׁת שִׁיּוּרָה חֲצִים, וְכָל זֶרַע שְׁאִינוֹ יוֹרֵה
 כְּחֶץ אִינוֹ מוֹלִיד. מִקְלָע, זֶה קָרִיאת שְׁמַע.
 חֲמִשָּׁה אֲבָנֵי מִקְלָע, (דברים ו) שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה'
 אֱלֹהֵינוּ ה'. כְּנִגְדָם, וַיִּקַּח דָּוִד (שמואל-א יז) חֲמִשָּׁה

חֲלָקֵי אַבְנִים מִן הַנֶּחֱל. וּכְשֶׁשָּׂם אוֹתָם בַּמִּקְלָע,
שְׁהִיא שְׁפָה, וְהִיא שְׂכִינָה, נַעֲשׂוּ אֶחָד כָּל
הַחֲמִשָּׁה, וְהָרַג אֶת הַפְּלִשְׁתִּי.

וְעַד עַכְשָׁיו זִרְקָתִי אֶבֶן זוֹ לְסִמְאֵל, שֶׁהוּא אֶבֶן
מִצּוֹר, וְהִרְסֵתִי אֶת הַמִּצּוֹר שְׁלוֹ וְהַשְׁפַּלְתִּיו
לַמָּטָה. וְלָכֵן אֲמַרְתִּי לָכֶם, אֵל יִתְהַלֵּל חוּגֵר
כַּמִּפְתָּח. כָּעֵת יִתְבָּרַר לָכֶם שְׂאֲנִי יוֹדֵעַ אֵיךְ
נִלְחָמִים גְּבָרִים גְּדוֹלִים בַּחֲרָבוֹת, בְּרִמָּח, בַּקֶּשֶׁת,
בַּמִּקְלָע. תִּמְהָנוּ וְלֹא יִכְלְנוּ לְדַבֵּר לִפְנֵינוּ. אָמְרוּ לוֹ
חֲכָמִים, כָּעֵת נִרְאָה מִי יִהְיֶה מְרוֹיַח אֶת הַלָּחֶם,
שֶׁהוּא לָחֶם הַמוֹצִיא.

פֶּתַח וְאָמַר, (במדבר טו) וְהָיָה בְּאֶכְלָכֶם מִלֶּחֶם
הָאָרֶץ תִּרְיֻמוֹ תְּרוּמָה לָהּ. בַּמָּה נִתְרַמָּת
שְׂכִינָה, שְׁהִיא ה' שֶׁל הַמוֹצִיא, שֶׁבָּאָרוּ עָלֶיהָ
בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, כָּל הַבוֹצֵעַ צָרִיךְ לְדַקְדֵּק בָּהּ "א?
אֵלָּא וְדַאי הָרִי פִּרְשׁוּהָ רַבּוּתֵינוּ שֶׁל הַמִּשְׁנָה, מוֹץ
וְתִבְנֵן פְּטוּרִים מִן הַמַּעֲשֶׂר. וּכְשֶׁהִיא בְּמוֹץ וְתִבְנֵן,
הִיא בְּבֵית הָאֲסוּרִים, וְאֵין לָהּ רְשׁוּת לְהָרִים לָמ'
לַעֲשׂוֹת עֲמָה מָ"ה. וְזוֹהִי תְּרוּמָה, תוֹר"ה שֶׁהִיא
חֲמִשָּׁה חֲמִשֵּׁי תוֹרָה, שְׁבָה (שמות כד) וְיִהְיֶה מִשֶּׁה בָּהָר
אֲרַבְעִים יוֹם וְגו'.

ובמוץ ותבן של חטה, עליה בארו רבותינו,
אילן שאכל אדם הראשון חטה הזי.
 קרב ח"ט, שהוא מוץ ותבן, לאות ה', והסתלקה
 ממנו י', שהוא עשור שלה. ולכן כשהוא במוץ
 ותבן (שלה), שם כנגד ערלה ופריעה, פטור מן
 המעשר. ואין רשות לאות י' לחבר באות ה',
 שהם איש ואשה. ולכן כל הבוצע צריך לדקדק
 בה. וצריך לבצע מהמקום שבשולו יפה, משום
 שבשול הוא גמר הפרי, וזה ו'.

ועשרה דברים צריך אדם לעשות בסעודה:
 אחד – נטילת ידים. שני – לתקן שתי
 כפרות לשבת. שלישי – לאכל שלש סעודות,
 ולהוסיף מחל על הקדש. רביעי – להאיר את
 השלחן בנר, כמו שבארוה, שלחן בצפון ומנורה
 בדרום. וצריך הסבה, כמו שבארוה, הסבו –
 אחד מברך לכלם.

ובשבת, בכל דבריו צריך להוסיף מחל על
קדש, בין במאכליו ומשקיו, בין
בלבושיו, בין בהסבתו, שצריך להתקין לו מסבה
יפה, בכמה כרים וכסתות מרקמים מכל שיש
בביתו, כמו שמתקין חפה לכלה, ששבת היא
מלכה, והיא כלה. ולכן היו יוצאים בעלי המשנה

עָרַב שַׁבָּת לְקֹדֶם אֶת הָאוֹרֶחַת, וְהָיוּ אוֹמְרִים: בָּאִי כָּלָה, בָּאִי כָּלָה. וְצָרִיכִים לְעוֹרֵר שִׁירָה וְחֲדוּה לְשִׁלְחַן אֲלֶיהָ.

וְלֵא עוֹד, אֲלֵא שֵׁשׁ סוּד אַחֵר. כְּמוֹ שְׁצָרִיף לְקַבֵּל אֶת גְּבוּרָתָהּ בְּכַמָּה אוֹרוֹת שֶׁל גִּירוֹת שַׁבָּת, וּבְכַמָּה עֲנוּגִים וּלְבוּשִׁים יָפִים, וּבֵית מִתְקָן בְּכַמָּה כֵּלִים שֶׁל תְּקוּן, בְּהִסְבָּה יָפָה לְכָל אֶחָד וְאֶחָד, וּבִזְאוֹת הַחֲדוּה וְהַתְּקוּן גּוֹרָמִים שְׁנִשְׁאָרֵת שְׁפָחָה רָעָה בַּחֲשֵׁן, בְּרַעְבוֹן, בְּבִכְיָה, בְּהִסְפֹּד, בְּלְבוּשִׁים שְׁחָרִים כְּאֶלְמָנָה. שָׂאֵם מְלֵאָה זֹו – חֲרֵבָה זֹו.

יִצָּר טוֹב גְּבִירָה קְדוּשָׁה, מְלִכּוֹת הַקֹּדֶשׁ שְׁיֹוֶרֶדֶת בְּשַׁבָּת, כְּלוּלָה מִעֶשֶׂר סְפִירוֹת, מַעֲטָרוֹת בְּשִׁבְעָה שְׁמוֹת שְׂאִינָם נִמְחָקִים, בְּכַמָּה מְרַכְבוֹת שֶׁל חַיּוֹת וּבְכַמָּה חִילּוֹת וּמַחֲנוֹת. וְהַמֶּלֶךְ יוֹצֵא לְקַבְּלָהּ בְּכַמָּה מַחֲנוֹת, וְנִשְׁאָר יִצָּר הָרַע, הַשְׁפָּחָה הָרָעָה בַּחֲשֵׁן, כְּאֶלְמָנָה בְּלִי בַעֲלָה, בְּלִי מְרַכְבוֹת.

וְאֵלֶּה שְׁנֵאֶמַר עָלֵיהֶם, לְמַזְבְּחִים וּלְמַקְטָרִים לְמִלְאֶכֶת הַשָּׁמַיִם וּלְמַזְלוֹת אֲשֶׁר לֹא צוּיִתִּי, הִיא עֲבוּדָה שֶׁל הַשְׁפָּחָה הָרָעָה, שְׁשׁוּלָטַת בְּעַרְבֵי שַׁבָּתוֹת וְעַרְבֵי לַיְלוֹת רְבִיעִי, מָה הָיוּ

עושים אלה? היו לוקחים לבושים שחרים, ומחשיכים את האורות, ועושים הספד בלילי שבתות להשתתף עמה כמו שהיא שרויה, כי (קהלת ז) גם [את] זה לעמת זה עשה האלהים.

אחר שחטאו ישראל ונחרב בית המקדש, נאמר בשכינה האם הקדושה, (איכה א) איכה ישבה בדד העיר רבתי עם היתה כאלמנה, ומכבים בליל תשעה באב אורות ונרות, ועושים הספד ויושבים כמו אבלים, להשתתף בצער השכינה, משום שהם גרמו לה כל אותו השבר.

חמישי – כוס של ויכלו. ששי – להיות על השלחן דברי תורה. שביעי – להאריך על השלחן כדי שעניים יבאו לשלחנו. שמיני – נטילת ידים במים אחרונים. תשיעי – ברכת המזון. עשירי – כוס של ברכה. וצריך לחזר עליהם ולתקנם בסוד קדוש, שהיא כלולה מעשר ספירות, והוא השלחן של הקדוש ברוך הוא מצד הגבורה, ולכן פרשוק רבותינו שלחן בצפון.

אחד – נטילת ידים, שבארוה רבותינו של המשנה, ידים מזהמות פסולות לברכה,

משום שֶׁהֵן שְׁנִיּוֹת לְטִמְאָה, שֶׁהוּא אַב הַטִּמְאָה,
 שֶׁהוּא רֹאשׁוֹן כְּשֶׁהֵן טִמְאוֹת, וּכְשֶׁהֵן טְהוֹרוֹת הֵן
 שְׁנִיּוֹת לְבִרְכָּה, שֶׁהַבִּרְכָּה לוֹ שׁוֹרָה אֲלָא עַל
 טְהֻרָה. הִכְהֵן, שֶׁהוּא אִישׁ טְהוֹר, אִישׁ חֹסֵד,
 שׁוֹרָה עָלָיו בִּרְכָּה. זֶהוּ שְׁכָתוּב (תהלים קלג) כְּשֶׁמֶן
 הַטּוֹב עַל הָרֹאשׁ וְגו'. וְלִכְּן, (במדבר ו) דִּבֵּר אֶל אֶהֱרֹן
 וְאֶל בָּנָיו לֵאמֹר כֹּה תִבְרְכוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'.
 וּפְרָשׁוֹה, כָּל כֹּהֵן הַמְּבָרֵךְ – מִתְּבָרֵךְ. וְשֵׁאִינוֹ
 מְבָרֵךְ – אֵין מִתְּבָרֵךְ. וּפְרָשׁוֹה בְּעֵלֵי הַמִּשְׁנָה, כָּל
 בִּרְכָּה שֵׁאִין בָּהּ אֲזִכָּרָה וּמַלְכוּת, אֵין שְׁמָה בִּרְכָּה.
 מַלְכוּת אֲדָנִי.

וְעוֹד, נְטִילַת יָדִים צָרִיךְ לְטַל אוֹתָן עַד הַפָּרֻק,
 שֶׁגִּזְרוּ עָלָיו י"ד פְּרָקִים, בְּאוֹתָהּ שָׁעָה
 שׁוֹרָה עָלָיו יד ה', וְהִיא יָד שֶׁל בִּרְכָּה מֵצֵד הַחֹסֵד
 שָׁבוּ חֲכָמָה בְּיַד יְמִינוֹ. וְהִיא יָד שֶׁל קִדְשָׁה מֵצֵד
 הַגְּבוּרָה, וְשְׁרוּיָה בְּדִין. (וְיֵד שְׁמָאל) וְהִיא יָד הַיְחֻד
 מֵצֵד הַתְּפָאֶרֶת, שֶׁשׁוֹרָה בִּי"ד פְּרָקֵי הַגּוֹף, שֶׁהֵם
 שְׁנַיִם עָשָׂר פְּרָקִים בְּשִׁתֵּי זְרוּעוֹת וּשְׁתֵּי שׁוֹקִים,
 וּשְׁנַיִם בַּגּוֹף וּבַבְּרִית.

וְשֵׁלִישׁ פְּעָמִים אַרְבָּעָה עָשָׂר הוּא אַרְבָּעִים
 וּשְׁנַיִם. יי"י מִי"ד י"ד י"ד, רְמוֹז
 י"בִּרְכָּךְ י"אֵר י"שָׂא, מֵהוֹי"ה הוֹי"ה הוֹי"ה. ד' ד'

ד' מִי"ד י"ד י"ד, הֵם רְמוּזִים בְּאֲדָנִי אֲדָנִי
אֲדָנִי. וְאָמַר הַנְּבִיא עֲלֵיהֶם, (ירמיה ז) הֵיכַל ה' הֵיכַל
ה' הֵיכַל ה' הֵמָּה. וְהַנְטִילָה הַזֶּה בְּיַד שְׁהַתְתַּקְנָהּ.

וְכָל צַד מְשַׁלֶּשֶׁת פְּנֵי הַחַיּוֹת, שֶׁהֵם יי יי יי,
וּמְשַׁלֵּשׁ כְּנָפֵי הַחַיּוֹת, שֶׁהֵן ד' ד' ד', כָּלֵם
צָרִיךְ לִהְיוֹת מִכַּח אָדָם. וְהוּא יו"ד ה"א וָא"ו
ה"א. הַכַּח שָׁלוֹ – יו"ד וָא"ו דָּל"ת, ה"א אָל"ף,
וָא"ו אָל"ף וָא"ו, ה"א אָל"ף. וְהַמְלִכָה לֹא שְׂרוּיָה
בַּכַּח שָׁלוֹ, בְּפָרְקֵי הָאֲצָבָעוֹת, עַד שְׁעוֹבְרַת מֵהֶם
הַזֶּהֱמָה, הַשְּׁפָחָה הָרָעָה הַפְּסוּלָה, אֲשֶׁת הַפְּסוּל.
וְלָכֵן פְּרִשּׁוּתָּהּ בַּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, יָדִים מְזַהְמוֹת
פְּסוּלוֹת לְבָרָכָה.

וְהֵם מִים לְטַהַר הַיָּד, שְׁשׁוּרָה שָׁם יד יי. יד יי
זֶה מִים שֶׁל הַתּוֹרָה. שְׁעָמִי הָאָרֶץ הֵם
שָׂרָץ, מֵה מוֹעִילָה לָהֶם טְבִילָה, וְהַשָּׂרָץ, שְׁפָחָה
רָעָה בְּיָדָם, בַּגָּזֵל שְׁבִידֵיהֶם, בַּגָּזֵל שֶׁל הַבְּרָכוֹת
שְׁגוּזָלִים אֶת הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁלֹּא יוֹדְעִים
לְבָרֵךְ, וְלֹא יוֹדְעִים מַהִי בְּרָכָה וּמַהִי זֶהֱמָה.

מִיָּד כְּשֶׁשָּׁמְעוּ הַחֲבֵרִים דְּבָרִים אֵלֶּה, וְאָנִי
עִמָּהֶם, לֹא יָכַלְתִּי לְסַבֵּל שֵׁי־שָׁלִים עֲשָׂרָה
דְּבָרִים שֶׁל בְּרָכָה, וְהַשְׁתַּטַּחְתִּי אֶצְלוֹ, וּבִדְאִי

אין איש שיאמר דברים אלו אלא אתה, שאתה
הוא כמו ארבע מחצות של גן עדן. שהאדם
נכנס בהן (שכאשר אתה) במחצת התינוקות ונעשה
תינוק, ובמחצת נערים ונעשה נער, ובמחצת
בחורים ונעשה בחור, ובמחצת זקנים ונעשה
זקן. ולכך נאמר עליך, (תהלים לג) 'ממכון' שבתו
'השגית אל כל ישבי הארץ. ואתה הוא שנאמר
עליך (בראשית ו) בשגם הוא בשר, בדור של דור
הפלגה היית, ובכל דור ודור בגלגול, כגלגל
שמתהפך לכמה גונים. ולא נגלית אלא בדור
שנתנה בו תורה על ידך.

מיד שהתכנסת מהעולם, אתה הוא כשמש
שמאיר בכל דור ודור. שכשמתכנס
השמש בלילה, הוא מאיר בלבנה ובשמים
רבוא כוכבים. כך אתה, שאתה מאיר בשמים
רבוא בכל דור ודור. וזהו שרמז קהלת, (קהלת
א) דור הילך ודור בא. ופרשה רבותינו, אין דור
פחות מששים רבוא. ועוד פרשה, הדור
שהולך הוא שבא, לקים מה שהיה הוא
שהיה. מכאן ואילך השלם עשרה דברים של
השלחן בגלוי. אמר רועה הנאמן, המנורה
הקדושה אשרי חלקך, שהקדוש ברוך הוא גלה

לך מה שלא גלה לכל נביא וחוזה, ולא למי ולמי.

שני – לבצע על שתי כפרות בשבת, שהן רמזות בשני לוחות התורה, שנחנו בשבת זוגות. שביום השלישי ירדו, שבו פעמים טוב, ובשבת נתנה, שתי נקבות לשנים טובים. ואף על גב שבארוה שהשדים ממנים על זוגות, כמו שבארוה שתי ביצים, שני אגוזים – הלכה למשה מסיני: שלוחי מצוה אינן נזוקין.

ואם תאמר, והרי שנינו, אין מתחילין בשני ואין מסיימים ברביעי, דהינו בב' ד' עם ערב רב, שלא היו שלוחי מצוה, שלא התגירו לשם שמים, ולאחר שעברו מן העולם, צוה הקדוש ברוך הוא לטל (שמות לד) שני לחת אבנים כראשנים, ואמר, וכתבתי על הלחת את הדברים אשר היו על הלחת וגו'.

ושתי כפרות בשבת רמזות לשני יודיים יאהדונהי. שאדני היא יחידה מבעלה בששת ימות החל, ובשבת יורד אליה. ומשום זה בשבת כל הנשמות והרוחות והנפשות יוצאות ויורדות זוגות, ואין שטן ואין מזיק שולט ביום

השֶׁבֶת. וְאֶפְלוּ גִיהֶנֶם לֹא שׁוֹלֵט וְלֹא בּוֹעֵר בְּשֶׁבֶת.
וּמִשּׁוּם זֶה, (שמות לה) לֹא תִבְעֲרוּ אֵשׁ בְּכָל
מִשְׁבְּתֵיכֶם בְּיוֹם הַשֶּׁבֶת. וְזוֹ אֵשׁ נִכְרִיָּה, אֲלֵא אֵשׁ
הַקֶּרֶבֶן, אֵשׁ שֶׁל קִדְשָׁהּ. וְאֵין לְהֶאֱרִיךְ בִּבְצִיעָהּ
שְׁלָהֶן, שֶׁהִרִי נִתְבָּאֵר לְמַעְלָה.

שְׁלִישִׁי – לֶאֱכֹל שְׁלֹשׁ סְעוּדוֹת בְּשֶׁבֶת, כְּפִי
שִׁבְּאָרוֹהָ רַבּוּתֵינוּ שֶׁל הַמִּשְׁנָה, שֶׁאָמַר
אֶחָד מֵהֶם: יֵהָא חֲלָקִי עִם גּוֹמְרֵי שְׁלֹשׁ סְעוּדוֹת
בְּשֶׁבֶת. שֶׁהֵן שְׁלֵמוֹת שֶׁל שִׁבְעַת בְּרָכוֹת שֶׁל
הַתְּפִלָּה, לְהַשְׁלִים בָּהֶן לַעֲשׂוֹר. וְהַסּוּד שֶׁל עֶנְג –
(בראשית ב) וְנָהָר יֵצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן. וּמִי
שֶׁלֹּא מְקַיֵּם אוֹתָן וַיֵּשׁ לוֹ רְשׁוּת לְקַיֵּמָן, הוֹפֵךְ לוֹ
לְנֹגַע צָרַעַת. וּכְדֵי שֶׁלֹּא יָבֹא לָזֶה, אָמַר הַקִּדּוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא: לוֹו עָלַי וְאֲנִי פּוֹרֵעַ, (ישעיה נח) אֲזִי תִתְעַנֵּג
עַל ה'.

רְבִיעִי – לְהֶאֱיִר שְׁלָחַן בַּמְנוּרָה, כְּמוֹ שִׁבְּאָרוֹהָ
הַקִּדְמוֹנִים, שְׁלָחַן בַּצָּפוֹן, מְנוּרָה בַּדְרוֹם.
שֶׁשְׁלָחֵנוּ שֶׁל הַקִּדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא כֶּף צָרִיךְ לְהִיּוֹת.
חֲמִישִׁי – כּוֹס שֶׁל וַיְכָלוּ. כּוֹס בְּחִשְׁבוֹן אֱלֹהִים.
וַיְכָלוּ – ע"ב, שֶׁכּוֹלֵלֶת אוֹתָם הַכֹּלָה
הַקִּדּוּשָׁה. שֶׁהַכּוֹס הַזֹּאת הַמְלֵאָה יֵין שֶׁל תּוֹרָה,
צָרִיכָה לְהַעֲדִיד עַל מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית.

שְׁנַי – לְהִיּוֹת עַל הַשְּׁלָחַן דְּבָרֵי תוֹרָה, שְׁכָף
פְּרָשׁוּהָ בַּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, (אבות פ"ג) שְׁלֹשָׁה
שָׂאֲכָלוּ עַל שְׁלָחַן אֶחָד וְלֹא אָמְרוּ עָלָיו דְּבָרֵי
תוֹרָה וְכו'. וְסוּד הַדָּבָר – מִשּׁוּם שֶׁהָרִי פְּרָשׁוּהָ
שְׁלָחַן בְּצָפוֹן, וְהַתּוֹרָה נִתְּנָה מִיָּמִין. לְחֹבֵר יָמִין,
שֶׁהוּא רַחֲמִים, עִם שְׂמָאל, שֶׁהוּא דִּין. שֶׁהַתּוֹרָה
הִיא יְיָ מִיָּמִין, שְׁלָחַן אֲדָנִי מִשְׂמָאל, וְצָרִיף לְחֹבֵר
אוֹתָם. מִשּׁוּם שֶׁהַשְּׁלָחַן מִשְׂמָאל, פְּרָשׁוּהָ בַּעֲלֵי
הַמִּשְׁנָה, קָשִׁים מְזוֹנוֹתָיו שֶׁל אָדָם כְּקָרִיעַת יָם
סוּף. וּמִשּׁוּם כֵּךְ צָרִיף תִּלְמִיד חָכָם לְזִמֵּן עִמּוֹ,
לְמִי שִׁישֶׁתֵּדֵל בְּדַבְּרֵי תוֹרָה.

שְׁבִיעִי – לְהֶאָרִיף עַל הַשְּׁלָחַן מִשּׁוּם הָעֲנִיִּים.
וּמִשּׁוּם זֶה, כָּל הַמֶּאָרִיף עַל שְׁלָחָנוּ
מֶאָרִיכִים לוֹ יָמָיו וּשְׁנוֹתָיו, וּמִשּׁוּם כֵּךְ (מִשְׁלִי י)
וְצָדֵקָה תִּצְלִל מִמּוֹת. שְׁעֲנִי חָשׁוּב כִּמֶּת, וְהוּא
מַחֲיָה אוֹתוֹ, גַּם כֵּךְ הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מַחֲיָה אוֹתוֹ.

וְעוֹד בְּדֶרֶךְ סוּד, שְׁכָל הָעֲנִיִּים מַצֵּד הָאוֹת ד',
שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ (תהלים קטז) דִּלּוֹתַי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ.
וְאוֹת ד' שֶׁל אֶחָד שְׁצָרִיף לְהֶאָרִיף בָּהּ, זֶהוּ
שְׁכָתוֹב (דברים יז) לְהֶאָרִיף יָמִים עַל מַמְלַכְתּוֹ, וְלִכְן
צָרִיף לְהֶאָרִיף עַל הַשְּׁלָחַן, שֶׁהִיא ד', כְּלוּלָהּ

מֵאַרְבַּע רַגְלִים שֶׁל הַשְּׁלַחַן. בְּשָׂבִיל כְּבוֹד הָאוֹת
ד' צָרִיךְ לְהַאֲרִיךְ עַל הַשְּׁלַחַן בְּשָׂבִיל הָעֲנִיִּים.

וּבְשִׁבְיָלוֹ בָּאָרוֹ רַבּוֹתֵינוּ, שֶׁבִקֵּשׁ הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא מְדָה יָפָה לְיִשְׂרָאֵל וְלֹא מֵצָא
כְּמוֹ מִדַּת הַדִּלּוֹת. וְהִקְשׁוּ עַל זֶה, מִשּׁוֹם
שֶׁבָּאָרוֹהָ הָרֵאשׁוֹנִים, כִּחְשָׁבוֹן מִיָּנִי מִיתוֹת שֶׁהֵם
כִּחְשָׁבוֹן תּוֹצְאוֹת, וְחֲסָרוֹן כִּיס קָשָׁה מְכַלֵּם, וְאֵיךְ
הֵם אוֹמְרִים שֶׁלֹּא נִמְצְאָה לְיִשְׂרָאֵל מְדָה יָפָה
כְּמוֹ עֲנִיּוֹת?

אַלֵּא מִשּׁוֹם שֶׁכָּל עֵם וְלִשׁוֹן, (ישעיה ח) וְהָיָה כִּי
יָרַעַב וְהִתְקַצַּף וְקָלַל בְּמַלְכוֹ וּבְאַלְהֵיו
וּפָנָה לְמַעְלָה. אָבֵל יִשְׂרָאֵל הֵם קִיּוֹם הַקָּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא בַּמְּדָה הַזֹּאת, וְלֹא מְכַחֲשִׁים בּוֹ. וְלִכֵּן
בַּמְּדָה הַזֹּאת הֵם יִגְאָלוּ. זֶהוּ שֶׁכָּתוּב (שמואל ב כב) וְאֵת
עִם עָנִי תוֹשִׁיעַ. וְעָנִי לִשׁוֹן וְעָנִי. שֶׁאֶפְלוּ יֵשׁ
לְאָדָם עֶשֶׂר וְהוּא בְּחִלָּאִים וּבִמְכוֹת, נִקְרָא עָנִי,
אוֹ שֶׁמִּצְעָרִים אוֹתוֹ בְּגִלְלוֹ, וּמִצְעָרִים אוֹתוֹ בְּכָל
יוֹם. כָּל שֶׁכֵּן מִי שֶׁהוּא רָשׁ מִמֶּנּוּ, וְהוּא הוֹלֵךְ
מִמָּקוֹם לְמָקוֹם.

וְעוֹד יֵשׁ עָנִי שֶׁהִסְתַּלְקָה מִמֶּנּוּ דַּעְתּוֹ, כְּמוֹ אִיּוֹב,
שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ (איוב לד) אִיּוֹב לֹא בִדְעַת יִדְבָּר. גַּם

כַּךְ הִיא ד', שֶׁהִיא הַשְׂכִּינָה, כְּשֶׁמִּסְתַּלַּק מִמֶּנָּה
 א"ח, שֶׁהוּא הָעֲמוּד הָאֲמָצְעִי שֶׁנִּקְרָא דַעַת. וְזֶה
 אֵין לוֹ חֲטָאִים בְּדָבָר שְׂיֵאמֶר. וְעוֹד, א"ח הוּא
 תוֹרָה, כּוֹלֵל תְּרִי"ג מִצְוֹת, זֶהוּ שְׁכָתוֹב (שְׁמוֹת ג) זֶה
 שְׁמִי לְעֵלָם וְגו'. שְׁמִי עִם י"ה – שֵׁס"ה. זְכָרִי עִם
 ו"ה – רמ"ח. וּמִשּׁוֹם זֶה פִּרְשׁוּהָ, אֵין עָנִי אֲלָא מִן
 הַתּוֹרָה וּמִן הַמִּצְוֹת, שֶׁשָּׂאָר עָנִי אֵינוֹ אֲלָא עֲנוּי.
 וְהָאוֹת ד' מִן אֲדָנִי, גַּם כַּךְ הוּא עָנִי בְּלִי יְהו"ה.
שְׁמִינִי – מִים אַחֲרוֹנִים שֶׁתִּקְנּוּ לָהֶם מִשּׁוֹם מַלְח
 סְדוּמִית הַמִּסְמָא אֶת הָעֵינַיִם. לָמָּה
 נִקְרָאוּ חוֹבָה? אֲלָא בְּדֶרֶךְ סוּד, סֵם הַמּוֹת שׁוֹרָה
 עַל יָדַיִם מְזַהְמוֹת, שֶׁעוֹשִׂים בָּהֶם בִּרְכָה. וְעַל כּוֹס
 שְׁמִבְרָכִים עָלֶיהָ בְּלִי טְהָרָה נִקְרָאת טִמְאָה. וּמָה
 כּוֹס שְׁשׁוּתִים בָּהּ טִמְאָה לְבִרְכָה, עַד שֶׁהָיוּ
 מְטַהְרִים אוֹתָהּ בִּהְדָּחָה מִבִּפְנִיִם וּמִבַּחוּץ – כָּל
 שֶׁכֵּן יָדָיו. וּמִשּׁוֹם זֶה מִים אַחֲרוֹנִים חוֹבָה. וְסוּד
 הַדָּבָר, (וִיקְרָא יא) וְהִתְקַדְּשִׁתֶּם – אֵילוּ מִים רִאשׁוֹנִים.
 וְהִיָּתֶם קְדוֹשִׁים – אֵילוּ מִים אַחֲרוֹנִים. כִּי קְדוֹשׁ –
 זֶה שְׁמֵן עָרֵב. כְּנֶגֶד (יִשְׁעִיָּה ו) קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ ה'
 צְבָאוֹת. וּמִשּׁוֹם זֶה וְהִתְקַדְּשִׁתֶּם וְגו', לְהוֹדִיעַ
 שְׂאֲתֶם בָּנִים לְקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. זֶהוּ שְׁכָתוֹב (דְּבָרִים
 יד) בָּנִים אַתֶּם לַה' אֱלֹהֵיכֶם.

תְּשִׁיעִי – כּוּס שֶׁל בִּרְכָּה, וּפִרְשׁוּהָ בַּעֲלֵי
הַמִּשְׁנָה, עֲשֶׂה דְבָרִים נְאֻמָּרוּ בְּכוּס
שֶׁל בִּרְכָּה, וְאֵלּוּ הֵם: עֲטוּ"ר. עֲטוּ"ף. הִדְחָ"ה.
שְׁטִיפָ"ה. ח"י. מַל"א. וּמִקְבְּלוֹ בִּשְׁתֵּי יָדָיו. וְנוֹתְנוֹ
בִּימִין. וּמִסְלְקוֹ מִן הַקֶּרֶקַע טַפַּח. וְנוֹתֵן עֵינָיו בּוֹ.
וּמִשְׁגָּרוֹ בְּמִתְנֶה לְאִנְשֵׁי בֵיתוֹ. וְעֶכְשָׁו אֵין לָנוּ
אֶלָּא אַרְבַּעַה, שֶׁהֵם: הִדְחָה. וּשְׁטִיפָה. חֵי. מַלְא.
וַיֵּשׁ אוֹמְרִים חֵי, מִן הַחֲבִית. וַיֵּשׁ אוֹמְרִים חֵי,
הַכוּס שָׁלֵם. שֶׁשְּׁבִירָתוֹ זֶה הִיא מִיתָתוֹ.

כוּס עַל דְּרָךְ הַחֲכָמָה הוּא אֱלֹהִים, וְהוּא (מַלְא בִּי"ה
וְהֵם) וְכָאן שָׁלֵם. כ"ס בְּלִי ו', כָּמוֹ כֵּס, שֶׁהוּא
פָּגוּם וְחָסֵר בְּלֹא אֶלְף, כֵּן הוּא חָסֵר בְּלִי וַי"ו,
וְהוּא פָּגוּם. הַכֵּס"א כֵּן עוֹלָה בְּגִימָטְרִיא כּוּס.

כוּס הִיא הֵ"א, וְצָרִיךְ עֲשֶׂה דְבָרִים כְּנֻגַּד י',
וְהֵם: עֲטוּ"ר בְּסוּד הָעֵטָרָה, עֲטָרַת תְּפָאֶרֶת.
וְזֶהוּ סוּד עֲטוּר שְׂאֻמָּרוּ זְכוּרָנָם לְבִרְכָּה, מַעֲטָרוֹ
בְּתַלְמִידִים, וְהִיא עֲטָרַת הַבְּרִית. עֲטוּ"ף, (תְּהִלִּים קב)
תְּפִלָּה לְעֵנִי כִי יַעֲטֶף. שְׁכָל הַבְּרָכוֹת וְהַתְּפִלוֹת
מִתְעַטְּפִים עַד שֶׁתַּעֲלֶה תְּפִלַּת הָעֵנִי.

הִדְחָ"ה וּשְׁטִיפָ"ה, כָּמוֹ (וַיִּקְרָא טז) וְטָהְרוּ וְקִדְּשׁוּ.
הַטָּהָרָה מִימִין הַחֲסֵד, וְהַקְדָּשָׁה

מִשְׁמָאל הַגְּבוּרָה. כּוֹס שֶׁל בְּרָכָה מְלָכוּת, מִצַּד
 בִּינָה הַנִּקְרָאת אֱלֹהִים. וְנִקְרָא עֲטָרָה מִצַּד הַפֶּתֶר.
 ח"י מִצַּד יְסוֹד הַנִּקְרָא שְׁלוֹם, שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה נד)
 וּבְרִיתִי שְׁלוֹמִי לֹא תִמוּט אֶמֶר מְרַחֲמֶךָ ה'. מָלֵא
 מִצַּד תַּפְאֶרֶת. מְקַבְּלוֹ בְּשֵׁתֵי יָדָיו, ה' ה'.

וְנוֹתְנוֹ בְּיָמִין, כִּי ה' עֲלִיוֹנָה לְחֶסֶד, ה' שְׁנִיָּה
 לְגְבוּרָה. וּמִסְלִקוֹ מִן הַקֶּרֶקַע טַפַּח,
 בְּסוֹד יו"ד, כִּי סְלוּק ה' הוּא יו"ד. וְנוֹתֵן עֵינָיו
 בּוֹ, שֶׁהֵם בְּסוֹד יֶאֱהַדּוֹנָהּ. יי מֵאִיר בְּבֵת עֵין.
 יְהו"ה בְּשִׁלְשָׁה צְבָעֵי הָעֵין. אֲדָנִי מֵאִירָה בְּשְׁנֵי
 כְּרוּבֵי הָעֵין וְאִישׁוֹנֵי עַפְעָפֵי הָעֵין. וּמִשְׁגָּרוֹ
 בְּמִתְנָה לְאֲנָשֵׁי בֵיתוֹ, הִיא בִּינָה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ
 יִשְׁמַח מֶשֶׁה בְּמִתְנַת חֶלְקוֹ.

עֲשִׂירֵי – בְּרַכַּת הַמְּזוֹן, הָרִי פְּרִשׁוֹה רַבּוּתֵינוּ,
 בְּשִׁלְשָׁה צָרִיף כּוֹס. וְסוֹד הַדְּבָר – מְשׁוּם
 שֶׁהִיא (יִרְמִיָּה ב) אֶהְבֵּת כָּלוּלְתִּיךָ, שֶׁהֵם הָאָבוֹת,
 בְּכ"ל מְכ"ל כ"ל. וְאֵין לְהֶאָרִיף יוֹתֵר.

בְּרַכַּת הַמְּזוֹן מִן הַתּוֹרָה מִנִּין? שֶׁנֶּאֱמַר (דברים ח)
 וְאֶכְלָתָ וְשָׂבַעְתָּ וְגו'. וְשְׁנֵינוּ בְּבְרִיתָא,
 וּבְרַכַּת – זֶה בְּרַכַּת הַזֵּן. אֵת ה' אֱלֹהֶיךָ – זֶה בְּרַכַּת
 הַמְּזוֹן. עַל הָאָרֶץ – זֶה בְּרַכַּת הָאָרֶץ. הַטְּבָחָה – זֶה

בוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם. וְכֵן הוּא אוֹמֵר, (שם ג) הָהָר הַטּוֹב
הַזֶּה וְהַלְבָנוֹן. אֵין לִי אֵלָא לְאַחֲרָיו. לְפָנָיו מִנִּין?
שְׁנֹאֹמֵר אֲשֶׁר נָתַן לָךְ. מַשְׁעָה שְׁנָתַן לָךְ, חֵיב
אֶתָּה לְבָרְכוֹ.

וְדָרְשׁוּ חֲכָמִים זְכוּרָנָם לְבָרְכָהּ, מַשֶּׁה תִּקֵּן לָהֶם
לְיִשְׂרָאֵל בְּרַכַּת הַזֶּן בַּשְּׁעָה שִׁירַד לָהֶם
הַמֶּן. יְהוֹשֻׁעַ תִּקֵּן לָהֶם בְּרַכַּת הָאָרֶץ בַּשְּׁעָה
שֶׁהַכְּנִיסָן לָאָרֶץ. דָּוִד וּשְׁלֹמֹה תִקְנוּ בּוֹנֵה
יְרוּשָׁלַיִם. עוֹד נִמְצָא בְּפִרְשֵׁי הַמֶּן רֶמֶז לְבְרַכַּת
מִזוֹן בְּמֶן עֲצָמוֹ, שְׁנֹאֹמֵר (שמות טז) וּבִבְקָר תִּשְׁבְּעוּ
לֶחֶם וַיִּדְעֻתָם כִּי אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הַסּוּד שֶׁל אוֹתָן שֶׁבַע זִיגִינִים
שֶׁרְשׁוּמוֹת בַּתְּפָלִין, שֶׁהוּא שְׁבַעַה שְׁבַעַה,
שְׁרוּמִזוֹת לְשֶׁבַע אוֹנוֹת שֶׁל הָרָאָה שֶׁל הָאָדָם,
שֶׁבֶהֱן שׁוֹאֵב רוּחַ, וּמִמֶּנָּה מִפִּיק הַתְּנוּצָצוֹת אֲשֶׁ
שְׁדוּלָקֶת מִפּוֹ. וְעוֹד, שֶׁהֵן רֶמֶז לְשֶׁבַעַה יָמִים,
וְהַשְׁבוּעוֹת שֶׁמִּפְסָח לַעֲצָרֶת. וְעוֹד, שֶׁהֵן רוּמִזוֹת
לְשֶׁבַעַה קְנֵי הַמְּנוּרָה שִׁישׁ עָלֵיהֶם שְׁבַעַה מְאֻרוֹת
קְדוּשִׁים. וְעוֹד, שֶׁהֵן רוּמִזוֹת לְשֶׁבַעַה כּוֹכְבֵי לֶכֶת
שֶׁהֵם מְאִירִים בְּרָקִיעַ. וְעוֹד, שֶׁהֵן רוּמִזוֹת לְשֶׁבַע
מִדְּרָגוֹת שֶׁהָעוֹלָם עוֹמֵד עָלֵיהֶן, וְהֵן יְסוֹד וְשֶׁרֶשׁ
וְעָקָר הַכֹּל, וְעָלֵיהֶן אָמְרוּ הַחֲבֵרִים, כָּל מִי שֶׁרוּצָה

לְהַנִּיחַ תַּפְלִין שֶׁל רֹאשׁ, צָרִיךְ לְהִסְתַּכֵּל בְּאוֹתָן
שְׁתֵּי שִׁי"נִים, שֶׁהֵם רוֹמְזוֹת לְאוֹתָן שֶׁבַע זִי"נִים,
שֵׁישׁ בֶּהֶן רִמְזוּ סוּדוֹת נִסְתָּרִים, עֲמָקִים רְמוּזִים.

כִּי ה' אֱלֹהֵיכֶם הוּא אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים וְאֲדֹנֵי
הָאֲדֹנִים הָאֵל הַגָּדֹל וְגו' (דברים י). שְׁנִינוּ, (יחזקאל

א) וְדַמּוֹת פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם, אֵלֹהִים אֵינֶם כְּאוֹתָם
כְּרוּבִים. אֵלֹהִים פְּנִים גְּדוּלוֹת. הַכְּרוּבִים פְּנִים
קִטְנּוֹת, כְּמוֹ תִּינוֹק. פְּנֵי אָדָם, כָּל דַּמּוֹת כְּלוּלִים
בָּהֶם, מִשּׁוּם שֶׁהֵם פְּנִים גְּדוּלוֹת, וּמִצְטִיָּרִים בָּהֶם
צִיּוּרִים חֲקוּקִים בְּחֻקֵּי הַשֵּׁם הַמְּפָרֵשׁ
בְּאַרְבַּעַת צְדָדִים, מִזֶּרֶחַ מִעַרְבֵי צָפוֹן דָּרוֹם.

מִיכָאֵל רִשּׁוֹם בְּרִשָּׁה לְצַד דָּרוֹם, וְכָל הַפְּנִים
מִסְתַּכְלוֹת אֶל פְּנֵי אֲדָם, פְּנֵי אֲרִי"ה
פְּנֵי נֶשֶׁר פְּנֵי שׁו"ר. אָדָם הוּא זָכָר וְנִקְבָּה, וְלֹא
נִקְרָא אָדָם רַק כֵּן. וּמִמֶּנּוּ מִצְטִיָּרִים צִיּוּרִים שֶׁל
(תהלים סח) רֶכֶב אֱלֹהִים רַבְתִּים אֶלְפֵי שְׁנָאן.

שְׁנָאן, הַכֹּלֵל שֶׁל כָּל הַצִּיּוּרִים – שׁו"ר, נֶשֶׁר,
אֲרִי"ה, וְזֶהוּ אָדָם. פְּשִׁיטוֹת שְׁנִכְלָלָת
כְּאַחַד בְּסוּד שֶׁל זָכָר וְנִקְבָּה. וְכֻלָּם אֶלְפִים
וּרְבֻבוֹת, כֻּלָּם יוֹצְאִים מֵאֵלֶּה סוּד שְׁנָאן.
מִהַדְמִיּוֹת הִלְלוּ נִפְרָדִים כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּצִדּוֹ כְּמוֹ
שֶׁרְאוּי לָהֶם.

אֵלֶּה אוֹתָם הַמְשַׁלְבִּים אֶחָד בְּאֶחָד, וְכִלּוּלִים אֶחָד
בְּאֶחָד, לְהִיּוֹת הַכֹּל אֶחָד כָּלּוּל בְּחִבְרוֹ,
שׁו"ר נֶשֶׁ"ר אַרְיֵ"ה אֶד"ם, מִתְנַהֲגִים בְּסוּד אַרְבָּעָה
שְׁמוֹת חֲקוּקִים עוֹלָם לְהִתְנַהֵג וּלְהִסְתַּכֵּל.

עוֹלָה לְהִתְנַהֵג וּלְהִסְתַּכֵּל שׁוּר לִפְנֵי אָדָם, עוֹלָה
שֵׁם אַחֵר מִתְעַטֵּר חֲקוּק בְּסוּד שְׁנֵי גּוֹנִים,
וְהוּא אֵל. אִזְ חוּזֵר לְאַחֹר, וְהַכֹּסֵא חוּקֵק וְגוֹלֵף
אוֹתוֹ, וְנִרְשָׁם לְהִתְנַהֵג בְּסוּד הַשֵּׁם הַזֶּה.

וְעוֹלָה לְהִתְנַהֵג וּלְהִסְתַּכֵּל נֶשֶׁר לִפְנֵי אָדָם, עוֹלָה
שֵׁם אֶחָד מִתְעַטֵּר מִתְנַהֵג בְּסוּד שְׁנֵי פָנִים
וְגּוֹנִים, לְהִתְנַהֵג לַעֲלוֹת בַּעֲלִיָּה בַּעֲטוּר, וְהוּא
גָּדוֹל. אִזְ חוּזֵר לְאַחֹר, וְהַכֹּסֵא חוּקֵק וְגוֹלֵף אוֹתוֹ,
וְנִרְשָׁם לְהִתְנַהֵג בְּסוּד הַשֵּׁם הַזֶּה.

עוֹלָה לְהִתְנַהֵג וּלְהִסְתַּכֵּל אַרְיֵה לִפְנֵי אָדָם, עוֹלָה
שֵׁם אֶחָד מִתְעַטֵּר חֲקוּק בְּסוּד שְׁנֵי פָנִים
וְגּוֹנִים, לְהִתְחַזֵּק וּלְהִתְקַשֵּׁר בְּתַקְפוֹ, וְהוּא גָּבוּר.
אִזְ חוּזֵר לְאַחֹר, וְהַכֹּסֵא חוּקֵק וְגוֹלֵף אוֹתוֹ,
וְנִרְשָׁם לְהִתְנַהֵג בְּסוּד הַשֵּׁם הַזֶּה.

אָדָם מְסַתְּכַל בְּכֹלָם, וְכֹלָם עוֹלָם וּמְסַתְּכָלִים בּוֹ,
אִזְ כֹּלָם מַצְטִיִּרִים בְּחִקּוּקֵיהֶם בְּצִיּוּר זֶה,
בְּסוּד שֵׁם אֶחָד שֶׁנִּקְרָא נוֹרָא. וְאִזְ כְּתוּב

עֲלֵיהֶם, וּדְמוּת פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם. כָּלָם כְּלוּלִים
בְּדְמוּת הַזֶּה, וְהַדְמוּת הַזֶּה כּוֹלֶלֶת אוֹתָם.

וַעֲלֵ סוּד זֶה נִקְרָא הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הָאֵל הַגָּדוֹל
הַגָּבוֹר וְהַנּוֹרָא, שֶׁהָרִי שְׁמוֹת אֵלֶּה חֲקוּקִים
הֵם לְמַעַלָּה בְּסוּד הַמְרַכְּבָה הָעֲלִיוֹנָה, כְּלוּלָה
בְּאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת יְהוּה, שֶׁהוּא שֵׁם שְׁכוּלָל כָּל
הַדְמִיּוֹת. אֵלֶּה חֲקוּקִים וּגְלוּפִים בַּכֶּסֶא, וְהַכֶּסֶא
הַגָּלוּף מְרָקֵם בָּהֶם, אֶחָד לְיָמִין, וְאֶחָד לְשְׂמָאל,
וְאֶחָד לְפָנִים, וְאֶחָד לְאַחֹר. רְשׁוּם בְּאַרְבַּעַת
צַדֵּי הָעוֹלָם.

הַכֶּסֶא כְּשַׁעוּלָה, רְשׁוּם בְּאַרְבַּע דְּמִיּוֹת אֱלֹהִים.
אַרְבַּעַת הַשְּׁמוֹת הָעֲלִיוֹנִים הֵלְלוּ
לוֹקָחִים אֶת הַכֶּסֶא, וְהַכֶּסֶא נִכְלָל בָּהֶם, עַד
שֶׁלוֹקַח וְלוֹקֵט אוֹתָם עֲנוּגִים וְכֶסֶפִּים, יוֹרֵד מֵלֹא
כַּעַץ שְׁמָלֵא עֲנָפִים לְכָל צֶד וּמֵלֹא פְרוֹת. כִּיּוֹן
שִׁיּוֹרֵד, יוֹצֵאוֹת אַרְבַּע הַדְמִיּוֹת הֵלְלוּ מַצִּירוֹת
בְּצִיּוּרִיהֶן, חֲקוּקוֹת וְנִאוּרוֹת, נוֹצְצוֹת וְלוֹהֶטוֹת,
וְהֵן זוֹרְעוֹת זֶרַע עַל הָעוֹלָם.

פְּרֶשֶׁת שְׁפָטִים (דף עדר ע"ב - דף ערה ע"א)

רַעְיָא מִהִימָנָא

שְׁפָטִים וְשִׁטְרִים תִּתֵּן לָךְ בְּכָל שְׁעָרֶיךָ אֲשֶׁר הִ'.

אַלְהֵיךָ נִתֵּן לָךְ וְגו' (דברים טז) בְּמִצְוָה זוֹ לְמִנּוֹת
שׁוֹפְטִים וְשׁוֹטְרִים. וְעוֹד, (תהלים עה) כִּי אֱלֹהִים
שֹׁפֵט. כִּי י' (מ', מִמֶּנּוּ), יו"ד שֶׁחֲשַׁבְנוּ כ', אַחֵר כָּאן,
כִּי אֱלֹהִים שֹׁפֵט, זֶה יִשְׁפִּיל, ה"א ה"א, וְזֶה יָרִים,
זֶה ו' ו'.

מִצְוָה אַחֵר זוֹ – לְדוֹן בְּסִיף, לְדוֹן בְּחֶנֶק, לְדוֹן
בְּדִין סְקִילָה, לְדוֹן בְּדִין שְׂרָפָה. לְדוֹן
בְּסִיף לְמִי? לְסִמָּא"ל. זֶהוּ שֶׁכָּתוּב (ישעיה לד) כִּי
רִוְתָהּ בְּשָׁמִים חֶרֶבִי הִנֵּה עַל אָדָם תִּרְדּוּ.

חֶרֶב שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא – י' רֹאשׁ הַחֶרֶב, ו'
גּוֹף הַחֶרֶב, ה"א ה"א שְׁתֵּי פִיפְיוֹת שְׁלָה.
צֶדֶק צֶדֶק תִּרְדֶּף, חוֹתְכִים שְׁנֵי דִינִים, דִּין מִפִּי בֵּית
דִּין שֶׁל מַעֲלָה וְדִין מִפִּי בֵּית דִּין שֶׁל מַטָּה. וּמִכָּאן
נוֹדַע, אֵין אָדָם נוֹקֵף אֶצְבָּעוֹ מִלְּמַטָּה עַד שֶׁנִּתְּנָת
לוֹ רְשׁוּת מִלְּמַעְלָה.

בְּרִיתִי שֶׁל הַחֶרֶב – אֲדֹנָי, שֵׁם נִמְצָא דִין.
בְּקִרְיַת שְׁמַע – יְהו"ה. חֶרֶב שֶׁל
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, עָלֶיהָ נֶאֱמַר (תהלים קמט)
רוּמָמוֹת אֵל בְּגִרוֹנָם וְחֶרֶב פִּיפְיוֹת בְּיָדָם. בְּצַדִּיק
חַי הָעוֹלָמִים, כּוֹלֵל ח"י בְּרָכוֹת, שָׁבוּ אֲדֹנָי
שְׁפָתַי תִּפְתָּח וּפִי, בּוֹ נִכְנָסֶת הַחֶרֶב בְּנִרְתִּיקָה,

(אסתר ז) וַחֲמַת הַמֶּלֶךְ שָׁכָה, וּמִתְחַבְּרִים שְׁנֵי שִׁמוֹת - יֵאָהֲדוּנָהּ.

לְדוֹן בְּחִנֵּק - זֶרְקָא. שָׁם קו, י' כְּרוּכָה בּוּ, וְקו, אות ו' שְׁמִת־פִּשְׁטָה מְמַנָּה. בּוּ תוֹפֵס לְסִמָּא"ל, (במדבר יג) וַיִּשְׁאַהֲבוּ בְמוֹט בְּשָׁנִים. מֵהוּ מוֹט שֶׁל אוֹתוֹ רָשָׁע? אָדָם, שֶׁהוּא יו"ד ה"א וָא"ו ה"א, מ"ה, וְאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת יֵהוּה - הָרִי אַרְבָּעִים וְתִשָּׁע, כְּחֻשְׁבוֹן תִּשָּׁע וְאַרְבָּעִים אוֹתִיּוֹת שֶׁהֵן בְּשֵׁשׁ תִּבּוֹת שֶׁל הַיְחִיד הָעֲלִיוֹן וּבְשֵׁשׁ תִּבּוֹת שֶׁל הַיְחִיד הַתַּחְתּוֹן, שֶׁהֵן אוֹתִיּוֹת ו' ו'. וְזֵהוּ וַיִּשְׁאַהֲבוּ בְמוֹט בְּשָׁנִים, בְּנִפְרָד מֵהֶם, בְּלִי א' בְּאַמְצַע ו'ו, שְׁאִין יְחִיד לְצַד הָאַחֵר, אֲלֹא וַיִּשְׁאַהֲבוּ בְמוֹט בְּשָׁנִים, סִמָּא"ל וּבֵת זוגו, עוֹלָם הַנִּפְרָדִים.

בְּחֻבֵּל שִׁיחֲנֵק בָּהּ אַחֲזוֹת ה"א ה"א בְּחֻמֶּשׁ אֲצַבְעוֹת שֶׁל יָד יְמִין וּבְחֻמֶּשׁ שֶׁל יָד שְׁמָאל. ו' - הַחֻבֵּל. י' - הַחֲנִיקָה שְׁלֵהֶם. שֵׁם יְהו"ה - מִיתָה לְסִמָּא"ל וְהַנְּחָשׁ, וְחַיִּים לְיִשְׂרָאֵל, וּמִשּׁוֹם זֶה (דברים לב) רָאוּ עֲתָה כִּי אֲנִי אֲנִי הוּא וְאֵין אֱלֹהִים עִמָּדִי, אֲנִי אֲמִית - לֹאֱלֹהִים אֲחֵרִים בְּשָׁמִי וּלְכָל שְׁלֹא הָאֲמִינוּ בּוּ, וְאַחֲרֶיהָ - לֹאֱלוּ שְׁמֵאֲמִינִים וְשׁוֹמְרִים מְצוֹת שְׁלִי.

לָדוֹן בְּסִקְלָהּ – לְסַמָּא"ל, בְּאַבְן שְׁהִיא י' זוֹרֵק
 לָהּ (צדיק) אֶצְלָהּ בְּחֵמֶשׁ אֶצְבָּעוֹת שְׁהֵם ה',
 וּבִקְנָה שֶׁל הַזְרוּעַ שְׁהוּא ו', וּבִכְתָּף שְׁשֵׁם ה'.
 וְזוֹרֵק אוֹתָהּ אֶל הַמַּחֲשָׁבָה, שְׁהוּא שֵׁם הַמְּפָרֵשׁ
 יו"ד ה"א וְא"ו ה"א.

לָדוֹן בְּשַׁרְפָּה – לְסַמָּא"ל, עֲצִים לְהַדְלִיק בָּהֶם
 אֵשׁ. אֲשֶׁרִיו הַגּוֹף שְׁהוּא עֵץ, וְאִיבָרִים שֶׁלוֹ
 עֵץ, לְהַדְלִיק בָּהֶם אֵשׁ, שְׁהוּא גֵר מְצוּה, בְּכָל
 אִיבָר, לְהַבְעִיר אֶת סַמָּא"ל בְּשִׁכְנָהּ הָעֲלִיּוֹנָה
 בְּעֵץ, שְׁהוּא תַּפְאֶרֶת, וּבְכָל עֲצִים שְׁאֲחוּזִים בּוֹ.
 שְׁבֻזְמָן שְׁאֵשׁ שֶׁל גְּבוּהָ הִיא יוֹרֵד עַל גְּבִי הָעֲצִים
 שֶׁל הַקֶּרֶבֶן, (במדבר א) וְהָזֵר הַקֶּרֶב יוֹמֶת, שְׁנִשְׁרָף
 בּוֹ. זֶהוּ שְׁכָתוֹב (ויקרא ו) וְהָאֵשׁ עַל הַמִּזְבֵּחַ תִּוָּקֵד
 בּוֹ. אֲשֶׁרִיו מִי שְׁאֲחוּזוֹ בְּאֵילָן הַחַיִּים בְּגוּפוֹ,
 בְּאִיבָרִים שֶׁלוֹ, גֵר – כָּל עֵנָף וְעֵנָף גֵר מְצוּה
 בְּמֵאֲתִים וְאַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנֶה מִצְוֹת שֶׁלוֹ.

בְּאֲשֶׁר אֲחוּזִים בּוֹ שְׁנֵיהֶם, יִתְקַים (שמות ג) וַיֵּרָא
 וְהָיָה הַסֵּנָה בַּעַר בְּאֵשׁ וְהַסֵּנָה אֵינָנו
 אֶכֶל. וְסַמָּא"ל וְהַנֶּחֱשׁ וְכָל הַמִּמְנִים שֶׁלוֹ, שְׁהֵם
 קוֹצִים, נִשְׂרָפוּ. וְהָעֲנָפִים שֶׁל הַסֵּנָה, וְהַפְּרִי שֶׁלוֹ,
 וְהָעֵלִים שֶׁלוֹ, לֹא נִשְׂרָפוּ. זֶה הָרָאָה לוֹ הַקָּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא.

אָמַר הַמְנוּרָה הַקְדוּשָׁה, וְדַאי יִשְׂרָאֵל הֵם
 עֲצִים יְבֹשִׁים בַּתּוֹרָה, מִשּׁוּם שְׁאֲחוּזִים
 בְּאֵשׁ שֶׁל הַדִּיּוּט, אֵינָם כָּמוֹ שְׂרָאוּי לַעֲשׂוֹת
 לָהֶם נֶס. מִיָּד שְׁאַתָּה יוֹרֵד עֲלֵיהֶם בַּתּוֹרָה,
 בְּגִלְגָּל יֵרֵד עֲלֵיהֶם עֵץ הַחַיִּים, וּמִצּוֹה שֶׁהִיא
 נֵר ה', וְאוֹחֶזֶת בָּהֶם וְיִהְיוּ חַיִּים. וְאַמּוֹת עוֹבְדֵי
 כּוֹכָבִים וּמִזְלוֹת שֶׁל הָעוֹלָם נִשְׂרָפִים בָּאוֹתוֹ
 נֵר. וְזֶהוּ שְׁאָמַר הַנְּבִיא, (ירמיה מו) וְאַתָּה אֵל
 תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב וְאַל תַּחַת יִשְׂרָאֵל כִּי אֶתְּךָ
 אֲנִי וְגו'.

לֹא יָקוּם עַד אֶחָד בְּאִישׁ לְכָל עוֹן וְגו', עַל פִּי שְׁנֵי
 עֲדִים אוֹ עַל פִּי שְׁלֹשָׁה עֲדִים יָקוּם דְּבָר (דברים
 יט). מִצּוֹה זֶה לְהַעֲדִיד עֲדוֹת בְּבֵית דִּין, שֶׁלֹּא יִפְסִיד
 חֻבְרוֹ מִמּוֹן בְּגִלְגָּלוֹ אִם יֵשׁ לוֹ עֲדוֹת עֲמוֹ. וְאֵין
 עֲדוֹת פְּחוֹת מִשְׁנֵים, זֶהוּ שֶׁפְּתוּב עַל פִּי שְׁנֵים
 [שְׁנֵי] עֲדִים וְגו' יָקוּם דְּבָר, לֹא יָקוּם עַל פִּי עַד
 אֶחָד. וּמִשּׁוּם זֶה בְּאֲרוּהוֹ בַּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, מִי מַעֲדִיד
 עַל הָאָדָם? קִירוֹת בֵּיתוֹ. וְלֹא עוֹד, אֶלֶּא אֲנָשִׁי
 בֵּיתוֹ מַעֲדִידִין עָלָיו. מֶהֱם קִירוֹת בֵּיתוֹ? אֵלוֹ קִירוֹת
 לְבוֹ. (ישעיה לח) וַיִּסַּב חֲזַקְיָהוּ פָנָיו אֶל הַקִּיר.
 וּבְאֲרוּהוֹ רְבוּתֵינוּ, מְלַמֵּד שֶׁהַתַּפִּלָּה חֲזַקְיָהוּ
 מִקִּירוֹת לְבוֹ.

אֲנִישֵׁי בֵּיתוֹ, אֱלֹה מֵאֲתִים אַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנֶה
 אִיבָרִים שָׁלוּ. שָׁכַךְ בָּאֲרוּ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה,
 רָשָׁע, עֲוֹנוֹתָיו חֲקוּקִים עַל עֲצָמוֹתָיו. וְכֵךְ צָדִיק,
 זְכוּתָיו חֲקוּקִים לוֹ עַל עֲצָמוֹתָיו. וּמִשּׁוֹם זֶה
 אָמַר דָּוִד, (תהלים לה) כָּל עֲצָמֹתַי תִּאֲמַרְנָה. וּבִגְלָלוֹ
 נֶאֱמַר, וּמִי מַעֲיִדִין עַל הָאָדָם? קוֹרוֹת בֵּיתוֹ.
 עֲצָמוֹת בְּנוֹיוֹת עַל הַמַּח, שֶׁהוּא מִים. וְעֲלֵיהֶם
 הוּא רוֹמֵז, (תהלים קד) הַמִּקְרָה בַּמַּיִם עֲלִיוֹתָיו.
 הַמִּקְרָה, לְשׁוֹן קוֹרוֹת.

וּמִדּוּעַ בְּעֲצָמוֹת יוֹתֵר מִבָּשָׂר וּגְיָדִים וְעוֹר?
 מִשּׁוֹם שֶׁעֲצָמוֹת הֵן לְבָנוֹת, וּכְתִיבָה
 שְׁחָרָה לֹא נוֹדַעַת אֶלָּא מִתּוֹךְ לֶבֶן, כְּדִגְמַת
 הַתּוֹרָה, שֶׁהִיא לְבָנָה מִבְּפָנִים וּשְׁחָרָה מִבַּחוּץ.
 שְׁחֹר וְלֶבֶן, חֹשֶׁךְ וְאוֹר. וַיֵּשׁ חֹשֶׁךְ תְּכַלֵּת, וְנֶאֱמַר
 בּוֹ (תהלים קלט) גַּם חֹשֶׁךְ לֹא יַחֲשִׁיךְ מִמֶּךָ. וּתְכַלֵּת
 שְׁחֹר הִיא נִקְבָּה לְגַבִּי הַלֶּבֶן.

וְלֹא עוֹד, אֶלָּא שֶׁהַגּוֹף עַל הָעֲצָמוֹת עֲתִיד לַעֲמֹד,
 וּמִשּׁוֹם זֶה זְכוּתָיו וְחוּבוֹתָיו חֲקוּקוֹת עַל
 הָעֲצָמוֹת שָׁלוּ, וְאִם יִזְכֶּה, יִקּוּם הַגּוֹף עַל הָעֲצָמוֹת
 שָׁלוּ. וְאִם לֹא, לֹא יִקּוּם וְלֹא יִהְיֶה לוֹ תַּחֲתֵית
 הַמַּתִּים. וְלֹא עוֹד, אֶלָּא שְׁנֵי עֲדִים הֵם עַל הָאָדָם
 – עֵין רוּאָה וְאַזָּן שׁוֹמַעַת, וּבֵית דִּין סוֹפֵר וְדָן

חובותיו. ולא עוד, אלא שמש וירח מעידים על האדם, כמו שבארוהו (תהלים פא) תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו. מהו בכסה? ביום שהלבנה מתכסה. ומדוע מתכסית? משום שכאשר מגיע ראש השנה, מגיע סמא"ל לתבע דין לבניו לפני הקדוש ברוך הוא, והוא אומר לו שיביא עדים. והוא מביא לשמש עמו. הולך להביא הלבנה, והיא מתכסה. באיזה מקום מתכסית? אלא עולה למקום ההוא שנאמר בו במכסה ממך אל תחקר, לפיכך לו על בניה.

סדר הלימוד ליום י סיון [יום 246 בשנה]

וזהו שאמר הפסוק, תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו. למקום שבו עולה השכינה, שנאמר בו ובמכסה ממך אל תחקר. וחטאים בכסוי, שם צריך לדון בינו לבין קונו. ועברות בגלוי שעשה אותם, נאמר (משלי כח) מכסה פשעיו לא יצליח. שהשכינה מצד הכתר היא עולם הנעלם, ובארוה בעלי המשנה שצריך אדם לחבר אותה למקום ההוא. בזמן ההוא מגיע זמן הרחמים ועובר הדין. ומשום זה לחברו אמר לזכות אותו בעדותו, אבל לרשע אין מזכין לו.

וְעוֹד, הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּשְׁכִינָתוֹ עֲדִים עַל
הָאָדָם, זֶהוּ שְׁכָתוֹב (דברים ל) הַעֲדֵיתִי בָכֶם
הַיּוֹם אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ. אֶת הַשָּׁמַיִם – אוֹתוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ (מלכים א-ח) וְאַתָּה תִשְׁמַע הַשָּׁמַיִם. וְאַתָּה
הָאָרֶץ – אוֹתוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ (ישעיה סו) וְהָאָרֶץ הָדָם
רָגְלִי. וְעוֹד, שְׁנֵי עֲדִים – הָעֲמוּד הָאֲמָצְעִי וְצָדִיק.
וְהֵם אוֹתִיּוֹת ע"ד מִשְׁמַע אֶחָד. ע"ד – מִבְּרוּךְ שֵׁם
כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד.

עַל פִּי שְׁנַיִם עֲדִים אוֹ שְׁלֹשָׁה עֲדִים יוֹמַת הַמֶּת.
זֶה סִמָּא"ל, מֵת מַעֲקָרוֹ, (במדבר יג) וַיִּשְׁאַהוּ
בְּמוֹט בְּשָׁנִים. לֹא יוֹמַת עַל פִּי עַד אֶחָד, שְׁלֹא
יִהְיֶה לוֹ חֶלֶק בָּאֵל אֶחָד.

כִּי יָקוּם עַד חֲמֵס בְּאִישׁ וְגו' וְדָרְשׁוּ הַשִּׁפְטִים
הַיֵּטֵב וְגו', וַעֲשִׂיתֶם לוֹ כַּאֲשֶׁר זָמַם וְגו'.
מִצְוָה זוֹ לְדָרֵשׁ וּלְחַקֵּר הָעֲדִים בְּשֶׁבַע חֲקִירוֹת
קִדְּם שְׂיִדּוֹן לוֹ בְּעֶנֶשׁ מִיתָה. בְּשֶׁבַע חֲקִירוֹת,
שְׁבַע כְּנֻגָד (זכריה ד) שְׁבַעָה אֱלֹה עֵינֵי ה' הִמָּה
מְשׁוּטְטִים בְּכָל הָאָרֶץ. בָּהֶם (ויקרא כו) וַיִּסְרְתִי
אֶתְכֶם אַף אֲנִי שְׁבַע.

מִצְוָה אַחֵר זוֹ – לַעֲשׂוֹת לְעַד זֶמֶם כַּאֲשֶׁר זָמַם
לַעֲשׂוֹת לְאַחִיו. שְׁנֵי עֲדֵי שְׁקָר, שֶׁהֵם

סמא"ל וְנַחֲשׁ, אִם יָבוֹאוּ לְהַעֲד עֲדוּת שֶׁל שָׁקָר
עַל יִשְׂרָאֵל, שִׁטְעוּ בֵּין שֵׁשׁ לְשִׁבְעַ, שֶׁהֵם אוֹתִיּוֹת
ז"ו. וְזֶהוּ (ישעיה מג) עִם זֶה יֵצְרָתִי לִי תִהְלָתִי יִסְפְּרוּ.
וְלֹא יִתְיַחַד ו' עִם ז' אֶלָּא בְּשִׁרְפַת חֲמִץ, שֶׁבֵּין
שָׁעָה שְׁשִׁית לְשִׁבְעִית. וְאַף עַל גִּב
שְׁמֵהֶתוֹרָה הוּא עַד סוֹף שֵׁשׁ, גָּזְרוּ רַבּוֹתֵינוּ,
אוֹכְלִין כָּל אַרְבַּע, וְתוֹלִין כָּל חֲמֵשׁ, וְשׁוֹרְפִין
בְּתַחֲלַת שֵׁשׁ. וּמִלְמָדִים בַּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה מַעֲדוֹת שֶׁל
שָׁעוֹת הַחֲמִץ לְעֲדוּת שֶׁל בְּדִיקוֹת הָעֲדִים שֶׁל
אוֹתוֹ שֶׁהֵרֵג אֶת הַנֶּפֶשׁ. וְהַכֹּל מִפְּרֹשׁ בַּמִּשְׁנָה.
וַיִּקְיָם בָּהֶם, כִּי בַדָּבָר שֶׁחָשְׁבוּ מִצָּרִים לְדוֹן וְכו'.
וְזֶהוּ וַעֲשִׂיתֶם לוֹ כְּאֲשֶׁר זָמַם. (דף ער"ה ע"ב)

מִצְוָה אַחֵר זֶה – לְקַבֵּל בֵּית דִּין הַגָּדוֹל עֲלֵיהֶם.
בֵּינָה, מִצַּד הַגְּדֻלָּה נִקְרְאת אֱלֹהִים, בֵּין
דִּין הַגָּדוֹל, גָּדוֹל בְּדִינּוֹ, וְגָדוֹל בְּזִכְיוֹתָיו, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר שׁוֹם תָּשִׁים עָלֶיךָ מֶלֶךְ, בַּמִּצְוָה. שׁוֹם –
לְמַעַלָּה, תָּשִׁים – לְמַטָּה. כֵּךְ לְקַבֵּל עָלָיו בֵּית דִּין
הַגָּדוֹל, אֵף עַל גִּב שֶׁקֶבֶל עָלָיו בֵּית דִּין הַקָּטָן. בֵּין
דִּין הַקָּטָן, בֵּית דִּין שֶׁל שְׁלֹשָׁה, מִצַּד הַשְּׁכִינָה
הַתַּחְתּוֹנָה. בֵּין דִּין הַגָּדוֹל, מֵאלוֹ סְנֵה־דִרִּין גְּדוֹלָה.
אָמַר הַמְּנוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, שְׁבַעִים אִישׁ הָיוּ
בְּסִנְהֶדְרִין גְּדוֹלָה, וְאַתָּה הַגָּדוֹל עַל כָּלֶם,

(שמות יח) וְהָיָה כָּל הַדָּבָר הַגָּדֹל יָבִיאוּ אֵלָיָהּ וְכָל
הַדָּבָר הַקָּטָן יִשְׁפָּטוּ הֵם. אֵלֹהֵי (הם) סְנֵהֲדָרִין גְּדוֹלָה, סְנֵהֲדָרִין
קָטָנָה. סְנֵהֲדָרִין גְּדוֹלָה מֵצַד הַשְּׂכִינָה הָעֲלִיוֹנָה,
סְנֵהֲדָרִין קָטָנָה מֵצַד הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה.

מִיָּשָׁה שׁוֹשְׁבִין הַמֶּלֶךְ, אֶהְרָן שׁוֹשְׁבִין הַמֶּלֶכָּה.
וְעִמָּהֶם שְׂבָעִים וּשְׁנַיִם סְנֵהֲדָרִין, כְּמִנְיָן
חֹסֵד, וּמִכָּאן סְנֵהֲדָרִין גְּדוֹלָה. סְנֵהֲדָרִין קָטָנָה
מֵצַד הַשְּׂמָאל, (בראשית א) אֶת הַמָּאֹר הַקָּטָן
לְמַמְשֶׁלֶת הַלֵּילָה.

וּמִיָּשׁוּם זֶה, תַּפְאֶרֶת – אֶת הַמָּאֹר הַגָּדֹל
לְמַמְשֶׁלֶת הַיּוֹם, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ (תהלים מב)
יּוֹמָם יִצְוֶה ה' חֹסֵדוֹ. אֶת הַמָּאֹר הַקָּטָן
לְמַמְשֶׁלֶת הַלַּיְלָה, (שם) וּבַלַּיְלָה שִׁירָה עָמִי. שִׁיר
הַלְוִיִּם, וְזֶה יְסוֹד. (שמואל-א כ) בֶּן יִשִּׁי חֵי עַל
הָאֲדָמָה, שֶׁתִּקַּן עֲשָׂרָה מֵיָּנִי תְהִלִּים בְּשִׁירָה.
וְהוּא צָדִיק לְשֶׁמָּאל, אֶת הַמָּאֹר הַקָּטָן, וְזוֹ
שְׂכִינָה, שֶׁנוֹטֶלֶת מִהַשְּׂמָאל.

פְּרָשַׁת כִּי תֵצֵא (דף ערה ע"א – דף עפג ע"א)

רַעֲיָא מִהֵימָנָא

וְעַנְשֵׁי אֲתוּ מֵאָה כֶּסֶף וְגו' (דברים כב). מִצְוָה זוֹ
לְדוֹן בְּדִין מוֹצִיא שֵׁם רָע, זֶהוּ שְׂכֵתוֹב

וְעָנְשׁוּ אֹתוֹ מֵאָה כֶּסֶף וְנָתְנוּ לְאָבִי הַנְּעָרָה כִּי
הוֹצִיא שֵׁם רָע עַל בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל. רַבּוֹתֵינוּ, וְזֶהוּ
אַחַר נִשְׁוֹאֵינָן, שֶׁאָמַר לֹא מִצָּאתִי לְבִתִּי בְּתוּלִים.
וְלֹא כָּל שֵׁם רָע שָׁקוּל, שֶׁמְרַגְּלִים שֶׁהוֹצִיא שֵׁם רָע
עַל הָאָרֶץ נִעְנְשׁוּ בְּגִלְגָּלָהּ וּמֵתוּ, וְלֹא זָכוּ בָּהּ.
וְאִשָּׁה הִיא קָרָקַע בְּאָרֶץ, כָּמוֹ שֶׁבְּאַרְוֶה, אֶסְתֵּר
קָרָקַע עוֹלָם הִיָּתָהּ.

וְאִם תֹּאמְרוּ, שֵׁם רָע עָלֶיהָ, שֶׁנִּשְׁמָמָה
בְּאַחֲשׁוּרוֹשׁ, וְזָכְתָה לְהִתְלַבֵּשׁ בָּהּ רוּחַ
הַקֹּדֶשׁ, זֶהוּ שֶׁכְּתוּב (אֶסְתֵּר ה') וַתִּלְבַּשׁ אֶסְתֵּר
מַלְכוּת. הֲרִי אָמַר הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא, (יִשְׁעִיָּה מֵב)
אֲנִי ה' הוּא שְׁמִי וּכְבוֹדִי לְאַחַר לֹא אָתָּן וַתְּהַלְתִּי
לְפָסִילִים. וְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ שְׁכִינָה הִיָּתָהּ, שֶׁהִיא שֵׁם
שֶׁהִתְלַבְּשָׁה בְּאֶסְתֵּר.

אָבִי רַבּוֹתֵינוּ, אוֹי לְאוֹתָם שְׂאוּכָלִים תָּבֵן תָּבֵל
שֶׁל הַתּוֹרָה (חֲמוּר״ר שֶׁל הַתּוֹרָה שֶׁנֶּחֱשֵׁב חֲכָם מִפְּלֵא וְרַב
רַבִּנּוֹן) וְלֹא יוֹדֵעַ בְּסִתְרֵי תּוֹרָה, אֵלָּא קָלִים וַחֲמוּרִים
שֶׁל הַתּוֹרָה. קָלִים תָּבֵן שֶׁל הַתּוֹרָה. וַחֲמֹרָה שֶׁל
הַתּוֹרָה חֲטָה, חֵט ה', עֵץ שֶׁל טוֹב וְרָע.

אֵין דֶּרֶךְ שֶׁל מֶלֶךְ וּמִלְכָּה לִרְכֹּב עַל חֲמוּר, אֵלָּא
עַל סוּסִים, זֶהוּ שֶׁכְּתוּב (חֲבֻקָּק ג') כִּי תִרְכַּב עַל

סוּסִיף מִרְכַּבְתִּיהָ יְשׁוּעָה. שְׁאִין מְזַלְזָלִים בַּמַּלְכוּת
 לְהִרְכִּיב הַמַּלְכָּה עַל חֲמֹר. כָּל שֹׁכֵן מֶלֶךְ, אֵין זֶה
 מְקוֹם הִדְיוּט עֶבֶד, שֶׁדֶּרְכוֹ לָרֶכֶב עַל חֲמֹר. וְלִכְן
 כָּתוּב בַּמִּשְׁנָח (זכריה ט) עָנִי וְרוֹכֵב עַל חֲמֹר. עָנִי
 הוּא שֵׁם בְּסִימָן: עֲרוּבִין, נָדָה, יְכָמוֹת. וְשֶׁאֵר
 מִשְׁנֵיּוֹת בְּכָלֵל. וְלֹא נִקְרָא שֵׁם מֶלֶךְ, עַד שֶׁרוֹכֵב
 בְּסוּסָה שְׁלוֹ, כְּנִסֵּת יִשְׂרָאֵל.

בַּשְּׁהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מַחוּץ לְמְקוֹמוֹ, אֵינוֹ
 מֶלֶךְ. וּכְשֶׁחֻזַּר לְמְקוֹמוֹ, (זכריה יד)
 וְהָיָה ה' לְמֶלֶךְ. וְכֵךְ יִשְׂרָאֵל, נֶאֱמַר בָּהֶם, כָּל
 יִשְׂרָאֵל בְּנֵי מַלְכִּים. כְּמוֹ שֶׁהָאֵב, הֵם בְּנֵיו. אֵינָם
 בְּנֵי מַלְכִּים, עַד שֶׁיַּחֲזִירוּ לָאָרֶץ יִשְׂרָאֵל. וְאִם
 תֹּאמַר שֶׁהִדְיוּט זֶה, אֵף עַל גֵּב שֶׁהוּא הִדְיוּט
 לְרִבּוֹנוֹ, בִּרְכָה עָלָיו נֶאֱמַר אֵל תְּהִי בִּרְכַּת הִדְיוּט
 קָלָה בְּעֵינֶיהָ. וְהִדְיוּט זֶה לְגַבִּי הַמֶּלֶךְ עֶבֶד
 מְטָטְרוֹן. וְאָדָם הָרָאשׁוֹן שֶׁלֹּא שָׁמַר אֶת הַכְּבוֹד
 שֶׁנִּתְּנָה לוֹ, הוֹרִידוֹ אוֹתוֹ לֶאֱכָל עִם חֲמוּרִים,
 וְאָמַר, אֲנִי וְחֲמוּרֵי נֹאכָל בְּאִבּוֹס אֶחָד. וַיִּשְׁשַׁכְּר
 זָכָה לְהִקְרָא בְּחֲמֹר הַזֶּה, (בראשית מט) יִשְׁשַׁכְּר
 חֲמֹר גָּרָם.

וְרִבּוֹתֵינוּ בְּעָלֵי הַמִּשְׁנָה, בַּמַּלְכָּה נֶאֱמַר (תהלים קג)
 וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה. אַחֵר

שְׁהִתְלַבֶּשֶׂה בָּהּ אֶסְתֵּר, שְׁלֹטָה אֶסְתֵּר עַל
אֲחֵשׁוּרוֹשׁ וְאַמְתּוֹ, וְנֶאמַר בָּהֶם (אסתר ט) וְהָרוּג
בְּשִׁנְאֵיהֶם. וְאִם תֵּאמַר שֶׁהִתִּיחַד עִמָּהּ, אַף עַל גַּב
שְׁהִיּוֹ בְּבֵית אֶחָד – חֵס וְשָׁלוֹם, אֲלֵא כִּמוֹ יוֹסֵף,
שֶׁנֶּאמַר בּוֹ (בראשית לט) וַתֵּנַח בְּגָדוֹ אֶצְלָהּ, וְלֹא
לְבוּשׁוֹ, אֲלֵא בְּגָדוֹ, לְשׁוֹן (ישעיה טז) בּוֹגְדִים בְּגָדוֹ.

וְכֵאן סוּד גָּדוֹל. וּמִשׁוֹם זֶה אֶסְתֵּר, לְשׁוֹן הַסֵּתֶרָה,
(תהלים לב) אֶתָּה סֵתֵר לִי. הַשְׁכִּינָה הַסֵּתִירָה
אוֹתָהּ מֵאֲחֵשׁוּרוֹשׁ, וְנִתְּנָה לוֹ שָׂדֶה בְּמִקְוָמָהּ,
וְהִיא חֲזָרָה לְזִרְעוֹת מְרֻדְכִי. וּמְרֻדְכִי שִׁידַע אֶת
שֵׁם הַמֶּפֶרֶשׁ וְשִׁבְעִים לְשׁוֹן, עָשָׂה כָּל זֶה בְּחֻכְמָהּ.
וְלִכְּנֵן פִּרְשׁוּהָ בְּעִלֵּי הַמִּשְׁנָה, שֶׁאִפְלוּ בְּלִי זֶה יֵשׁ
לְאָדָם לִפְנֵי שִׁתְּיִחַד עִם אִשְׁתּוֹ לְדַבֵּר עִמָּהּ,
מִשׁוֹם שֶׁשָּׂמָא הִתְחַלְּפָה שָׂדֶה בְּאִשְׁתּוֹ.

וְזֶה בְּאִשָּׁה מֵעֵץ טוֹב וְרָע. אֲבָל אִם הִיא
מְשֻׁכֵּינָה, אֵין לָהּ שְׁנוּי, זֶהוּ שְׁכָתוֹב (מלאכי ג)
אֲנִי ה' לֹא שִׁנִּיתִי. אֲנִי – זֶה הַשְׁכִּינָה. וְאֵין לָהּ פֶּחַד
מִכָּל הַצָּדִידִים הָאַחֲרִים, זֶהוּ שְׁכָתוֹב (ישעיה מ) כָּל
הַגּוֹיִם כָּאֵין נִגְדוֹ.

וּבְמִקּוֹם שִׁישׁ שָׁם שְׁכִינָה, כִּמָּה סְגֻלוֹת יֵשׁ שָׁם.
וּמִשׁוֹם שֶׁאֶסְתֵּר הִתְלַבֶּשֶׂה בָּהּ

הַשְּׂכִינָה, רְאוּיָה הִיְתָה לַעֲשׂוֹת לָהּ כַּמָּה סְגֻלוֹת (צומות). כָּמוֹ שָׂרָה, שֶׁהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שָׁמַר אוֹתָהּ, מִשּׁוּם הַשְּׂכִינָה שֶׁהִיְתָה עִמָּה שָׁמַר אוֹתָהּ מִפְּרֻעָה, וְאַפְלוּ לְבוּשָׁה וְתַכְשִׁיטֶיהָ, בְּכָל שָׁם הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא סְגֻלוֹת מִשּׁוּם הַשְּׂכִינָה. וּמִשּׁוּם זֶה בָּא פְּרֻעָה לְסַנְדְּלָהּ, הִכָּה אוֹתוֹ בּוֹ. וְכֵךְ גַּם בְּכָל תַּכְשִׁיטֶיהָ. בְּכָל תַּכְשִׁיט וְתַכְשִׁיט שֶׁהִיא נוֹגֵעַ בּוֹ, הִיָּה מִכָּה אוֹתוֹ, עַד שְׁאוֹתוֹ הִטָּמֵא נִפְרַד מִמָּנָה, וְהַחֲזִירָה לְבַעֲלָהּ.

וְאֵם בְּתַכְשִׁיטֶיהָ כָּךְ, כָּל שָׁכֵן מִי שֶׁנוֹגֵעַ בְּגוּפָהּ, וְאַפְלוּ בְּאַצְבַּע שְׁלָהּ, לְצַד הַיְחוד, (במדבר א) וְהִזֹּר הַקָּרֵב יוֹמָת. שֶׁהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא נָתַן לוֹ רְשׁוּת לְקָרֵב אֵלֶיהָ, זֶהוּ שֶׁפֶּתוּב אָנִי ה' הוּא שְׁמִי וּכְבוֹדִי לֹא אֲחֵר לֹא אֶתֶן.

וּמִשּׁוּם זֶה לֹא כָּל שָׁם רָע שֶׁקוֹל. מְרַגְלִים שֶׁהוֹצִיאוּ שָׁם רָע עַל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, מִתּוֹ. מִי שֶׁמוֹצִיא שָׁם רָע עַל הַשְּׂכִינָה, כָּל שָׁכֵן שְׁלוּקִים בְּנִשְׁמָתָם. שְׁאֵלָה שֶׁהוֹצִיאוּ שָׁם רָע עַל הָאֶרֶץ, לָקוּ בְּגוּפָם, וּמִיתַת עֲצָמָם מִתּוֹ. אֲבָל מִי שֶׁמוֹצִיא שָׁם רָע עַל הַשְּׂכִינָה, נִשְׁמָתָם לוֹקָה. וְזֶה לְמִי שִׁיּוּדֵעַ סוּד זֶה וְעֵינָיו פְּתוּחוֹת. אֲבָל מִי שֶׁעֵינָיו סְתוּמוֹת, אֵין לוֹ כָּל כָּךְ עֲנֹשׁ.

וְכִּי שָׁרְבוּתֵינוּ שֶׁל הַמִּשְׁנָה שָׁמוּ לַפְּנִיָּהּ,
שְׂאֵשָׁה אֲנוֹסָה מִתְּרַת לְבַעֲלָהּ, וְדַאי אֲסוּר
וְהִתֵּר שֶׁל הַמִּשְׁנָה לֹא מְדַבֵּר אֲלָא בְּדַבָּרִים שֶׁל
הָאָדָם, וְאֵשָׁה שֶׁהִיא מֵעַץ הַדַּעַת טוֹב וָרַע. אֲבָל
אֵשָׁה שֶׁהִיא מֵעַץ הַחַיִּים, אֵין דִּינָה כְּאֵלָה. (שְׁהִם
מֵאִילָן עֵץ הַדַּעַת טוֹב וָרַע) שְׁאוֹתוֹ עֵץ הַחַיִּים צָדִיק וְטוֹב
לוֹ, וּבִשְׁבִּילוֹ נֶאֱמַר (מִשְׁלֵי יב) לֹא יֵאָנֶה לְצָדִיק כָּל
אָוֶן, וְלֹא לִבָּת זֹגֵגוֹ הַצַּדִּיקָת. וְלִמְדָנוּ מִשְׁרָה בְּבֵית
פְּרָעָה, שֶׁלֹּא הִיָּתָה לוֹ רְשׁוּת לְהִתְקַרֵּב אֵלֶיהָ.

וְכִי שֶׁהוּא צָדִיק וָרַע לוֹ, זֶה שֶׁהוּא מֵעַץ שֶׁל
טוֹב וָרַע, שְׁפִינֹן שָׁרַע עָמוּ, אֵין צָדִיק אֲשֶׁר
לֹא יִחַטָּא בָּאוֹתוֹ רַע, מֵאַחֵר שֶׁהוּא עָמוּ. רָשָׁע
וְטוֹב לוֹ, שֶׁהִתְגַּבֵּר יֵצֶר הָרַע עַל יֵצֶר הַטוֹב,
נֶאֱמַר וְטוֹב לוֹ. טוֹב הוּא תַּחַת רְשׁוּתוֹ, וּמִשּׁוּם
שֶׁהָרַע שׁוֹלֵט עַל הַטוֹב, הוּא רָשָׁע, שְׁאוֹתוֹ
שֶׁהִתְגַּבֵּר לָקַח אֶת הַשֵּׁם. רָשָׁע וָרַע לוֹ, אֵל אַחֵר,
סְמָאֵל. וָרַע לוֹ, סֵם הַמּוֹת שֶׁלּוֹ עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים
וּמִזְלֹת, (תְּהִלִּים לד) תִּמּוֹתֶת רָשָׁע רָעָה. וּמִשּׁוּם זֶה
אֵינָהּ אֲנוֹסָה, אֲלֵא יֵשׁ בָּהּ תַּעֲרֻבַת בָּאוֹתָהּ נִשְׁמָה
שֶׁל טוֹב וָרַע.

וְהִתְוָרָה שֶׁנִּבְרָאָה (שְׁנַתְנָה), נִשְׁכָּרוּ לִוְחוֹתֶיהָ,
שְׁמִשׁוּלִים לְבַתּוּלִים. וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ

הוא חֲזַר וְנָתַן אוֹתָם לְיִשְׂרָאֵל לְשֹׁמֵר אוֹתָהּ. תּוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה נִקְרְאת הַלָּכָה לְמִשָּׁה מְסִינִי, וְהַחֲתָן שָׁלָה שָׁבֵר אֶת בְּתוּלֶיהָ. וּמִי שֶׁמוֹצִיא עָלֶיהָ שֵׁם רָע, שְׂיֹאמַר שֶׁהַתּוֹרָה הִיא אֵינָנָה זֹו, שֶׁהָרִי לִוְחוֹתֶיהָ נִשְׁכְּרוּ – הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהוּא אָבִי הַנִּנְעָרָה, יֹאמַר לוֹ: בַּת, שֶׁהִיא בְּתֻבַּת בְּרָאשִׁית, הִיא בַת הַמֶּלֶךְ. הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אוֹמֵר: (דברים כב) וּפָרְשׁוּ הַשְּׂמֻלָּה, וְנִפְתַּחַת יְרִיעָה מִסֶּפֶר תּוֹרָה, וִירָאוּ שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ (שמות לד) פָּסַל לָךְ שְׁנֵי לַחַת אֲבָנִים כְּרָאשֵׁינִים וְכַתְּבֵתִי עַל הַלַּחַת אֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר הָיוּ עַל הַלַּחַת הָרָאשֵׁינִים אֲשֶׁר שִׁבַּרְתָּ.

מִיָּד קָם אֵלֶיהֶם וְכָל בַּעֲלֵי הַיְשִׁיבָה, וּבִרְכוּ אוֹתוֹ וְאָמְרוּ: סִינִי סִינִי, כֶּךָ רָאוּי לְשִׁמְעַ דְּבָרִים שְׁלֹךְ וְלִשְׁתַּק, אֲבָל בְּרִשּׁוֹת הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשִׁכִּינָתוֹ אֲנִי רוֹצֶה לְדַבֵּר דָּבָר אֵלֶיךָ, לְכַבֹּדְךָ. אָמַר לוֹ, אָמַר.

פִּתְחָ וְאָמַר, רוֹעֶה הַנֶּאֱמָן, הַכֹּלָה הַזֹּו שְׁלֹךְ נָתַן אוֹתָהּ הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְאַבְרָהָם לְגִדְלָהּ אֵלֶיךָ, וּמִשּׁוֹם שֶׁהוּא שֹׁמֵר אוֹתָהּ, נִקְרְאָה בְּתוּ, זֶהוּ שֶׁכְּתוּב בַּת הָיְתָה לוֹ לְאַבְרָהָם וּבְכָל שְׂמָהּ. וּבָהּ קִיָּם כָּל הַתּוֹרָה כְּלָהּ, וְאֶפְלוּ עֲרוּבֵי תַבְשִׁילִין, זֶהוּ שֶׁכְּתוּב (בראשית כו) וַיִּשְׁמַר מִשְׁמֶרְתִּי וְגו'. וְהוּא

הָיָה אוֹמֵן אֵלֶיהָ, כְּמוֹ (אסתר ב) וַיְהִי אִמֵּן אֶת הַדָּסָה.
וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בִּרְךְ אוֹתוֹ בְּגִלְלָהּ, זֶהוּ
שְׁכָתוֹב (בראשית כד) וְה' בִּרְךְ אֶת אַבְרָהָם בְּכָל.
וְגִדְלָה מְכָל טוֹבוֹת טוֹבוֹת, וְגִמַּל עֲמָה חֶסֶד,
וְהַעֲלָה אוֹתוֹ בְּגִדְלָה בְּמִדַּת חֶסֶד שֶׁל אַבְרָהָם,
וְהָיָה בֵּיתוֹ בְּגִלְלָהּ פְּתוּחַ לְרוּחָהּ, לְגִמַּל חֶסֶד עִם
כָּל בָּאֵי עוֹלָם.

וּמִשּׁוּם שֶׁהוּא גִמַּל עֲמָה חֶסֶד, כְּשֶׁבָנִי אַבְרָהָם
הָיוּ מִמְּשַׁכְּנִים בְּכַמָּה חֲטָאִים בְּמִצְרַיִם,
אָמַר לָךְ הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: רוּעָה הַנֶּאֱמָן, לָךְ
וְגִמַּל טוֹבוֹת לְמִי שֶׁגִּמַּל עִמָּךְ, שֶׁהָרִי הַכֶּלֶה שְׁלָךְ
נִתְּתִי לוֹ אוֹתָהּ לְגִדְלָה בְּמִדּוֹת טוֹבוֹת, וְהוּא גִדְלָה
בְּשִׁלְשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת הֶרְחָמִים שְׁרֵמוּזוֹת בְּשִׁלְשׁ
תְּבוֹת וְה' אֲנִי וְה' וְה' וְה' וְה' וְה' וְה' וְה' וְה' וְה'
שְׁבָעִים וּשְׁנַיִם שְׁמוֹת כְּמִנֵּן חֶסֶד, שְׁבָעִים הָיָה
מִתְגַּבֵּר אַבְרָהָם עַל שְׁבָעִים וּשְׁתֵּים אֲמוֹת, וּבְכָל־
שְׁלָךְ הָיָה לוֹ סִגְלָה בְּשְׁבָעִים וּשְׁנַיִם שְׁמוֹת, וְהָיָה
מְנַצֵּחַ כָּל אִמָּה וְלִשּׁוֹן.

וּמִשּׁוּם זֶה, (ישעיה סג) מוֹלִיךְ לִימִין מֹשֶׁה זְרוּעַ
תַּפְאֲרָתוֹ. וּבּוֹקֵעַ מִים, שֶׁקָּרַעַתָּ לוֹ אֶת
הַיָּם לִפְנֵי בְנָיו לְשָׁנִים עֶשְׂרֵה קָרָעִים, בְּחֻשְׁבוֹן ו'ו',
וּבִזְכוּת א' (ובגלגלה) עֲבֵרַת (עשית) אֶת הַיָּם לִיִּבְשָׁה,

וְכֵּה טַבְּעוּ הַמִּצְרִים שֶׁלֹּא מֵאֲמִינִים בָּוֹא ו', שֶׁהוּא
 אֶחָד. וְלַעֲתִיד לָבֹא, (מִכָּה ז') כִּימִי צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ
 מִצְרַיִם אֲרָאֵנוּ נִפְלְאוֹת, יִתְקַיֵּם בְּיִשְׂרָאֵל, זֶרְעוֹ שֶׁל
 אֲבִרְהָם. וְכֵן יִתְקַיֵּם, מוֹלִיךְ לִימִין מֹשֶׁה זֶרַע
 תַּפְּאֲרָתוֹ (זֶרַע אֲבִרְהָם) וּבּוֹקֵעַ מַיִם שֶׁל הַתּוֹרָה לִפְנֵיהֶם
 לְהִיּוֹת לָךְ שֵׁם עוֹלָם. וְשֵׁם תְּרוּיַח אֶת הַכֹּלָה שֶׁלָּךְ.
 וּמִשּׁוּם שֶׁכֵּת זֶה נִתְּנָה לְיִשְׂרָאֵל, שֶׁהִיא הֶלְכָה
 שֶׁלָּךְ מִצַּד הַשָּׁמַאל, הֶלְכָה לְמֹשֶׁה
 מִסִּינַי, שֶׁהָרִי מִצַּד הַיָּמִין ה' הֶלְכָה שֶׁלָּךְ, מִצַּד
 הַשֵּׁם שֶׁל אֲבִרְהָם. י' שֶׁל יִצְחָק. וְהַכֹּל ה"י
 מֵאֱלֹהִים. וְאַתָּה וָא", מְלֵא שְׁלָה, שְׁלֵמוֹת שְׁלָה,
 כּוֹס מְלֵא. בִּתְחִלָּה כ"ס י"ה, וּלְבִסּוֹף כּוֹס מְלֵא
 בְּרַכַּת ה'.

וּמִשּׁוּם שֶׁנִּתְּנָה לְיִשְׂרָאֵל עַל יָדְךָ, שֶׁהֵם מִצַּד
 הָעֲמוּד הָאֲמִצְעִי, יֵשׁ לְגִלּוֹת לָמָּה נִתְּנָה
 לָהֶם, שֶׁהָרִי וְדָאִי אֲבִרְהָם הָרִי נֶאֱמַר לָמָּה נִתְּנָה
 לוֹ, וְאַתָּה גִּמְלַת חֶסֶד עִם בְּנָיו, כָּמוֹ שֶׁהוּא גִּמַּל
 לָךְ. לְיִצְחָק נָתַן הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לוֹ וּלְזֶרְעוֹ
 לְשֹׁמֵר (לַעֲשֶׂר) אוֹתָהּ מֵעַץ טוֹב וְרַע, וַעֲשׂוּ לָהּ כִּמְה
 גְּדִרִים, וְחִתְּכוּ לָהּ כִּמְה לְבוּשִׁים, שֶׁהֵם לְבוּשֵׁי
 זָהָב, בְּכִמְה פְּסָקוֹת. וְהָיוּ חוֹלְקִים וּמִקְשִׁים
 עֲלֵיהֶם, עַל הַפְּסָקוֹת הַלָּלוּ, לְתַקְנָהּ בְּכִמְה

פְּרוּקִים, לְקַשֵּׁט אוֹתָהּ בְּכֶמֶה מִיָּנִי קְשׁוּטִים
 לְשַׁבְּתוֹת וַיָּמִים טוֹבִים, לְהִיּוֹת מְקַשֶּׁטֶת אֵלַיךְ
 בְּזֶמֶן שֶׁתָּבֹא אֵלֶיךָ בְּגָאֵלָה הָאַחֲרוֹנָה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ
 (קהלת א) מִ"ה שֶׁ"הִיָּה ה"וּא.

וּמִשׁוּם שֶׁהֵם גָּרְמוּ לָךְ וְעָשׂוּ עִמָּךְ טוֹבוֹת, אֶתָּה
 סִבֵּלָתָ בְּגִלְלָם כֶּמֶה מַכּוֹת כְּדֵי שֶׁלֹּא
 יִהְיֶה מְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ (יחזקאל א) וּפָנִי
 הַשּׁוֹר מִהַשְּׁמַאל, מְזַרְעַ יוֹסֵף שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ (דברים לג)
 בְּכוֹר שׁוֹרוֹ הָדָר לוֹ. וּבִשְׁבִיל שֶׁלֹּא יִתְחַלֵּל הוּא
 וְזָרְעוֹ בֵּין עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת בַּחֲטָא שֶׁל
 יִרְבְּעִם שֶׁעָשָׂה עֲבוּדָה זָרָה, הִיָּה הוּא לְהִתְחַלֵּל
 בְּעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת הוּא וְזָרְעוֹ, מִשׁוּם
 שֶׁיִּרְבְּעִם בֶּן נֶבֶט הוּא מְזַרְעוֹ, וּבְגִלְלוֹ נֶאֱמַר בָּהּ,
 (ישעיה נג) וְהוּא מַחְלָל מִפְּשָׁעֵינוּ וְגו' וּבַחֲבֵרְתּוֹ
 נִרְפָּא לָנוּ.

וַיִּשְׂרָאֵל, מִשׁוּם שֶׁהֵם כָּלוּלִים יָמִין וּשְׂמַאל, שֶׁם
 ה"י שֶׁלָּךְ הִיָּתָה בְּשִׁלְמוֹת, יֵשׁ לָךְ
 לְהִתְיַחַד עִמָּהּ בֵּינֵיהֶם. וּמִשׁוּם שֶׁבָּךְ נֶאֱמַר כִּי
 הוֹצִיא שֵׁם רַע עַל בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל, נֶאֱמַר בָּךְ וְלוֹ
 תִּהְיֶה לְאַשָּׁה לֹא יוֹכֵל לְשַׁלְּחָה כָּל יָמָיו. בְּגִלְלוֹת
 לֹא יְכוּל לְפָרֵשׁ אוֹתוֹ מִמָּנָה כָּל יָמָיו.

וַאִיךָ הוא שם רע שֶׁהוֹצֵאתָ עָלֶיָּהּ? אֵלָא אַחַר
 שֶׁהִיא נִתְּנָה לְיִשְׂרָאֵל, כָּל מִי שֶׁמוֹצִיא
 שֵׁם רַע עַל יִשְׂרָאֵל, כָּאֵלּוּ הוֹצִיא עָלֶיָּהּ. וְהַשֵּׁם
 רַע הָיָה, שְׁאֻמַּתָּ לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, (שמות לב)
 לָמָּה ה' יַחַרָּה אַפָּךְ בְּעַמֶּךָ. וְהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 אָמַר, וְכִי אַתָּה הוֹצֵאתָ שֵׁם רַע עַל יִשְׂרָאֵל
 שֶׁעָשׂוּ אֶת הָעֵגֶל? לָךְ רֵד כִּי שָׁחַת עַמֶּךָ. וְדַאי
 יַעֲרֹב רַב שְׂאֵתָה גִּירַת אוֹתָם עָשׂוּ אֶת הָעֵגֶל,
 וּמִשּׁוֹם זֶה – כִּי הוֹצִיא שֵׁם רַע עַל בְּתוּלַת
 יִשְׂרָאֵל וְלוֹ תִּהְיֶה לְאַשָּׁה.

קָם הָרוּעָה הַנֶּאֱמָן, נָשַׁק לוֹ בְּפָנָיו וְעַל עֵינָיו
 וּבִרְךָ אוֹתוֹ, וְאָמַר לוֹ: תִּהְיֶה מְבֹרָךְ מִפִּי
 הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּשְׁכִינָתוֹ בְּכָל מָדָה וּמָדָה
 שְׁלוֹ, וּבַעֲשֵׂר הַסְּפִירוֹת שְׁלוֹ, וּבְכָל הַשְּׁמוֹת שְׁלוֹ,
 וּבְכָל בְּעָלֵי הַיְּשִׁיבוֹת וּבְכָל הַמְּלָאכִים. וְעָנּוּ כָּלָם
 וְאָמְרוּ אָמֵן. וְהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּשְׁכִינָתוֹ הוֹדּוּ
 בְּבִרְכָּתוֹ. אֵלֶיָּהּ, קוֹם פֶּתַח פִּיךָ בְּמִצְוֹת עַמִּי,
 שְׂאֵתָה הוּא עוֹזֵר שְׁלִי מִכָּל צָר, שֶׁהָרִי עָלֶיךָ
 נֶאֱמַר בַּתְּחִלָּה, (במדבר כה) פִּינָחָס בֶּן אֱלֶעָזָר בֶּן
 אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן. בֶּן אֶהֱרֹן וְדַאי, בֶּן אָח שְׁלִי הוּא,
 (משלי יז) וְאָח לְצָרָה יוֹלֵד.

כִּי יִמָּצָא אִישׁ נִעְרָה בְּתוּלָה אֲשֶׁר לֹא אֶרְשָׁה

וְגו'. מִצֹּה זֶה לְדוֹן בְּמִפְתָּה חֲמִשִּׁים כֶּסֶף, זֶהוּ
שְׁכָתוֹב כִּי יִמָּצֵא אִישׁ נַעֲרָה בְּתוֹלָה אֲשֶׁר לֹא
אֲרָשָׁה. אֵלֹו יִשְׂרָאֵל, מִצַּד הַשְּׂכִינָה נִקְרָאוּ בַת.
וּתְפֹשָׁה וְשָׁכַב עִמָּה וְנִמְצָאוּ. וְנָתַן [וְגו'] לְאֲבִי
הַנַּעֲרָ[ה] חֲמִשִּׁים כֶּסֶף וְלוֹ תְהִיָּה לְאִשָּׁה [וְגו']
לֹא יוּכַל [ל]שְׁלַחָה כָּל יָמָיו. רַבּוּתֵינוּ וְכָל בַּעֲלֵי
הַיְשִׁיבָה, אִישׁ – אֵלֶּה יִשְׂרָאֵל מִצַּד הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא. וּתְפֹשָׁה, בְּקֶשֶׁר שֶׁל תְּפִלִּין, וּתְפֹשָׁה בְּכַנְפֵי
מִצֹּה. אֲשֶׁר לֹא אֲרָשָׁה, בַּת יְחִידָה, זֶה הַנִּשְׁמָה.
וְשָׁכַב עִמָּה, בְּתַפְלַת שְׂכִיבָה, בְּהַשְׁפִּיבָנוּ. וְנָתַן
לְאֲבִי הַנַּעֲרָה חֲמִשִּׁים כֶּסֶף, כ"ה כ"ה אוֹתִיּוֹת
הַיְחוד.

קוּם רוּעָה נְאֻמָּן, שְׂוֹדָאֵי מִי שְׁמִשְׁתַּדֵּל בְּהִלָּכָה
שֶׁלֹא לְשִׁמָּה וְהַרְוִיחַ הִלָּכָה, וְדָאֵי הִיא
בְּתַפְיִסָּה אֱלִיוּ. וְעַם כָּל זֶה פִּרְשׁוּהָ, לְעוֹלָם יַעֲסֹק
אָדָם בְּתוֹרָה אֲפִלּוּ שֶׁלֹא לְשִׁמָּה, שְׁמַתוֹךְ שֶׁלֹא
לְשִׁמָּה בָּא לְשִׁמָּה, וְהִלָּכָה זֶה מִצַּד שֶׁל נַעַר טוֹב,
שֶׁנִּפְרָד מֵעֵץ שֶׁל טוֹב וְרָע, שֶׁהוּא אֲסוּר וְהִתֵּר,
טְמֵאָה וְטָהֳרָה, כָּשֶׁר וּפָסוּל. וְעַל שֵׁם נַעַר
נִקְרָאת הִיא נַעֲרָה, שֶׁעֲתִיד לְקַיֵּם בָּהּ, (אִיּוֹב לח)
וַיִּנְעֲרוּ רַשְׁעִים מִמֶּנָּה, שֶׁהֵם אֲסוּר טְמֵא וּפָסוּל,
סָמָאֵל וּמַרְכָּבוֹתָיו.

דְּבַר אַחֵר כִּי יִמָּצֵא אִישׁ נִעְרָה בְּתוּלָה – אֱלוֹ
 יִשְׂרָאֵל, שְׁכָתוֹב (הושע יא) כִּי נֵעַר יִשְׂרָאֵל
 וְאַהֲבָהּ. נֵעַר מִצַּד מְטָטְרוּ"ן. וְאֵין אִישׁ אֶלָּא
 הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁנֶּאֱמַר (שמות טו) ה' אִישׁ
 מִלְחָמָה. כִּי יִמָּצֵא אִישׁ נִעְרָה בְּתוּלָה, בְּתוּלַת
 יִשְׂרָאֵל, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ (עמוס ה) נִפְלָה לֹא תוֹסִיף
 קוֹם בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל. (הושע ב) הִנֵּה אֲנֹכִי מִפְתִּיחַ
 וְהוֹלֵכְתִּיהָ הַמִּדְבָּר. וְאַחֵר כֶּף פֶּתַח לָהֶם
 חֲמִשִּׁים שְׁעָרֵי חֲרוֹת, שֶׁהֵם חֲמִשִּׁים שְׁעָרֵי
 רַחֲמִים מִצַּד שֶׁל אַבְרָהָם אֲבִיהֶם. וְזֶהוּ וְנָתַן
 לְאֲבִי הַנִּעְרָה חֲמִשִּׁים כֶּסֶף, וְכֶסֶף מִדְּרַגַּת
 הַחֶסֶד, דְּרַגַּת אַבְרָהָם.

שְׁבִי צִיאת מִצְרַיִם פֶּתַח לָהֶם חֲמִשִּׁים שְׁעָרֵי
 חֲרוֹת מִצַּד דִּין הַשְּׁמַאל, שֶׁהוּא
 אֲדָנִי, שֶׁשֵּׁם דָּן אֲנֹכִי. קֹדֶם דִּין – (בראשית טו) דָּן
 אֲנֹכִי, וְאַחֵר כֶּף יִצְאוֹ. אֲבָל בִּגְאֻלָּה הָאֲחֵרוֹנָה,
 (ישעיה נד) וּבְרַחֲמִים גְּדוּלִים, מִצַּד אַבְרָהָם, וּגְאֻלָּה
 דְּרַגְתָּה שֶׁל אַבְרָהָם. שְׁבִינָה, שֶׁם הִיא הִיד הַגְּדוּלָה,
 שֶׁם הִיא חֲמִשִּׁים כֶּסֶף. וְאַחֵר כֶּף לֹא יוּכַל שְׁלַחָה
 בַּגְּלוּת כָּל יָמָיו, מִשּׁוֹם שֶׁלּוֹ תִהְיֶה לְאִשָּׁה, כְּמוֹ
 שֶׁנֶּאֱמַר (הושע ב) וְאַרְשִׁתִּיךָ לִי לְעוֹלָם. וְכָתוּב אַחֵר,
 (ישעיה נד) כִּי בְעֲלִיךָ עֲשִׂיךָ ה' צָבָאוֹת שְׁמוֹ. (שם סב)

לא יֵאמֶר לָךְ עוֹד עֲזוּבָה. שְׁאֵף עַל גֵּב שְׂשֻׁכִּינָה
בְּגָלוֹת, הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא זָז מִמָּנָה.

מִצְוָה אַחֵר זֶה, לִשְׂאֵא אָנוּסְתוֹ. שְׂוִדֵי אָנוּסָה יֵשׁ
מִשְׁנֵי צָדָדִים: אָנוּסָה בְּאַהֲבָתוֹ אֵלֶיהָ,
וְהִיא לֹא אוֹהֶבֶת אוֹתוֹ. וְיֵשׁ אָנוּסָה שֶׁהִיא
אוֹהֶבֶת אוֹתוֹ, וּפּוֹחֶדֶת לְהִזְדַּג עִמּוֹ בְּלִי קְדוּשִׁין
וּבִרְכָּה, וְהִיא לֹא רוֹצָה אִם הִיא פְּשׁוּטָה אֵלָיו,
וְלוֹ תִהְיֶה לְאַשָּׁה.

בְּפִתְרֵי תוֹרָה יֵשׁ לָנוּ לְהַמְשִׁיל מִשָּׁל. יֵשׁ נִשְׁמָה
שֶׁהִיא מַלְכָּה, וְיֵשׁ נִשְׁמָה שֶׁהִיא אִמָּה,
כְּמוֹ (שְׁמוֹת כ"א) וְכִי יִמְכֹּר אִישׁ אֶת בִּתּוֹ לְאִמָּה. וְיֵשׁ
נִשְׁמָה שֶׁהִיא שְׂפָחָה פְּשׁוּטָה שֶׁל הָאָדָם. גַּם כֵּן,
יֵשׁ שֶׁהוּא עֶבֶד שְׂפָחָה אֶל הַנִּשְׁמָה, וְלִפְעָמִים
הַנִּשְׁמָה הוֹלֶכֶת בְּסוּד הַגִּלְגּוּל, זֶהוּ שְׂכָתוֹב (בְּרֵאשִׁית
ח) וְלֹא מִצָּאָה הַיּוֹנָה מְנוּחַ לְכַף רַגְלָהּ. וְיִצְרַח הָרַע
רוֹדֵף אַחֲרֶיהָ לְהַכְנִס בַּגּוֹף, שֶׁהִיא שְׂפָחָה לַיִצָּר
הָרַע. הוּא שֵׁד יְהוּדִי. וְנִשְׁמָה י', אִמָּה הָעֶבְרִיָּה.
וְכֵן אוֹתוֹ הַשֵּׁד וְחוֹזֵר לְשִׁדִּי, שֶׁשׁוּמֵר אֶת אוֹתָהּ
הַנִּשְׁמָה, וְשָׁב בָּהּ בְּתִשׁוּבָה, וּמִבְּרֹךְ בָּהּ אֶת
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכָל יוֹם בְּבִירוֹן, וּמִקֵּדֶשׁ בָּהּ
אֶת הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּקָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ,
וּמִיַּחַד עֲמָה אֶת הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּקָרִיאַת שְׁמַע.

מה שְׁהִיָּה אוֹתוֹ שֶׁד, חוֹזֵר מִלְאָךְ שְׁלוֹ מִטְרוּן
 (רוח מְמַנֵּה), וְחוֹזֵר לִהְיוֹת שְׂדִי, שְׂכָךְ עוֹלָה
 מִטְרוּן בְּחֶשְׁבוֹן שְׂדִי. וּמִיד יִתְקַיֵּם בּוֹ, וְלוֹ
 תִּהְיֶה לְאִשָּׁה לֹא יוּכַל לְשַׁלְחָה כָּל יָמָיו. וְאִם לֹא
 חוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, הִיא מְשַׁתְּעֶבֶדֶת אֵלָיו בְּחֻטָּאִים
 שְׁעִשְׁתָּהּ, וְיִתְקַיֵּם בָּהּ, הָאִשָּׁה וּלְדִידָהּ תִּהְיֶה
 לְאִדְנִיָּה. וְנֶאֱמַר בְּאוֹתוֹ שֶׁד בְּעַל חוּבוֹ, וְהוּא יֵצֵא
 בְּגִפּוֹ. וְהֵשֵׁד הַזֶּה הוּא כְּמוֹ הַמָּטָה שֶׁל מֹשֶׁה,
 שֶׁהִתְהַפֵּךְ מִמָּטָה לְנֶחֱשׁ, וּמִנֶּחֱשׁ לְמָטָה. כִּךְ
 הֵשֵׁד הַזֶּה, מִתְהַפֵּךְ מֵשֵׁד לְמִלְאָךְ, וּמִמִּלְאָךְ
 לְשֵׁד, כְּפִי מַעֲשֵׂי הָאָדָם. וּמִכָּאן נֹדֵעַ יוֹסֵף הֵשֵׁד
 לָמָּה נִקְרָא כִּךְ.

וְעַל שֵׁם שְׂדִים שֶׁבָּאוּ מִזֶּה, פִּרְשׁוּהָ בְּעֵלִי
 הַמִּשְׁנָה, שֵׁשׁ מֵהֶם כְּמוֹ מִלְאָכֵי הַשָּׂרֵת,
 וְהֵם תִּלְמִידֵי חֲכָמִים שְׂיֹדְעִים מֵה שֶׁהִיָּה וּמֵה
 שְׁעֵתִיד לִהְיוֹת. וְהֵם בְּדַמְיוֹתֵיהֶם בְּאֶרֶץ, אֵלוֹ
 בְּעֵלִי פִילֹסוֹפִיָּה, אֶצְטַגְנִינִי יִשְׂרָאֵל, שְׂיֹדְעִים
 מֵה שֶׁהִיָּה וּמֵה שְׁעֵתִיד לִהְיוֹת מְאוֹתוֹת הַחֲמָה
 וְהַלְבָּנָה, מִלְּקוּי שְׁלָהֶם, וְכָל כּוֹכַב וּמִזְל, וּמֵה
 הוּא מֵרָאָה בְּעוֹלָם.

וְיֵשׁ מֵהֶם כְּמוֹ בְּהֶמָּה, פָּרִים וְרִבִּים כְּבִהְמָה,
 דְּמוּתָם לְמָטָה הֵם עֲמֵי הָאֶרֶץ, וּפִרְשׁוּהָ

בַּעֲלֵי הַמְּשָׁנָה, שֶׁהֵם שֶׁקֶץ וּבְנוֹתֵיהֶם שֶׁרֶץ. וְעַל
בְּנוֹתֵיהֶם נֶאֱמַר, (דברים כז) אָרוּר שֹׁכֵב עִם כָּל בְּהֵמָה.
וְהֵם שׁוֹנְאִים אֶת תַּלְמִידֵי הַחֲכָמִים בַּעֲלֵי הַמְּשָׁנָה,
שֶׁהֵם מִמֶּשׁ מְלָאכֵי הַשָּׂרָת. וּמִשּׁוּם זֶה פְּרִשּׁוּהָ
בַּעֲלֵי הַמְּשָׁנָה עַל אָדָם, אִם יִהְיֶה כְּמוֹ מְלָאךְ ה' -
צָבָאוֹת - תּוֹרָה יִבְקֹשׁוּ מִפִּיהוּ, וְאִם לֹא - לֹא
יִבְקֹשׁוּ תּוֹרָה מִפִּיהוּ.

יֵישׁ אַחֲרֵים בַּעֲלֵי סִתְרֵי תּוֹרָה, בַּעֲלֵי מִדּוֹת, שֶׁהֵם
יּוֹרְשִׁים נְשָׁמוֹת מֵצַד הַמַּלְכוּת הַקְּדוּשָׁה
שְׁכָלוּלָה מִעֲשֹׂר סְפִירוֹת. שְׁמִי שְׁיֹרֵשׁ אוֹתָהּ
וְזוֹכָה בָּהּ, זוֹכָה לְעֵשֶׂר סְפִירוֹת בְּלִי פְרוּד, עֹשֶׂר
וְלֹא תִשָּׁע. שָׂאֵם הָיוּ יּוֹרְשִׁים אֶת הַמַּלְכוּת
הַיְחִידָה, הָיוּ תִשָּׁע בְּפִרוּד מְמָנָה. מִשּׁוּם שָׂאִין
שֵׁם פְּרוּד, אָמַר בַּעַל סֵפֶר יְצִירָה עֹשֶׂר וְלֹא תִשָּׁע.
וְאִם תֹּאמַר שְׁעוּלָה לְמַעְלָה מִעֲשֹׂר - שֵׁם
הַמִּפְרָשׁ יו"ד ה"א וָא"ו ה"א, הָרִי עֹשֶׂר.
יו"ד שְׁמַתִּיחַד עֲמָה, וְלֹא עוּלָה לְמַעְלָה מִעֲשֹׂר.
וּמִשּׁוּם זֶה י', וְלֹא י"א. אֲבָל מִי שֶׁמַּחְבֵּר יו"ד,
שֶׁהִיא אוֹת בְּרִית, בְּשִׁפְחָה, וְהַמַּלְכָּה כְּלוּלָה מִי',
בְּשֵׁד שֶׁל עֲבוּדָה זָרָה סְמָא"ל, נִדּוֹן בְּגִיּהָנָם.
שְׁמִי שְׁיֹרֵשׁ בֵּת הַמֶּלֶךְ מַלְכוּת, לֹא זוֹכָה בָּהּ,
אֶלָּא בֶּן הַמֶּלֶךְ, שְׁנִקְרָא (שמות ד) בְּנֵי בְכָרִי

יִשְׂרָאֵל, שְׁמַצַד זֶה נִקְרָאוּ יִשְׂרָאֵל בְּנִים לְקָדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא. זֶהוּ שְׁכָתוֹב (דברים יד) בְּנִים אַתֶּם לֵה'
אֱלֹהֵיכֶם. וּמַלְכוּת זוֹ שֶׁל אֲצִילוֹת.

וַיֵּשׁ כְּנֻגָּדָה מַלְכוּת שֶׁל בְּרִיאָה, וְהִיא מַלְכוּת
לְמַלְאָכִים שֶׁל הַבְּרִיאָה. וְהִיא נִעְרַת
הַמַּלְכָּה, מִשְׁמַשֵּׁת שְׁלָה, וְהִיא דְמוּת הַגְּבִירָה
שְׁלָה, כְּלוּלָה מִי'. זוֹ בַחֲטָאֵי יִשְׂרָאֵל יְכוּלָה
לְהִתְחַלֵּל בֵּין אַמּוֹת הָעוֹלָם. אָבֵל מַלְכוּת שֶׁל
אֲצִילוֹת שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, עָלֶיהָ נֶאֱמַר (ישעיה
מב) אֲנִי ה' הוּא שְׁמִי וּכְבוֹדִי לֹאֲחֹר לֹא אֶתֵּן
וְתִהְיֶה לִּי לְפָסִילִים. לֹא נוֹתֵן אוֹתָהּ לְמִי שֶׁמְחַלֵּל
שַׁבָּתוֹת וַיָּמִים טוֹבִים, אֲלֹא לְמִי שֶׁהוּא בֶּן הַמֶּלֶךְ
וְשׁוֹמֵר תּוֹרָה וּמִצְוֹת בִּירָאָת וְאַהֲבַת רֵבּוֹנוֹ, וְלֹא
עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרֶס, אֲלֹא כִּבְנֵן שֶׁהוּא מְחַיֵּב
לַעֲשׂוֹת צוּרֵי אָבִיו, שֶׁעָלָיו נֶאֱמַר (שמות כ) כִּבֵּד אֶת
אָבִיךָ וְאֶת אִמְךָ. אֶת אָבִיךָ – זֶה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא. וְאֶת אִמְךָ – זוֹ שְׁכִינָה. וְעַם כָּל זֶה, מִי
שֶׁמְחַלֵּל נִעְרַת הַמֶּלֶךְ, נִחָשֵׁב לוֹ כְּאִלּוּ חָלַל אֶת
הַמַּלְכָּה שְׁלוֹ.

וְרַבּוֹתֵינוּ, כָּל הַשָּׂדִים אֵינָם שְׁקוּלִים, וְלֹא כָל
הָעֲבָדִים שֶׁל הַשְּׁכִינָה, שְׁכָתוֹב בָּהּ
(תהלים קג) וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה. יֵשׁ לָהּ כִּמְהָ נִעְרוֹת

עֲבָרִיּוֹת וּשְׁפָחוֹת עֲבָרִיּוֹת, וַיֵּשׁ לָהּ עֲבָדִים
וּשְׁפָחוֹת נְכָרִיּוֹת, כְּדֵי שֶׁלֹּא תִמָּצֵא מַלְכוּת אַחֶרֶת
בְּעוֹלָם בְּזִמְנָן שֶׁהִיא שׁוֹלֶטֶת.

וְהַשְׁפָּחוֹת הַנְּכָרִיּוֹת הִלְלוּ מִצַּד שֶׁל סֵם הַמּוֹת,
נִקְבָּה שֶׁל סִמְאֵל. שֶׁשְׁפָּחָה הִיתָה
לְמַלְכָּה. נִקְבָּה וְסִמְאֵל אֵל אַחֵר, הִיָּה עֶבֶד
לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְאַחֵר שֶׁעָשׂוּ עֲצָמָם אֱלֹהוֹת,
וְהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עָתִיד לְהַעֲבִירָם מִהָעוֹלָם
וּלְמַחֹת אוֹתָם.

וְאֵם תֹּאמְרוּ, אִם בְּנֵי אָדָם עוֹשִׂים לָהֶם אֱלֹהוֹת,
וְלֹא בְּרִצּוֹנָם, לָמָּה נַעֲנִשּׁוּ? אֵלָּא כִּשְׁהִיוּ
דוֹר הַמַּבּוּל וְדוֹר הַפְּלָגָה יוֹדְעִים בָּהֶם, וְהָיוּ
מְקַטְרָגִים (מְקַטְרִים) לָהֶם וּמְשַׁתְּחוּיִם לָהֶם, וּבִאוֹתוֹ
כַּח שֶׁהָיוּ מְקַטְרָגִים (מְקַטְרִים) לָהֶם וּמְשַׁתְּחוּיִם
לָהֶם, הָיוּ יוֹרְדִים אֲלֵיהֶם וְעוֹשִׂים רִצּוֹנָם,
וּמַדְבְּרִים עִמָּם בְּאוֹתָם צִלְמִים, הָרִי נַעֲשׂוּ אֱלֹהוֹת
וְעַבּוּדַת כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת. מִשּׁוּם זֶה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא עָתִיד לְהַעֲבִירָם, וַיִּמָּחֶה אוֹתָם מִהָעוֹלָם
צִלְמִים שֶׁלָּהֶם שֶׁהָיוּ עוֹבְדִים בָּהֶם, וְנִשְׁאַבוּ מֵהֶם
רוּחוֹת וּצִלְמִים.

וּכְשֵׁיִשׁ בְּעוֹלָם עָרֵב רַב, יוֹרְדִים לְהַתְגַּשֵּׁם בָּהֶם,
וְהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יַעֲבִירָם מִהָעוֹלָם.

זֶהוּ שְׁכָתוֹב (זכריה יג) וְאֵת רוּחַ הַטְּמָאָה אֶעְבִּיר מִן
הָאָרֶץ. וְאִם תֹּאמְרוּ, בְּזִמְנָן שֶׁל הַגָּלוּת הָאֲחֵרוֹנָה
אֵין עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וּמִזְלוֹת – מִשּׁוּם שֶׁבְּנֵי הָעוֹלָם
לֹא יוֹדְעִים בָּהֶם. וְאֵלּוּ שִׁיּוּדָעִים בְּעָרֵב רַב שָׁם,
נִמְצָא לָהֶם שְׁמִכְעִיסִים אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
וְשִׁכְיִנְתּוֹ, וְיִשְׂרָאֵל בֵּינֵיהֶם, וְעָרֵב רַב מִצְּלִיחִים
בָּהֶם, לְקַיֵּם מָה שְׁכָתוֹב (דברים ז) וּמִשְׁלֵם לְשִׁנְאוֹ
אֶל פָּנָיו לְהֶאֱבִידוֹ.

קָמוּ כָּל הַתְּנָאִים וְהָאֻמּוֹרָאִים וּבִרְכוּ אֶת הָרוּעָה
הַנֶּאֱמָן וְאָמְרוּ לוֹ, סִינִי סִינִי, מִי יִכּוֹל לְדַבֵּר
לְפָנֶיךָ, שְׁאַתָּה בְּדַמוֹת רְבוּנְךָ. שְׁבִזְמָן שֶׁדַּבַּר בְּהַר
סִינִי, כָּל חַיּוֹת הַמִּלְאָכִים, וְחַיּוֹת הַכֶּסֶּא, וְעֲלִיוֹנִים
וְתַחְתּוֹנִים שָׁתְקוּ, וְלֹא נִמְצָא דְבוּר אֲחֵר, אֶלָּא
שְׁלוֹ. וּבִשְׁבִיל שְׁאַתָּה בָּנוּ בְּדַמוֹתוֹ, צָרִיכִים כָּל
בְּעָלֵי הַיְשִׁיבָה לִשְׁמַע דְּבָרִים מִפִּיךָ, אֶל תִּתֵּן
שְׁתִּיקָה לְדַבְּרִיךָ.

כִּי יִקַּח אִישׁ אִשָּׁה חֲדָשָׁה לֹא יֵצֵא בַּצָּבָא וְגו'.
וְשִׂמַּח אֶת אִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר לָקַח (דברים כח). מִצְוָה
(טו) זֶה שֶׁחֲתָן יִשְׂמַח בְּאִשְׁתּוֹ שָׁנָה אַחַת, שְׁכָתוֹב
נָקִי יִהְיֶה לְבֵיתוֹ שָׁנָה אַחַת. וְאוֹתָם שָׁנִים עֶשֶׂר
חֲדָשִׁים הֵם מִשְׁלָה, שְׁהָרִי שָׁנָה הִיא כָּלָה, וְאֵין
כָּלָה פָּרֻט בְּשָׁנִים עֶשֶׂר חֲדָשִׁים, שְׁכָתוֹב (מלכים א-ז)

עִמַּד עַל שְׁנֵי[ם] עֶשֶׂר בָּקָר. וְהוֹאִיל וְאִין תְּקוּן
הַכֶּלֶה, רַק בְּשָׁנִים עֶשֶׂר, צָרִיךְ הַחֲתֹן לְשַׁמֵּחַ
וּלְבִיתָהּ, לָהּ וּלְתַקוּנֶיהָ, כְּמוֹ שְׁלֹמֶעֱלָה. וְעַל זֶה
כָּתוּב בְּיַעֲקֹב (בראשית כח) וַיִּקַּח מֵאֲבֵנֵי הַמָּקוֹם. אֲבֵנֵי
הַמָּקוֹם הָיוּ שְׁתֵּים עָשָׂרָה, וּמִי שְׁמֵשֶׁמֶח כֶּלֶה
מִשְׁמֵחַ אֶת עֲלָמוֹתֶיהָ, וְעֲלָמוֹתֶיהָ הָיוּ שְׁתֵּים
עָשָׂרָה. וְהַכֹּל הוּא סוּד שֶׁל שָׁנָה. לָכֵן צָרִיךְ חֲתָן
לְשַׁמֵּחַ בְּאֶשְׁתּוֹ שָׁנָה אַחַת.

וְהָרִי בְּאָרוֹ, שְׁחֻדָּהּ זֹה אֵינָה שְׁלוֹ, אֲלֹא שְׁלָה,
שְׁכָתוּב וּשְׁמַח אֶת אֶשְׁתּוֹ. וַיִּשְׁמַח אֶת
אֶשְׁתּוֹ לֹא כָתוּב, אֲלֹא וּשְׁמַח, יִשְׁמַח אֶת הַכֶּלֶה.
כְּמוֹ זֶה אֵין שְׁמֻחָה לְכֶלֶה אֲלֹא בְּגוּפָהּ וּתְקוּנֶיהָ.
וּמִי מִשְׁמַח אוֹתָם? צָדִיק. וְעַל זֶה נָקִי יִהְיֶה
לְבֵיתוֹ. נָקִי, שְׁלֹא יַעֲמַל בְּדַבְרֵי הָעוֹלָם, שְׂיִהְיֶה בּוֹ
רָצוֹן לְשַׁמֵּחַ אוֹתָהּ. נָקִי מֵהַכֹּל. נָקִי מִמַּסִּים
וּמֵאֲרֻנוּנוּת וּמִמַּס גְּלַגְלֵת. נָקִי, שְׁלֹא יֵצֵא לְצָבָא
לְהִלָּחֵם בְּקָרְבוֹת. לְהַמְצִיא חֻדּוֹה מַעֲלָה וּמַטָּה,
וּלְעוֹרֵר חֻדּוֹה לְמַעֲלָה. אֲשֶׁרִי הָעַם הַקָּדוֹשׁ
שָׂרְבוֹנָם שְׁמֵחַ בָּהֶם. אֲשֶׁרִיָּהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה,
וְאֲשֶׁרִיָּהֶם בְּעוֹלָם הַבָּא.

בְּיוֹמוֹ תִּתֵּן שְׁכָרוֹ וְגו' (דברים כד). פֶּתַח רוּעָה
הִנָּאמֵן וְאָמַר, מַצּוּה אַחֵר זֹה לְתֵת שְׁכָר

שְׂכִיר בְּזִמְנוֹ. זֶהוּ שְׂכָתוֹב בְּיוֹמוֹ תַתֵּן שְׂכָרוֹ וְלֹא
 תָּבֹא עָלָיו הַשֶּׁמֶשׁ. בְּעָלֵי הַיְשִׁיבוֹת עֲלִיוֹנִים
 וְתַחְתּוֹנִים שָׁמְעוּ, מְטָרוֹן הוּא שְׂכָר שְׂכִיר מִח"י
 הָעוֹלָמִים, שְׁלִיחַ שְׁלוֹ, כְּנֶגֶד ח"י בְּרָכוֹת הַתְּפִלָּה
 בְּכָל יוֹם שָׁלֹשׁ פַּעַמִּים. וְלִכֵּן בְּיוֹמוֹ תַתֵּן שְׂכָרוֹ –
 זֹו תְּפִלַּת שַׁחֲרִית. וְלֹא תָבֹא עָלָיו הַשֶּׁמֶשׁ – זֹו
 תְּפִלַּת מִנְחָה, שְׁאֵם עֶבֶר יוֹמוֹ, בְּטֵל קָרְבָּנוֹ. כִּי עָנִי
 הוּא (שֶׁל צָדִיק) וְדָאִי. עָנִי הוּא בְּגָלוֹת. אֵין לוֹ מִשְׁלוֹ
 אֶלָּא מֵה שְׁנוֹתָנִים לוֹ בַּתְּפִלָּה, מִשּׁוֹם זֶה תְּפִלָּה
 הִיא תְּפִלָּה שְׁלוֹ, (תהלים קב) תְּפִלָּה לְעָנִי כִי יַעֲטֹף,
 בְּעֻטִּיפֶת צִיצִית, תְּפִלָּה שֶׁל יָד הִיא.

וְאֵלֵינוּ הוּא נִשָּׂא אֶת נַפְשׁוֹ – זֹו תְּפִלַּת עֲרֵבִית,
 שֶׁהִיא אֲמוּרִים וּפְדָרִים, שִׁירֵי קָרְבָּנוֹת
 הַיּוֹם. וְהֵם כְּמוֹ פֶּרֶט הַכֶּרֶם וּפֶאֶת שְׂדֶה, שֶׁעָלִיהֶם
 נֶאֱמַר, שִׁירֵי מִצְוָה מְעַכְבִּים אֶת הַפְּרָעָנוֹת. (ויקרא יט)
 לְעָנִי וְלִגֵּר תַּעֲזֹב אֹתָם, שֶׁהַעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי מִחוּץ
 לְמִקְוָמוֹ נִקְרָא גֵר. וּמִשּׁוֹם זֶה, אֲנִי שֶׁדִּרְגָתִי עֲמוּד
 הָאֲמֻצָּעִי, קוֹרָא לְעֻצְמֵי גֵר בְּגָלוֹת הָרָאוֹנִים. זֶהוּ
 שְׂכָתוֹב (שמות ב) גֵּר הָיִיתִי בְּאֶרֶץ נֹכְרִיָה, שֶׁהוּא
 בְּגָלוֹת רַבִּיעִית בְּגָלָלִם.

שְׁאֵלָנוּ אוֹתוֹ בְּעָלֵי הַמִּשְׁנָה, רוּעָה הַנֶּאֱמָן, הֲרִי
 מִצְוָה זֹו הֵיוּ מְקִימִים יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ

יִשְׂרָאֵל (או לא). אָמַר לָהֶם, כְּדִי לְעוֹרֵר רַחֲמִים עַל
 אֵלֹהֵי שְׁגָרָשׁוֹ מִמְּקוֹמָם. שֶׁהָאָדָם, כְּשֶׁהוּא מִחוּץ
 לְמִקְוָמוֹ, נִקְרָא גֵר, כָּל שָׂכֵן עַל נַשְׁמוֹת שֶׁהוֹלְכוֹת
 מִעֲרֻטָּלוֹת מֵאוֹתוֹ עוֹלָם וּבָאוֹת לְעוֹלָם הַזֶּה.
 בְּגִלְלָם זֶהוּ מַה שֶּׁאָמַר הַכָּתוּב, (משלי כז) כְּצַפּוֹר
 נוֹדַדְתָּ מִן קִנְיָה, זֶה הַנֶּשְׁמָה שֶׁשְׂכִּינָהּ לֹא זָזָה
 מִמְּנָה. כֵּן אִישׁ, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ (שמות טו) ה' אִישׁ
 מִלְחָמָה, נוֹדַד מִמְּקוֹמוֹ, שֶׁהוּא נֶעַ וְנָד מִמְּקוֹמוֹ,
 שֶׁהוּא עוֹלָם הֵבֵא בִּינָה, וְנָד אַחֲרֶיהָ בְּעוֹלָם הַזֶּה,
 עַד שֶׁתְּשָׁלִים יָמִים שֶׁהַתְּחִיבָהּ לָלֶכֶת מִחוּץ
 לְמִקְוָמָה, וְהוּא שׁוֹמֵר אוֹתָהּ עַד שֶׁיִּחְזִירָנָהּ
 לְמִקְוָמָה, וְנִשְׁבַּע שֶׁהוּא לֹא יִחְזֹר לְמִקְוָמוֹ עַד
 שֶׁיִּחְזִירָנָהּ לְמִקְוָמָה. וּמִי שֶׁחֲזָר בְּתִשׁוּבָה, כְּמִי
 שֶׁהִחְזִיר אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְהַשְׂכִּינָהּ
 לְמִקְוָמָה. וְזֶה סוּד הַגְּאֻלָּה, שֶׁאָמַר (תהלים צה) הַיּוֹם
 אִם בִּקְלוֹ תִשְׁמָעוּ.

סדר הלימוד ליום יא סיון [יום 247 בשנה]

אָמְרוּ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה שֶׁל הִיְשִׁיבָה הָעֲלִיּוֹנָה
 וְהַתְּחַתּוֹנָה, רוּעָה הַנֶּאֱמָן, אָנוּ שְׁלוּחֵי
 רְבוּן הָעוֹלָם אֵלֵינוּ, אֲשֶׁרֵינוּ חִלְקָהּ שְׂאֵתָהּ בְּעַל
 תְּשׁוּבָה, שְׁקוּל לְשֵׁשִׁים רַבּוֹא יִשְׂרָאֵל, וְאַתָּה

הַחֲזִירָתָא אֶת הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּשְׂכִינָתוֹ לְמִקְוָמוֹ,
מֵעֵלָה וּמִטָּה. וּבִגְלָלָךְ יִגָּאֲלוּ יִשְׂרָאֵל וַיִּחְזְרוּ
לְמִקְוָמָם, וְאֵין כַּח לְמַשִּׁיחִים לְגֵאֲלֵי אֶת יִשְׂרָאֵל
חוּץ מִמֶּךָ, וּבִגְלָלָךְ הֵם מִתְעַכְּבִים. הַשְּׁלֵם דְּבָרִים
נִכְבְּדִים הִלְלוּ, שְׁעֲלִיהֶם נֶאֱמַר (תהלים יט) הִנָּחֲמָדִים
מִזֶּהָב וּמִפָּז רַב וּמִתּוֹקִים מִדְּבַשׁ וְנוֹפֶת צוּפִים.

אָמַר לָהֶם, בְּעָלֵי הַיְשִׁיבָה, בְּגִלְלֵי הַשְּׂכִיר הַזֶּה,
שֶׁהוּא עֶבֶד, שָׂבֵא לְקַבֵּל שְׁלֵשׁ תְּפִלוֹת,
תִּקְנוּ בְּעָלֵי הַמִּשְׁנָה שְׁלָכֶם לַהֲיוֹת הָאָדָם בְּשִׁלְשׁ
בְּרָכוֹת רִאשׁוֹנוֹת כְּעֶבֶד שְׂמֻסְדָּר שְׂבָחִים לִפְנֵי
רַבּוֹנוֹ, וּבְאַמְצָעִיּוֹת כָּמוֹ עֶבֶד שְׂמֻקְבֵּל פָּרַס
מִרַבּוֹנוֹ, וּבְאַחֲרוֹנוֹת כָּמוֹ עֶבֶד שְׁנוּטֵל פָּרַס
מִרַבּוֹנוֹ וְהוֹלֵךְ לוֹ.

וּמִשּׁוּם זֶה עֶבֶד אֲבָרְהָם וְרַבֵּקָה הוּא מְשַׁל
לָזֶה. כְּשֶׁהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יִשְׁלַח
אֶת מַטְטְרוֹן, שֶׁהוּא עֶבֶדוֹ, בְּגִלְלֵי תְּפִלָּה, הוּא
יֹאמַר אֵלָיו: (בראשית כד) אוֹלֵי לֹא תֵאבְדָּה הָאִשָּׁה
לְלַכֵּת אַחֲרִי. כְּלוּמָר, אוֹלֵי הַתְּפִלָּה לֹא רוֹצֶה
לְלַכֵּת אַחֲרִי. אָמַר לוֹ הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא:
וְנִקִּיתִי מִשְׁבַּעְתִּי זֹאת. שְׂחֻכְמָה הִיא אָבֵא,
שְׁיֹרֶדֶת בְּצַדִּיק, לְשֹׁמֵר שְׂכִינָהּ בִּגְלוּת, וּמִשָּׁם
שְׁלַח בְּגִלְלָהּ.

אָמַר לוֹ אוֹתוֹ שְׁלִיחַ: תֵּן לִי סִמְנִים לְדַעַת
בְּתַפְלָה, שְׁשֵׁם הַבֵּת. אָמַר הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוא: וְהָיָה הַנֶּעְרָ[ה] אֲשֶׁר אָמַר אֵלֶיהָ הֵטִי נָא כַדָּךְ
וְאַשְׁתָּה וְאַמְרָה שְׁתֵּה. וְאִם לֹא, אֶלֶּא שְׁאַמְצָא כָּל
אֵיבָרֵי הַגּוֹף מִלֵּאִים חֲטָאִים וְלֹא נִמְצָא בּוֹ אֵיבָר
(בַּפְּנֵי אַבְרָהָם) לְשֵׁרוֹת בּוֹ תוֹרָה, שֶׁהִיא בְּדַמוֹת הָעֲמוּד
הָאֲמֻצְעִי, וְלֹא מִצּוֹה, שֶׁהִיא דְּמוּת שֶׁל רַבְּקָה,
שֶׁהִיְתָה שׁוֹשְׁנָה בֵּין הַחוּחִים, שֶׁהֵם רְשָׁעִים
גָּמוּרִים – צִוָּה לְמַטְטֵרוֹן עֲבָדוֹ: הַשְׁמַר לָךְ פֶּן
תָּשִׁיב אֶת בְּנֵי שְׁמָה, שֶׁהִיא רוּחַ הַקָּדוֹשׁ. שֶׁהִרִי
מִצּוֹה הִיא נֶפֶשׁ, רוּחַ הִיא תוֹרָה.

וְלִבְנֵי פְּרָשׁוּהָ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, לֹא הַמְּדַרְשׁ הוא
הָעֵקֶר אֶלֶּא הַמַּעֲשֵׂה. וּבְמָקוֹם אַחֵר אָמְרוּ,
כָּל שִׁירְאָת חֲטָאוֹ קוֹדֶמֶת לְחֻכָּמָתוֹ, חֻכָּמָתוֹ
מִתְקַיֶּמֶת וְכוּ'. יִרְאֵת חֲטָאוֹ – הָאֵם הָעֲלִיוֹנָה,
תְּשׁוּבָה. חֻכָּמָה – הָאֵב הָעֲלִיוֹן. כְּשִׁמְקֵדִים ה'
קִטְנָה, שֶׁהִיא מִצּוֹה, שׁוֹרָה עָלָיו תוֹרָה, שֶׁהִיא ו'.
וּכְשִׁמְקֵדִים יִרְאֵה לְחֻכָּמָה, שֶׁהִיא ה' הָעֲלִיוֹנָה,
שׁוֹרָה עָלָיו חֻכָּמָה, שֶׁהִיא י', וְנִקְרָא בֵּן. וּמִכָּאֵן
(דְּבָרִים יד) בָּנִים אַתֶּם לָהּ אֱלֹהֵיכֶם.

וְזֶהוּ (שְׁמוֹת ג) זֶה שְׁמִי – י"ה – לְעֵלָם, וְזֶה זְכָרִי –
ו"ה. שְׁמִי עִם י"ה – שִׁס"ה. זְכָרִי עִם ו"ה

– רמ"ח. וְכָלֶם תְּרִי"ג, שְׁהִינוּ תְּרִי"ג מְצוֹת שֶׁנִּתְּנוּ לְבָנִים קְדוֹשִׁים לִהְיוֹת לָהֶם חֵלֶק בְּשֵׁמוֹ. זֶהוּ שְׁכָתוּב (דברים לב) כִּי חֵלֶק ה' עִמּוֹ.

וּבְשִׁמְקֵי־דִים תּוֹרָה לְמַצּוֹה אוֹ חֲכָמָה לִירָאָה, מִתְּהַפֵּךְ שָׁמוּ עָלָיו לְנִקְבָּה, מִדַּת הַדִּין, כָּמוֹ זֶה – הוּהוּ"י. שְׁמִתְהַפֵּךְ לוֹ הַכֹּל לְדִין, וְקָשִׁים מְזוֹנוֹתָיו בַּתּוֹרָה כָּמוֹ קְרִיעַת יָם סוּף. וְכָמוֹ זֶה הִגָּאֵלָה, אִם זָכוּ – יֵצְאוּ בְּרַחֲמִים, זֶהוּ שְׁכָתוּב (ישעיה סו) בְּטָרֶם יָבוֹא חֶבֶל לָהּ וְהַמְלִיטָה זָכָר, וַיֵּצְאוּ בְּרַחֲמִים. וְאִם לֹא – מִקְדִּים הַרְחָמִים, וַיֵּצְאוּ בְּצַעַר. וַיִּפֹּה שְׁהַקְדִּים צַעַר וְדִין לְרַחֲמִים. וְלִכֵּן פֶּרְשׁוּהָ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרָנָם לְבִרְכָּה בַּעֲלֵי הַמְּשָׁנָה, לְפֻסַּם צַעֲרָא אֲגָרָא.

וַיֵּצִיאת הַנֶּפֶשׁ, מִקֶּדֶם שְׁיוּצֵאת יֵשׁ לָהּ צַעַר, לְאַחַר שְׁיוּצֵאת בְּרַחֲמִים. וְסוּד הַדָּבָר – (ירמיה לא) בְּכִי יָבֹאוּ, אַחֵר כֶּף – וּבִתְחִנּוּנִים אוֹבִילִים. וְלִכֵּן, (שם ל) וַעַת צָרָה הִיא לִיעֶקֶב וּמִמָּנָה יוֹשַׁע, וַיֵּצְאוּ בְּרַחֲמִים. וְכָמוֹ שְׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שָׁלַח אֶת הַיּוֹנָה וְלֹא מָצְאָה מְקוֹם לְשֵׁרוֹת, כֶּף שָׁלַח אוֹתָהּ, רוּעָה הִנָּאֲמָן, בִּהְתַּחֲלָה.

וַיֵּמָּה כָּתוּב בָּהֶם? (שמות ב) וַיִּפֶּן כֹּה וְכֹה וַיֵּרָא כִּי אֵין אִישׁ. שְׁכָלֶם רְשָׁעִים, וְלֹא מְצֵאת בָּהֶם

אִישׁ זֹכֶה לְהוֹצִיאָם מֵהַגָּלוּת. וְלִכְן סִרְבַּת לָלֶכֶת
 לְשֵׁם, וְאַמְרַת שְׁלַח נָא בְּיַד תְּשַׁלַּח. וְהָרִי אֶתְּהָ
 כְּמוֹ בְּאוֹתוֹ זְמַן, בְּךָ יִתְקַיֵּם עִם יִשְׂרָאֵל, (מִיכָה ז)
 כִּימִי צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲרָאֵנוּ נִפְלְאוֹת.
 וּבִגְלוֹת הָאֲחֵרוֹנָה יִשְׁלַח עִמָּךְ שְׁנֵי מְשִׁיחִים, כְּנֶגֶד
 שְׁתֵּי כֹנָפֵי יוֹנָה. שְׁאֵתָהּ כְּמוֹ גּוֹף בִּגְלוֹת הָרְבִיעִית,
 אֵין לָךְ כֹּנָפִים. וְלֹא עוֹד, אֶלָּא בִּהְתַּחֲלָה הָיוּ
 יִשְׂרָאֵל כְּמוֹ גּוֹף, וְאַתָּה וְאַהֲרֹן כְּשְׁתֵּי כֹנָפֵי יוֹנָה,
 וּבִהֵן פָּרְחוּ יִשְׂרָאֵל.

השלמה מההשמטות סימן טו

צִלָּם עַל אָדָם כִּסָּא מְרַבַּע בְּאַרְבַּע חִיּוֹת וְאָדָם
 לְשֹׁבֵת עַל הַכִּסֵּא. כָּל אֵיכָר וְאֵיכָר שֶׁל זֶה
 הַצֶּלֶם הוּא מִלֵּאךְ שֶׁהוּא מְמַנֶּה עַל כָּל מְצוּהָ
 וּמְצוּהָ, כְּמוֹ שֶׁבְּאֵרוֹהוּ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, עֲשֵׂה מְצוּהָ
 אַחַת – קָנָה לוֹ פְּרָקְלִיט אֶחָד.

צִלָּם בְּרִשְׁעִים עֲבוּדָה זָרָה, אֲרַבַּע חִיּוֹת שְׁלוֹ –
 עוֹן מִשְׁחִית אֶף וְחִמָּה, אֲרַבַּע פָּנִים שֶׁל
 עֲבוּדָה זָרָה – נָדָה שְׁפָחָה גּוֹיָה זוֹנָה. וּמַשּׁוּם זֶה,
 (בְּרֵאשִׁית א) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצִלְמוֹ, זֶה
 מְטֵטְרוֹ"ן. מִי הָאֱלֹהִים שֶׁבָּרָא אוֹתוֹ? זֶה אֱלֹהִים
 חַיִּים וּמֶלֶךְ עוֹלָם.

בְּצִלָּם אֱלֹהִים בָּרָא אֹתוֹ, סָמָא"ל, שְׁמִמָּנוּ
 אֱלֹהִים אֲחֵרִים, שְׁנֶאֱמַר בּוֹ (שמות כ) לֹא
 יִהְיֶה לָּךְ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל פָּנַי. אִם זָכָה – בָּרָא
 אוֹתוֹ אֱלֹהִים בְּצִלָּם שֶׁל מְטֵרוֹ"ן, עֶבֶד תַּחַת
 רְבוֹ. וְזֶהוּ וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצִלָּמוֹ, בְּזוֹ
 הַצּוּרָה. וְאִם לֹא זָכָה – צִלָּם שֶׁל סָמָא"ל.

לְמִדָּנוּ, מִלֶּאךְ הַמּוֹת שֶׁהוּא תַּחַת רְשׁוּת שֶׁל
 הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְדוֹן בּוֹ אָדָם
 בְּגִיּהָנָם, אִם לֹא שֶׁהוּא צָדִיק. וּמִשּׁוֹם זֶה וַיִּיצֹר,
 יִצִּירָה לְטוֹב, מְטֵרוֹ"ן, לַעֲשׂוֹת (לְהִיּוֹת) לוֹ עוֹזֵר
 בַּתּוֹרָה בַּמַּצּוֹת, וְזֶהוּ אֶעֱשֶׂה לוֹ עֶזֶר. וְאִם לֹא
 זָכָה, יִצִּירָה לְרַע, סָמָא"ל, שֶׁהוּא כִּנְגָדוֹ לְהַחֲטִיא
 אוֹתוֹ לְדוֹן אוֹתוֹ בְּגִיּהָנָם. וּשְׁנֵיהֶם הוֹלְכִים עִם
 הָאָדָם בְּשְׁנֵי צִלָּמִים.

וַיִּפָּח בְּאֶפְיוֹ נִשְׁמַת חַיִּים – זֶה הַצִּלָּם שֶׁל הַקָּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא, שְׂכִינָה, שְׁנֶאֱמַר בָּהּ וּמִלְכוּתוֹ
 בְּכָל מְשָׁלָה. וְהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שׁוֹלֵט בְּצִלָּם
 הַזֶּה עַל שְׁנֵיהֶם, וְהַצִּלָּם הַזֶּה תִּבְּת נַח. עוֹרֵב וּבֵת
 זוּגוֹ, כִּנְגָד הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּשְׂכִינָתוֹ בְּגִלּוֹת
 רוּמָז סוּד זֶה.

וַיִּשְׁלַח אֶת הָעֶרֶב – בָּרָא שׁוּנָה. זֶה יִצֹר הָרַע
 שֶׁשָּׁלַח לוֹ עִם הָאָדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה

שְׁמִקְדִּים, כְּמוֹ שֶׁהַקָּדִים לִיעֲקֹב וְכְמוֹ שֶׁתָּבֶן
מִקְדִּים לַחֲטָה. אִם נִמְצָא הַגּוֹף הַהוּא מְחִיב
בְּכֶמֶה חוֹבוֹת, מְלַכְלֵךְ בְּטִנְפַת הָעֲבֻרוֹת, נֶאֱמַר
בּוֹ וְלֹא חָזַר הָעוֹרֵב בַּשְּׁלִיחוֹת שֶׁל אֲדוֹנוֹ.
לְבִסּוֹף – וַיִּשְׁלַח אֶת הַיּוֹנָה מֵאֲתָו. זֶה יֵצֵר הַטּוֹב

(ע"כ מההשמטות):

אֵין מִצְוָה שֶׁלֹּא נִכְלְלוּ שֵׁם עֶשֶׂר סְפִירוֹת. בַּתְּבָה
– (בראשית ו) תַּחֲתִים שָׁנִים וְשְׁלִישִׁים תַּעֲשֶׂה,
לְהַכְלִיל בָּהּ כֹּהֲנִים לְיוֹם וַיִּשְׂרְאֵלִים. תְּבָה שְׂכִינָה
עִמָּהֶם, תּוֹרַת ה', הִיא רְבִיעִית הַהֵינָן, ה' רְבִיעִית.
וּמִשְׁלֶשֶׁת בֵּיהֶ"ו, לְהַשְׁלִים בּוֹ יְהוֹ"ה. וְעֶשֶׂר
דְּרָגוֹת שֶׁנִּכְלְלוּ בּוֹ, שֶׁהֵן יו"ד ה"א וָא"ו ה"א.
לְהַתְקִים בָּהֶם בִּישְׂרָאֵל, (דברים ד) וְאַתֶּם הַדְּבָקִים
בָּהּ אֱלֹהֵיכֶם וְגו', (שם יד) בָּנִים אַתֶּם לַה' אֱלֹהֵיכֶם.
שֵׁם זֶה שֶׁלְטוֹנוֹ בְּצֶלֶם הָאָדָם, וְעַל כֵּן אֵיבֵר
וְאֵיבֵר שָׁלוֹ.

מִצְוָה אַחֵר זֶה לְדוֹן בְּדִינֵי חֲגָבִים, שֶׁנֶּאֱמַר דָּגִים
וְחֲגָבִים אֵינָם טְעוּנִים שְׁחִיטָה, אֲלֹא
אֲסִיפָתָם הִיא הַמִּתְרַת אוֹתָם. כֹּךְ בַּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה,
אֵינָם צְרִיכִים שְׁחִיטָה, אֲלֹא שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם (בראשית
מט) וַיִּגְוַע וַיֵּאָסֶף אֶל [עַל] עַמּוּי. מֵה דָגֵי הַיָּם
חִיוֹתָם בָּיָם, אֵף תִּלְמִידֵי חֲכָמִים בַּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה

חיותם בתורה, ואם נפרדים ממנה, מיד מתים.
 התנין (התנאים) של המשנה, שבה התרבו תניי
 הים. ואם אלו שביבשה יעלו (יפלו) למים ולא
 יודעים לשחות, הם מתים. אבל אדם שהם
 בעלי קבלה, הם למעלה מכלם, בהם נאמר
 (בראשית א) וירדו בדגת הים ובעוף השמים, שהם
 בעלי המשנה, תנינים, (יחזקאל כט) התנים [[ן]
 הגדול, נחש בריח, כנגד (שמות כו) והברית התיכן
 בתוך הקרשים.

בזמן שתנינים בעלי המשנה יש בהם מחלקת
 ומקשים זה על זה, בולע את חברו. וזהו
 תלמיד קטן שלא הגיע להוראה ומורה, חיב
 מיתה. ואם הם שוים זה לזה ויש בהם מחלקת
 וקשיה, נאמר בהם בסוף, (במדבר כא) ואת והב
 בסופה, ופרשוה אהבה בסופה.

בין כך הרי דג גדול הזדמן אליו ואמר, רועה
 הנאמן, (שם כד) איתן מושבך ושים בסלע
 קנה. תניא שמסייע לה, שהרי דגים בסלע הקן
 שלהם, איתן בהפוף – תניא. איתנים בהפוף
 אותיות – תנאים. השמר מהם, שהרי אתה כבד
 פה וכבד לשון, ומי שרוצה להחזיק בסלע של
 דגי הים, של בעלי המשנה, שהם תנאים, צריך

להיות תקיף, לשון מחדדת חריפה, לנקב עד
שמגיעה לתהום הגדולה ששם.

כי עוד חזון למועד ויפח לקץ ולא יכזב (חבוק ב).
ופרשונה שפסוק זה נוקב ויורד עד תהום
רבה. מיהו שיורד לתהום רבה למצא זמן זה?
אלא אתה, שנאמר בך (תהלים לו) צדקתך כהררי אל
משפטיך תהום רבה. כמה בעלי משנה שרצו
לרדת לעמק ההלכה למצא שם את קץ הגאולה,
ויורדו שם ולא עלו. ואף על גב שלשונם היתה
כפטיש יפוצץ סלע, חלש הפטיש שלהם לנקב
באותו סלע. ומי שנקב שלו באותו סלע בלא
רשות, בא נחש לנשוך אותו. ויש אחרים שנקבו
אותו, עד שהגיעו לתהום רבה, ולא עלו משם.
ובזמן שהנקב פתוח, כל מי שהיה נופל שם, לא
היה עולה. ומשיח בן דוד נפל שם עם
משיח בן יוסף. שאחד הוא (זכריה ט) עני ורכב על
חמור, ואחד הוא (דברים לג) בכור שורו, זה משיח
בן יוסף. וזהו (שמות כא) כי יכרה אש בור ולא
יכסנו ונפל שמה שור או חמור. ולכן נקרא
המשיח בר נפלי. והיא נפלה אחריהם, ונאמר
עליה, (עמוס ה) נפלה לא תוסיף קום בתולת
ישראל. ואתה הוא בעל הבור ישלם כסף ישיב

לְבַעְלֵיו (שמות שם). וְהִמֵּת יְהִיָּה לוֹ – זֶה מְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף שֶׁעֲתִיד לְהִהָרֵג.

יֵרֵד בְּגִלְלוֹ. שְׂוֹדָאֵי אַרְבַּע גְּלִיּוֹת הָיוּ. שֶׁלֹּשׁ כְּנָגֵד שֶׁלֹּשׁ קְלָפוֹת הָאֲגוּז, שָׁהִם: תָּהוּ – קוֹ יֵרֶק, קְלָפָה יֵרֶקָה שֶׁל הָאֲגוּז. שְׁנֵי בָהוּ – אֲבָנִים מְפֻלְמוֹת, שָׁהִם סְלָעִים חֲזָקִים, שֶׁבַעֲלֵי הַמְּשָׁנָה פָּסְקוּ מֵהֶם כַּמָּה פְּסָקוֹת, וְלָקְחוּ אוֹתָם לְהוֹצִיא מִים שֶׁל הַתּוֹרָה, וְלִכְן נִקְרְאוּ אֲבָנִים מְפֻלְמוֹת, שְׁמָהֶם יוֹצְאִים מִים. קְלָפָה שְׁלִישִׁית, דְּקִיקָה, גְּלוּת שְׁלִישִׁית, שֶׁהִיָּתָה קִטְנָה, וְזֶהוּ וַחֲשָׁךְ. גְּלוּת רְבִיעִית – תָּהוֹם רַבָּה, חָלָל הָאֲגוּז. וְזֶהוּ (בְּרֵאשִׁית א) וַחֲשָׁךְ עַל פְּנֵי תְהוֹם.

וְנִקְרָא בּוֹר, שֶׁנֶּפֶל שָׁמָּה שׁוֹר, זֶה שֶׁכָּתוּב בְּיוֹסֵף (דְּבָרִים לג) בְּכוֹר שׁוֹרוֹ הָדָר לוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ (בְּרֵאשִׁית לז) וַיִּשְׁלַכּוּ אוֹתוֹ הַבָּרָה, נִקְבָּה רָעָה. וְהַבּוֹר רַק – זָכָר (דְּבָרִים), רַק בְּלִי תּוֹרָה, אֲבָל נִחְשִׁים וְעֶקְרָבִים יֵשׁ בּוֹ. וְזוֹ הַגְּלוּת הָרְבִיעִית, דּוֹר שֶׁל רָשָׁעִים מְלֹא נִחְשִׁים וְעֶקְרָבִים, רַמָּאִים כְּנִחְשִׁים וְעֶקְרָבִים, שֶׁעוֹקְרִים דְּבָרֵי רְבוּתֵינוּ וְדָנִים לְשָׁקֶר, עֲלִיָּהֶם נֶאֱמַר (אֵיכָה א) הָיוּ צָרִיָּה לְרֹאשׁ.

וַיִּפֹּן כַּה וְכַה וַיֵּרָא כִּי אֵין אִישׁ (שמות ב), שֶׁל יִשְׂרָאֵל הַמְעַרְבִים בְּרָשָׁעִים הִלְלוּ, עָרַב

רב, וְזֶה בְּסוּף הַגְּלוּת. וּמִשּׁוּם כֶּךָ קֵץ הַגְּלוּת
נוֹקֵב עַד תְּהוּם רַבָּה. וְרוּעָה הַנֶּאֱמָן, תְּהוּם הוּא
הַמּוֹת בְּהַפּוֹךְ אוֹתִיּוֹת, וְאֵין מוֹת אֲלָא עֲנִיּוֹת,
אֲתָה יֹרֶדְתָּ שָׁם. וְהִירֵי זֶה הַתְּבַרֵּר לְמַעַלָּה לְפָנַי
הַתְּנָאִים וְהָאֻמוֹרָאִים, וְכֻלָּם יוֹרְדִים בְּגִלְגֵּלָה
לְתַהוּם לְסִיעַ לָךְ.

וְאַתָּה תִּנְיָא שְׁמִסִּיעַ לָךְ יוֹתֵר מִכָּלָם, מִשּׁוּם
שְׂאֲתָה לוֹיִתָּן (נֶחֱשׁ בְּרִית) שֶׁל יָם הַתּוֹרָה,
בְּעַל כָּל הַדְּגִים נִקְרָא לוֹיִתָּן, עַל שֵׁם הַתּוֹרָה
שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ (מִשְׁלֵי א) כִּי לוֹיֵת חֵן הֵם לְרֹאשָׁהּ, וּבָךְ
(תְּהִלִּים לו) אָדָם וּבְהֶמָּה תוֹשִׁיעַ ה'. אָדָם – שֶׁנֶּאֱמַר
בוֹ (בַּמִּדְבָּר יט) אָדָם כִּי יָמוּת בְּאַהֲלִי, וּבִבְאֻרוֹ בְּעֲלִי
הַמִּשְׁנָה, אֵין הַתּוֹרָה מְתַקֵּימָת אֲלָא בְּמִי שְׁמִמִּית
עַצְמוֹ עָלֶיהָ, וְאֵין מִיתָה אֲלָא עֲנִיּוֹת. וּבְהֶמָּה –
אֵלוֹ עַמֵּי הָאָרֶץ, שֶׁהֵם נִכְפִּים כְּמוֹ סוֹס וּפָרָד תַּחַת
בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה.

בֵּין כֶּךָ הִירֵי (בָּא) הַמְּנוֹרָה הַקְּדוּשָׁה. פֶּתַח הָרוּעָה
הַנֶּאֱמָן וְאָמַר, בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, מִהוּ לוֹיִתָּן?
אָמַר לוֹ הַמְּנוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, זֶהוּ שְׁדִרְגָתוֹ עֲמוּד
הָאֻמָּצִי, וְצִדִּיק, שֶׁנֶּאֱמַר בוֹ גּוֹף וּבְרִית נְחֻשָׁבִים
לְאַחֵד. וְהַתְּגַדֵּל בָּיָם זֶה, שֶׁהִיא הָאֵם הָעֲלִיוֹנָה,
יָם, שֶׁבָּהּ מִיַּחֲדִים אֶת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא כ"ה כ"ה

אוֹתִיּוֹת, שֶׁהֵם יָם בְּחֻשְׁבוֹן, וְהוּא בָּהּ. אָמַר רוּעָה
הַנָּאֲמָן, וְדַאי שְׁלוּיָתָן שְׁעוּמַד עַל שְׁפַת הַיָּם
וְהָעוֹלָם עוֹמֵד עַל סִנְפִּירָיו, זֶה צַדִּיק יְסוּד עוֹלָם,
שֶׁכָּל הָעוֹלָם עוֹמֵד עָלָיו. אָמַר הַמְּנוּרָה הַקְּדוּשָׁה,
אֲשֶׁרִי חִלְקָה רוּעָה הַנָּאֲמָן.

בַּת קוֹל בְּגִלוֹת, עַד שֶׁתָּבֹא אֵתָה אֵלֶיָּה, שְׁאֵתָה
קוֹל שְׁלָה, שֶׁכָּל אִשָּׁה בַּת בַּעֲלָהּ, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר וַתְּהִי לוֹ לְבַת. מֵאֲרֻשָּׁתָּה הִיא לָךְ, וְעַדִּין לֹא
עָשִׂיתָ (נִכְנָסֶת) עִמָּה לְחֻפָּה.

נֶאֱמַר (דְּבָרִים כב) צַעֲקָה הִנְעַרְ[ה] הַמֵּאֲרֻשָּׁה וְאִין
מוֹשִׁיעַ לָּהּ. כִּף הַשְׂכִּינָה, הָאֵם שְׁלָה
(הַעֲלִיוֹנָה), צוּעֶקֶת עַל בְּנָה וְאִין מוֹשִׁיעַ לָּהּ, עַד
שִׁיבָא הָעֵמּוּד הָאֲמָצְעִי בְּשִׁבְלָהּ, שֶׁהוּא מוֹשִׁיעַ,
שֶׁבְּגִלְלָה נֶאֱמַר (זְכוּרִיה ט) הִנֵּה מִלְכָּךְ יָבֹא לָךְ צַדִּיק
וְנוֹשֵׁעַ. הוּא מוֹשִׁיעַ לְמַעַלָּה, וְאֵתָה לְמַטָּה.
וּמִשּׁוּם שֶׁאֵתָה בְּדַמּוּתוֹ, נֶאֱמַר בָּךְ, (דְּבָרִים ה) וְאֵתָה
פֹּה עֹמֵד עֹמְדִי. שֶׁכָּל יִשְׂרָאֵל חֲזָרוּ לְאַהֲלֵיהֶם,
וְאֵתָה לֹא, עַד הִגָּאֵלָה הָאַחֲרוֹנָה. וּמִי גֵרָם אֵת זֶה?
עָרַב רַב, שֶׁבְּגִלְלָם (שְׁמוֹת לב) וַיִּשְׁלַךְ מִיָּדוֹ אֶת
הַלְחָת. וּמֵאֲוֵתָה שָׁעָה נִפְלָה וְלֹא נִגָּאֵלָה מֵעָרַב
רַב, שֶׁבִּהֶם נֶאֱמַר (שִׁם יב) וְגַם עָרַב רַב עָלָה אֶתָּם.

בְּכָל זֶה לֹא נִפְרְדּוּ מִיִּשְׂרָאֵל, וְשִׁפְחָה מִגְּבֻרָתָהּ,
עַד הִגָּאֵלָה הָאֲחֵרוֹנָה.

אַתָּה בֶּן הַמֶּלֶךְ, כְּמוֹ שֶׁלֶךְ נֹאמַר בְּעֶמּוּד
הָאֲמֻצָּעִי בְּכָל, חֲדוּהַ שֶׁלֶךְ בְּחֲדוּהַ שְׁלֹ
תְהִי כְּשִׁיבָא לְגָאֵל אֶת כְּלָתוֹ, (תהלים יט) וְהוּא
כְּחֹתֵן יֵצֵא מִחֻפְתּוֹ וְגו'. שְׁהִרִי לְבוּשִׁיָּהּ בְּגָלוֹת
חֲשׂוּכִים, וּבְזִמְן שֶׁהִיא מִתְלַבֶּשֶׁת בָּהֶם, הִיא
אוֹמֶרֶת, (שיר השירים א) אֵל תִּרְאֵנִי שְׂאֵנִי שְׁחִרְחֶרֶת.
וְהִקְלָפוֹת הִלְלוּ הֵם מִשְׁחִית אֶף וְחֻמָּה, נִקְבָּה
רָעָה, שִׁפְחָה רָעָה, שְׁבִתָּאִי, (משלי ל) וְשִׁפְחָה כִּי
תִירֵשׁ גְּבֻרָתָהּ, שֶׁהִיא שְׁבֵת הַמֶּלֶכָה. מִשְׁחִית אֶף
וְחֻמָּה סוֹבְבִים אֶת שְׁלֹשֶׁת הָאָבוֹת.

וְלֹא עוֹד, אֵלָּא מֶה שֶׁהִיָּתָה בֵּת הַמֶּלֶךְ, י' עַל
הו"ה, שְׁכָלוּלִים בְּאָבוֹת – ה' רִאשׁוֹנָה
בְּאַבְרָהָם, ה' שְׁנִיָּה בְּיִצְחָק, ו' בְּיַעֲקֹב, וְהִיָּתָה י'
רִאשׁ עֲלֵיהֶם. נֹאמַר (איכה ה) נִפְלָה עֲטָרַת רִאשָׁנוּ.
וְהַמְשִׁילוּ רַבּוֹתֵינוּ מֶשֶׁל לְמֶלֶךְ שֶׁהִיָּתָה לוֹ עֲטָרָה
עַל רִאשׁוֹ, וְאֵילָן יָפֶה לְפָנָיו. בָּאָה לוֹ שְׁמוּעָה רָעָה
– הָרִים הָעֲטָרָה מֵעַל רִאשׁוֹ, וְמֶה שֶׁהִיָּה י' עַל
הו"ה, י' לְמַעְלָה, חֲזַר הוּה"י, י' לְמַטָּה. וְלִכְן
אָמַר דָּוִד, (תהלים קיח) אֲבָן מֵאֲסוֹ הַבּוֹנִים הִיָּתָה
לְרִאשׁ פָּנֶה מֵאֵת ה' הִיָּתָה זֹאת.

קוּם רוּעָה הַנְּאֻמָּן, קח אָבֵן זוּ בְּיָדְךָ, שְׁנֹאֲמַר בָּהּ
 (זכריה ג) עַל אָבֵן אַחַת שְׁבָעָה עֵינַיִם, לְשֹׁכֵר
 קִלְפַת הָאֲגוּז. שְׁהָרִי כְּמָה רוּעִים פְּרָנְסִי הַדּוּר
 הַתְּכַנְסוֹ עַל הָאָבֵן הַזֹּאת, שֶׁהִיא סֵלַע שְׁלֶךְ
 לְהוֹצִיא מִים מִשָּׁם, שְׁפִלָּה שְׁלֶךְ מַעֲיֵן הַחֲכָמָה
 בְּסֵלַע הַזֶּה, שְׁנִבְיַעְתּוֹ בַּתּוֹרָה בְּסוּדוֹת נִסְתָּרִים אֵין
 סוּף, וְעָלֶיהָ נֹאמַר (איוב כח) וְהַחֲכָמָה מֵאֵין תִּמְצָא.
 וְכָל תִּקְוָה שְׁלָהֶם לְהַעֲבִיר אֶת הַקִּלְפָּה שְׁלֹמֶעֱלָה,
 וְכִשְׁמַגִּיעִים לְקִלְפָּה הַשְּׁנִיָּה, שֶׁהִיא חֲזָקָה,
 הִיא קָשָׁה לָהֶם, וּמַכִּים בָּהּ כָּל יְמֵיהֶם כָּל־
 בְּלִשׁוֹנָם, שֶׁהִיא חֲזָקָה כְּמוֹ פְּטִישִׁים, וְאֵין לָהֶם
 רְשׁוּת לְהוֹצִיא מִמֶּנָּה מִים, אֲלָא הַטְּפוֹת הַלָּלוּ
 שִׁיִּצְאוּ עַל יָדְךָ בְּזִמְנֵן שְׁנֹאֲמַר בָּהּ (במדבר כ) וַיֵּךְ אֶת
 הַסֵּלַע בְּמַטֵּהוּ פַּעַמִּים. וּבַמִּכָּה הַשְּׁנִיָּה יֵצְאוּ
 הַטְּפוֹת הַלָּלוּ, וְאֵלוּ הֵם רְמָזִים שֶׁל חֲכָמָה, רְמָזִים
 שֶׁל קִבְלָה, שֶׁהֵם בַּחֲגִיגָה, וּשְׁאָר הַמַּשְׁנִיּוֹת.
 וּמֵהָאָבֵן הַזֹּאת אֵין מִי שִׁיוֹצִיא חֲכָמָה, שֶׁהִיא
 מִבְּפָנִים, שְׂאִין לָהּ סוּף, (שְׁהוּא הַמָּחַ מִבְּפָנִים) חוּץ מִמֶּךָ,
 שְׁנֹאֲמַר בְּךָ הִלְכָה לְמַשָּׁה מְסִינִי.

פֶּתַח רוּעָה הַנְּאֻמָּן וְאֹמַר, סָבָא סָבָא, יֵשׁ סֵלַע
 יֵשׁ סֵלַע, יֵשׁ אָבֵן וֵישׁ אָבֵן. יֵשׁ אָבֵן שֶׁל
 שֵׁם שֶׁל יְהוָה, וְעָלֶיהָ נֹאמַר (דניאל ב) וְהָאָבֵן

שֶׁהִכְתָּה אֶת הַצֵּלָם נַעֲשִׂית לְהַר גְּדוֹל. וַיֵּשׁ אֲבָן
שְׁהִיא (ויקרא כו) אֲבָן מְשִׁכִּית, שְׁאִין שָׁם נִבְיַעַת מִי
הַחֲכָמָה וְלֹא דְבוּר.

אָלֵא אֲבָן שְׁהִיא סֵלַע שֶׁל מֹשֶׁה, עָלֶיהָ נֶאֱמַר
(במדבר כ) וּדְבַרְתָּם אֶל הַסֵּלַע לְעִינֵיהֶם וְנָתַן
מִמִּיּו, שְׁהִיא בֵּת קוֹל, וְלֹא תִלּוּי בָּהּ אֶלֶּא דְבוּר
וּפִיּוּס. אֲבָל שְׁפָחָה סֵלַע אַחֵר, שְׁנִקְרָאָה (קֶלְפָּה)
מִשְׁנָה נִקְבָּה שֶׁל עֶבֶד נַעַר. עָלֶיהָ נֶאֱמַר, (משלי כט)
בְּדַבְרִים לֹא יוֹסֵר עֶבֶד. אֶלֶּא שְׁמַכִּים וּמְשַׁבְּרִים
מִמֶּנָּה כִּמָּה פִּסְקוֹת, וּמִלְקָטִים אוֹתָם, וְנִקְרָאוּ
לְקוּטוֹת. וְעַל שְׁמִלְקָטִים אוֹתָם נִקְרָאוּ לְקוּטוֹת,
בְּלִי נִבְיַעַת חֲכָמָה וְקִבְלָה.

אָבֵל סֵלַע שְׁלִי הִיא בֵּת הַמֶּלֶךְ, בְּשִׁבִּילָהּ נֶאֱמַר
וּדְבַרְתָּם אֶל הַסֵּלַע לְעִינֵיהֶם וְנָתַן מִמִּיּו,
בְּדְבוּר וּפִיּוּס, כְּמוֹ בֵּת הַמֶּלֶךְ. וּמִשּׁוּם שְׁהִכִּיתִי
בָּהּ, לְקִיתִי עָלֶיהָ, וְנִגְזַר עָלֵינוּ מוֹת. שְׁמִי שְׁמִסְרַב
לְמִלְכָּה, חִיב מִיתָה. כָּל שְׁכֵן לְמִי שְׁמַכָּה אֶת בֵּת
הַמֶּלֶךְ. וְלִכֵּן נִגְזַר עָלַי שְׁלֹא אֶכְנֵס לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל,
וְאֲנִי קָבוּר בְּאַרְץ נִכְרִיָּה וְנִעְבְּרָה מִמֶּנִּי. וְנֶאֱמַר
(שמואל-ב כג) וַיֵּרֶד אֵלָיו בְּשֹׁבֶט. וְהַשֶּׁבֶט הַזֶּה הוּא
אֶחָד מִן הַשֶּׁבֶטִּים שְׁלִי, שְׁאֲנִי עֲתִיד לָרֶדֶת לְשָׁם

לְהִיּוֹת עִם יִשְׂרָאֵל בְּגָלוֹת. וְהַכֹּל נִרְמָז, וּבְמָקוֹם
אַחַר פִּרְשׁוּהָ חֲכָמֵי הַמִּשְׁנָה.

שְׁבִית הַמִּקְדָּשׁ וְשֵׁם הַמָּשִׁיחַ נִקְרָאוּ בְּשֵׁם
יְהוָה. וְזֶה אַרְבַּע פְּנֵי אָדָם, וְהֵם שֶׁבֶט
לְוִי, הֵם יֵצְאוּ מִחַיּוֹת שֶׁהֵם שְׁאֵר הַשְּׁבֵטִים, וְנִכְנָסוּ
בְּחֶלְקוֹ שֶׁל אָדָם, שֶׁהֵם אַרְבַּע פְּנִים שָׁלוֹ. וּמִשֶּׁה
הוּא אָדָם בְּדַמּוֹת שֶׁל אוֹתוֹ אָדָם הָרִאשׁוֹן
שְׁלֹמֹעַלֶה. (מְשַׁלִּי ל) מֶה שָׁמוֹ וּמֶה שֵׁם בְּנוֹ. וּמִשׁוֹם
זֶה כְּהֻנִּים וּלְוִיִּם, מְזוֹנִם עַל יְדֵי שֶׁהַמֶּלֶךְ אוֹכֵל
בְּשֶׁלְחָן, וּשְׁאֵר חֵילוֹת הַמֶּלֶךְ, לְכָל אֶחָד נוֹתְנִים לוֹ
לֶאֱכֹל בְּבֵית מוֹשְׁבּוֹ. וְרוּעֵה הַנֶּאֱמָן הוּא כְּמוֹ בֶּן
הַמֶּלֶךְ, קְרוֹב לַמֶּלֶךְ יוֹתֵר מֵאֵלּוּ שְׂאוֹכְלִים
לְשֶׁלְחָנוֹ, שְׂאִין מִי שְׂמֵת־קָרֵב לַמֶּלֶךְ מִכָּל בְּנֵי
הַמַּלְכוּת כְּמוֹ בְּנוֹ.

קָם הַמְּנוּרָה הַקְדוּשָׁה וְאָמַר, סָבֵא סָבֵא, בְּדִבְרִים
שֶׁלֶף נוֹדַע מִי אֵתָּה. אֵתָּה הוּא אָדָם הָרִאשׁוֹן.
מֶה שָׁמוֹ, נֶאֱמַר עָלֶיךָ. מֶה שֵׁם בְּנוֹ, נֶאֱמַר עַל
רוּעֵה הַנֶּאֱמָן. וּמִשׁוֹם שֶׁהוּא חֲדָשׁ כְּמֶה חֲדוּשִׁים
בְּתוֹרָה, מַעֲתֶדֶת לָךְ חֲדוּהָ, שֶׁבֶן חֲכָם יִשְׁמַח אָב
(מְשַׁלִּי י).

רוּעֵה הַנֶּאֱמָן, בְּפִרְשָׁה זֹאת נִזְכְּרָה הַתְּכַנְסוֹת שֶׁלֶף
לְאוֹתוֹ הָעוֹלָם, שְׂכָתוֹב (דְּבָרִים לֵב) עָלֶיהָ אֵל

הַר הָעֶבְרִים הַזֶּה הָר נָבוּ וְגו'. וְרֹאֵיתָ אוֹתָהּ
וְנֶאֱסַפְתָּ אֶל עַמֶּךָ וְגו'. כְּאֲשֶׁר נֶאֱסַף אֶהְרֹן אַחֶיךָ
וְגו' (שם). וּבִפְרָשָׁה זוֹ יֵשׁ לָךְ לַחֲזֹר לְעוֹלָם,
וּלְהַחְיֹת, וּלְהַכְנִס לָאָרֶץ יִשְׂרָאֵל, וּלְהַתְחַבֵּר
בִּפְרָשָׁה זוֹ בִּפְלֵה שְׁלֹךְ, שְׁכַתוּב בָּהּ (במדבר כה) הַנְּנִי
נָתַן לוֹ אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם. וְלִכְן לֹא אָמַר לָךְ
הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כָּאֵן רַד, אֲלֹא עָלָה. שְׁמַמְנוּ
אֶתָּה תַּכְנִס לָאָרֶץ יִשְׂרָאֵל.

וְכֵּן שְׁאָמַר בָּךְ, (דברים לד) וְלֹא יָדַע אִישׁ אֶת
קְבֻרָתוֹ עַד הַיּוֹם הַזֶּה, אוֹי לְאוֹתָם אֲטוּמִי
לֵב, סְתוּמִי עֵינַיִם, שְׁלֹא יוֹדְעִים קְבוּרָתְךָ, שְׁהֵייתָ
אֶתָּה מְבַקֵּשׁ רַחֲמִים מִהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁלֹא
יִכְנִס אוֹתְךָ לְאוֹתָהּ קְבוּרָה שְׁבָה אֶתָּה נִקְרָא מֵת.
זֶהוּ שְׁכַתוּב (יהושע א) מָשָׁה עֲבָדִי מֵת. וְאוֹתָם
טַפְּשִׁים אוֹמְרִים, וְכִי מָשָׁה הָיָה מִפֶּחַד מִמִּיתָה,
לְצֹאת מִהָעוֹלָם הַזֶּה לְעוֹלָם הַבָּא, כְּשֶׁאֵר
הַבְּרִיּוֹת?! וְהֵם לֹא יוֹדְעִים שְׁקְבוּרָתְךָ וּמִיתְךָ
אֵיךְ הִיא.

שְׁכַךְ פֶּרְשׁוֹהַ חֲכָמֵי הַמִּשְׁנָה, שְׁמַתִּי חוּץ לָאָרֶץ
אֵינָם חַיִּים. לֹא אָמְרוּ שְׁאֵינָם עֲתִידִים
לְהַחְיֹת, שְׁאֵלְמָלָא כָךְ הָיוּ כּוֹפְרִים בְּתַחֲתִית
הַמֵּתִים. אֲלֹא כָּאֵן סוּד גָּדוֹל. קְבוּרָתוֹ בְּצֶלֶם

שְׁאִינוּ הֶגְוֵן לוֹ, שְׁהִיא (תהלים סג) אֶרֶץ צִיָּה וְעֵיף
 בְּלִי מַיִם, וְאֵין מַיִם אֶלָּא תוֹרָה, וּבָהּ (ישעיה נג) לֹא
 תֵּאָר לוֹ וְלֹא הֶדֶר. וּמִי שֶׁרֹאָה אוֹתוֹ בְּאוֹתוֹ צֶלֶם
 – וְנִרְאֶהוּ וְלֹא מִרְאֶה וְנִחְמְדֶהוּ. וְלִכֵּן נִבְּוֵאת
 יִשְׁעִיָּה (שם נב) הִנֵּה יִשְׁפִּיל עַבְדִּי, רוֹמִז עָלָיו.

וּמִי שֶׁרֹאָה אוֹתָהּ קְבוּרָה הִיא מְבַקֵּשׁ רַחֲמִים שְׁלֹא
 יָמוּת שֶׁם בְּחוּץ לָאֶרֶץ, לְפִי שֶׁהִיא בְּאֶרֶץ
 צִיָּה רָעַב וְעֵיף וְצָמָא בְּלִי מַיִם, שְׁהִיא הַתּוֹרָה.
 וְלִכֵּן נֶאֱמַר עָלָיו, עֲלֶה אֶל הַר הָעֵבְרִים הַזֶּה.
 מִשְׁפָּלוֹתוֹ הִרְאָה לוֹ אֶת מַעְלָתוֹ. אֵף עַל גִּב
 שְׁאֵתָה קְבוּר בְּמָקוֹם שְׁלֹא הֶגְוֵן לָהּ, עֶרֶם בְּלִי
 לְבוּשִׁים שְׁלָהּ, שֶׁהֵם עוֹר וּבָשָׂר (תלבישני), נֶעַ וְנָד
 מִמָּקוֹמָהּ וּמִטֻּלָּטֵל וְגוֹלָה, הִרִי פִּנְחָס שְׁעֵשִׂית עִמּוֹ
 טוֹב, שְׁעָלֶיהָ נֶאֱמַר (במדבר כה) הִנְנִי נֹתֵן לוֹ אֶת
 בְּרִיתִי שָׁלוֹם, הִרִי הוּא יַעֲשֶׂה עִמָּךְ טוֹבָה, וְבוֹ
 תִּסְתַּלֵּק, בִּפְרָשָׁה שְׁלוֹ. שְׁבָה הַכֹּלָה שְׁלָהּ, שֶׁם
 תִּתְיַחַד עִמָּה כְּחֻתָּן עִם כָּלָתוֹ.

יְשִׁיָּהוּ אֵתָה (תועלת גדולה לישראל בקבורתה), אִם לֹא הָיִיתָ
 קְבוּר מִחוּץ לָאֶרֶץ הַקְּדוּשָׁה, מִחוּץ לַכֹּלָה
 שְׁלָהּ, לֹא הָיוּ יִשְׂרָאֵל יוֹצְאִים מֵהַגְּלוּת, וּבִגְלָלָהּ
 נֶאֱמַר (ישעיה נג) וְהוּא מְחַלֵּל מִפְּשָׁעֵינוּ. נַעֲשִׂית חַל
 מִשּׁוֹם חֲטָא וּפָשַׁע שֶׁל יִשְׂרָאֵל בְּקְבוּרָה שְׁלָהּ,

שְׁנֵאמַר בְּךָ (דברים לד) וַיִּקְבֹּר אֹתוֹ בְּגִי. וְמָה כָּתוּב
בְּקִבּוּרְתָּךְ? (ישעיה מ) וְכָל גִּיָּא יִנְשָׂא. כָּל שָׁפֵל וְנִמְוֶה
יִנְשָׂא בְּגִלְלָהּ, שְׁהֵם יִשְׂרָאֵל, שְׁהֵם שָׁפְלִים מִכָּל
אִמָּה וְלָשׁוֹן. וְכָל הָרַ וְגִבְעָה יִשְׁפְּלוּ, שְׁהֵם
הָרָשָׁעִים וְגִסֵּי הָרוּחַ.

וְזֶהוּ וּבְחִבְרָתוֹ נִרְפָּא לָנוּ. בְּחִבּוּר שְׁהִתְחַבֵּר עִמָּנוּ
בְּגִלוּת, נִרְפָּא לָנוּ. שְׁאַתָּה הוּא כְּשֶׁמֶשׁ
שְׁמַאִיר, שְׁאֵף עַל גֵּב שְׁמִתְכַּנֵּס בְּלִילָה, מֵאִיר הוּא
לְלִבָּנָה וְלִכְל הַכּוֹכָבִים וְהַמְּזָלוֹת. כֵּךְ אַתָּה מֵאִיר
בְּכָל בְּעָלֵי הַלְכוֹת וְקִבְלוֹת. וְלֶךְ נִשְׁקִים בְּנִסְתָּר,
כְּמוֹ מִבּוּעַ שְׁמִשְׁקָה אֶת הָאֵילָנוֹת תַּחַת שְׁרָשֵׁיהֶם
בְּנִסְתָּר עַד שְׁהִתְבַּקְעוּ מִימּוֹ בְּגִלוּי. זֶהוּ שְׁכָתוּב
(משלי ה) יִפּוּצוּ מַעֲיִנְתֶּיךָ חוּצָה.

שְׁאַתָּה הוּא גַם כֵּךְ, כְּמוֹ שְׁמֶשׁ שְׁהוֹלֵךְ בִּימֵי
הַחֹרֶף תַּחַת הַמְּבוּעִים, וְכְשֶׁמֶגִּיעָה
הַגָּאֻלָּה, תִּהְיֶה כְּמוֹ שְׁמֶשׁ שְׁהוֹלֵךְ בְּקִיץ לְמַעְלָה
מִהַמְּבוּעִים, וְיִהְיוּ צוֹנְנִים בְּרַחֲמִים. שְׁכִשְׁאַתָּה
תַּחֲתֵיהֶם, הֵם חֲמִים בְּדִין. בָּא רוּעָה הִנָּאמֶן וּבִרְךְ
אֶת הַמְּנוּרָה הַקְּדוּשָׁה וְאָמַר, וְדַאי אַתָּה הוּא
שְׁמַאִיר לִי בְּזִמָּן שְׁנֵאמַר עָלֵי (בראשית כח) כִּי בָא
הַשֶּׁמֶשׁ. כָּכָה הַשֶּׁמֶשׁ, שְׁהַחֲשִׁיף אֶת אֹרּוֹ. יְהִי
רְצוֹן שֶׁה' יֵאִיר שְׁמוֹ עָלֶיךָ.

וַעֲוֹד אָמַר הַמְּנוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וַדַּאי אֶתָּה הוּא
הַכֹּל, שְׁאָמַר (במדבר יב) אִם יִהְיֶה נִבְיֵאֲכֶם
וְגו'. וְלִכְן כְּשֶׁהִתְגַּלְתָּה הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה לָךְ, אָמַרְתָּ
(שמות ג) אֶסְרָה נָא וְאַרְאֶה אֶת הַמְּרֹאֶה הַגָּדֹל הַזֶּה
מִדּוּעַ לֹא יִבְעַר הַסֵּנֶה. מִשּׁוּם שֶׁהִיא רַחֲמִים,
נֶאֱמַר בָּהּ לֹא יִבְעַר הַסֵּנֶה.

וַחֲמִישָׁה אִוּרוֹת יֵשׁ לָהּ, שֶׁנִּקְרְאוּ קֶרְנֵי הַחֲמָה,
עַד הוּד. וּמִשָּׁם וְעַד הוּד הָיוּ מְאִירִים
בָּךְ, רוּעָה הַנֶּאֱמָן. וְזֶהוּ וְנָתַן הוּד לְמֹשֶׁה,
לְהוֹדִיעַ שְׁכָלָם נִתְּנוּ לָךְ, אֲפֹלוּ עַד הוּד. וְלִכְן פָּנִי
מֹשֶׁה כְּפָנֵי חֲמָה. וַחֲמִישָׁה אֵלֶּה עוֹלָיִם לְחֲמִשִּׁים
שַׁעֲרֵי בִינָה.

וּבְחֲמִישָׁה אֵלֶּה נֶאֱמַר שֶׁהֵם חֲמִשָּׁה אִוּרֵי שֶׁל יוֹם
הָרָאשׁוֹן, שֶׁהֵם כְּנֶגֶד חֲמֵשׁ אֲצָבָעוֹת
שֶׁל הַיָּמִין נִרְאוּ לָךְ בַּסֵּנֶה. מִשּׁוּם שֶׁאַתָּה עֲתִיד
לְהוֹצִיא אֶת זֶרַע אֲבִרְהָם מֵהַגָּלוּת, שֶׁהוּא דִּרְגַת
(אֲבִרְהָם) יָמִין. וּמִשָּׁם בִּינָה, הִיא רַחֲמִים גְּמוּרִים,
הִיד הַגְּדוֹלָה. (אָבֶל) מִצַּד הַגְּבוּרָה, הִיד הַחֲזָקָה,
חֲמִשָּׁה רָקִיעַ בְּיוֹם שְׁנִי, כְּנֶגֶד חֲמֵשׁ אֲצָבָעוֹת
הַשָּׁמַאל. אָבֶל מִצַּד דִּרְגַתָּךְ – (שמות יד) וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל
יֵצְאִים בְּיַד רָמָה. שְׁגוּף וּשְׁתֵּי זְרוּעוֹת וּשְׁתֵּי
שׁוֹקִים כְּנֶגֶד חֲמֵשׁ אֲצָבָעוֹת, ה' ה' ה'. חֲמֵשׁ

תיקון הכללי

קודם אמירת תהלים ביום חול אומרים זה:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה יֵאָהֲדוּנֵהי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ, הַבּוֹחֵר בְּדָוִד עַבְדּוֹ וּבִזְרָעוֹ אַחֲרָיו
וְהַבּוֹחֵר בְּשִׁירֹת וּתְשַׁבְּחוֹת שֶׁתִּפֶּן בְּרַחֲמִים אֶל קְרִיאַת
מִזְמוֹרֵי תְהִלִּים שֶׁאֶקְרָא בָּאלוֹ אֲמָרם דָּוִד הַמֶּלֶךְ עָלָיו
הַשְּׁלוֹם בְּעֶצְמוֹ, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, וַיַּעֲמֵד לָנוּ זְכוּת פְּסוּקֵי
תְהִלִּים וּזְכוּת תְּבוּלֵיהֶם וְאוֹתִיּוֹתֵיהֶם וּנְקֻדּוֹתֵיהֶם
וּמַעֲמֵיהֶם וְהַשְּׁמוֹת הַיּוֹצֵאִים מֵהֶם מֵרָאשֵׁי תְבוֹת
וּמִסּוֹפֵי תְבוֹת, לְכַפֵּר פְּשָׁעֵינוּ וְעֲוֹנוֹתֵינוּ וְחַטָּאתֵינוּ
וּלְזַמֵּר עֲרִיצִים וּלְהַכְרִית כָּל הַחוֹחִים וְהַקּוֹצִים הַסּוֹכְבִּים
אֶת הַשּׁוֹשְׁנָה הָעֲלִיוֹנָה וּלְחַבֵּר אִשָּׁת גְּעוּרִים עִם דּוֹדָהּ
בְּאַהֲבָה וְאַחֻזָּה וְרַעוּת וּמִשָּׁם יִמָּשֶׁךְ לָנוּ שְׁפַע לְנַפְשׁ
רוּחַ וּנְשָׁמָה לְמַהֲרָנוּ מֵעֲוֹנוֹתֵינוּ וּלְסִלּוֹחַ חַטָּאתֵינוּ
וּלְכַפֵּר פְּשָׁעֵינוּ כְּמוֹ שֶׁסִּלַּחְתָּ לְדָוִד שֶׁאָמַר מִזְמוֹרִים אֵלּוֹ
לְפָנֶיךָ כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר גַּם יְהוָה יֵאָהֲדוּנֵהי הָעֶבֶר חַטָּאתֶךָ
לֹא תָמוּת. וְאֵל תִּקְחֵנוּ מִהָעוֹלָם הַזֶּה קֶדֶם זְמַנּוֹ עַד
מְלֹאֶת שְׁנוֹתֵינוּ בְּאִפֶּן שְׁנוֹכַל לְתַקֵּן אֶת אֲשֶׁר שִׁחַתְנוּ.
וּזְכוּת דָּוִד הַמֶּלֶךְ עָלָיו הַשְּׁלוֹם יִגַּן עָלֵינוּ וּבְעֶדְנוּ
שֶׁתֹּאֲרִיד אִפְּךָ עַד שׁוּבְנוּ אֵלֶיךָ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ

וּמֵאוֹצֵר מִתַּנֶּת חֲנָם חֲנָנוּ כְּדִכְתִּיב וְחֲנוּתִי אֶת אֲשֶׁר אֲחִין
וְרַחֲמֵי אֶת אֲשֶׁר אֲרַחֵם. וּכְשֶׁם שְׁאֵנוּ אוֹמְרִים לְפָנֶיךָ
שִׁירָה בְּעוֹלָם הַזֶּה כִּךְ נִזְכָּה לֹאמַר לְפָנֶיךָ יְהוָה יֵאָהֲדוּנָהּ
אֱלֹהֵינוּ שִׁיר וּשְׂבַחָה לְעוֹלָם הַבָּא. וְעַל יְדֵי אֲמִירַת
תְּהִלִּים תִּתְעוֹרֵר חֲבֻצַּלַת הַשְּׁרוֹן וְלִשִׁיר בְּקוֹל נְעִים
בְּגִילַת וְרֵגֶן כְּבוֹד הַלְבָנוֹן נִתֵּן לָהּ הוֹד וְהָדָר בְּבֵית
אֱלֹהֵינוּ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן סָלָה:

תְּרִינִי מִזְמָן אֶת פִּי לַהֲדוּת וּלְהִלָּל וּלְשַׁבַּח אֶת בּוֹרְאֵי
לִשָּׁם יְחִוֵּד קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׂכִינָתָה בְּדַחִילוֹ
וְרַחֲמֵינוּ עַל יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנַעֲלָם בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל:

טוב לומר זאת קודם אמירת העשרה מזמורים:

תְּרִינִי מְקַשֵּׁר עֲצָמִי בְּאֲמִירַת הָעֲשָׂרָה מְזֻמָּרִים אֵלַי
לְכָל הַצְּדִיקִים הָאֲמֵתִיִּם שֶׁבְּדוֹרֵנוּ וּלְכָל
הַצְּדִיקִים הָאֲמֵתִיִּם שׁוֹכְנֵי עֶפְרָת קְדוּשִׁים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ
הַמָּה, וּבִפְרֹט לְרֵבֵנוּ הַקְּדוֹשׁ צְדִיק יְסוֹד עוֹלָם נַחַל נֹבֵעַ
מְקוֹר חֲכָמָה רֵבֵנוּ נַחֲמָן בֶּן פִּיגָא שְׂגָלָה תִּקְוָן זֶה זְכוּתָם
יִגֵּן עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל אָמֵן.

לְבוֹ בְּרִנָּה לִיהוָה יֵאָהֲדוּנָהּ נְרִיעָה לְצוֹר יִשְׁעֵנוּ:
נִקְדָּמָה פָּנֵינוּ בְּתוֹדָה בְּזִמְרוֹת נְרִיעַ לוֹ: כִּי אֵל
גָּדוֹל יְהוָה יֵאָהֲדוּנָהּ וּמִלְךְ גָּדוֹל עַל כָּל אֱלֹהִים:

מִזֹּ « מִכְּתָם לְדוֹד, שְׁמֵרְנִי אֵל כִּי־חֲסִיתִי בְךָ: » אָמְרַת
לִיהוָה יֵאָהֲדוּנָהּ, אֲדַנִּי אַתָּה, טוֹבָתִי בַל־עֲלִיד:

ג לקדושים אשר-בארץ המה, ואדירי, כל-חפציהם:
 ד ירבו עצבותם, אחר מהרו, בל-אסוף נספיהם מדם,
 ובל-אשא את-שמותם על-שפתי: ה יהוה יאהדונה
 מנת-חלקי וכוסי, אתה תומיד גורלי: ו חבלים נפלו-לי
 בנעמים, אף-נחלת שפרה עלי: ז אברך את-יהוה
 יאהדונה אשר יעצני, אף-לילות יסרוני כליותי: ח שויתי
 יהוה יאהדונה לנגדי תמיד, כי מימיני בל-אמוט: ט לכן
 שמח לבי ויגל כבודי, אף-בשרי ישכן לבטח: י כי
 לא-תעזב נפשי לשאול, לא-תתן חסידך חסידך כ' לראות
 שחת: יא תודיעני ארח חיים, שבע שמחות את-פניך,
 נעמות בימיך נצח:

לב א לדוד משכיל, אשרי נשוי-פשע, בסוי חטאה:
 ב אשרי-אדם לא יחשב יהוה יאהדנה לו עון,
 ואין ברוחו רמיה: ג כי-החרשתי בלו עצמי, בשאגתי
 כל-היום: ד כי יומם ולילה תכבד עלי ידך, נהפך
 לשדי, בחרבני קיץ סלה: ה חטאתי אודיעך, ועוני
 לא-כסיתי, אמרתי אודה עלי פשעי ליהוה יאהדנה,
 ואתה נשאת עון חטאתי סלה: ו על-זאת יתפלל
 כל-חסיד אליך לעת מצא, רק לשטף מים רבים אליו
 לא יגיעו: ז אתה סתר לי, מצר תצרני, רני פלט
 תסובבני סלה: ח אשכילה, ואורך בדרך-זו תלה,

אִיעָצָה עָלַיָּךְ עֵינַי: ט אֶל־תִּהְיוּ כְּסוּם כְּפָרֵד אֵין הָבִין,
בְּמַתַּג־וֹרְסֵן עֲדִיו לְבָלוּם, בַּל קָרַב אֵלַיָּךְ: י רַבִּים
מִכְּאוּבִים לָרָשָׁע, וְהַבּוֹטֵחַ בַּיהוָה יֵאָהֲדוּנְהִי חֶסֶד
יְסוּבְכֶנּוּ: יא שְׂמַחוּ בַּיהוָה יֵאָהֲדוּנְהִי, וְגִילוּ צַדִּיקִים,
וְהִרְנִינוּ כָּל־יִשְׂרָאֵל־לֵב:

מא * לְמַנְצַח מְזֻמּוֹר לְדוֹד: ב אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל אֶל־דָּל,
בְּיוֹם רָעָה יִמְלֻטְהוּ יְהוָה יֵאָהֲדוּנְהִי: ג יְהוָה יֵאָהֲדוּנְהִי
יִשְׁמְרֵהוּ וַיַּחֲיֵהוּ, וְאֲשֶׁר יֵאָשֶׁר כ' בְּאַרְצָךְ, וְאֶל־
תַּתְּנֵהוּ בְּנֶפֶשׁ אִיבִיו: ד יְהוָה יֵאָהֲדוּנְהִי יִסְעֲדֶנּוּ עַל־עֵרֶשׁ
דָּוִי, כָּל־מִשְׁכָּבוֹ הַפְּכֶתָּ בַחֲלָיו: ה אֲנִי־אִמְרָתִי יְהוָה יֵאָהֲדוּנְהִי
יֵאָהֲדוּנְהִי חֲנֻנִי, רַפָּאָה נַפְשִׁי כִּי־חָטָאתִי לָךְ: ו אוֹיְבֵי יֹאמְרוּ
רַע לִי, מָתִי יָמוּת וְאָבֵד שְׁמוֹ: ז וְאִם־בָּא לְרֹאוֹת, שָׂוֵא
יְדַבֵּר, לָבוֹ יִקְבֹּץ־אָוֶן לוֹ, יֵצֵא לַחוּץ יְדַבֵּר: ח יַחַד עָלִי
יִתְלַחֲשׁוּ כָּל־שֹׁנְאֵי, עָלִי יַחֲשְׁבוּ רָעָה לִי: ט דְּבַר־כְּלִיעַל
יִצּוֹק בּוֹ, וְאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא־יוֹסִיף לָקוּם: י גַּם־אִישׁ שְׁלוֹמִי
אֲשֶׁר־בְּטַחְתִּי בּוֹ, אוֹכֵל לַחֲמִי, הַגְּדִיל עָלִי עֶקֶב:
יא וְאַתָּה יְהוָה יֵאָהֲדוּנְהִי חֲנֻנִי וְהַקִּימֵנִי, וְאַשְׁלֹמָה לָהֶם:
יב בְּזֹאת יִדְעֵתִי כִּי־חַפְצָתָּ בִּי, כִּי לֹא־יִרְעֶה אוֹיְבִי עָלַי:
יג וְאֲנִי בְּתַמִּי תִּמְכָּתָּ בִּי, וְתַצִּיבֵנִי לִפְנֶיךָ לְעוֹלָם: יד בְּרוּךְ
יְהוָה יֵאָהֲדוּנְהִי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִהָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם,
אָמֵן וְאָמֵן:

מב » לְמִנְצַח מִשְׁפִּיל, לְבְנֵי-קָרַח: ב פֶּאִיל תַּעֲרַג
עַל-אַפְיקֵי-מַיִם, בֵּן נַפְשֵׁי תַעֲרַג אֱלֹהִים:
ג צִמְאָה נַפְשֵׁי לְאֱלֹהִים לֹאֵל חוּ, מְתִי אָבּוֹא וְאַרְאָה
פְּנֵי אֱלֹהִים: ד הִיתָה-לִּי דְמַעְתִּי לֶחֶם יוֹמָם וְלַיְלָה,
בְּאֹמַר אֵלִי כָל-הַיּוֹם, אֵיזָה אֱלֹהֶיךָ: ה אֵלֶּה אֲזַכָּרָה
וְאֶשְׁכָּח עָלַי נַפְשִׁי, כִּי אֶעֱכַר בְּסֶף, אֲדֹדִם עַד-בֵּית
אֱלֹהִים בְּקוֹל-רִנָּה וְתוֹדָה, הַמּוֹן חוּגֵג: ו מֵה-תִּשְׁתַּוְּחָחִי
נַפְשִׁי וְתַהֲמִי עָלַי, הוֹחִילִי לְאֱלֹהִים, כִּי-עוֹד אוֹדְנוּ
יִשְׁוּעוֹת פְּנִי: ז אֱלֹהִי, עָלַי נַפְשִׁי תִשְׁתַּוְּחָח, עַל-בֵּן
אֲזַכָּרָךְ מֵאַרְצֵן יִרְדֵּן וְחֶרְמוֹנִים, מֵהַר מְצָעַר: ח תַּהוֹם-
אֶל-תַּהוֹם קוֹרָא, לְקוֹל צְנוּרִיךָ, כָּל-מִשְׁבְּרִיךָ וְגִלְיָךְ עָלַי
עֲבְרוּ: ט יוֹמָם יִצְוָה יְהוָה יֵאֱהַדּוּנְהִי חֶסֶדּוֹ, וּבְלִילָה
שִׁירָה עָמִי, תִּפְּלָה לֹאֵל חַיִּי: י אוֹמְרָה לֹאֵל סִלְעִי,
לָמָּה שְׂכַחְתָּנִי, לָמָּה-קָדַר אֵלֶיךָ בְּלַחֵץ אוֹיֵב: יא בְּרִצַּח
בְּעֲצָמוֹתִי, חֲרַפּוֹנִי צוֹרְרִי, בְּאֹמַרְם אֵלִי כָל-הַיּוֹם אֵיזָה
אֱלֹהֶיךָ: יב מֵה-תִּשְׁתַּוְּחָחִי נַפְשִׁי, וּמֵה-תַהֲמִי עָלַי,
הוֹחִילִי לְאֱלֹהִים, כִּי-עוֹד אוֹדְנוּ יִשְׁוּעַת, פְּנִי וְאֱלֹהִי:

נב » לְמִנְצַח אֶל-תִּשְׁחַת, לְדוֹד מִכְתָּם, בְּשִׁלַּח שְׂאוּל
וַיִּשְׁמְרוּ אֶת-הַבַּיִת לַהֲמִיתוֹ: ג הִצִּילֵנִי מֵאִיבֵי אֱלֹהִי,
מִמִּתְקוֹמְמִי תִשְׁגְּבֵנִי: ג הִצִּילֵנִי מִפְּעָלִי אָוֶן, וּמֵאֲנָשִׁי
דְּמִים הוֹשִׁיעֵנִי: ד כִּי הִנֵּה אָרְבוּ לְנַפְשִׁי, יָגוּרוּ עָלַי עֲזִים,

לֹא-פָשְׁעִי וְלֹא-חַטָּאתִי יְהוָה יֵאָהֳדוּנִהּ: ה בְּלִי-עוֹן
 יִרְצוֹן וַיְכַוְּנֵנוּ, עוֹרָה לְקִרְאָתִי וּרְאָה: ו וְאַתָּה יְהוָה
 יֵאָהֳדוּנִהּ-אֱלֹהִים צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, הַקִּיצָה לְפָקֶד
 כָּל-הַגּוֹיִם, אֶל-תַּחֲזֹן כָּל-בְּגָדֵי אֹן סֵלָה: ז יָשׁוּבוּ לְעֶרְב,
 יֵהָמוּ בְּכָלָב, וַיִּסּוּכְבוּ עִיר: ח הִנֵּה יִבְעִיעוֹן בְּפִיהֶם, חֲרָבוֹת
 בְּשִׁפְתוֹתֵיהֶם, כִּי-מִי שָׁמַע: ט וְאַתָּה יְהוָה יֵאָהֳדוּנִהּ
 תִּשְׁחַק-לָמוֹ, תִּלְעַג לְכָל-גּוֹיִם: י עֲזוּ אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁמְרָה,
 כִּי-אֱלֹהִים מְשֻׁנָּבִי: יא אֱלֹהֵי חֲסִדֵי חֲסִדוֹ כ', יִקְדָּמֵנִי,
 אֱלֹהִים יֵרְאֵנִי בְּשֶׁרְרִי: יב אֶל-תַּהֲרִגֶם פֶּן-יִשְׁכְּחוּ עָמִי,
 הַנִּיעַמּוֹ בְּחִילָךְ וְהוֹרִידֵמוֹ, מִגִּגְנוֹ אֲדָנִי: יג חַטָּאת-פִּימוֹ,
 דַּבֵּר-שִׁפְתֵימוֹ, וַיִּלְכְּדוּ בְּגָאוֹנָם, וַיִּמְאָלָה וַיִּמְכַּחֵשׁ יִסְפְּרוּ:
 יד כִּלָּה בַּחֲמָה, כִּלָּה וַאֲיַנְמוֹ, וַיִּדְעוּ כִּי-אֱלֹהִים מִשְׁלַל
 בִּיעֶקֶב לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סֵלָה: טו וַיָּשׁוּבוּ לְעֶרְב יֵהָמוּ בְּכָלָב,
 וַיִּסּוּכְבוּ עִיר: טז הִמָּה יִנְיַעוֹן יִנְעוֹן כ' לְאָכַל, אִם-לֹא
 יִשְׁכְּעוּ וַיִּלִּינוּ: יז וַאֲנִי אֲשִׁיר עֲזָךְ, וְאַרְגֵּן לְבָקֶר חֲסִדָּךְ,
 כִּי-הָיִיתָ מְשֻׁנָּב לִי וּמְנוֹם, בְּיוֹם צָר-לִי: יח עֲזוּ אֱלֹהֶיךָ
 אֲזִמְרָה, כִּי-אֱלֹהִים מְשֻׁנָּבִי אֱלֹהֵי חֲסִדֵי:

עז א לְמַנְצָה עַל-יְדוּתוֹן יִדִּיתוֹן כ' לְאַסְף מִזְמוֹר: ב קוֹלִי
 אֶל-אֱלֹהִים וְאַצְעָקָה, קוֹלִי אֶל-אֱלֹהִים וְהֶאֱזִין אֵלַי:
 ג בְּיוֹם צָרָתִי אֲדַנִּי דִרְשָׁתִּי, יָדִי לִילָה נִגְרָה וְלֹא תַפּוּג,
 מֵאֲנָה הַנָּחַם נַפְשִׁי: ד אֲזַכָּרָה אֱלֹהִים וְאֶהְמִיָּה, אֲשִׁיחָה

וְתַתְּעַטֵּף רוּחִי סֵלָה: ^ה אַחֲזֶנָּה שְׁמֵרוֹת עֵינַי, נִפְעַמְתִּי וְלֹא
אֲדַבֵּר: ^ו חֲשַׁבְתִּי יָמִים מִקֶּדֶם, שָׁנוֹת עוֹלָמִים: ^ז אֲזַכֶּרָה
נִגְיַנְתִּי בַלִּילָה, עִם-לִבִּי אֲשִׁיחָה, וַיִּחַפֵּשׁ רוּחִי:
^ח הִלְעוֹלָמִים יִזְנַח אֲדָנִי, וְלֹא-יִסִּיף לְרָצוֹת עוֹד: ^ט הָאִפֶּס
לְנֶצַח חֲסֵדוֹ, גָּמַר אֲמַר לְדֹר וָדֹר: ^י הִשְׁכַּח חֲנוּת אֵל,
אִם-קִפֵּץ בָּאֵף רַחֲמָיו סֵלָה: ^{יא} וְאֲמַר חֲלוּתִי הִיא, שָׁנוֹת
יָמַי עָלְיוֹן: ^{יב} אֲזַכּוֹר אֲזִכִּיר ^כ מַעֲלִילִיָּהּ, כִּי-אֲזַכֶּרָה מִקֶּדֶם
פְּלִאָה: ^{יג} וְהִגִּיתִי בְּכָל-פְּעֻלָּהּ, וּבַעֲלִילוֹתֶיהָ אֲשִׁיחָה:
^{יד} אֱלֹהִים בִּקְדָשׁ דִּרְכָּהּ, מִי-אֵל גָּדוֹל בְּאֱלֹהִים: ^{טו} אַתָּה
הָאֵל עֲשֵׂה פֶלֶא, הוֹדַעַת בְּעַמִּים עֶזְךָ: ^{טז} גָּאֻלְתָּ בְּזוֹרַע
עֲמָהּ, בְּגִי-יַעֲקֹב וַיֹּסֶף סֵלָה: ^{יז} רָאוּךָ מֵיִם אֱלֹהִים, רָאוּךָ
מֵיִם יַחִילוּ, אֵף יִרְגְּזוּ תַהֲמוֹת: ^{יח} זָרְמוּ מֵיִם עֲבוֹת, קוֹל
נִתְּנוּ שְׁחָקִים, אֶף-חֲצִצִּיף יִתְהַלְכוּ: ^{יט} קוֹל רַעֲמָךְ בַּגִּלְגָּל,
הֵאִירוּ בְּרָקִים תִּבֵּל, רָגְזָה וַתִּרְעַשׂ הָאָרֶץ: ^כ בָּיִם דִּרְכָּהּ,
וַשְׁבִּילָהּ וּשְׁבִילֶיהָ ^כ בְּמֵיִם רַבִּים, וְעַקְבוֹתֶיהָ לֹא נִדְּעוּ:
^{כא} נָחִיתָ כִּצְאוֹן עֲמָהּ, בִּיד-מִשָּׁה וְאַהֲרֹן:

צ ^א תִּפְלָה לְמִשָּׁה אִישׁ-הָאֱלֹהִים, אֲדָנִי מַעֲזֵן אַתָּה
הֵייתָ לָנוּ בְּדֹר וָדֹר: ^ב בְּמֶרֶם הָרִים יִלְדוּ, וַתְּחַלֵּל
אָרֶץ וַתִּבֵּל, וּמַעֲזוֹלִם עַד-עוֹלָם אַתָּה אֵל: ^ג תֵּשֵׁב אֲנוֹשׁ
עַד-דָּבָא, וַתֹּאמֶר שׁוּבוּ בְּנֵי-אָדָם: ^ד כִּי אֶלֶף שָׁנִים
בְּעֵינֶיךָ כְּיוֹם אֶתְמוֹל כִּי יַעֲבֹר, וְאַשְׁמוֹרָה בַּלִּילָה:

ה זרמתם שנה יהיו, בפקר כחציר יחלף: ו בפקר יציין
 וחלף, לערב ימולל ויבש: ז כיכלינו באפך, ובחמתך
 נבהלנו: ח שפה שת כ' עונתינו לנגדך, עלמנו למאור
 פניך: ט כי כל־ימינו פנו בעברתך, כלינו שנינו כמו־
 הקה: י ימי־שנותינו בהם שבעים שנה, ואם בגבורת
 שמונים שנה, ורהבם עמל ואון, כִּי־גו חיש ונעפה:
 יא מי־יודע עז אפך, וכיראתך עברתך: יב למנות ימינו
 בן הודע, ונבא לבב חכמה: יג שובה יהוה־יאהדונחי
 עד־מתי, והנחם על־עבדיך: יד שבענו בפקר חסדך,
 ונרגנה ונשמחה בכל־ימינו: טו שמוחנו פימות עניתנו,
 שנות ראינו רעה: טז יראה אל־עבדיך פעלך, והדרך
 על־בניהם: יז ויהי נעם אדני אלהינו עלינו, ומעשה
 ידינו בוננה עלינו, ומעשה ידינו בוננהו:

קה א הודו ליהוה־יאהדונחי קראו בשמו, הודיעו
 בעמים עלילותיו: ב שירו־לו זמרו־לו, שיחו
 בכל־נפלאותיו: ג התהללו בשם קדשו, ישמח לב
 מבקשי יהוה־יאהדונחי: ד דרשו יהוה־יאהדונחי ועזו,
 בקשו פניו תמיד: ה זכרו נפלאותיו אשר־עשה, מפתיו
 ומשפטי־פיו: ו זרע אברהם עבדו, בני יעקב בחיריו:
 ז הוא יהוה־יאהדונחי אלהינו, בכל־הארץ משפטיו:
 ח זכר לעולם בריתו, דבר צוה לאלף דור: ט אשר ברת

אֶת־אֲבֹרָהֶם, וְשִׁבּוּעֵתוֹ לְיִשְׁחָק: י וַיַּעֲמִידָהּ לְיַעֲקֹב לְחֹק,
 לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם: יא לֵאמֹר לְךָ אֶתֵּן אֶת־אֶרֶץ־כְּנָעַן,
 חֲבַל נַחֲלָתְכֶם: יב בְּהֵיוֹתָם מְתֵי מִסְפָּר, כְּמַעֲט וְגָרִים
 בָּהֶ: יג וַיִּתֶּהֱלְכוּ מִגּוֹי אֶל־גּוֹי, מִמַּמְלָכָה אֶל־עַם אֲחֵר:
 יד לֹא־הָנִיחַ אָדָם לַעֲשֹׂקָם, וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מְלָכִים:
 טו אֶל־תִּגְעוּ בְּמִשְׁחִי, וּלְנִבְיָאֵי אֶל־תִּרְעוּ: טז וַיִּקְרָא רָעַב
 עַל־הָאָרֶץ, כָּל־מִטְהַלֵּחַ לֶחֶם שָׁבָר: יז שָׁלַח לִפְנֵיהֶם אִישׁ,
 לַעֲבֹד גִּמְכָר יוֹסֵף: יח עָנּוּ בַּכָּבֵל רִגְלוֹ רִגְלוֹ כ', בְּרוֹזַל בָּאָה
 נַפְשׁוֹ: יט עַד־עַתָּה בֹּא־דְבָרוֹ, אִמְרַת יְהוָה יאהרונחי
 צִרְפָּתָהּ: כ שָׁלַח מֶלֶךְ וַיִּתִּירָהּ, מִשֵּׁל עַמִּים וַיִּפְתַּחְהוּ:
 כא שָׁמוֹ אֲדוֹן לְבֵיתוֹ, וּמִשֵּׁל בְּכָל־קִנְיָנוֹ: כב לְאַסֹּר שָׂרָיו
 בַּנֶּפֶשׁ, וּזְקִנָיו יַחֲבִם: כג וַיָּבֹא יִשְׂרָאֵל מִצְרַיִם, וַיַּעֲקֹב גָּר
 בְּאֶרֶץ־חָם: כד וַיִּפְרַר אֶת־עַמּוֹ מָאֵד, וַיַּעֲצִמְהוּ מִצְרָיו:
 כה הִפְךָ לָבָם לְשָׂנֵא עַמּוֹ, לְהַתְנַבֵּל בַּעֲבָדָיו: כו שָׁלַח
 מֹשֶׁה עֲבָדוֹ, אֶהֱרֹן אֲשֶׁר בָּחַר־בוֹ: כז שָׁמוּ־בָם דְּבָרֵי
 אֱתוֹתָיו, וּמִפְתִּים בְּאֶרֶץ חָם: כח שָׁלַח חֲשָׁד וַיַּחֲשֹׁךְ,
 וְלֹא־מָרוּ אֶת־דְּבָרוֹ דְּבָרָיו כ': כט הִפְךָ אֶת־מִימֵיהֶם לָדָם,
 וַיָּמַת אֶת־דֹּגְתָם: ל שָׂרֵץ אֲרָצָם צִפְרָדַיִם, בְּחֻדְרֵי
 מַלְכֵיהֶם: לא אָמַר וַיָּבֹא עָרֹב, בָּנִים בְּכָל־גְּבוּלָם: לב נָתַן
 גִּשְׁמֵיהֶם בָּרָד, אִשׁ לְהַבּוֹת בְּאֲרָצָם: לג וַיָּה, גִּפְגָּפָם
 וַתֵּאֱנָתָם, וַיִּשְׁבֵּר עֵץ גְּבוּלָם: לד אָמַר, וַיָּבֹא אֲרָבָה,

וַיֵּלֶק, וַאֲזַן מִסָּפֶר: לֹא וַיֹּאכַל כָּל-עֵשֶׂב בְּאֶרֶץ, וַיֹּאכַל
פְּרֵי אֲדָמָתָם: לוֹ וַיֵּךְ כָּל-בְּכוֹר בְּאֶרֶץ, רֵאשִׁית לְכָל-
אוֹנֶם: לוֹ וַיּוֹצִיאֵם בְּכֶסֶף וְזָהָב, וַאֲזַן בְּשִׁבְטָיו בּוֹשֵׁל:
לֹא שָׁמַח מְצֻרִים בְּצִאתָם, כִּי-נָפַל פֶּחָדִם עֲלֵיהֶם:
לֹא פָרַשׁ עֵנָן לְמַסָּךְ, וְאֵשׁ, לְהָאִיר לַיְלָה: מ שָׁאֵל וַיָּבֵא
עֲלָיו שְׁלוֹ כ', וְלָחֶם שָׁמַיִם יִשְׁבִּיעֵם: מא פָּתַח צוּר, וַיּוֹצִי
מִיָּם, הִלְכוּ בְּצִיּוֹת נָהָר: מב כִּי-זָכַר אֶת-דְּבַר קָדְשׁוֹ,
אֶת-אַבְרָהָם עֲבָדוֹ: מג וַיּוֹצֵא עִמּוֹ בְּשִׁשּׁוֹן, בְּרָנָה
אֶת-בְּחִירָיו: מד וַיִּתֵּן לָהֶם אֲרֻצּוֹת גּוֹיִם, וַעֲמַל לְאֻמִּים
יִירָשׁוּ: מה בַּעֲבוּר יִשְׁמְרוּ חֻקָּיו, וְתוֹרָתוֹ יִנְצְרוּ, הַלְלוּהָ:

קלז א על נְהִירוֹת בָּבֶל שָׁם יִשְׁבְּנוּ, גַּם-בְּכִינוּ בְּזָכְרֵנוּ
אֶת-צִיּוֹן: ב על-עֲרָבִים בְּתוֹכָהּ, תָּלִינוּ בְּנֻרוֹתֵינוּ:
ג כִּי שָׁם נִשְׁאַלְנוּ שׁוֹבֵינוּ דְּבַר-יְשׁוּעָה, וְתוֹלְלֵנוּ שְׁמֻחָה,
שִׁירוֹ לָנוּ מִשִּׁיר צִיּוֹן: ד אִיךְ נָשִׁיר אֶת-שִׁיר-יְהוָה
יֵאֱהֻדוּנָהּ, עַל אֲדָמַת גִּבּוֹר: ה אִם-אֶשְׁכַּח יְרוּשָׁלַם,
תִּשְׁכַּח יְמִינִי: ו תִּדְבֹּק-לְשׁוֹנִי לְחִפִּי, אִם-לֹא אֶזְכְּרֶנּוּ,
אִם-לֹא אֶעֱלֶה אֶת-יְרוּשָׁלַם עַל רֹאשׁ שְׂמֻחָתִי: ז זָכַר
יְהוָה יֵאֱהֻדוּנָהּ לִבִּנִי אֲדוֹם אֶת יוֹם יְרוּשָׁלַם, הָאֻמִּים
עָרוּ עָרוּ עַד הַיָּסוֹד בָּהּ: ח בַּת-בָּבֶל הִשְׁדּוּדָהּ, אֲשֶׁרִי
שִׁישְׁלָם-לָךְ אֶת-גְּמוּלָךְ שְׂגַמְלָתָ לָנוּ: ט אֲשֶׁרִי שִׁיאֲחֹז
וְנִפֹּץ אֶת-עַלְלֶיךָ אֶל-הַסָּלַע:

קנ א הללויה הללו-אל בקדשו, הללוהו ברכיע עזו:
 ב הללוהו בגבורתיו, הללוהו כרב גדלו: ג הללוהו
 בתקע שופר, הללוהו בגבל וכנור: ד הללוהו בתוף
 ומחול, הללוהו במנים ועגב: ה הללוהו בצלצלי-שמע,
 הללוהו בצלצלי תרועה: ו כל הנשמה תהלל יי, ה
 הללויה:

אחר שסיים תהלים יאמר זה:

מי יתן מציון ישועת ישראל בשוב יהוה יאהרונהי
 שבות עמו. יגל יעקב ישמח ישראל: ותשועת
 צדיקים מיהוה יאהרונהי מעוזם בעת צרה: ויעזרם
 יהוה יאהרונהי ויפלטם ויפלטם מרשעים ויושיעם פי
 חסו בו:

רבנו של עולם, עלת העלות וסבת כל הסבות, אנת
 לעלא, לעלא מן כלא, ולית לעלא מנה, דלית
 מחשבה תפיסא כך כלל, ולך דומיה תהלה, ומרמם
 על כל ברכה ותהלה. אותך אדרש, אותך אבקש
 שתחתך חתירה דרך כבושה מאתך, דרך כל
 העולמות, עד ההשתלשלות שלי במקום שאני עומד,
 כפי אשר נגלה לך, יודע תעלומות, ובדרך ונתיב הזה
 תאיר עלי אורך, להחזירני בתשובה שלמה לפניך
 באמת, כפי רצונך באמת, כפי רצון מבחר הפרואים,
 לבלי לחשב במחשבותי שום מחשבת חוץ ושום

מחשבה ובלבול שהוא נגד רצונה, רק לדבק במחשבות
 זכות צחות וקדושות בעבודתך באמת בהשגתך
 ובתורתך. הט לבי אל עדותיך, ותן לי לב מהור לעבדך
 באמת. וממצולות ים תוציאני לאור גדול חיש קל
 מהרה. תשועת יהוה יאהדונהי כהרף עין, לאור באור
 החיים כל ימי היותי על פני האדמה. ואזכה לחדש
 נעורי, הימים שעברו בחשך, להחזירם אל הקדשה,
 ותהיה יציאתי מן העולם כביאתי, בלא חטא. ואזכה
 לחזות בנעם יהוה יאהדונהי ולבקר בהיכלו, בלו אומר
 כבוד, אמן נצח סלה ועד:

דיני וסדר תפלת הדרך

לעירו או לעיר שרוצה ללון בה,
 רמשם ואילך יאמר אותה בלא
 חתימה. וטוב להסמיק תפלת הדרך
 לברכה אחרת כרי שתהא ברכה
 הסמוכה לחברתה. לכן כשיוצא
 בדרך בשחרית קודם התפלה כגון
 שהוא נחוץ, יאמר ברכת השחר על
 הדרך ויסמיק תפלת הדרך לברכת
 השחר, וביום יאכל איזה פרי ויסמיק
 תפלת הדרך לברכת הפרי, או
 כשמטיל מים יסמוך אותה לברכת
 אשר יצר.

היוצא לדרך מהלך שיעור פרסה
 (שבעים ושנים דקות) ויותר צריך
 להתפלל תפלת הדרך. אבל אם הוא
 צריך לילך רק פחות ממהלך שיעור
 פרסה, מתפלל בלא שם ומלכות.
 ובמקום סכנה אפילו בפחות ממהלך
 שיעור פרסה צריך להתפלל
 בחתימה בשם ומלכות. תיכף
 כשיוצא מעיבורה של עיר צריך
 להתפלל תפלה זו. ואם שכח מתפלל
 כל זמן שהוא בדרך, ובלבד שלא
 הגיע עדיין תוך פרסה הסמוכה

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה יֵאָהֲדוּנָהי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
 אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתּוֹלִיכֵנוּ לְשָׁלוֹם וְתַצְעִידֵנוּ לְשָׁלוֹם
 וְתַדְרִיכֵנוּ לְשָׁלוֹם וְתַסְמְכֵנוּ לְשָׁלוֹם. (ואם חוזר באותו היום
 יאמר וְתַחַזִּירֵנוּ לְשָׁלוֹם) וְתַצִּילֵנוּ מִכָּף כָּל אוֹיֵב וְאוֹרֵב
 בְּדֶרֶךְ, וְתַשְׁלַח בְּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ. וְתַתֵּנּוּ לַחַן וּלְחֶסֶד
 וּלְרַחֲמִים בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָל רוֹאֵינוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
 יֵאָהֲדוּנָהי, שׁוֹמֵעַ תַּפִּלָּה:

ויש מוסיפים פסוקים אלו לשמירה:

וַיַּעֲקֹב הָלַךְ לְדֶרֶכּוֹ וַיִּפְגְּעוּ בוֹ מַלְאֲכֵי אֱלֹהִים: וַיֹּאמֶר
 יַעֲקֹב כֹּאֲשֶׁר רָאִים מַחֲנֶה אֱלֹהִים זֶה וַיִּקְרָא שֵׁם
 הַמָּקוֹם הַהוּא מַחֲנֵם:

ג' פעמים

וַיִּסָּעוּ וַיְהִי חֶמֶת אֱלֹהִים עַל הָעָרִים אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֵיהֶם
 וְלֹא רָדְפוּ אַחֲרֵי בְנֵי יַעֲקֹב: לִישׁוּעָתְךָ קוִיֹּתִי
 יְהוָה יֵאָהֲדוּנָהי:

ג' פעמים

וַיִּבְרַךְ יְהוָה יֵאָהֲדוּנָהי וַיִּשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְהוָה יֵאָהֲדוּנָהי
 פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיַּחֲנֶךָ: יֵשָׁא יְהוָה יֵאָהֲדוּנָהי פָּנָיו
 אֵלֶיךָ וַיִּשֶׂם לְךָ שָׁלוֹם:

ג' פעמים

הִנֵּה אֲנִי שֹׁלַח מַלְאָךְ לִפְנֶיךָ לְשֹׁמְרֶךָ בְּדֶרֶךְ וְלִהְבִּיאָךְ
 אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר הִכֵּנְתִּי:

ג' פעמים

חַמְלָאָךְ הַגּוֹאֵל אוֹתִי מִכָּל רָע, יִבְרַךְ אֶת הַנְּעָרִים,
 וַיִּקְרָא בָהֶם שְׁמֵי וְשֵׁם אֲבוֹתֵי, אֲבָרְהָם

וַיַּצְחֶק, וַיִּדְּגוּ לָרֹב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ:

ג' פעמים

להודות ולהלל את ה' יתברך מביאה לכל הישועות.
כל האומר אותה כל יום יזכה לראות נסים גלויים מבורא עולמים,
וכל האומר תחנה זו מהלב הופך מיד מדת דין לרחמים.

תפילת הודיה לבורא עולם

מִלְךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֲדוֹן עוֹלָם, רְבוּנוּ
שֶׁל עוֹלָם, תּוֹדָה.

תּוֹדָה שְׁאֲנִי עוֹמֵד/ת כָּאֵן לְפָנֶיךָ וּמוֹדָה לָךְ.
וְכָל מִה שְׁאֲנִי אוֹמֵר יְהִי כָאֵין וּכְאֶפֶס לַעֲמֵת כְּמִה שְׁאֲנִי
בְּאֶמֶת צְרִיכָה לְהוֹדוֹת לָךְ.

הָרִי עַל הַכֹּל אֲנִי צְרִיכָה לְהוֹדוֹת לָךְ.
כִּי הַכֹּל מִמֶּךָ, הַכֹּל נִתַּת לִי בְּחֵן, בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים.
תּוֹדָה עַל כָּל הַדְּבָרִים בְּעוֹלָם.

תּוֹדָה עַל רוֹב רַבִּי רַבּוֹת פְּעָמִים שְׁעוֹרְתָּ לִי, תְּמוּכָתְּ בִּי,
הוֹשַׁעְתָּ אוֹתִי הַצַּלְתָּ אוֹתִי, שְׁמַחְתָּ אוֹתִי רִיפִאתָ אוֹתִי,
שְׂמַרְתָּ עָלַי, עוֹדְדַת אוֹתִי, תּוֹדָה שְׂאֵתָה אֶתִּי תְּמִיד.

תּוֹדָה שְׂאֵתָה נוֹתֵן לִי כּוֹחַ לַעֲשׂוֹת מִצְוֹת, כּוֹחַ לַעֲשׂוֹת
מַעֲשִׂים טוֹבִים, וְכֹחַ לְהִתְפַּלֵּל.

תּוֹדָה עַל כָּל הַפְּעָמִים שְׁעוֹרְתָּ לִי וְלֹא יָדַעְתִּי לְהַגִּיד לָךְ
תּוֹדָה.

תּוֹדָה עַל כָּל הַחֲסָדִים שְׂאֵתָה עוֹשֶׂה עִמִּי בְּכָל רָגַע וְרָגַע.
תּוֹדָה עַל כָּל נְשִׁימָה וְנְשִׁימָה שְׁאֲנִי נוֹשֵׁם/ת.

תודה לך מלך מלכי המלכים, גם על כל הדברים שאין לי.
תודה שקשה לי לפעמים, כי הכל לטובתי אפילו אם לא
תמיד ראיתי שזה לטובתי, עמוק בלב אני יודע/ת שכל מה
שמוציא ממך הוא הדבר הטוב ביותר עבורי, והוא נעשה
במיוחד בשבילי, בהשגחה פרטית מדקדקת ומשלמות, כמו
שרק מלך מלכי המלכים יכול לעשות.

תודה שלפעמים קשה לי, כי רק כך אני יודע/ת להעריך
את הטוב,

כי רק כשנמצאים בחשך אפשר להעריך את האור.

תודה על החיים הנפלאים שנתת לי.

תודה על הדבר הכי קטן שיש לי, כי את הכל אתה נתת
לי ולא אף אחד אחר.

תודה שאתה שומע את התפלות שלי.

בורא עולם! אני מבקש/ת ממך סליחה מעמקי לבי, אם
היו פעמים שלא הערכתי את מה שנתת לי, ובמקום לומר
לך תודה, רק התלוננתי.

אני עפר ואפר ואתה אדון כל העולם, אנא אל תרחק
ממני לעולם!!!

מבוסס על פ' הסה"ק יסוד ושרש העבודה (צו"ח ס' כ"ו)
מצוה גדולה לפרסם ולהפיץ את התפלה הקדושה הזו

תפילה קצרה לאומרה קודם הלימוד

לְשֵׁם יְחִיד קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׁכִינְתִּיהּ וְכו'. עַל
יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנַעֲלָם בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל
לְאַקְמָא שְׁכִינְתָא מַעְפָּרָא, וְלַעֲלוֹי שְׁכִינַת עוֹזְנוֹ אִם
הַבְּנִים שְׁמַחָה, עַל יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנַעֲלָם בְּשֵׁם
כָּל יִשְׂרָאֵל.

חֲרִינִי מִקָּשֶׁר עֲצָמִי בְּלִימוֹד הַקְדוֹשׁ הַזֶּה בְּנִשְׁמַת כָּל
הַתְּנָאִים וְהַצְדִּיקִים הַכְּתוּבִים בְּזוּהַר הַקְדוֹשׁ
וּבְרֵאשֵׁם הַתְּנָא הָאֱלֹקִי רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאי וְרַבִּי
אֶלְעָזָר בֶּנוֹ. וְעַל יְדֵי זֶה תִּתְקַיֵּים תְּפִילַת דָּוִד הַמְּלֶכֶךְ
עָלָיו הַשָּׁלוֹם (תְּהִלִּים ס"א ד' ה') כִּי הָיִיתָ מַחֲסֶה לִּי מִגְדֹּל
עַז מִפְּנֵי אוֹיֵב. אֲגִידָה בְּאַהֲלָךְ עוֹלָמִים אֲחֶסֶה בְּסֶתֶר
בְּנִפְיָךְ סֵלָה. וְאַזְכֶּה שְׁבִלִימוֹדִינוּ זֶה יִהְיוּ שְׁפָתוֹתֶיהֶם
דּוֹכְבוֹת בְּקָבֶר, לְמַעַן שְׁמוּ בְּאַהֲבָה לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ
לְיוֹצְרֵנוּ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹן בּוֹרְאֵנוּ. וּבַהֲדִין סִפְרָא סִפְרָא
הַזוּהַר, יִפְקֹון יִשְׂרָאֵל מִן גְּלוּתָא בְּרַחֲמֵי, יִרְאֶה אֵל
עֲבָדֶיךָ פִּעְלֶךָ וְהִדְרֶךְ עַל בְּנֵיהֶם. וְיִהִי נָעַם אֲדָנִי
אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדִינוּ בּוֹנֵנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדִינוּ
בּוֹנֵנָה, וְיִהִי נָעַם אֲדָנִי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדִינוּ
בּוֹנֵנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדִינוּ בּוֹנֵנָה (תְּהִלִּים צ' ט"ז י"ז).

תפילה קודם לימוד קבלה

מהאר"י זלה"ה

רבוֹן העוֹלָמִים וְאֲדֹנֵי הָאָדוֹנִים. אֵב הַרְחָמִים
וְהַסְּלִיחוֹת. מוֹדִים אֲנַחְנוּ לְפָנֶיךָ יְהוָה
יֵאֱהֲדוּנֵהּ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, בְּקִדְהָ וּבְהַשְׁתַּחֲוִיָּה,
שֶׁקִּבְּרָתָנוּ לְתוֹרָתְךָ וְלַעֲבוּדָתְךָ עֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ, וְנָתַתָּ לָנוּ
חֵלֶק בְּסוּדוֹת תּוֹרָתְךָ הַקְדוּשָׁה. מָה אָנוּ, מָה חַיֵּינוּ,
אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִמָּנוּ חֶסֶד גָּדוֹל כְּזֶה. עַל כֵּן אֲנַחְנוּ מִפִּילִים
תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ שֶׁתִּמְחַל וְתִסְלַח לְכָל חַטֹּאתֵינוּ
וְעוֹנוֹתֵינוּ. וְאֵל יִהְיוּ עוֹנוֹתֵינוּ מִבְּדִילִים בֵּינֵינוּ לְבִינֶךָ.
וּבְכֵן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה יֵאֱהֲדוּנֵהּ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּכַוֵּן אֶת לִבֵּנוּ לְיִרְאָתְךָ וְאֶהְבְּתְךָ,
וְתִקְשִׁיב אָזְנְךָ לְדִבְרֵינוּ אֱלֹהִי, וְתִפְתָּח לִבֵּנוּ הָעֵרֶל
בְּסוּדוֹת תּוֹרָתְךָ. וְיִהְיֶה לְמוֹדֵנוּ זֶה נַחַת רוּחַ לְפָנֶי כִּסֵּא
כְּבוֹדְךָ כְּרִיחַ נִיחוּחַ. וְתִאֲצִיל עָלֵינוּ אוֹר מְקוֹר נִשְׁמָתָנוּ
בְּכָל בְּחִינוֹתֵינוּ. וְשִׁיתְנוּצְצוּ נִיצוּצוֹת עֲבָדֶיךָ הַקְדוּשִׁים
אֲשֶׁר עַל יָדָם גָּלִיתָ דְּבָרֶיךָ אֱלֹהִי בְּעוֹלָם. וּזְכוֹתָם וּזְכוֹת
אֲבוֹתָם וּזְכוֹת תּוֹרָתָם וְתַמִּימוֹתָם וְקִדְשָׁתָם יַעֲמִד לָנוּ
לְבַל נִפְשָׁל בַּדְּבָרִים אֵלֵינוּ. וּבְזְכוֹתָם תִּתֵּן עֵינֵינוּ בְּמָה
שָׂאֵנוּ לִזְמָדִים. כִּמְאֹמֶר נָעִים זְמִירוֹת יִשְׂרָאֵל, גַּל עֵינֵי
וְאִבִּטָּה נִפְלְאוֹת מִתּוֹרָתְךָ. יְהִיו לְרָצוֹן אֲמָרֵי פִי וְהִגִּיוֹן
לְבִי לְפָנֶיךָ, יְהוָה יֵאֱהֲדוּנֵהּ צוּרֵי וְגֵאֲלֵי. כִּי יְהוָה

יֵאֱהֲדוּנֵהּ יִתֵּן חֲכָמָה, מִפִּיו דַּעַת וְתִבְנוּנָה:

רבוֹן עֲלֵמִין, דְּאַנְתָּ הוּא מְגַלִּי עֲמִיקְתָּא וּמִסְתַּרְתָּא
וְגַלִּי רְזִיא. יְהֵא רַעְוֵא מִן קַדְמָךְ לְאַסְפְּרָא
מַלִּין בְּפּוּמָנָא, לְקִימָא בְּנָא מְקָרָא שְׁכָתוּב, וְאַנְכִי
אַהֲיָה עִם פִּיד וְהוֹרִיתִיךָ אֲשֶׁר תִּדְבֵּר. וְלֹא נִיעוּל
בְּכִסּוּפָא קַדְמָךְ. וְנִזְכִּי לְמִשְׁמַע רְזִין עֲלָאין דְּאוּרִיתָא
מְפּוּמָא דְּרִישָׁא דְּמַתִּיבְתָּא עֲלָאָה. אֲמֵן וְכֵן יְהִי רְצוֹן,
אֲמֵן, סְלָה:

וְנִתְהַר יֵצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת־הַגֶּן, וּמִשָּׁם יִפְרֹד וְהָיָה
לְאַרְבַּעַה רָאשִׁים: וְהַמִּשְׁבָּלִים יִזְהָרוּ כְּזוֹהַר
הַרְקִיעַ, וּמִצְדֵּיקֵי הַרְבִּים כְּכּוֹכְבִּים לְעוֹלָם וָעֶד: גַּל־עֵינֵי
וְאַבְיטָה נִפְלְאוֹת מִתּוֹרַתְךָ:

תפלה לרפואות וישועות

הַרְיֵנִי מְקַבֵּל עָלֵי מַצּוֹת עֲשֵׂה נָשָׁל וְאַהֲבַת לְרַעָךְ
כְּמוֹךְ, וְהַרְיֵנִי אוֹהֵב כָּל אֶחָד מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל
כְּנַפְשֵׁי וּמַאֲדֵי, וְהַרְיֵנִי מְזַמֵּן אֶת פִּי לְלַמֵּד בְּסִפְרֵי הַזֹּהַר
הַקְדוּשׁ לְזִכּוֹת ... פ"ב (וְכַאן יִפְרֹט בְּקִשְׁתּוֹ) [לְרַפּוּאֹת...]
[יְשׁוּעַת ...] [לְבָנִים ...] הַשֵּׁם יִשְׁלַח דְּבָרוֹ יַחֲזִקְהוּ
[וְיִרְפְּאֵהוּ בְּרַפּוּאֹת הַנֶּפֶשׁ וּרַפּוּאֹת הַגּוּף בְּרַמ"ח אֲבָרָיו
וְשֵׁם"ה גִּידָיו בְּתוֹךְ שָׁאֵר חוּלֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאֲרִיד יָמָיו
וְשָׁנוּתָיו בְּנְעִימִים] [וַיּוֹשִׁיעָהוּ בְּדִבְרֵי יְשׁוּעָה
וְרַחֲמִים ...] אֲמֵן סְלָה:

תפילה לאחר קריאת הזוהר

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה יֵאָהֲדוּנְהִי אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבֹתֵי
שְׂמִינִימִים בְּנוֹ עֵתָה מִקְרָא שְׁפָתוֹב "וְאֲשִׁים דְּבָרֵי
בְּפִיךָ וּבְצֵל יָדֵי בְּסִיתִיךָ לְנִמְעַ שְׁמִים וְלִיסַד אֶרֶץ",
לְהַעֲלוֹת לְרוּמָם וּלְתַקֵּן הָרִיסוֹת וְחֲרָבוֹת הַשְׁכִּינָה
הַקְדוּשָׁה לְקִשּׁוּט וּפּוֹרְפִירָא עֲלָאָה וּלְאַרְמוֹן שְׁעַל מְכוֹנוֹ
יֵשֵׁב לְהַחְזִיר עֲטָרָה לְיוֹשְׁנָה וְקִים בְּנוֹ מְהֵרָה מִקְרָא
שְׁפָתוֹב "וְהָיָה אֹרֶךְ הַלְבָּנָה בְּאֹרֶךְ הַחֲמָה וְאֹרֶךְ הַחֲמָה
יְהִיָּה שְׁבַע־עֶשְׂרִים בְּאֹרֶךְ שְׁבַע־עֶשְׂרִים הַיָּמִים". וְזִכּוֹת הַרְשָׁב־י
הַקְדוּשׁ וּבְנוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר, וְיוֹתָם בֶּן עֲזִיחָה, יַעֲמִיד לָנוּ
לְתַקֵּן הָעוֹלָם מִיּוֹם שְׁנִבְרָא עַד סוֹפּוֹ בְּרָצוֹנוֹ וּבְרָצוֹן
יִרְאִיו. וּבְזִכּוֹת הַיּוֹתָנוּ עֲסוּקִים בְּחֲכָמָה הַזֹּאת, עַל יָדָהּ
תִּתְקַרֵּב הַגָּאוּלָּה, וְיִשְׁוַעְתָּהּ מְהֵרָה תַּצְמִיחַ, לְעַלּוֹי
שְׁכִינָתָה עֲזוּנוֹ בְּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ. וְיִקְוִים בְּנוֹ מִקְרָא שְׁפָתוֹב
"וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹרֶךְ", וְיִזְרַח עֲלֵינוּ אֹרֶךְ יְהוָה
יֵאָהֲדוּנְהִי, בְּיוֹם הַהוּא יְהִיָּה יְהוָה יֵאָהֲדוּנְהִי אַחֲרָה וְנִשְׁמוֹ
אַחֲרָה, אֲמֵן נִצַּח סֶלָה וְעַד. (נִסְחַת הַתַּפִּלָּה מִתּוֹךְ לְשׁוֹנוֹ הַקְדוּשׁ שֶׁל

רַבִּי חַיִּים וַיִּטָּאֵל זִיע"א)

מוֹדָה אֲנִי לְפָנֶיךָ יְהוָה יֵאָהֲדוּנְהִי אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵי שְׂמִינִימִים לְלִמּוּד וּלְהַגּוֹת בְּסִפְרֵי הַקְדוּשׁ
הַזֶּה וְיִהְיֶה עֲלֵיָאָה, וְזִכּוֹת הַתַּנָּאִים הַקְדוּשִׁים שְׁלִמְדָנוּ
תּוֹרָתָם יַעֲמִיד לָנוּ וּלְזִרְעֵנוּ וְנִזְכֶּה לְהַבְטָחַת הַנְּבִיא

(ישעיה נב, כ-כא) וּבֹא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וְלִשְׁבִי פִשֶׁע בְּיַעֲקֹב נֹאֵם יְהוָה יִהְיוּ־לָהּ יִאֲהֲדוּנֶיהָ. וְאֲנִי זֹאת בְּרִיתִי אִתָּם אָמַר יְהוָה יִאֲהֲדוּנֶיהָ רוּחִי אֲשֶׁר עָלֶיךָ וּדְבָרִי אֲשֶׁר שְׁמַתִּי בְּפִיךָ לֹא יִמּוּשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי זִרְעֶךָ וּמִפִּי זֶרַע זִרְעֶךָ אָמַר יְהוָה יִאֲהֲדוּנֶיהָ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. וַיִּתְקַיֵּים בְּנוֹ הַנְּבוֹאָה (ישעיה נא, טז) וְאִשִּׁים דְּבָרִי בְּפִיךָ וּבְצֶל יָדֶי כְּפִיתֶיךָ לְנִטְעַ שְׁמַיִם וְלִיסֹד אֶרֶץ וְלֵאמֹר לְצִיּוֹן עָמִי אֲתָה. וּבִרְכַּת מֹשֶׁה רַעֲיָא מְהֵימָנָא תַתְּגַלָּה בְּמַהֲרָה דִּידָן, יְהוָה יִאֲהֲדוּנֶיהָ בְּרַד יִנְחֶנּוּ וְאִין עֲמוֹ אַל נִכָּר, יֵרְאוּ עֵינֵינוּ וַיִּשְׂמַח לִבֵּנוּ וַתִּגַּל נַפְשֵׁנוּ בִישׁוּעַתְךָ בְּאַמַּת בְּאֵמֹר לְצִיּוֹן מְלֶךְ אֱלֹהֶיךָ, בְּרוּךְ יְהוָה יִהְיוּ־לָהּ יִאֲהֲדוּנֶיהָ לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן. (סוד ה')

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מֶלֶךְ רַחֲמָן רַחֵם עָלֵינוּ
טוֹב וּמִטִּיב הַדָּרֵשׁ לָנוּ. שׁוּבָה אֵלֵינוּ
[עָלֵינוּ] בְּהַמּוֹן רַחֲמֶיךָ בְּגִלְלֵי אָבוֹת שְׁעָשׂוּ רְצוֹנְךָ.
בְּנֵה בֵיתְךָ כְּבֵת־חֻלָּה וְכוֹנֵן מִקְדָּשְׁךָ עַל מְכוֹנּוֹ.
וְהִרְאֵנוּ בְּבִנְיָנוּ וּשְׁמַחְנוּ בְּתַקְוָנוּ. וְהָשִׁב שְׂכִינְתְּךָ
לְתוֹכוֹ, וְהָשִׁב בְּהֵנִים לַעֲבוּדָתָם וּלְיוֹיִם לְדוֹכָנָם
לְשִׁירָם וּלְזִמְרָם. וְהָשִׁב יִשְׂרָאֵל לְגוֹיָהֶם. וּמִלֵּאָה
הָאָרֶץ יֵדְעָה אֵת יְהוָה יֵהוּדָה וְיֵהוּדָה וְיֵלֵאָהּ
אֵת שְׁמֶךָ הַגָּדוֹל הַגָּבוֹר וְהַנּוֹרָא אֲמֵן בֶּן יְהִי רְצוֹן.
(ס"ח)

סוד הגאולה "בראשית תמו" תקון מ"ג מתקוני זוהר השלם והמבואר

(זוהר הקדוש דף פ"ב ע"א)

א. הפנים צועקים שמע ישראל ואין קול ואין עונה

בְּרֵאשִׁית, שֵׁם אֶת"ר יב"ש, וְזֶהוּ נָהָר יַחֲרֹב וַיִּבֶשׁ,
(שם ה), בְּאוֹתוֹ זְמַן שֶׁהוּא יִבֶּשׁ וְהִיא
יִבֶּשֶׁה, צוּחִים הַפְּנִים לְמַטָּה בְּיַחְדּוֹ וְאוֹמְרִים שְׁמַע
יִשְׂרָאֵל, וַאֲיֵין קוֹל וַאֲיֵין עוֹנָה. זֶהוּ שְׂכָתוֹב (משלי א כח) אֵין
יִקְרָאנִי וְלֹא אֶעֱנֶה.

ב. הלמוד רק תורת הנגלה טוב לו שלא נברא כלל בעולם

וְכֵךְ מִי שֶׁגִּזְרֵם שְׁתַּסְתַּלַּק קְבָלָה וְחֻכְמָה מִתּוֹרָה שֶׁבַּעַל
פֶּה וּמִתּוֹרָה שֶׁבִּכְתָּב, וְגִזְרֵם שְׁלֹא יִשְׁתַּדְּלוּ בָהֶן,
וְאוֹמְרִים שְׂאִין אֵלָּא פֶּשֶׁט בְּתוֹרָה וּבִתְלִמּוֹד, בְּוֹדֵאֵי
כְּבָלוֹ הוּא יִסְלַק אֶת הַמַּעֲנֵן מֵאוֹתוֹ נָהָר וּמֵאוֹתוֹ גֵּן. אוֹי
לוֹ, טוֹב שְׁלֹא נִבְרָא בְּעוֹלָם וְלֹא יִלְמַד אוֹתָהּ תּוֹרָה
שֶׁבִּכְתָּב וְתּוֹרָה שֶׁבַּעַל פֶּה, שֶׁנֶּחֱשֵׁב לוֹ כְּבָלוֹ הַחֲזִיר
הָעוֹלָם לְתוֹהוֹ וּבִהוּ, וְגִזְרֵם עֲנִי בְּעוֹלָם וְאַרְךְ הַגְּלוּת.

ג. אם מתחיל ללמוד היום וזה"ק מתקן את העבר שלא למד

וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵי"ם תִּדְרָשׁא הָאֶרֶץ דְּרָשׁא וְכו' (בראשית א יא),
אִמַּר רַבִּי אֱלֻעָזָר: אֲבָא, וְהִירִי קָרָא לוֹ יִבֶּשֶׁה,

מאיפה תדשא הארץ? אמר לו: בני, כך למד תשובה
 לכל בני העולם, שאם אדם יחזר בתשובה, מוריד לה
 המעין שהסתלק, ומה שהיתה יבשה קורא לה ארץ,
 ולנהר שהיה חרב ויבש קרא לו מקנה המים וימים,
 זהו שכתוב (שם י) ויקרא אלהים לַיַבֶּשֶׁה אֶרֶץ וּלְמִקְנֵה
 הַמַּיִם קָרָא יָמִים. באותו זמן שנקראת ארץ, מה כתוב
 בו? ויאמר אלהים תדשא הארץ, להוציא זרעים
 ופרות שהן נשמות, (דף פב ע"ב) כל אחד למינהו, אלו
 הנשמות שנגזרו מכסא כבודו, ואלו רוחות שנגזרו
 ממלאכים, ואלו הנפשות שנגזרו מהאופנים, כל אחד
 הוציא למינהו את כל אחד כראוי. עץ פרי - זה
 תלמיד חכם, עשה פרי - זו בת זוגו, לכל אחד כראוי
 (כל אחד הוציא למינו).

ד. הת"ח שנסמטו גדולה, פוגם יותר אם אינו לומד זוהר

ועוד, עץ פרי - זה העמוד האמצעי, עשה פרי - זה
 צדיק, אשר זרעו בו על הארץ - זו השכינה,
 שכל הזרעים נכללים בה, וכאן המצוה של פריה
 ורביה, לעשות פרות וזרעים, זהו שכתוב לא תהו
 בראה לשבת יצרה, ומי שמתפטר מפריה ורביה, באלו
 החזיר את אותה ארץ יבשה, ומונע ממנה ברכות, כל
 אחד לפי דרגתו, מי שפוגם למטה פוגם למעלה את
 המקום שנגזרה נשמתו.

תיקוני זוהר תיקון מ"ח

תקון שמונה וארבעים

סגולה נפלאה מרבנו האר"י זיע"א

בְּרֵאשִׁית, שֵׁם תִּרְ"י, שֵׁם שַׁב"ת, כְּגוֹן זֶה, בְּרֵאשִׁית
 - בְּרֵ"א שֵׁת"י, וְהֵן שְׁתֵּי שַׁבָּתוֹת, עֲלֵיהֶם
 נֶאֱמָר (שמות לא): "וַשְּׁמֹרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת לַעֲשׂוֹת
 אֶת הַשַּׁבָּת" וְגוֹמֵר, שְׁתֵּי פְעָמִים הַזִּכִּיר כָּאֵן שַׁבָּת, כְּנֶגֶד
 הַשְּׂכִינָה הָעֲלִיּוֹנָה וְהַתְּחִתּוֹנָה. "לְדֹרְתָם", מֵהוּ
 לְדֹרְתָם? אֵלֹא זָכָא הוּא מִי שְׁעוֹשֶׂה לָהֶם דִּירָה בְּשַׁבָּת
 בְּשְׁנֵי בְתֵי הַלֵּב, וּמִתְפַּנֶּה מִשֵּׁם יֵצֵר הָרַע שֶׁהוּא חֲלוּל
 שַׁבָּת, 'בְּרִית עוֹלָם', זֶה צְדִיק, שְׂשׂוּרִים שְׁנֵיהֶם עָלָיו,
 אֶחָד לְמַלְא אוֹתוֹ, וְאֶחָד לְהַתְמַלֵּא מִמֶּנּוּ. בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 הֵם כְּנֶגֶד שְׁתֵּי כְלִיּוֹת - פְּנִימִיּוֹת נִצָּח וְהוֹר, בָּנִים
 לְיִשְׂרָאֵל סָבָא - עֲמוּד הָאֱמָצְעִי - תְּפֹאֶרֶת, שְׁלֹשׁ
 פְּעָמִים שְׁבִיעִי שְׁבִיעִי שְׁבִיעִי אֵלּוּ שְׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת, עֲנֵג
 שַׁבָּת "וְנִהַר יוֹצֵא מֵעֵד"ן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגִּ'ן" (בראשית
 ב'). וְנִהַר, יֵשׁ נִהַר וַיֵּשׁ נִהַר, יֵשׁ נִהַר הַנִּקְרָא נִהַר פְּלָגִיו,
 וַיֵּשׁ נִהַר הַנִּקְרָא נַחַל קְדוּמִים, עֵדֶן עֲלִיּוֹן עָלָיו נֶאֱמָר
 (ישעיה סד) "עֵין לֹא רָאִתָּה אֱלֹהִים זֹלָתְךָ", זֶה הַנִּהַר
 הוּא אוֹת ו', הַיּוֹצֵא מֵעֵדֶן הָעֲלִיּוֹן שֶׁהוּא אוֹת א', וְעוֹכֵר
 בֵּין אָבָא - חֲכָמָה וְאֵמָא - בִּינָה וְהוֹלֵךְ חֲמִשׁ מֵאוֹת
 שָׁנָה, וּמִגֵּיעַ עַד צְדִיק - יְסוֹד שֶׁהוּא שְׁבִיעִי, וּמִשֵּׁם

מִשְׁקָה לְגִנָּה - מְלָכוֹת, שֶׁהִיא הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה. וְכֵּן
הוּא מִי שֶׁשׁוּמֵר דִּירָה לְשַׁבָּת, שֶׁהוּא הַלֵּב, שֶׁלֹא יִתְקַרֵּב
שָׁם עֲצָב הַמַּחּוּל וְכַעַם הַמָּרָה שֶׁהִיא אִשׁ הַגִּיהֶנֶם,
שֶׁעָלֶיהָ נֶאֱמַר (שְׁמוֹת לז): "לֹא תִבְעְרוּ אִשׁ בְּכָל
מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת", וְכֵן הוּא וְדָאִי, שֶׁכָּל מִי
שֶׁכּוֹעֵם בָּאֵלּוּ מְדַלִּיק אֶת הָאִשׁ שֶׁל הַגִּיהֶנֶם. אֲרַבְעִים
מְלָאכוֹת חֹסֵר אַחַת, הֵן כְּנָגֵד אֲרַבְעִים מַלְקִיּוֹת חֹסֵר
אַחַת בְּשַׁבָּת, וְהֵם עֹשֶׂה שְׁלָקָה אָדָם, וְעֹשֶׂה לְחֹהָה,
וְעֹשֶׂה לְנַחֵשׁ, וְתִשְׁעָה לְאֲדָמָה, וּבְגִלָּל זֶה אָמְרוּ בְּעָלֵי
הַמִּשְׁנָה אֵין לֹקִין בְּשַׁבָּת, שֶׁאֵלּוּ הַמְּלָאכוֹת הֵן נִחְשָׁבוֹת
לְיִשְׂרָאֵל כְּנָגֵד מַלְקִיּוֹת. יְצִיאֹת הַשַּׁבָּת שְׁתֵּים, הֵם
עֲקִירָה וְהַנָּחָה, שֶׁעוֹשֶׂה אוֹתָם בְּבֵת אַחַת, מִי שֶׁעוֹקֵר
חֶפֶץ מִמְּקוֹמוֹ וּמַנִּיחַ אוֹתוֹ מִחוּץ לְמְקוֹמוֹ וּמַרְשׁוֹתוֹ,
בָּאֵלּוּ עָקֵר אֶת אֵילָן הַחַיִּים, שֶׁהוּא אוֹת בְּרִית, וְהַנִּיחַ
אוֹתוֹ בְּרִשׁוֹת נְכָרִיָּה. מִי שֶׁעוֹשֶׂה אֶת זֶה, גּוֹרֵם לְעֻקּוֹר
נִשְׁמָתוֹ מִרְשׁוֹת שְׁלָה וּמַנִּיחָה בְּרִשׁוֹת אַחֲרֵת, שֶׁהִיא
מָרָה וּמַחּוּל, וְזֶה גֵרֵם לְיִשְׂרָאֵל שֶׁנֶּעְקְרוּ מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
וְגָלוּ לְאֶרֶץ נְכָרִיָּה, שֶׁהִיא רִשׁוֹת הָרָבִים, וְכֵן הוּא מִי
שֶׁמּוֹעֵל בָּאוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ שֶׁלּוֹ וּמַעְבִּיר כַּח לְרִשׁוֹת
נְכָרִיָּה. שְׁבִתָּא"י הוּא טַחּוּל, חֲמ"ה, - אִשָּׁה רָעָה וּמָרָה,
שְׁבִתָּא"י עָלֶיהָ נֶאֱמַר: "וְהַבּוֹר רַק אֵין בּוֹ מַיִם", מַיִם אֵין
בּוֹ אֲבָל נִחְשִׁים וְעֻקְרִים יֵשׁ בּוֹ, וְהוּא רָעֵב וְצָמְאוֹן

וְקִינָה וְהֶסְפֵּד וְחִשְׁכָּה וְעֶרְפֹּל - אֶפְלָה, וְהִיא גְלוּת לְיִשְׂרָאֵל, וְצָרִיכִים יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת לָהּ שְׁנֵי בָּבֶל, וְהִרִי פְּרִשׁוּהָ, וְהוּא דְּבוּר שֶׁל חַל שֶׁהוּא אָסוּר בְּשַׁבָּת, וְכֵאֲשֶׁר לֹא מוֹצֵאת מָקוֹם לְשֵׁרוֹת שָׁם, הִיא בּוֹרַחַת, כְּמוֹ הַשְּׁפָחָה שֶׁל אֲבִרָהָם שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ: "מִפְּנֵי שָׂרִי גְבֵרָתִי אֲנִי בֹרַחַת". מְחוּל עָלָיו נֶאֱמַר: "שֶׁל נְעֻלָּיִךְ מֵעַל רִגְלֶיךָ", נֵעַל מִטְנֶפֶךָ שֶׁל טָפָה סְרוּחָה, כִּי הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אֵתָּה עוֹמֵד עָלָיו אֲדַמַּת קֹדֶשׁ הוּא, זֶה שַׁבָּת, וְעָלָיו אוֹמֶרֶת הַשְּׂכִינָה: "פְּשִׁמְתִּי אֶת בִּתְנִיתִי אֵיכָכָה אֶלְבָּשְׁנָה, רַחֲצִיתִי אֶת רִגְלֵי אֵיכָכָה אֲטַנְפֶּם", וּמִפְּנֵי זֶה צָרִיךְ בֶּן אָדָם בְּשַׁבָּת לְשַׁנּוֹת בְּלִבוֹשִׁים, בְּגָד וּבִמְאָכָלִים, וְצָרִיךְ לִהְיוֹת מוֹסִיף מֵחַל עַל הַקֹּדֶשׁ, וְכָל הַמוֹסִיף, מוֹסִיפִים לוֹ נֶפֶשׁ יִתְּרָה בְּשַׁבָּת, וְכָל הַגּוֹרֵעַ מִפְּסִידִים לוֹ אוֹתָהּ נֶפֶשׁ יִתְּרָה חֵם וְשָׁלוֹם וְכָל הַמוֹסִיף, מוֹסִיפִים לוֹ נֶפֶשׁ יִתְּרָה בְּשַׁבָּת.

כשהנך מקדיש דקה בלבד ללמוד דף זה ומצטרף ל-250.000 לומדי הזוהר הקדוש נחשב כאלו אתה מסיים 250.000 פעמים כל ספר הזוהר!!! - ויתקבלו תפלותיך ומשאלות לבך, כי התנאי לקבלת התפלות וקריאת שמע הוא למוד בזוהר כל יום (ותיקון"י תיקון מ"א). על כן כל אדמו"ר, ראש ישיבה, רב עיר, רב שכונה, רב בית מדרש, מגיד שעור של דף היומי, מלמד תינוקות של בית רבן טהורים, יקח בחשבון איזה נחת רוח הוא יכול לעשות להקב"ה, ולהציל את עם ישראל מכל הצרות בלומדו זוהר הקדוש דקה אחת עם הצבור, וכך כל עם ישראל יכנסו בתבת נח, וינצלו ממלחמת גוג ומגוג, כמו שכתב הזוה"ק, רבי חיים וויטאל, והרמח"ל ז"ע, ועיין עוד "אור הזוהר".

פתיחה אליהו הנביא

לקבלת התפלה. (עבודת הקודש מורה באצבע סוף סימן י'). והרי"ח הטוב כתב, שבאמירתה מסוגל לברור ניצוצי הקדושה (בא"ח, פ' בהר סוף ההקדמה).

כתב הרמ"ק: טוב לומר תפלת פתח אליהו זכור לטוב הנזכרת בריש ספר תיקוני הזוהר (סדור רבי שבתאי מראשקוב). וכתב החיד"א, אשר קבלו רבנן קדישין, שהיא מסגלת

פְּתַח אֱלֹהֵי הַנְּבִיא זְכוֹר לְטוֹב וְאָמֵר. רַבּוֹן הָעוֹלָמִים שְׂאֵתָה הוּא אֶחָד לְבָד, וְלֹא בְּחִשְׁבוֹן הַמְּסַפְּרִים. אֵתָה הוּא עֲלִיּוֹן מֵעַל כָּל הָעֲלִיּוֹנִים, נֶעְלָם מֵעַל כָּל נַעֲלָמִים. וְאֵין מַחְשָׁבָה אוֹ תַּפְסִיסָה בְּךָ לְהַשִּׁיגְךָ כָּלָל. אֵתָה הוּא שֶׁהוֹצֵאת וְגַלִּית עֶשֶׂר תְּקוּנִים, וְקוֹרְאִים לָהֶם עֶשֶׂר סְפִירוֹת, לְהַנְהִיג בָּהֶם עוֹלָמוֹת סְתוּמִּים שְׂאִינָם נִגְלִים וְעוֹלָמוֹת הַנִּגְלִים. וּבָהֶם אֵתָה מִתְכַּסֶּה מִבְּנֵי אָדָם, וְאֵתָה הוּא שְׁקוּשֶׁר אוֹתָם וּמִיַּחַד אוֹתָם. וּמִפְּנֵי שְׂאֵתָה מִבְּפָנִים, כָּל מִי שֶׁמִּבְדִּיל וּמִפְרִיד אֶחָד מִחֻבְרוֹ, מֵאֵלוֹ עֶשֶׂר סְפִירוֹת, נִחְשָׁב לוֹ כְּאֵלוֹ הוּא מִפְרִיד בְּךָ. וְאֵלוֹ עֶשֶׂר סְפִירוֹת, הֵם הוֹלְכִים כְּסִדְרָם, אֶחָד אַרְוֶה, וְאֶחָד קָצֵר, וְאֶחָד בִּינוּנִי. וְאֵתָה הוּא שֶׁמִּנְהִיג לָהֶם. וְאֵין מִי שֶׁמִּנְהִיג לָךְ, לֹא מִלְמַעְלָה וְלֹא מִלְמַטָּה וְלֹא מִכָּל צֶדֶד שֶׁהוּא. לְבוֹשִׁים תִּקְנֶת לָהֶם, שִׁמְהֵם פּוֹרְחִים נִשְׁמוֹת לְבַנֵּי אָדָם, וְכִמְה גּוֹפִים תִּקְנֶת לָהֶם, שֶׁנִּקְרְאוּ גּוֹפִים כָּלִפִּי הַלְבוּשִׁים שֶׁמְכַסִּים עֲלֵיהֶם, וְנִקְרְאִים בְּתִקּוֹן הַזֶּה. הַחֶסֶד זְרוּעַ יְמִין. גְּבוּרָה זְרוּעַ שְׂמָאל. תַּפְאֶרֶת כְּנֶגֶד הַגּוֹף. נִצָּח וְהוּד כְּנֶגֶד שְׁנֵי רִגְלָיו. יְסוֹד – שְׁלִימוֹת הַגּוֹף, וְהוּא אוֹת בְּרִית קוֹדֶשׁ. מַלְכוּת נִקְרְאת פֶּה, תוֹרָה שֶׁבַעַל פֶּה קוֹרְאִים לָהּ. מִדַּת הַחֻקָּה הִיא הַמַּחֲ, הִיא הַמַּחְשָׁבָה שֶׁבְּפָנִים. מִדַּת הַבִּינָה הִיא הַלֵּב, וּבָהּ הַלֵּב מִבִּין, וְעַל אֵלוֹ שְׁנֵיהֶם [הַחֻקָּה וְהַבִּינָה] נֶאֱמָר, הַנִּסְתָּרוֹת לִ' אֱלֹקֵינוּ. כְּתָר עֲלִיּוֹן, הוּא כְּתָר מַלְכוּת, וְעֲלִיוֹ נֶאֱמָר מִגִּיד

מראשית אחרית, והוא הראש שמניחים עליו תפלין, ובנשמה הפנימית מאיר שם אות יוד ואות הא ואות ואו ואות הא, שהוא דרך אצילות, והוא משקה את האילן בזרועותיו וענפיו, כמים שמשקים את האילן, ומתרבה ומתגדל באותה ההשקאה.

רבוץ העולם, אתה הוא עליון על כל העליונים, וסבת כל הסבות, ואתה משקה את הספירות שנקראים אילן, בנביעת המעין, ואותו אור המעין הוא כנשמה לגוף, שהוא חיים לגוף. ובה אין דמיון, ואין דמות מכל הספירות והנקראים הפנימיים והחיצוניים. ובראת שמים וארץ. והוצאת מהם שמש, וירח, וכוכבים ומזלות. ובארץ בראת אילנות ודשאים, וגן עדן, ועשבים, וחיות ועופות ודגים ובהמות ובני אדם. להפיר ולהודיע בהם עליונים, ואיך יתנהגו בהם עליונים ותחתונים, ואיך נכרים ונודעים עליונים ותחתונים, ואין מי שיודע ומשיג באין סוף בדרך הוא כלל. ובלעדי אורו יתברך, אין יחוד בעליונים ותחתונים, ואתה נפר ונודע אדון על כלם, ולכל ספירה לכל אחד יש שם ידוע, ובשמות הספירות נקראים המלאכים. ואתה אין לך שם ידוע, שאתה הוא ממלא ומחיה את כל הספירות הנקראים בשמות. ואתה הוא המשלים וממלא את כולם וכאשר אתה מסיר את השפעתך מהם, ישארו כל השמות כגוף בלי נשמה. אתה הוא חכם ולא על ידי החכמה הידועה בספירות, אתה הוא מבין ולא על ידי הבינה הידועה בספירות. אין לך מקום קבוע וידוע, אלא הנהגתך להודיענו תקפף וחזקף לבני אדם. ולהראות להם איך מתנהג העולם בדין וברחמים, שהם צדק ומשפט כפי מעשי בני אדם. דין הוא הגבורה. משפט הוא העמוד האמצעי. צדק היא המלכות הקדושה. מאזני צדק, שני עמודי האמת. הין צדק, היא אות ברית. הכל להראות

אִיךָ מִתְנַהֵג הָעוֹלָם אָבֵל לֹא שָׁיֵשׁ לְךָ צָדֵק הַיְדוּעַ שֶׁהוּא דִין
וְלֹא מִשְׁפָּט הַיְדוּעַ שֶׁהוּא רַחֲמִים, וְלֹא מִכָּל אֱלוֹ הַמַּדּוּת כָּלֵל.

קוּם רַבִּי שְׁמַעוֹן וְיִתְחַדְּשׁוּ סוּדוֹת עֲלִיּוֹנִים עַל יְדֶךָ שֶׁהָרִי
רְשׁוֹת נִתְּנָה לְךָ לְגִלּוֹת רָזִים נִסְתָּרִים עַל יְדֶךָ, מֶה שֶׁלֹּא
נִתֵּן רְשׁוֹת לְגִלּוֹת לְשׁוֹם בֶּן אָדָם עַד עֵתָה. קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן פָּתַח
וְאָמַר: לְךָ ה' הַנְּהַגוֹת הַגְּדוֹלָה, חֶסֶד וְהַגְּבוּרָה, וְהַתְּפָאֶרֶת,
וְהַנִּצָּח, וְהַהוּד. כִּי כָל – יְסוֹד, בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ. לְךָ ה' הַמַּמְלָכָה
– מַלְכוּת. וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכָל לְרֹאשׁ. עֲלִיּוֹנִים שְׁמַעוּ, אֱלוֹ יִשְׁנֵי
חֲבֵרוֹן, וְהַרְעֵה הַנֶּאֱמָן, הַתְּעוֹרְרוּ מִשְׁנִיתְכֶם. "הַקִּיצוּ וְרַנְּנוּ
שׁוֹכְנֵי עֵפְרָיִם", הֵם אֱלוֹ אוֹתָם הַצַּדִּיקִים, שֶׁהֵם מַחְלֵק הַשְּׂכִינָה
שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ, "אֲנִי יִשְׁנָה וְלִבִּי עֵר", וְאִינִם קְרוּיִים מֵתִים אֲלֵא
יִשְׁנִים, וּבִשְׁבִיל זֶה נֶאֱמַר בָּהֶם, "הַקִּיצוּ וְרַנְּנוּ" וְגו', מִשֶּׁהָ
הַרְעֵה הַנֶּאֱמָן, אֵתָהּ וְהָאֲבוֹת. הַתְּעוֹרְרוּ לְשִׁמְחָה וּלְעוֹרֵר אֶת
הַשְּׂכִינָה שֶׁהִיא יִשְׁנָה בְּגִלּוֹת, שֶׁעַד עֵתָה, הַצַּדִּיקִים כָּלֵם
רְדוּמִים, וְשִׁנָּה בְּעֵינֵיהֶם. מִיד נִתְּנָה הַשְּׂכִינָה שְׁלֹשׁ קוֹלוֹת,
לְנֶגֶד הַרְעֵה הַנֶּאֱמָן, וְאוֹמֶרֶת לוֹ: קוּם הַרְעֵה הַנֶּאֱמָן. שֶׁהָרִי
עָלֶיךָ נֶאֱמַר "קוֹל דּוֹדֵי דּוּפֶק", אֲצִלִּי בְּאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת שְׁלוֹ,
וַיֹּאמֶר בָּהֶם בְּכַחֲסָם, פִּתְחֵי לִי אֲחוֹתִי רַעֲיָתִי יוֹנָתִי תַמְתִּי".
שֶׁהָרִי כְּתוּב: "תָּם עֲוֹנְךָ בֵּת צִיּוֹן לֹא יוֹסִיף לְהַגְלוֹתֶךָ" שֶׁהָרִי
רֹאשִׁי מִלֵּא טַל וּמִדְּעוּעַ מִלֵּא טַל? אֲלֵא אָמַר הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
אֵת הַשְּׂכִינָה חֲשֵׁבֶתָ, שְׁמִיּוֹם שֶׁנִּחְרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, שְׁעָלִיתִי
לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ שֶׁל מַעְלָה, וְעָלִיתִי לִישׁוּבִי – יְרוּשָׁלַיִם שֶׁל
מַעְלָה? אֵין זֶה כֶּף, שֶׁבְּאַמֶּת לֹא עָלִיתִי לְבֵיתִי כָּל זְמַן שֶׁאֵת
בְּגָלוֹת! הָרִי לְךָ סִימָן, "שְׂרָאשִׁי נִמְלֵא טַל" וְהֵא הִיא הַשְּׂכִינָה
בְּגָלוֹת, הַשְּׁלֵמוֹת שְׁלֵה וְהַחַיִּים שְׁלֵה הוּא בְּסוּד טַל, וְזֶה הוּא
סוּד אוֹת יו"ד אוֹת ה"א אוֹת וָאוֹת ה"א הִיא הַשְּׂכִינָה
שְׂאִינָה בְּחֲשָׁבוֹן ט"ל, אֲלֵא אוֹת יוֹד אוֹת הָא וְאוֹת וָאוֹת עָלִים
הָאוֹתִיּוֹת לְחֲשָׁבוֹן ט"ל, שֶׁהֵשֵׁם הַזֶּה מְמַלֵּא אֶת הַשְּׂכִינָה

ממעין הנובע של כל המקורות העליונים, מיד קם הרועה הנאמן והאבות הקדושים עמו. עד כאן סוד היחוד.

ויהי רצון מלפני ה' העתיק יומין הקדוש מכל הקדושים ונסתר מכל הנסתרים נעלם מהכל. שיתמשך טל העליון ממנו להשפיע ולמלאות הראש של זעיר אנפין ולהמשיך שפע לשדה תפוחין הקדוש בהארת פנים ברצון ובשמחת הכל. ויתמשך מלפני ה' "העתיק יומין הקדוש מכל הקדושים, ונסתר מכל הנסתרים נעלם מהכל. רצון ורחמים חזן, וחסד, בהארה עליונה, ברצון, ושמחה, עלי ועל כל בני ביתי, ועל כל הקרובים אלי, ועל כל ישראל עמו. ויפדה אותנו מכל הצרות הרעות שבאות לעולם, ויכין וינתן לנו מזון ופרנסה טובה בלי צרה ומצוקה, מהמזל העליון, שכל המזונות ממנו משתלשלים. ויצילנו מעין הרע, ומחרב מלאך המות, ומהדין של גיהנום. ויתן לנו, ולכל נפשותנו, חן וחסד, וחיים ארכים, ומזונות ברווח, ורחמים, מלפניו, אמן כן יהי רצון. אמן ואמן.

אמר רבי שמעון, הרימותי ידי בתפלות, למעלה שפאשר הרצון העליון למעלה למעלה, עומד על אותו הרצון שלא נודע ולא נתפס כלל לעולם. הראש הסתום ביותר למעלה ואותו הראש הוציא מה שהוציא, ולא נודע, והאיר מה שהאיר, והכל בהעלם. ורצון המחשבה העליונה, לרדף אחריו לקבל הארה ממנו. כעין מסך אחד נפרס, ומתוך אותו המסך על ידי רדיפת זו המחשבה העליונה מגיע ולא מגיע עד אותו המסך ומזה האיר מה שהאיר וכשקבלה אותה המחשבה העליונה היה עתיק מאיר באור סתום שלא נודע וזו המחשבה לא ידע ואינו משיג גודל האור, אז הפה אותו האור שהוא סוד המחשבה שלא נודעה הפה בהארת מסך העומד והאיר ממה שאינו ידוע ומשג, ולא נודע ולא התגלה

ואז זה האור של המחשבה שלא נודעה הכה פעם ב' בהארת המסך העומד ועל ידי זה האירו כולם כאחד ונעשו ונתקנו תשעה היכלות ואלו ההיכלות אינם אורות ואינם בבחינת רוח ואינם בבחינת נשמות ולא יש מי שעומד בהם בבחינת חיה. הרצון של כל תשע האורות, שעומדים כלם בכח המחשבה שהוא אחד מהם בחשבונם כולם רוצים לרדף אחריהם בזמן שעומדים במחשבה ואינם משיגים אותו ולא נודע להם כלל ואלו לא קימים לא ברצון ולא במחשבה העליונה תופסים בה מעט הארה ולא תופסים. באלו נמצאים כל סודות האמונה וכל אותם האורות מסוד המחשבה העליונה, משם ולמטה כולם נקראים בערכם אין סוף. עד כאן מגיעים האורות בדקות ולא מגיעים, ולא נודעים מהותם, אין כאן השגה של רצון ולא השגה של מחשבה כאשר מאירה המחשבה ולא נודע לו מי מאיר אז מתלבש ונעלם בתוך בינה ומאירים למי שראוי להאיר ומתחבר זה עם זה עד שנכללים ונחשבים כולם לאחד ובסוד הקרבן כאשר עולה עשן הקטרת, כולם נקשרים זה בזה ומאירים זה בזה, אז עומדים כולם בסוד עליה והמחשבה עולה ומתעטרת באין סוף. זה האור שמאירה ממנו מחשבה עליונה (שלא נודע בה כלל) נקרא אין סוף וממנו נמצא ונאצל ומקים ומאיר למי שמאיר ועל סוד זה הכל עומד, אשרי וזך חלקם של הצדיקים בעולם הזה ובעולם הבא.